

ДОБРОТО ОРЖЖИЕ

ЛЕКЦИИ

НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ

НА УЧЕНИЦИТЪ
ОТЪ ВСЕМИРНОТО БЪЛО БРАТСТВО
IX ГОДИНА (1929—1930 г.)

ТОМЪ III.

СОФИЯ
1939

Доброто оржие

Размишление върху мира.

Ще прочета 75. Псаломъ.

„Не възвишавайте рогъ.“ (— 4 ст.).

„Не подигайте нависоко рога си“. (—5 ст.).

Какво представя рогътъ въ цитиранитѣ стихове? Рогътъ е срѣдство за защита. Волътъ знае цената на рога повече отъ човѣка. Що се отнася до рога, волътъ има думата. Човѣкъ за какво има думата? Човѣкъ трѣбва да познава любовта, а въ сжщностъ той едва е започналъ да я изучава.

Съвременнитѣ хора говорятъ за любовта, за мъдростта, за истината, за доброто, безъ да сж проникнали въ дълбочината на тия понятия. Да познава човѣкъ любовта, това значи, да знае, че има майка, която го е родила. Да познава човѣкъ мъдростта, това значи, да знае, че има баща, който е работилъ за него, да го отгледа и изучи. Да познава човѣкъ доброто въ свѣта, това значи, да знае, че има основа въ живота си, върху която може да стѣпва. Доброто е начало на живота, т. е. раждане. Ако не развива доброто въ себе си, човѣкъ не може да прояви любовта си, защото майката на живота е вложила качествата си въ доброто. И мъдростта, т. е. бащата на живота е вложилъ своитѣ качества въ доброто,

Следователно, докато не се роди, човѣкъ не може да говори нито за любовта, нито за мъдростта. Дойде ли до истината, човѣкъ трѣбва да гледа на нея като на свой братъ. Истината, братътъ на човѣчеството, иде да го освободи отъ заблужденията му. Безъ истината човѣкъ остава въ ограничителнитѣ условия на живота. Тѣй щото, ако човѣкъ въ любовта не намѣри своята майка, въ мъдростта — своя баща, въ истината — своя братъ и въ доброто — своята сестра, той не е разбралъ смисъла на живота. Като не разбира смисъла на живота, човѣкъ казва, че щомъ се е родилъ на земята, нищо друго не му остава, освенъ да умре. Това е неразбиране на живота, на принципитѣ, които действуватъ въ него. Който е роденъ въ доброто, той никога не умира. Щомъ излѣзе отъ закона на доброто, той непременно ще умре. Да изгуби човѣкъ доброто въ себе си, това значи, да се изложи на закона на смъртта, т. е. на закона на промѣнитѣ.

Като влиза въ живота, човѣкъ се натѣква на числата и започва да брое: едно, две, три и т. н. Какво представя единицата? Проста величина ли е единицата, или сложна? Отъ колко части е съставена тя? Това точно не може да се опредѣли. Запримѣръ, прѣстътъ, като единица, е съставенъ отъ три части, отъ три фаланги. Ако говорите за ржката като единица, тя е съставена отъ нѣколко части: петъ прѣста по три единици, правятъ 15 части. Числото 15 е число на промѣни, на разклащане,

на разколебаване основитѣ на нѣщата. Когато пияницата попадне въ числото 15, основитѣ на неговото пиянство започватъ да се разколебаватъ. Много причини сж действували въ живота му, за да стане пияница. Кой сж тия причини? Като погледне къмъ червения цвѣтъ на виното, очитѣ му ставатъ причина да се събуди желание въ него да пие. Следъ това на помощъ иде дѣсната ржка, която подава чашата да се напълни. Следъ това иде разсжждение-то: Червениятъ цвѣтъ е цвѣтъ на животъ и сила. Ще възприема този цвѣтъ въ себе си, да стана смѣлъ и решителенъ. Наистина, като изгуби разположението на духа си, човѣкъ започва да се стреми къмъ чаша, пълна съ вино. Щомъ изпие една—две чаши, разположението му се възстановява. Ако пие повече, главата му увисва надолу, като узрѣлъ плодъ, следъ което заспива. Кога заспива човѣкъ? Когато не може да преодолѣе известно напрежение. Кой не е изпитвалъ напрежение? Да заспи човѣкъ, това не значи, че е пилъ. Заспиването е процесъ, подобенъ на изгубване на съзнание. Когато известно преживяване, или болезнено състояние стане много тежко, човѣкъ трѣбва да заспи, или да изгуби съзнанието си, да понася полесно.

И тъй, като говоримъ за числата, ние ги разглеждаме като цѣли и дробни. Дробнитѣ числа се получаватъ при дѣление на единицата на десетъ, или на произволно число равни части. Ако единицата се дѣли на десетъ ра-

вни части, получаваме десетични дробѣ. Ако я дѣлимъ на повече, или на по-малко части отъ десетъ, получаваме прости дробѣ. Всѣки прѣстъ, запримѣръ, е раздѣленъ на три части. Едната частъ представя Божествения свѣтъ, втората — духовния, а третата — физическия. Съ други думи казано: едната фаланга представя свѣта на формитѣ, втората — съдържанието на нѣщата, а третата — тѣхния смисълъ. Ако познава формата, съдържанието и смисъла на нѣщата, човѣкъ никога не би си позволилъ да критикува. Щомъ не критикува, той ще бжде свободенъ отъ всѣкакви противоречия. Човѣкъ има право да критикува, да разглежда нѣщата и да се произнася за тѣхъ, ако сж човѣшки. Дойде ли до Божественото, той нѣма думата. Ако си позволи да критикува Божественото, преди всичко той критикува себе си. При това положение той нищо не може да постигне.

Сега, да се върнемъ къмъ числата. Всѣко число представя форма, съдържание и смисълъ на нѣщо. Искашъ ли да се ползувашъ отъ известно число, ти трѣбва да знаешъ, каква е неговата форма, какво е съдържанието му и какъвъ смисълъ крие въ себе си. Не знае ли скрититѣ сили на числата, човѣкъ може да си създаде редъ нещастия. Запримѣръ, ако нѣкой не знае, каква сила се крие въ старото вино, може да пие отъ него и да се напие. Като го пие често, той може да си създаде лошъ навикъ, съ който мжно

ще се справи. Не е лесно човѣкъ да се освободи отъ силата, която се крие въ лошитѣ навици. Срѣщате нѣкой човѣкъ, казвате му една дума, която веднага произвежда силна реакция въ него. Защо? Този човѣкъ има взривни вещества въ себе си, които лесно експлодиратъ. Той е избухливъ човѣкъ. Той не е виновенъ за това—такова число съдържа въ себе си. Достатъчно е да драснете клечка кибритъ, за да се възпламени избухливото вещество въ него, а заедно съ това и вие да хвъркнете въ въздуха.

Разумниятъ човѣкъ, който има будно съзнание, никога не предизвиква ненавременни реакции. Той знае, какъ и кога да бута. Ако има предъ видъ да произвежда реакция, той ще я произведе тогава, когато може да я използва за свършването на нѣкаква разумна работа. Езикътъ на човѣка е складъ отъ експлозивни. Драсне ли невнимателно клечката, подхвърли ли я небрежно нѣкъде, човѣкъ се натъква на голѣми нещастия. Кибритенитѣ клечки не сж нищо друго, освенъ думи, съ които човѣкъ си служи. Едни отъ тѣхъ лесно се запалватъ и произвеждатъ взривъ. Други пъкъ не се палятъ лесно, вследствие на което не произвеждатъ никаква реакция въ човѣка. Трети видъ клечки сж тия, които по естество сж незапалими. Като знаете силата на словото, вие трѣбва да бъдете внимателни, да избирате думитѣ, съ които си служите. Нѣкоя майка е недоволна отъ детето си и постоянно му се кара, заканва му се и най-после го проклина.

Не се минава много време, и клетвата постига детето. Като знае това, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ и въ думитѣ, и въ мислитѣ, и въ чувствата, съ които си служи. Благодарете, че всѣка дума, всѣка мисълъ и всѣко чувство не се хващатъ. Благодарете, че всѣка клечка кибритъ не се запалва. Ако всѣка клечка кибритъ би могла да се запали, свѣтътъ би се унищожилъ. Дойде ли това време, ние казваме, че е дошълъ краятъ на свѣта. Ако човѣкъ пали по сто клечки на день, знаете ли, каква енергия би произвелъ въ себе си? Изобщо, ако всѣки день човѣкъ драска по една клечка въ мозъка си, за да произведе свѣтлина, въ една година най-много той би произвелъ грамодно количество енергия.

Съвременнитѣ хора се разрушаватъ отъ чрезмѣрно палене на клечки. Не знаете ли по колко клечки трѣбва всѣки моментъ да палите, сждебниятъ приставъ ще дойде да ви глоби. Ще кажете, че сте свободни да палите, колкото клечки искате. Дали сте свободни, или не, това е другъ въпросъ. Важно е, че за всѣки даденъ случай човѣкъ трѣбва да пали само толкова клечки, колкото е необходимо. Каквото прави, човѣкъ трѣбва да бжде отговоренъ за дѣлата си. Въ ума на нѣкой човѣкъ влѣзе едно малко съмнение, и той бърза да запали всички мозъчни клетки, да вижда добре. Не е позволено да се изразходва много енергия за едно малко съмнение. Ако срещнете единъ ангелъ, заслужва да направите голѣмо освѣтление,

да го разгледате отъ всички страни. Но за едно съмнение, за една дреболия не е позволено да се изразходватъ грамадни количества енергия.

Следователно, иска ли да хармонизира силитѣ на своя мозъкъ, човѣкъ трѣбва да допуска въ ума си само възвишени и чисти мисли. За такива мисли заслужва човѣкъ да изразходва енергия. Тѣ подигатъ духа му и го правятъ мощенъ. Като живѣе по този начинъ, човѣкъ дава възможностъ на всички клетки въ себе си да се развиватъ добре. Като живѣе, той трѣбва да се отнася съ уважение и почитание къмъ клеткитѣ си, като къмъ разумни същества. Спазва ли това правило, той ще бжде вътрешно силенъ. Свѣтътъ днесъ се нуждае отъ силни и разумни хора. За да бжде разуменъ и силенъ, човѣкъ трѣбва да се ръководи въ живота си отъ принципитѣ на любовта, на мъдростта, на истината, на правдата и на добродетелта. Тѣзи принципи трѣбва да служатъ на човѣка за оръжия, съ които да се защитава. На което поле да се намира, човѣкъ се нуждае отъ отбранителни сръдства. Когато изпраща своитѣ поданици на бойното поле, държавата ги въоръжава съ пушки и топове. Войниците насочватъ тия оръжия срещу своитѣ неприятели, да се бранятъ отъ тѣхъ. Ако на стария човѣкъ дадатъ пушка въ ръка, той ще се откаже отъ нея, подъ предлогъ, че е неспособенъ за война. Ако на младия дадатъ пушка въ ръка, той ще я вземе. Какво ще каже стариятъ, ако въ ръ-

цетѣ му турятъ основнитѣ принципи на живота и го заставятъ да се брани съ тѣхъ? Трѣбва ли пакъ да се оправдава съ своята старостъ? Дали е старъ, или младъ, човѣкъ трѣбва да бжде смѣлъ, да се сражава съ злото. Дойде ли злото срещу васъ, не го нападайте, но само се отбранявайте. За да се пазите отъ злото, да не ви побеждава, вие трѣбва да държите въ ржцетѣ си мощно оръжие.

Кое е мощното оръжие срещу злото? Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ си истината въ човѣка“. Значи, истината се намира въ човѣка. Ето защо, нападне ли ви злото, кажете си следната формула: „Богъ е Любовь. Богъ е Мъдростъ. Азъ съмъ добро. Азъ съмъ истина“. Тази формула ще ви послужи при всички нещастия, противоречия и злини въ живота ви. Доброто е една отъ проявитѣ на Битието, съ която можете да се защищавате отъ всѣкакво зло. Злото носи въ себе си сили, противоположни на любовта, на мъдростта, на истината и на доброто, вследствие на което става неутрализиране на тия сили. Човѣкъ може да живѣе съзнателно дотолкова, доколкото проявява доброто и истината, които сж вложени въ него.

Какво представятъ доброто и злото въ свѣта? Доброто и злото сж два ключа съ различни служби. Доброто е ключъ, който отваря всички врати къмъ чистия, свѣтълъ и възвишенъ животъ. Злото е ключъ, който затваря всички врати къмъ възвишения, свѣтълъ жи-

вотъ. Доброто внася свѣтлина въ човѣшкото съзнание, а злото води къмъ тъмнина. Следователно, който не ходи въ доброто и въ истината, той е въ тъмнина. Защо? Защото е изгубилъ ключа на свѣтлината. Дето е свѣтлината, тамъ е животътъ, тамъ е знанието. Дето е животътъ, тамъ е и любовта. Безъ любовъ животътъ нѣма смисълъ. Който има любовъ въ себе си, той проявява волята си, благодарение на което може да постигне всичко, което желае. Човѣкъ е направилъ и прави най-велики и славни подвизи въ любовта. Изгуби ли любовта си, той нищо не може да постигне. Любовта дава импулсъ, потикъ въ живота на човѣка. Любовта е колективенъ актъ, а не единиченъ. Цѣлата природа взима участие въ любовта. Като се влюби въ нѣкого, човѣкъ мисли, че само той изявява любовта си. Той не подозира, че всички живи същества отправятъ любовта си къмъ неговия възлюбенъ, или къмъ неговата възлюбена. Когато се влюби въ нѣкой ангелъ, човѣкъ пожелава да отиде при него. Да отиде при ангела, т. е. при своя възлюбенъ, това значи, да заmine за другия свѣтъ. Като не знаятъ, защо е заминалъ за другия свѣтъ, хората казватъ, че този човѣкъ е умрѣлъ. Когато видите, че нѣкой човѣкъ заминава за другия свѣтъ доброволно, ще знаете, че той отива при своя възлюбенъ, въ другия свѣтъ. Не умира ли доброволно, ще знаете, че възлюбениятъ му е на земята. Той

временно се раздѣля съ него, вследствие на което страда.

И тъй, говорите ли за любовта, ще знаете, че тя е творчески актъ, въ който цѣлата природа взима участие. Който истински люби, той излива любовта си въ пѣсень и музика. Ако нѣкой люби и плаче, ще знаете, че той не е намѣрилъ своя възлюбенъ, или своята възлюбена. Той е попадналъ на слугата, или на слугинята на любовта, вследствие на което е останалъ много изненаданъ и огорченъ. Като слиза на земята, човѣшкиятъ духъ иска да намѣри своята възлюбена, но остава излъганъ. Защо? Защото се вижда облѣченъ и заробенъ отъ материята. Материята го обгръща добре въ себе си, като въ дреха, и му казва: Сега ще влѣзешъ въ живота на земята да учишъ. Изненаданъ отъ условията, човѣкъ започва да плаче. Тази е причината поради която, при раждането си още детето заплаква. Добре е човѣкъ вѣчно да търси своя възлюбенъ. Съвременнитѣ хора наричатъ влюбенитѣ смахнати, но тѣ се лъжатъ. Истински влюбени сж светията, мистикътъ, учениятъ, богатиятъ. Тѣ сж концентрирани въ мисълта си и непрестанно се стремятъ да постигнатъ своя възвишенъ идеалъ.

Съвременнитѣ хора говорятъ за любовта, стремятъ се къмъ нея, но, като я придобиятъ, не могатъ да я задържатъ за дълго време. Защо? Защото любовта вирѣе само въ чистота. Наруши ли човѣкъ чистотата на своитѣ мисли, чувства и действия, любовта моментал-

но го напуска. Дойде ли нѣкакво изкушение, за да запазите любовта си, изговорете тихо въ себе си формулата: Богъ е Любовь. Богъ е Мъдростъ. Азъ съмъ добро. Азъ съмъ истина. Затова е казаво въ Писанието: „Побеждавайте злото съ добро, а лъжата съ истина“. Дайте пжтъ на Бога въ себе си, Той да прояви своята Любовь и Мъдростъ. Не дадете ли пжтъ на великата Любовь въ себе си, ще видите, че това, което наричате любовъ, не е нищо друго, освенъ любовна каша. Любовната каша на хората е стариятъ животъ, а великата Любовь е новиятъ животъ. Човѣкъ не трѣбва да прави компромисъ съ новото. Той трѣбва да постави старото за почва, а съ новото да гради. Новиятъ животъ е животъ на изобилие. Любовта ражда изобилието. Да живѣете въ изобилие, това значи, да живѣете при Вѣчния Изворъ, отдето можете да черпите, колкото искате.

Като ученици, вие трѣбва да имате права мисль, прави чувства и прави действия. Какво сте били въ миналото, какви ще сте въ бъдеще, това не е важно. Какво сте въ настоящия моментъ, това е важно. Щомъ се намѣрите въ известно противоречие, кажете си: Азъ съмъ добро. Азъ съмъ истина. Щомъ сте добро и истина, вие трѣбва да проявявате живота на доброто и на истината. Като съзнавате това, вие всѣкога ще можете да палите своя огнь, както и огъня на своитѣ ближни. Достатъчно е да запалите една отъ своитѣ

клички, за да запалите своя огънь. Така постъпватъ и ангелитѣ. Съ своята любовъ, съ своята свѣтла мисль тѣ палятъ слънцето, на чиито лъчи ние се грѣемъ. Ако ангелитѣ не палятъ слънцето, хората щѣха да живѣятъ въ вѣченъ мракъ. Тогава тѣ щѣха да разбератъ, какво представя тѣхната мисль. Мисль, която не може да освѣтява пѣтя на човѣка, не е още истинска мисль. Нѣкога и земята е била свѣтла като слънцето, но като я населили, съ своя животъ хората постепенно я изгасвали, докато най-после я обърнали въ тъмно тѣло. Разликата между ангела и човѣка се заключава въ това, че ангелътъ пали огъня, а човѣкъ го гаси. Кой човѣкъ не се оплаква, че е загасилъ своитѣ свѣтли мисли? Мине ли нѣкоя свѣтла мисль презъ ума му, или нѣкое свѣтло чувство презъ сърдцето му, той казва: Не е време сега за свѣтли мисли и чувства. Не е време още за свѣтли и благородни постъпки. Днесъ изгаси една свѣтла мисль въ ума си, утре изгаси едно свѣтло чувство въ сърдцето си, докато най-после стане тъменъ като земята и започне да страда за изгубеното щастие.

Това сж фигури на речъта, които трѣбва да превеждате, да ви станатъ ясни. Настанало е време, когато всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постъпка трѣбва да се превърнатъ въ запалена свѣщъ, която никога да не изгаря. Когато дойде това време, свѣтлината на слънцето ще стане седемъ пѣти по-ярка отъ се-

гашната. Причината за това ще се крие въ мислитѣ на бждешитѣ хора. Съ свѣтлината на своитѣ мисли тѣ ще увеличаватъ свѣтлината на слънцето. Който погледне къмъ земята, ще види, че тя свѣти, като слънце. Отдалечъ ще изглежда, че земята гори. Невидимиятъ свѣтъ се интересува отъ хората дотолкова, доколкото излиза свѣтлина отъ умоветѣ имъ. Колкото по-силна е свѣтлината имъ, толкова по-голѣмъ е интересътъ на разумнитѣ същества къмъ тѣхъ. Дето има мисълъ, тамъ има свѣтлина. При това положение виждаме, че животътъ на хората заслужва интересъ и внимание.

И тъй, искате ли да се справяте съ мъжнотиитѣ, нещастията и противоречията въ живота си, прилагайте дадената ви формула, било въ единствено, било въ множествено число. Кажете си: Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Ние сме добро. Ние сме истина. Произнасяйте формулата съзнателно и следете да видите, какви резултати ще имате. Дали сте гладенъ, боленъ, слабъ, произнасяйте формулата смѣло, безъ колебание. Дето минавате, произнасяйте формулата и мислете върху съдържанието и смисъла ѝ. Мисли за Бога, за ближния си и ще намѣришъ своето благо. Мислишъ ли първо за своето лично благо, ти ще станешъ нещастенъ. Богъ е предвидилъ твоео благо, нѣма защо да мислишъ за себе си. Когато ви канятъ на гости, въ дома на нѣкой графъ или князь, трѣбва ли вие да носите хлѣба си? Той е предвидилъ всичко, което е необходимо.

за вашето гостуване при него. Следователно, отидете ли при Бога, ще се облѣчете съ най-хубавитѣ си дрехи, но хлѣбъ нѣма да носите. Богъ е предвидилъ всичко, което е нужно за васъ. Докато мисли, какво ще яде, какъ ще се облича, какъ ще свърши живота си, човѣкъ е робъ на условията. Едно се иска отъ човѣка—работа. Като работи, всичко ще му се даде.

Ползувайте се отъ формулата, която днесъ ви дадохъ, при всички трудни случаи на живота си. Произнасяйте я съ всичкото уважение и почитание. Дръжте тази формула въ ума си като добро оръжие, съ което можете да се защищавате. Ако държите оръжието си чисто, каквото желаете, можете да постигнете. Оставете ли го да ръждяса, други ще го взематъ отъ ржцетѣ ви. Щомъ изгубите оръжието си, съ него заедно ще изгубите и свободата си. Човѣкъ е дотолкова свободенъ, доколкото носи въ себе си оръжие, на което разчита при всички трудни моменти въ живота си. Свободенъ човѣкъ е онзи, който признава Бога за Любовь, за Мждрость, а себе си за добро, за истина. Дойде ли до това съзнание, човѣкъ е придобилъ онази свобода, която търси.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Ние сме добро. Ние сме истина.

*

35. Лекция отъ Учителя, държана на
23 априль, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Положително знание

Ще прочета частъ отъ началото и края на 119. Псаломъ.

„Блажени, които сж непорочни въ пжтя си. (Алефъ — 1 ст.). Всѣко нѣщо въ началото си е непорочно.

„Които ходятъ въ закона на Господа“. (— 1 ст.).

„Блажени, които пазятъ свидетелствата Му, и търсятъ Го съ все сърдце“. (— 5 ст.). Въ първо време човѣкъ търси знанието, но като го намѣри, престава да търси. Така и децата, въ първо време търсятъ знанието, но като станатъ възрастни, преставатъ да го ценятъ и, вмѣсто да се подигнатъ отъ него, тѣ се възгордяватъ. Ако не може да използва знанието, както трѣбва, човѣкъ се възгордява, а гордостъта покваря човѣшката душа.

„Тогазъ нѣма да се посрамя, когато погледна всичкитѣ Твои заповѣди“. (— 6 ст.). Кога човѣкъ се срамува? Когато е нарушилъ нѣщо. Щомъ изпълнява Божиитѣ заповѣди, той не се срамува.

„Да приближи викането ми предъ Тебе Господи“ (Тавъ. — 169 ст.). Днесъ всички хора викатъ къмъ Господа; децата викатъ предъ Господа; генералътъ, който води стотици хора на полесражението, вика къмъ Господа. Дока-

то не е влѣзълъ въ сражение, генералътъ заповѣдва, обикаля фронта. Щомъ преживѣе нѣкаква авария, всички започватъ да бѣгатъ. Мине ли катастрофата, ново настѣпление, ново викане предъ Господа.

„Избави ме споредъ Словото Си“. (—170 ст.). Всички хора, грѣшни и праведни, искатъ избавление. Защо и праведниятъ вика къмъ Господа за избавление? Защото не е много силенъ. Има нѣщо страшно въ свѣта, отъ което и праведниятъ иска да се избави. Той се обръща къмъ Господа да го избави.

Защо идатъ страданията въ свѣта? Страданията се явяватъ като методъ за развиване на мекота въ човѣка. Въ човѣшкото естество има нѣщо грубо, което трѣбва да се смекчи. Колкото рѣзка и груба да е гамата, въ която даденъ човѣкъ живѣе, тя е необходима за самия него; влѣзе ли въ отношение съ хората, този човѣкъ трѣбва да прояви известна мекота. За да прояви мекотата си, нужни сѫ страдания. Той трѣбва да прави редъ отстъпления въ себе си, докато прояви онази мекота, свойствена на Божествената любовъ. Само при голѣми страдания човѣкъ може да прояви мощта на своя духъ.

Съвременнитѣ хора, мъже и жени, сѫ силни въ мъжкия принципъ. Колкото повече се засилва мъжкиятъ, грубиятъ принципъ въ човѣка, толкова повече лицето му се покрива съ косми. Космитѣ, съ които е покрито тѣлото на животнитѣ, говорятъ за голѣмата имъ

грубостъ. Чрезъ страданието космитъ постепенно отпадатъ, за да се прояви мекиятъ принципъ. Нѣкои хора се показватъ външно меки, разположени, усмихнати, но задъ усмивката имъ се крие нѣщо кисело и горчиво. Достатъчно е да ги засегнете малко, за да се прояви тѣхната грубостъ. Киселиятъ, горчивиятъ елементъ не влиза въ човѣшкото съзнание. Той е външенъ дисонансъ, какъвто срѣщаме при съчетанието на известни тонове. Ако двама души изпѣятъ тона до, непременно ще има известно различие въ тембъра, въ силата, въ чистотата. Изобщо, тоноветъ се различаватъ единъ отъ другъ по броя на трептенията. Както тоноветъ се различаватъ по броя на трептенията, така и числата се различаватъ по енергията.

Представете си, че получавате отъ трима души по четири лева, или отъ двама души по шестъ лева. Въ двата случая получавате числото 12, но отъ различни числа. Числото три е пасивно число, число на равновесие, а четири е активно число. Тройката представя детето — синътъ или дъщерята, а четворката — майката или бащата. Ако синътъ и бащата, или дъщерята и майката работятъ заедно, какво ще създадатъ? Ако умножите числата $2 \times 3 = 6$, ще имате двойката — бабата и тройката — внукътъ. Когато бабата и внукътъ работятъ заедно, ще се получи числото шестъ — произведение. Коя работа ще бжде резултатна, тази на бабата и внука, или на бащата и сина? Кой резултатъ ще бжде по-мо-

шенъ: този, който се получава отъ 3 \ 4 или отъ 2 $\times$ 6? Мислете върху съчетанията на числата, да проникнете въ тѣхния смисълъ, въ тѣхната философия. Както външниятъ и вътрешниятъ животъ на човѣка предполагатъ известна философия, така и въ отношенията на числата има известна философия, която трѣбва да се изучава.

Следователно, дойде ли до философията на своя вътрешенъ животъ, човѣкъ трѣбва да наблюдава, какви сж мислитѣ и чувствата му презъ различнитѣ часове на деня, въ зависимостъ отъ изгрѣването и залѣзването на слънцето. Ако следи мислитѣ и чувствата си, човѣкъ ще забележи, че сутринъ тѣ иматъ единъ характеръ; на обѣдъ, когато слънцето се намира въ зенита — другъ характеръ и вечеръ — при залѣзване на слънцето — трети. Изгрѣвътъ внася въ човѣка едно нѣщо, а залѣзътъ — друго. При изгрѣвъ слънце човѣкъ изпитва радостъ; при залѣзъ слънце — скръбъ. Изгрѣвътъ може да се уподоби на радостъ, залѣзътъ — на скръбъ. Кои сж причинитѣ, поради които изгрѣването на слънцето прави човѣка радостенъ, а залѣзването — скърбенъ? Когато се качва по планински върхове, човѣкъ става радостенъ; когато слиза въ долини, той става скърбенъ.

Човѣкъ е подложенъ на различни промѣни, резултатъ на различни причини. Не само човѣкъ, но всички тѣла претърпѣватъ промѣни. Ако вземете прѣсно, току-що издоено млѣко, и

започнете да го удряте, следъ половинъ часъ то ще се превърне на масло. Като отдѣлите маслото, ще остане мжтеница. Мжтеницата е млѣко, отъ което е отнето маслото. Когато човѣкъ се оплаква, че е изгубилъ нѣщо отъ себе си, той мяза на млѣко, отъ което е извадено маслото. Кой вади маслото отъ човѣка? Страданията. Тѣ не сж нищо друго, освенъ буталката, съ която биятъ млѣкото, докато извадятъ маслото отъ него. Ако остане само мжтеницата, човѣкъ започва да страда, че е изгубилъ любовта, радостта, разположението на духа си и т. н. Срѣщате единъ човѣкъ разположенъ, любезенъ. На другия день го виждате неразположенъ, скърбенъ. Защо? Очукали го, обрали маслото му и оставили само мжтеницата. Въ това отношение нѣкои хора приличатъ на скж перника на Молиера, който се оплаквалъ, че го обрали. Кой го обралъ? Всички хора, цѣлиятъ свѣтъ го е обралъ. Мнозина казватъ, че всички хора сж лоши, че цѣлиятъ свѣтъ е лошъ. Това сж разсжденията на Молиеровия скжперникъ. Съ такива разсждения нищо не се постига. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да знае опредѣлено, защо се радва и защо скърби, защо обича и защо мрази, кой го обича и кой не го обича. Само по този начинъ той ще дойде до вътрешната наука на живота.

За да се домогне до вътрешната наука на живота, човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ. Може ли да се нарече свободно магарето, което има юларъ на главата си, и господарьтъ

му всѣки моментъ го тегли за юларя? Колкото е свободно магарето отъ юларя си, толкова е свободенъ и човѣкъ. Седи човѣкъ и мисли, какво да направи, какъ да се прояви, да се прочуе, да стане знатенъ. Обаче, като рече да се прояви, вижда, че не е свободенъ. Защо? Юларъ има на главата си, не може да се освободи отъ него. Силенъ човѣкъ е онзи, който нѣма юларъ на главата си, т. е. който не е вързанъ. Вържатъ ли го веднѣжъ, той е изгубилъ свободата си. Като вързанъ, нищо друго не му остава, освенъ да учи. За да се освободи отъ юларя си, човѣкъ трѣбва да приложи закона на смаяването.

Веднѣжъ Буда направилъ една погрѣшка, за която се измжчилъ много. Той ималъ будно съзнание, вследствие на което виждалъ и най-малкитѣ си погрѣшки. Единъ день, когато билъ въ добро разположение на духа, той легналъ подъ едно дърво да си почине. Въ това време голѣмата змия на свѣта се увила около ребрата му и започнала да го души. Той не се борилъ съ нея, но започналъ да се смаява и се смалилъ толкова много, че се освободилъ отъ веригитѣ на змията. Ако обикновенъ човѣкъ попадне въ веригитѣ на змията, ще се напъва, ще се бори съ нея, да я победи. Змията на свѣта представя злото. Не е лесно човѣкъ да се бори съ злото. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е битъ отъ злото и да не е опиталъ неговата сила. Като знаете силата на злото, не се подавайте на

него, не ставайте неговъ проводникъ. Станете ли проводникъ на злото, нѣма да мине много време, ще го опитате върху гърба си. Даде ли пътъ на злото въ себе си, човѣкъ разваля отношенията си съ своитѣ близки. Често виждате, какъ двама приятели, или две приятелки се сбиватъ за нищо и никакво. Боятъ между приятелитѣ не е нищо друго, освенъ игра на билиардъ, дето топкитѣ се удрятъ една въ друга. Като разсждавате по този начинъ, вие ще се домогнете до истината.

Две деца играятъ съ пѣсѣкъ, правятъ си кжщички. Едното взима пѣсѣкъ и хвърля въ очитѣ на другото. Разсърдено и недовошно, и второто дете прави същото. Въ резултатъ и дветѣ деца се разплакватъ и отиватъ при майкитѣ си. Майкитѣ се скарватъ помежду си и разправятъ случката на мъжетѣ си. И дветѣ семейства взиматъ участие въ разправията на децата и се скарватъ. Трѣбва ли възрастнитѣ хора да вървятъ по ума на децата? Като не могатъ да разрешаватъ въпроситѣ правилно, хората дохождатъ до голѣми противоречия и казватъ: Животътъ е лошъ, свѣтътъ не е добре създаденъ и т. н. Питамъ: Богъ ли е виновенъ за изопачения човѣшки животъ? Богъ ли създаде този свѣтъ, пъленъ съ недоразумения и противоречия? Нѣкой пътникъ минава презъ една мѣстностъ и въ крака му се забива трънъ. Кой е виновенъ за това: човѣкътъ, или трънътъ? Трънътъ е влѣзълъ въ крака на човѣка, защото, или е билъ босъ, или обувката му сж

били тънки. Като е знаелъ това, пжтникътъ е трѣбвало да бжде внимателенъ, да гледа, кжде стжпва. Колкото да философствува, защо сж трънетѣ въ свѣта, защо бодатъ, човѣкъ нищо нѣма да разреши. Какво трѣбва да прави, ако се е уболъ? Той трѣбва да вземе игла, да бодне съ нея въ крака, дето е влѣзълъ трънътъ, и внимателно да го извади.

Какво представя трънътъ? Трънътъ е зло-то въ свѣта, съ което човѣкъ мжчно може да се справи. — Защо е дошло злото въ свѣта, не питай. Кажи си: „Да спи зло подъ камъкъ!“ Продължавашъ ли да се запитвашъ много, ще те дадатъ подъ сждъ и ще те осждятъ, какъ си могълъ, безъ позволение да нарушишъ цѣлостта на тръна. Ти си взелъ нѣщо отъ него. Следователно, нищо друго не ти остава, освенъ да се примиришъ съ тръна, т. е. съ злото въ свѣта. Както доброто съществува, така и злого има право на съществуване. Като се обожда на тръна, съ това човѣкъ нарушава неговото спокойствие. Трънътъ не е нищо друго, освенъ бодливъ телъ, поставенъ на пжтя му. Бодливиятъ телъ показва, че хората живѣятъ въ военни времена. Тѣ не сж толкова добри, колкото си представятъ, вследствие на което навсѣкжде се натъкватъ на бодливъ телъ, чрезъ който се възпитаватъ.

Като изучаватъ ботаника, естествена история, мнозина считатъ тръна за безполезно растение. Други, обаче, казватъ, че трънътъ е толкова необходимъ, колкото и ябълката, И

трънътъ може да се използва за нѣщо добро, както и плоднитѣ дървета. Мисли или чувства отъ рода на тръна нѣкога могатъ да изиграятъ по-важна роля отъ мисли и чувства отъ характера на ябълката. Въ този смисълъ понѣкога свѣтскиятъ човѣкъ може да контролира мисълта си повече отъ духовния. Слушате нѣкой духовенъ да казва, че Богъ ще промисли за всичко, и оставя работитѣ си на Него, Той да ги нарежда. Той казва: Достатъчно е, че се моля на Бога. Отъ мене повече не се иска. Този човѣкъ не разсждава право. Той трѣбва да се моли, но и да работи, да разчита на себе си. Ако не разсждава правилно, човѣкъ изпада въ заблуждения. Запримѣръ, нѣкой се чуди, защо работитѣ на грѣшнитѣ хора се уреждатъ, а на праведнитѣ не вървятъ добре. Работитѣ на грѣшнитѣ хора се нареждатъ толкова, колкото и на забититѣ колци. Има случаи, когато единъ забитъ колъ, отъ голѣмата влага, може да изкара нѣколко листа, но въ никой случай той не може да цѣвне, да даде плодъ, и плодътъ му да узрѣе. Дойде ли сушата, покаралитѣ листенца изсъхватъ, и колътъ си остава пакъ колъ. Другояче се нареждатъ работитѣ на праведнитѣ. Работитѣ на праведния се нареждатъ, както върви развитието на зеленото дърво. Посадите ли едно дърво въ земята, то пуца листа, клончета, започва да цѣвти, да вързва плодове. Бавенъ е процесътъ на развитието на зеленото дърво, но сигуренъ. Посади ли се вед-

нѣжъ, то се закрепва здраво въ земята, отъ която черпи храна, и издържа на всички условия. При това, животътъ на това растение или дърво не е кратковремененъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ положителни знания и разбирания за живота. Като не разбиратъ нѣщата правилно, мнозина се запитватъ, защо понякога природата измѣня отношенията си къмъ тѣхъ, а не се запитватъ, защо тѣ измѣнятъ отношенията си къмъ природата. Кжде е причината за промѣната на тия отношения: въ човѣка, или въ природата? Ако времето се измѣня, кой е виновенъ за това? Трѣбва ли да мислите, че времето е лошо разположено къмъ васъ, защото вѣтъръ духалъ, или дъждъ валѣлъ? И вѣтърътъ, и дъждътъ, и слънцето иматъ своитѣ добри страни. Нѣкой се оплаква, че хората не го обичатъ. Ако вѣтърътъ духа, той пакъ се оплаква. Когато вѣтърътъ духа, благодарете, че се е намѣрило сѣщество, което ви милва, което глади коситѣ ви. Когато дъждътъ ви мокри, благодарете на естествената баня, която природата ви създава. Ако слънцето грѣе силно и се изпотявате, благодарете на хубавитѣ потни бани, които правите. Когато нѣкой се оплаква, че изгорѣлъ отъ слънцето, той не разбира законитѣ. Невъзможно е слънцето, което стои на милиони километри отъ човѣка, да изгаря. Почерняването не става отъ слънцето. Чернотата се дължи на лошото, което се крие въ самия човѣкъ. Слънцето изтегля нечистото,

лошото, което е скрито въ човѣка. Ако то не излѣзе навънъ, човѣкъ ще се изложи на голѣми страдания и нещастия. Когато почернява, човѣкъ трѣбва да се радва, защото слънцето го лѣкува. Хора, които не почерняватъ, не могатъ да се лѣкуватъ отъ слънцето.

Мнозина се оплакватъ отъ слънцето, но тѣ се лъжатъ. Слънцето не причинява никакви повреди. Казватъ, че нѣкой пострадалъ отъ слънчевъ ударъ. Слънчевиятъ ударъ се дължи на известна дисхармония между човѣка и земята. Когато се движи, човѣкъ трѣбва да регулира своя ходъ съ движението на земята. Щомъ се хармонизира съ земята, той ще се хармонизира и съ слънцето, защото между слънцето и земята има известно отношение. При това положение човѣкъ никога нѣма да пострада отъ слънчевъ ударъ.

Човѣкъ трѣбва да знае, че материята на неговото тѣло може да се уподоби на материята, отъ която земята е направена. Всѣка частица отъ човѣшкото тѣло има свойствата на материята на земята. Следователно, ако не може да се хармонизира съ материята на земята, човѣкъ усѣща едно бълникане, колебание между частицитѣ на тѣлото си. И въ резултатъ на това колебание или бълникане той се усѣща физически неразположенъ. При това положение той не може да мисли, да чувствува и да постъпва добре. За да се хармонизира съ материята на земята, човѣкъ трѣбва да спре движението си за една-две минути. Това

спиране ще му помогне така, че работитѣ му презъ цѣлия день ще вървятъ добре. За да се справи съ силитѣ и теченията на природата, човѣкъ трѣбва да познава себе си, но трѣбва да изучава и земята, съ всички нейни сили и закони, които я управляватъ. Като се изучава, човѣкъ забелязва, че между промѣнитѣ, които ставатъ въ природата, и тия, които ставатъ въ него, има известно съотношение.

Съвременнитѣ хора работятъ много, а придобиватъ малко, защото разглеждатъ въпроситѣ отъ тѣхната анормална страна. Ако се произнасятъ върху мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка, тѣ ги разглеждатъ така, както днесъ се проявяватъ, безъ да изключватъ анормалнитѣ прояви. Всѣко нѣщо трѣбва да се разглежда въ неговото здравословно състояние и следъ това да се вади заключение. При това, преценката на хората още не е абсолютно върна. Запримѣръ, това, което за единъ човѣкъ е добро, за другъ е зло. Човѣкъ трѣбва да познава доброто и злото като основни мѣрки въ живота. Само при това положение човѣкъ може правилно да расте и да се развива. Само при това положение невидимиятъ свѣтъ може да разкрие на човѣка ония скрити закони на Битието, къмъ които душата му се стреми. Само при това положение човѣкъ може да разбере смисъла на числата. Вие пишете числото 12, но не знаете, какво е значението на това число. Ако вземете числото 12 въ втора степенъ, ще

получите число, което представя важна формула. Съ тази формула вие можете да разрешавате важни въпроси. Дойдете ли до числото 13, вие се натъквате на нѣкакво нещастие, или на нѣкаква изненада.

Разправятъ следния случай за единъ герой. Съ единъ ножъ той убилъ 12 души. Следъ това той турилъ ножа въ ножницата си. Като намислилъ да убие 13 човѣкъ, той посегналъ къмъ ножа си, но останалъ изненаданъ — ножътъ рѣждясалъ. Значи, следъ 12 убийства, той се натъкналъ на послѣдствията на своитѣ дѣла. За да избѣгне лошитѣ послѣдствия на дѣлата си, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ, да знае, какво прави. При най-малкото невнимание, човѣкъ може да изгуби своето добро разположение. Ако е невнимателенъ въ храненето, въ мислитѣ, въ чувствата, въ постѣпкитѣ си, той непременно ще пострада. Приеме ли една мисълъ, или едно чувство не навреме. той непременно ще разстрои своята нервна система. Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ храненето. Запримѣръ, краставицата действува благотворно върху нервната система, но да се яде сутринъ и на обѣдъ. Яде ли се вечеръ, тя се отразява зле върху стомаха. Вечеръ краставица не трѣбва да се яде. Изобщо, вечеръ човѣкъ трѣбва да се храни преди залѣзъ слънце. Не е ли ялъ до това време, по-добре да не яде. Нека пие една чаша гореща вода или чай и да си легне съ празенъ стомахъ. Така ще спи леко и приятно.

Каквито разстройства преживява свѣтскиятъ човѣкъ, презъ такива минава и религиозниятъ, и духовниятъ, само че въ други области. Свѣтскиятъ човѣкъ разстройва стомаха си, а религиозниятъ — мисълта си. Докато дойде до истинското разбиране на живота, той минава презъ редъ заблуждения. Той мисли, че като вѣрва въ Бога, изведнѣжъ ще стане чистъ и светъ човѣкъ. Не се постига лесно чистота и светостъ. При това, мъчно се познава, кой човѣкъ е светъ. Светиятъ човѣкъ външно не може да се познае. Той е естественъ въ отношенията си, смиренъ, минава незабелязано. Макаръ че се храни съ специална храна, никога нѣма да разберете, какво яде. Ако го поканите съ храна, каквато не яде, той никога нѣма да ви каже, че това или онова не яде, но деликатно ще се извини, че се е хранилъ, и ще вземе само нѣколко хапки хлѣбъ, да не откаже на поканата ви. Влѣзели въ нѣкой домъ, той не се вира, какъ е наредено, но се занимава съ мисълта си. Стане ли въпросъ за отношенията между мъжа и жената въ този домъ, каквото да види, той го разглежда отъ красивата страна. И ако го питатъ, какви сж впечатленията му за характеритѣ имъ, той ще каже, че и двамата сж добри хора, на които сж дадени известни въпроси за разрешаване. Той ще имъ пожелае Богъ да ги благослови, да решаватъ правилно задачитѣ си.

Светиятъ човѣкъ вижда всичко, но въ

ума и въ сърдцето си задържа само хубавитѣ нѣща. Докато не се научи да вижда само красивитѣ нѣща въ живота, да чува само хармоничнитѣ тонове и да яде чиста и здравословна храна, човѣкъ никога не може да стане светъ. Това значи, да живѣе човѣкъ въ правия пѣть — въ пѣтя на любовта, въ пѣтя на Христа. Тѣсенъ е пѣтьтъ на любовта, но разнообразенъ. Нѣкои мислятъ, че тѣсниятъ пѣть е пѣть на страдания. Не, тѣсниятъ пѣть е пѣть на учене, на придобиване знания. Само въ тѣсния пѣть човѣкъ познава себе си, ближния си и Бога. Само въ тѣсния пѣть човѣкъ разбира, отде е дошълъ, защо е дошълъ и какъ трѣбва да живѣе.

Да се върнемъ къмъ числата. Какво число ще получите, като подигнете 12 въ втора степенъ? $12^2 = 144$. Като съберете цифритѣ на числото 144, ще получите числото деветъ. Като работите съ числата, ще забележите, че при умножаване на деветъ съ кое да е число, винаги сборътъ отъ цифритѣ на полученото число дава пакъ деветъ. Запримѣръ, $2 \times 9 = 18 = 1 + 8 = 9$; $3 \times 9 = 27 = 2 + 7 = 9$; $4 \times 9 = 36 = 3 + 6 = 9$; $5 \times 9 = 45 = 4 + 5 = 9$; $6 \times 9 = 54 = 5 + 4 = 9$; $7 \times 9 = 63 = 6 + 3 = 9$; $8 \times 9 = 72 = 7 + 2 = 9$; $9 \times 9 = 81 = 8 + 1 = 9$; $144 = 1 + 4 + 4 = 9$; $1296 = 1 + 2 + 9 + 6 = 18 = 1 + 8 = 9$. Какво заключение можете да извадите отъ това съчетание на числата? Оттукъ можемъ да извадимъ следния законъ: благоприятнитѣ условия всѣкога даватъ добри резултати.

Земедѣлецътъ знае този законъ и се съобразява съ него. Той знае, кога и при какви условия, какви семена да сѣе. Това подразбира благоприятни условия. Съ този законъ се обяснява, защо едни хора сж богати а други — бедни. Богатиятъ е роденъ при условия да стане богатъ — при благоприятни условия. Бедниятъ е роденъ при неблагоприятни условия, затова не може да стане богатъ. Каквото да правите, вие не можете да станете богати, ако сте родени при бедни, неблагоприятни условия. Нѣкой се ражда въ бедно семейство, но условията на раждането му сж благоприятни. Не се минава много време, случва се, че неговиятъ богатъ чичо умира и му остава всичкото си наследство. Другъ нѣкой се ражда въ богато семейство, но случва се, че бащата изгубва всичкото си богатство, и синътъ, вмѣсто да наследи нѣщо отъ баща си, нагърбва се да изплаща дълговетъ му.

Като живѣе на земята, човѣкъ минава отъ благоприятни въ неблагоприятни условия и обратно — отъ неблагоприятни въ благоприятни — да се учи. Иосифъ бѣше продаденъ, следъ това лежа въ затворъ две години и най-после зае високо мѣсто въ двореца на фараона. Добра бѣше зодията на Иосифа. Каквото да прави, човѣкъ трѣбва да мине презъ противоречията на живота, да мине отъ едни условия въ други. На окултенъ езикъ казано: за да подобри сждбата си, човѣкъ трѣбва да се роди отново. Може ли

отново, човѣкъ може да измѣни условията на живота си. Не може ли да се новороди, той ще остане при старитѣ условия, дето ще се мжчи, ще страда, ще пада и става и, въ края на краищата, нищо особено нѣма да постигне.

Казано е въ Писанието: „Ако не се родитѣ изново, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Следователно, ако не се родите изново, сиромашията, грѣхътъ, мжчението, страданието ще вървятъ следъ васъ. Родите ли се изново, вие ще се съблѣчете отъ всички неспгоди, както змията съблича кожата си. Не може ли да се освободи отъ неспгодитѣ на живота, човѣкъ ще остане въ стария животъ. Мнозина искатъ да знаятъ, родени ли сж изново, или не. Това тѣ сами знаятъ. Нѣкои сж едва заченати, и трѣбва да прекаратъ цѣли деветъ месеца при неблагоприятни условия — въ утробата на майка си. Тѣ сж изложени и на помѣтане. Ако майка имъ е разумна, ще ги роди, ще имъ даде условия за новъ животъ. Ако е неразумна, може да ги пометне. Когато се зачене, човѣкъ трѣбва да се моли, да не го пометне майка му, но да го роди благополучно. И Христосъ прекара три неблагоприятни, тежки дни въ утробата на земята, но следъ това възкрѣсна, роди се изново.

Какво представя помѣтането? Човѣкъ може да бжде пометнатъ отъ утробата на майка си, но може да изкочи и отъ фйтонъ, отъ тренъ, отъ аеропланъ, отъ прозорецъ и т. н. И това е помѣтане. За да не бжде пометнатъ,

човѣкъ трѣбва постоянно да се моли. Но той трѣбва да знае, какъ да се моли. Понѣкога една дума може да произведе такъвъ резултатъ, какъвто произвеждатъ сто думи — зависи, какъ е казана. Нѣкой се моли по цѣли часове, и молитвата му не се приема. Другъ се моли десетина минути, и молитвата му се приема. Една свѣтла мисълъ може да даде по-голѣми резултати отъ най-дългитѣ молитви, но при условие, човѣкъ да прилага законитѣ на любовта, на мъдростта, на истината, на доброто. Който работи по този начинъ, той има помощта на разумния свѣтъ, на всички възвишени същества. Дали тази помощъ ще дойде отъвнѣ, или отвжтре, не е важно. Важно е, човѣкъ да я използва. Малка ли ще бжде помощта, или голѣма, и това не е важно. Важно е да е дадена отъ любовъ. Колкото малка да е, щомъ е дадена отъ любовъ, тя е благословена.

Мнозина обичатъ да обобщаватъ нѣщата, и като имъ се говори, казватъ, че знаятъ и разбиратъ всичко. Щомъ разбиратъ всичко, нека кажатъ, какво знаятъ за Божията Любовъ. Всички говорятъ за любовта, но въпрѣки това тя остава неразбрана. Казано е, че любовта ражда живота. За да разбере любовта, човѣкъ трѣбва да разбере живота въ всички негови прояви. Божията Мъдростъ пѣкъ създава условия за растене и развиване на всички живи същества. Животътъ и условията, които сж дадени на човѣка, представятъ торба пъл-

на съ злато, която той не е използвалъ. Нѣкои хора съзнаватъ, че носятъ въ рѣцетѣ си торба, пълна съ злато, и съжаляватъ, че не могатъ да я използватъ, не знаятъ, какъ и кжде да приложатъ това злато. Други пъкъ, даже не подозиратъ, че носятъ злато въ торбата си. Малцина сж тия, които съзнаватъ, какво богатство имъ е дадено, и разумно го използватъ. Всѣки човѣкъ носи въ рѣцетѣ си книгата на живота, но не може да чете отъ нея. Той я отваря и затваря, безъ да знае, какво съдържа. Единъ день, когато мъдростта го посети, той ще отвори книгата и ще чете, ще разбира написаното въ нея.

И тъй, когато се домогне до истинската наука, човѣкъ ще разбере нѣщата и ще ги приложи. Пише ли книга, той ще я пише съ чистотата на своята мисълъ. Шие ли дреха, той ще я шие съ чистотата на своето сърдце. Каквато работа вземе, човѣкъ трѣбва да я изработи съ чистотата на своя умъ и на своето сърдце. Който се докосне до тази работа, той ще усѣти чистотата, която е вложена въ нея. Отъ всѣка нейна клетка ще лѣха радостъ и веселие. Не работятъ ли съ любовъ и чистота, хората създаватъ около себе си голѣма дисхармония. Тази дисхармония се дължи на тѣхното неразбиране.

Често хората се запитватъ, защо не успѣватъ въ живота си. Много естествено — тѣ сами влизатъ въ ограничителнитѣ условия на живота. Щомъ условията ограничаватъ човѣка,

той никога не може да успѣва. Иска ли да успѣва, казвамъ: Не приемай условия, които могатъ да те ограничатъ. Не се подавай на мисли, чувства и постѣпки, които ограничаватъ. За да успѣва въ живота си, човѣкъ трѣбва да разбира свойствата на материята, съ която работи. Същевременно той трѣбва да разбира и законитѣ на ума и на сърдцето си, както и ритмуса, на който тѣ се подчиняватъ. Човѣкъ не може да успѣва, ако не познава всички закони, на които се подчиняватъ неговото физическо, духовно и умствено тѣло. Той трѣбва да знае, че до голѣма степенъ успѣхътъ му се дължи на неговата чиста кръвъ.

Сега вие сте влѣзли въ практическата школа на живота, която изисква отъ всички хора знания. Да говорите за нѣщата, това още не е знание. Истинско знание е това, което е приложено. Знанието подразбира приложение. Кажешъ ли, че трѣбва да бждешъ добъръ, веднага прояви добротата си. Кажешъ ли, че трѣбва да бждешъ красивъ, веднага стани красивъ. Човѣкъ не може да бжде добъръ, красивъ и разуменъ, ако още не е роденъ. За да се одухотвори, мъртвата материя трѣбва да мине отъ едно състояние въ друго, т. е. да се новороди, да се внесе животъ въ нея. Мъртвата материя е изгубила живота си, вследствие на което се нуждае отъ новъ животъ. Ако не може да придобие животъ въ себе си, мъртвата материя ще произведе голѣмъ дисонансъ въ разумната природа. Тази е

причината, поради която човѣкъ прави голѣми усилия да мине отъ смъртъ въ животъ.

— Богъ е Любовь. Богъ е Мждрость. Азъ съмъ добро. Азъ съмъ истина.

*

36. Лекция отъ Учителя, държана на
30 априль, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Претръпване и претжпяване

Размишление.

Често хората се натъкватъ на особени психични състояния — претръпване и претжпяване. Запримѣръ, когато изпитанията се трупатъ върху нѣкой човѣкъ едно следъ друго, въ първо време той страда, но после претръпва или изтръпва. Каквито страдания и изпитания да му се случватъ, той стои като изтръпналъ, като че нищо не чувствува. Ако пъкъ човѣкъ повтаря едни и сѣщи мисли по нѣколко пѣти наредъ, най-после той се механизира и дохожда до състояние на претжпяване — нищо не помни. Претжпяването показва, че човѣкъ е преминалъ предѣла, до който нервната система може да понася. Щомъ мине този предѣлъ, настава претръпване. Преди да дойде до този предѣлъ, човѣкъ трѣбва да измѣни посоката на своето движение. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да се движи по права линия, да върви въ правия пѣтъ. Това е човѣшко разбиране. Разбирането на разумната природа не е такова. Споредъ нея правиятъ пѣтъ не означава права линия.

Влѣзете ли въ нѣкое религиозно общество, тамъ ще чуete да се разисква върху въпроситѣ: Кой пѣтъ е правъ? Какво представя

любовта? Какво може да направи тя за човѣка? Отъ човѣка зависи, какво може да направи любовта за него. Какво може да направи единъ човѣкъ, като влѣзе въ бакалницата? Той може да извади кесията си и да купува. Отъ кесията му зависи, много или малко нѣща ще купи. Обаче, отношенията между бакалина и клиента сж още механически. Тѣ подразбиратъ условно отношение на взимане и даване. Дойдете ли до любовта, и тамъ има отношения на взимане и даване, само че всичко става доброволно: който дава, не мисли да взима; който взима, мисли да дава. Говори ли за любовта, човѣкъ трѣбва да я разбира въ нейнитѣ тънки прояви. Говори ли за музиката, човѣкъ трѣбва да я чувствува вътрешно.

За да разбира нѣщата правилно, човѣкъ трѣбва да ги схваща и външно, и вътрешно. Външното разбиране е едно, а вътрешното — друго. Тѣй шото, не е достатъчно само да кажемъ, че трѣбва да обичаме, или трѣбва да пѣемъ и да свиримъ, но да дадемъ дълбокъ, вътрешенъ изразъ на любовта, на музиката и на пѣнието. И природата започва съ музика и пѣние. И природата започва съ любовъ и съ животъ. Тя е жива, разумна. но човѣкъ трѣбва да я разбира вътрешно и външно. Много музиканти и пѣвци има въ свѣта, но повечето свирятъ и пѣятъ механически. Истински музикантъ е онзи, на когото тоноветѣ изразяватъ нѣщо; всѣко движение

на този музикантъ е свързано съ движенията на разумната природа. Всѣки неговъ тонъ, всѣко движение изразява известна идея. Всѣко нѣщо, което събужда нѣкаква идея въ човѣка, е живо. Запримѣръ, щомъ видите единъ портокалъ, въ ума ви веднага се ражда нѣкаква идея: да го посадите, или да изстискате сока му. Каквото да направите съ портокала, все ще придобиете нѣщо. Ако изпиеете сока на портокала, ще имате единъ резултатъ; ако посадите портокала, ще имате другъ резултатъ. Ценни сж резултатитѣ, ако въ тѣхъ има движение. Дето има движение, тамъ всѣкога има растене.

Следователно, и животътъ, като движение, е подложенъ на растене. Растенето пкъ се поддържа отъ идеитѣ, били тѣ умствени или сърдечни. Умственитѣ идеи иматъ отношение къмъ мислитѣ на човѣка, а сърдечнитѣ — къмъ чувствата му. Дето има чувства, тамъ има религия. Религията, въ тѣсенъ смисълъ на думата, е свързана съ чувствата. Обаче, ако умътъ не взима участие въ религията, човѣкъ е изложенъ на голѣми опасности. Остане ли само съ чувствата си, човѣкъ изпада въ гжста срѣда, въ тежка атмосфера, която причинява болезнени състояния. Голѣми промѣни, добри и лоши, ставатъ съ човѣка, когато влѣзе въ духовния свѣтъ. Физическиятъ и духовниятъ свѣтъ сж противоположни единъ на другъ. Докато се нагоди къмъ условията на духовния свѣтъ, човѣкъ минава презъ голѣми изпитания. Той

влиза въ идеенъ свѣтъ, но като не е готовъ да реализира тия идеи, започва да страда.

Кждето да е човѣкъ, на физическия, или въ духовния свѣтъ, той все ще има страдания. И ловецътъ, който е нарамилъ пушката си, страда. Защо? Че не е могълъ да убие заякъ, или другъ нѣкакъвъ дивечъ. Всички хора, свѣтски и духовни, сж въоръжени. Всѣки носи пушка на рамо, иска да вземе нѣщо. Не е лошо да бжде човѣкъ въоръженъ, но да не си служи съ насилие. Въ който свѣтъ и да влѣзете, вие трѣбва да спазвате неговия редъ и порядкъ, неговитѣ правила. Не спазвате ли реда въ свѣта, въ който влизате, не очаквайте никакви постижения. Като влѣзете въ умствения свѣтъ, за да придобиете нѣкаква идея, не е нужно да прилагате насилието, чрезъ което да нарушите реда и порядъка въ този свѣтъ. Достатъчно е да попаднете въ тона на дадена идея, за да я възприемете. Приложите ли насилието, вие не сте готови за този свѣтъ.

Сжщиятъ законъ се отнася и до свѣта на чувствата, до духовния свѣтъ. Искате ли да постигнете нѣкакво чувство, вие трѣбва да попаднете въ линията на неговото движение, т. е. въ неговия тонъ. Чувствата и мислитѣ въ човѣка растатъ, цвѣтятъ, даватъ плодъ, както и растенията. Всѣко добро разположение е плодъ на нѣкакво чувство въ човѣка. Колкото по-съзнателно работи човѣкъ върху себе си, толкова по-доброкачествени плодове раждатъ неговитѣ мисли и чувства. Ще кажете, че имате

достатъчно знания. Знания, които не се прилагатъ, представятъ стока, която пълни магазина само, безъ да допринася нѣщо. Стоката трѣбва да се превърне въ звонкови монети. Ако човѣкъ не впрегне природната сила на работа, той нищо не е придобилъ. Какво ще се ползува отъ това, че знае законитѣ и силитѣ, които действуватъ въ природата? Щомъ знае нѣщо, той трѣбва да го приложи. Едно време, когато нѣмаше електрическо освѣтление, хората освѣтяваха домоветѣ си съ малки газени лампички — газеничета. Като ставаха сутринъ отъ сънь, дълго време трѣбваше да кашлятъ, да очистятъ дробоветѣ си отъ саждитѣ на своитѣ газеничета. Много отъ мислитѣ и чувствата на съвременнитѣ хора представятъ такива, именно, газеничета, които даватъ малка свѣтлина и много сажди. Всѣко недоволство, всѣко неразбиране въ човѣка, не е нищо друго, освенъ малкото газениче, съ което той си служи.

И тъй, иска ли да се справи съ недоволството си, човѣкъ трѣбва да се свърже съ разумната природа, да придобие широки, правилни разбирания за нѣщата. За да постигне това, той се нуждае отъ повече мисълъ. Какво е нужно на газеничето, за да свѣти по-силно и съ по-малко димъ? Да преустройте формата му и да вкарате повече въздухъ. Въздухътъ ще помогне на саждитѣ да изгорятъ, да се превърнатъ въ въздухообразно тѣло, което ще излети. Вложете и вие повече свѣтлина въ мислитѣ

си и повече топлина въ чувствата си, за да се освободите отъ недоволството. Дето има недоволство, тамъ има тъмнина и димъ. Гледайте широко на свѣта, на всичко, което става около васъ. Не мислете, че вашитѣ разбирания сж най-прави. Не се стремете да обърнете хората, да мислятъ като васъ. Не е нужно всички хора да мислятъ по единъ и сжщъ начинъ. Вложете въ човѣка импулсъ, да се свърже съ разумната природа, която носи принципитѣ и законитѣ на вѣчността. Стремете се къмъ великитѣ закони на Битието, а не къмъ личнитѣ разбирания на хората. Стремете се къмъ великата доброта, а не къмъ добротата на човѣка, която ту се намалява, ту се увеличава. Истински добриятъ човѣкъ остава вѣренъ на себе си. Той не се подава на външнитѣ условия.

Единъ отъ ученицитѣ на древнитѣ окултни школи отишълъ при своя Учителъ да го пита, какво представя животътъ и какви закони го управляватъ. Учителътъ не отговорилъ направо на зададения въпросъ, но казалъ на ученика си: Иди въ свѣта, дето ще срещнешъ трима души — воененъ, браминъ и адептъ. И на тримата ще ударишъ по една плесница. Следъ това ще се върнешъ при мене. Ученикътъ срещналъ военния, ударилъ му една плесница, но докато се готвѣлъ да се отдалечи, военниятъ му ударилъ две плесници и го повалилъ на земята. Следъ това той срещналъ единъ браминъ, който се молѣлъ на Бога. Ученикътъ се приближилъ къмъ него и му уда-

рилъ една плесница. Въ първия моментъ браминътъ дигналъ ржката си, съ намѣрение да го удари, но веднага я свалилъ долу и продължилъ молитвата си. Най-после ученикътъ срещналъ адепта, на когото също ударилъ плесница. Адептътъ билъ толкова вгълбенъ въ мисълта си, че даже не усѣтилъ плесницата. Нито единъ мускулъ на лицето му не трепналъ.

Ученикътъ се върналъ при Учителя си и разказалъ своята опитностъ отъ дадената задача. Тогава Учителътъ му отговорилъ: Военниятъ представя закона, който действува съ две срещу едно. Браминътъ представя разумното сърдце въ човѣка, което не търси правото си. То се стреми къмъ разрешаване на въпроситѣ по новъ начинъ. Адептътъ представя любовта, която не се смущава отъ нищо. Който живѣе въ областта на любовта, той не се смущава отъ външнитѣ условия, отъ преходнитѣ отношения. Той живѣе въ чистата и възвишена мисълъ, въ която нѣма никакви сѣнки, никакви облаци.

Като се говори за духовния животъ на хората, въ ума ни изпъква идеята за музика, пѣсень и танци, т. е. за движения. Всѣка пѣсень подразбира движение. Ако човѣкъ не може да изрази движението правилно, и тона на пѣсеньта не може да вземе правилно. Значи, на всѣки тонъ отговаря съответно движение. Човѣкъ не може да се настрои духовно, ако нѣма антена, чрезъ която да възприема движенията, т. е. трептенията отъ духовния свѣтъ.

Истински духовенъ човѣкъ е онзи, който разбира трептенията на духовния свѣтъ и правилно ги възприема. Не може ли да приема тия трептения, той не може да възприема и картинитѣ на духовния свѣтъ. Щомъ не може да възприема тия картини, той не разбира езика на духовния свѣтъ. Духовниятъ свѣтъ си служи съ образи, съ картини. Ако не можешъ да възприемашъ и разбирашъ образитѣ на духовния свѣтъ, ти не можешъ да чувствувашъ. Ако двама приятели не могатъ да се разговарятъ и разбиратъ, тѣ не сж приятели. Да бждешъ приятелъ на нѣкого, това подразбира да имате пълно вътрешно разбиране по мисли и по чувства. Да се разбирате съ единъ човѣкъ, това значи, въ негово присѣствие да се чувствувате свободенъ да изказвате своитѣ мисли и чувства. Това не значи, че и той трѣбва да мисли и чувствува като васъ. Въ присѣствие на приятеля си всички тревоги и безпокойства изчезватъ. Въ присѣствие на приятеля всички смущения изчезватъ.

Днесъ всички хора — свѣтски и религиозни, учени и прости, се смущаватъ. Защо се смущаватъ? Липсва имъ нѣщо. Каквото и да правятъ, докато не придобиятъ вътрешна хармония, тѣ нищо не могатъ да постигнатъ. Ще слушатъ да имъ се говори върху различни въпроси, ще правятъ опити, но резултатитѣ имъ ще бждатъ слаби. За да постигне нѣщо, човѣкъ трѣбва да се проникне отъ силно желание къмъ това нѣщо. И тогава, ако влѣзе

въ нѣкое духовно, или научно общество, той ще се приобщи къмъ срѣдата, ще придобие нѣщо и ще излѣзе обновенъ, тъй както планината обновява човѣка. Качи ли на планината, човѣкъ се обновява отъ чистия въздухъ, отъ свѣтлината и топлината на планинското слънце. И религията, и науката сж въ състояние да обновятъ човѣка, да внесатъ въ него радостъ и веселие, да му дадатъ потикъ къмъ великото и красивото въ свѣта. По този начинъ само човѣкъ ще осмисли живота си, ще го направи разуменъ. Кой каквото може да направи, да се заеме да го направи: дали ще свири, пѣе, учи, това не е важно. Отъ човѣка се иска работа. Нѣкои религиозни четатъ Библията по два-три пѣти въ годината и сж дошли до голѣми постижения. Като чете Библията, човѣкъ трѣбва да я разбира. Иначе, той дохожда до механизирание на нѣщата. Една 90 годишна американка прочела Библията 90 пѣти. Ако четете живота на пророцитѣ, на апостолитѣ и светиитѣ, вие трѣбва да се свържете съ тѣхъ, да разберете тѣхнитѣ опитности. Иезекиилъ, Данаилъ, Иоанъ, както и всички останали пророци и апостоли, сж имали голѣми постижения, заради което заслужватъ да се изучаватъ.

Мнозина казватъ, че не се интересуватъ отъ стари нѣща. Днесъ има много нови нѣща и постижения, които заслужватъ по-голѣмо внимание. Наистина, много нови нѣща има днесъ, но въ духовно отношение човѣкъ не е

много напредналъ. Има хора, които не знаятъ нищо за духовния свѣтъ. Тѣ даже не признаватъ сѣществуването на другъ свѣтъ, освенъ физическия, и на други сѣщества, освенъ човѣка. Какво представя човѣкъ? Сѣщество, чрезъ което разумността се проявява. Разумността обхваща цѣлата природа. Следователно, ние не можемъ да отдѣлимъ човѣка отъ природата, отъ великата разумность, която обхваща всички живи сѣщества, отъ най-малкитѣ до най-голѣмитѣ. Надъ човѣка, като разумно сѣщество, живѣятъ други сѣщества, съ по-голѣма разумность и интелигентность. Единъ день и тѣ ще се проявятъ въ своитѣ форми, ще станатъ видими за човѣка. Ако човѣшката форма не подлежи на развитие и усъвършенствуване, животътъ на земята се обезсмисля. Съзнателно или несъзнателно, човѣкъ се стреми къмъ нѣщо велико. При това, той има желание, каквото постигне, да го предаде на ония, които оставатъ следъ него. Докато е на земята, човѣкъ трѣбва да работи усилено, да постигне нѣщо, че като замине за другия свѣтъ, да бѣде готовъ за работа. И тамъ има нужда отъ добри работници. Небето не е мѣсто за удоволствие и почивка. На земята ще учите, ще пѣте, ще свирите, а на небето ще прилагате наученото. Който не може да свири, поне да мисли. Всѣки може да мисли. Ако всички хора не могатъ да бждатъ художници, архитекти, всѣки може да работи поне върху себе си. Всѣки може да чука и вае върху себе си, да изра-

боти красива статуя. Човѣкъ има много необработени и неприложени идеи, които чакатъ своето време. Следъ всичко това, той се чуди, какво да работи.

Религиознитѣ и вѣрващитѣ съзнаватъ, че трѣбва да проповѣдватъ Словото Божие. Добра е тази идея, но какво ще проповѣдватъ? Не е достатъчно само желание да проповѣдватъ, но приложение се иска. Да проповѣдвашъ, това значи, да си родилъ дете, но това дете трѣбва да се отгледа. Колко безсънни нощи, колко грижи и тревоги е прекарала майката, докато отгледа детето си! Но и съ това не се свършва. Следъ като порасне, майката и бащата се намиратъ предъ нови грижи и задължения: да го възпитатъ, да го изучатъ. Едва следъ 20 годишенъ трудъ и работа върху детето, тѣ могатъ да кажатъ, че донѣкжде сж свършили задачата си. Не само родителитѣ работятъ върху детето си, но и то работи върху себе си.

Като работи върху себе си и върху близкитѣ си, човѣкъ всѣки день трѣбва да прибавя по нѣщо ново въ живота си, да се освобождава отъ старитѣ си разбирания. Казвате, че има неморални работи въ живота. Неморални нѣща сж тия, които спиратъ развитието на човѣка. Всѣко чувство, всѣка мисль, всѣка постѣпка, които спиратъ човѣшкото развитие, сж неморални. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да се развива. Всѣко нѣщо, което дава потикъ на човѣка къмъ разви-

тие, е морално. Ние замѣстваме думитѣ „морално и неморално“ съ „разумно и неразумно“. Всѣка храна — физическа или духовна, която не внася потикъ въ човѣка, трѣбва да се тури настрана. Като дойде до чувствата си, които сжщо сж храна, човѣкъ вижда, че освенъ качване, предстои и слизание. Той трѣбва да познава законитѣ на слизането, да може правилно да слиза, безъ голѣми сътресения. Като слиза и се качва, човѣкъ се обогатява, придобива голѣми опитности и преживявания. Потикътъ, който иде отвънъ, е запалка, но тази запалка се нуждае отъ материалъ, който може да гори, да развива свѣтлина и топлина. Хлѣбарьтъ мѣси и пече хлѣбъ, но знанието си не влага въ него. Като ядете хлѣбъ, вие сами трѣбва да вадите отъ него това, което природата е вложила. Тогавя ще разберете стиха, въ който Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ, слѣзълъ отъ небето. Който ме яде, той има животъ въ себе си“. Ако можете да влѣзете въ съприкосновение съ този хлѣбъ и да извадите отъ него това, което Богъ е вложилъ, вие ще станете едно съ него, и той — едно съ васъ. Единъ день и васъ ще опекатъ и изядатъ, както вие ядете хлѣба. Изяждане-то на човѣка не е нищо друго, освенъ умира-не.

Какво представя смъртъта? Смъртъта представя преливане на единъ животъ въ другъ. преминаване на едно съзнание въ друго, Обикновено низшиятъ животъ се прелива въ висшия, низшето съзнание — въ висшето. За-

служва човѣкъ да умре, за да мине въ по-високъ животъ отъ обикновения. За предпочитане е хлѣбътъ да влѣзе въ човѣшкия стомахъ, отколкото да се подмѣта въ фурнята. За предпочитане е човѣкъ да живѣе въ свещената стая на нѣкое възвишено сѣщество, отколкото да остане при обикновенитѣ условия на живота, да го подмѣтатъ на една и на друга страна.

Като ученици, вие трѣбва да чистите мислитѣ и чувствата си, да се освободите отъ всички външни примѣси. Какво нѣщо е любовта, не говорете. Колкото по-малко говорите за нея, толкова по-добре. Вие разбирате живота по-добре отъ любовта. Любовта подразбира вътрешенъ стремежъ къмъ Бога. Следователно, докато не обича Бога, човѣкъ не може да обича хората. Въздухътъ въ стаята има отношение къмъ външния въздухъ. Не можешъ да обичашъ хората, докато не си обикналъ Бога. Ако внесешъ нѣкакъвъ нечистъ елементъ въ любовта си къмъ Бога, ти трѣбва или да го изхвърлишъ навънъ, или да го обработишъ по нѣкакъвъ начинъ. Когато количеството на въглеродния двуокисъ въ въздуха се увеличи повече, отколкото трѣбва, въздухътъ става вреденъ. Какво трѣбва да направишъ? Или да пречистишъ въздуха, или да обработишъ въглеродния двуокисъ. За да го обработишъ, ти трѣбва да придобиешъ свойствата на растенията. Когато казвамъ, че човѣкъ трѣбва да се приспособи къмъ лошитѣ

условия, имамъ предъ видъ да намѣри начинъ да ги трансформира. Хората заспиватъ отъ вжглеродния двуокисъ, както и отъ страданията. Щомъ дойдатъ страданията, за да не заспиватъ, хората трѣбва да се обърнатъ за помощъ къмъ растителното царство въ себе си, да заставятъ растенията да обработятъ излишния вжглероденъ двуокисъ. При процеса асимилация или хранене, растенията приематъ вжглеродния двуокисъ и го обработватъ въ сложни органически съединения, отъ които се ползватъ и хората. Като понася страданията разумно, човѣкъ се усилва, става по-здравъ.

Следователно, здравъ човѣкъ е онзи, който носи страданията съ благодарностъ. Страданията опредѣлятъ силата на човѣшката душа, а радоститѣ — нейнитѣ възможности. Съ други думи казано: чрезъ страданията се изпитва силата на човѣка, а чрезъ радоститѣ — това, което той може да направи. Страданията и скърбитѣ сж пробниятъ камъкъ за човѣка. Чрезъ тѣхъ той се изпитва. И обикновенитѣ, и великитѣ хора страдатъ. И Христосъ, Който казваше, че съ вѣра могатъ гори да се премѣстватъ, като се намѣри въ голѣми страдания, отиде да се моли на Господа, ако е възможно, да отмѣни тази чаша. Като видѣ, че не може да се отмѣни чашата, Той разбра, че трѣбва да преживѣе страданията, да се опита силата му и каза: „Господи, въ Твоитѣ рѣце предавамъ Духа си. Азъ дойдохъ да изпълня

Твоята воля, а не моята“. Силата на Христа се вижда въ търпението, съ което издържа страданията.

И тъй, намѣрите ли се предъ мъжноти и страдания, вие трѣбва да се молите, но да знаете, какъ да се молите. Ще получите ли отговоръ на молитвата си, това не е важно — вие трѣбва да се молите, да бждете въ връзка съ разумния свѣтъ. Христосъ се моли, но не получи отговоръ на молитвата си. Господъ наложи на Христа голѣми страдания, срещу които получи голѣмо благословение — възкресението. Отговорътъ на Христовата молитва донесе възкресението Му. Като знаете това, не се стремете да избѣгвате страданията, но понасяйте ги съ благодарностъ, да получите възкресението. Това е красивото и великото, което всѣки човѣкъ очаква. Всички ще минете презъ страдания. Най-страшното страдание — смъртта, ще дойде за всички. Рано или късно, всѣки човѣкъ ще мине презъ смъртта. Кога ще дойде тя, не е важно. За човѣка е важно да бжде готовъ да я посрещне, че като дойде, да мине презъ нея и да придобие вѣчния животъ.

Смъртта представя минаване на човѣка отъ единъ свѣтъ въ другъ. Младата булка не минава ли отъ едни условия въ други? Щомъ облѣче булченската си рокля, тя е готова вече, съ радостъ очаква момента да излѣзе отъ бащината си къща и да отиде въ дома на онзи, когото обича. Тя се радва, но не знае,

че я очакватъ по-лоши условия. Бащиниятъ домъ е раятъ за момата, но тя го напуска и отива въ външния свѣтъ. Щомъ се ожени, човѣкъ отива да оре, да копае и да сѣе. Значи, женитбата не е нищо друго, освенъ излизане на човѣка отъ рая. Когато казватъ за нѣкоя мома, че трѣбва да се ожени, това значи, че дошло е времето да я изпждятъ отъ рая. Това е физическото разбиране на женитбата. Духовното разбиране на женитбата е противоположно на физическото: излизане отъ свѣта и влизане въ рая, въ Бащиния домъ. Тѣй щото, не е въпросъ да не се жени човѣкъ, но като се жени, той трѣбва да излѣзе отъ свѣта и да се върне въ рая, отдето нѣкога е излѣзълъ. Христосъ е изказалъ идеята за духовната женитба въ притчата за блудния синъ, който, разкаянъ и смиренъ, се върна при баща си, да направи съ него нова, здрава връзка. Като чуятъ думата „духовенъ“, нѣкои хора я разбиратъ криво. Подъ „духовенъ животъ“ тѣ разбиратъ еднообразенъ животъ, т. е. отричане отъ всичко външно. Думата „духовенъ“ е изгубила своето първично значение. Духовниятъ животъ е най-красивиятъ и разнообразенъ по форма, по съдържание и по смисълъ.

За да дойдете до духовното начало на нѣщата, вие трѣбва да мислите и да чувствувате по новъ начинъ. Каквото предприемете, въ всичко влагайте новъ елементъ. Ако четете Свещената книга, или беседитѣ, вложете ново

разбиране. Гледайте на всѣка притча, на всѣки примѣръ, като на особена формула, която трѣбва да разберете и приложите. Човѣкъ се мъчи и страда, докато живѣе съ физически, земни разбирания за нѣщата. Въ тѣзи разбирания влизатъ съмнение, подозрение, които спѣватъ човѣка. Дойде ли до Божественитѣ разбирания, работитѣ се нареждатъ добре.

Сега, колкото да се говори на хората, не може да имъ се помогне, докато всѣки не започне да работи върху себе си. Малко хора могатъ да работятъ, както трѣбва. Като работятъ половинъ или единъ часъ, тѣ мислятъ, че много сж работили. Нѣкой вѣрващъ се моли половинъ, или единъ часъ и мисли, че много се е молилъ. Казано е въ Писанието: „Непрестанно се молете.“ Каквото да работи, кждето да ходи, човѣкъ трѣбва да държи съзнанието си будно, да бѣде непрестанно свързанъ съ разумния свѣтъ. Това значи молитва. Ако човѣкъ мисли, че за да се моли, трѣбва да се изправи на крака и съ часове да шепне молитви, това е механическа молитва, която не дава никакви резултати. Духовността въ човѣка не е външно качество. Истински духовниятъ е духовенъ и въ клеткитѣ си.

Следователно, казвамъ: Непрестанно се молете, да не прекъсвате връзката си съ възвишения свѣтъ. Щомъ сте свързани съ този свѣтъ, вие постоянно ще се обновявате. Непрестанно се радвайте, да разкривате възмо-

жноститѣ на своята душа. Колкото малка да е радостѣта, тя всѣкога допринася нѣщо ценно на човѣка.

Т. м.

*

37. Лекция отъ Учителя, държана на
7. май, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Добриятъ день

Божията Любовь и Божията Мъдростъ носятъ пълния животъ.

Всички хора се стремятъ къмъ новъ животъ, къмъ новъ моралъ. За да постигнатъ своитѣ стремежи, тѣ се нуждаятъ отъ нѣколко основни идеи, които да прилагатъ въ всѣкидневния си животъ. Ако продължаватъ да живѣятъ по старъ начинъ, съ стари разбирания, тѣ нищо нѣма да постигнатъ. Рѣката тече въ посока, каквато ѝ е дадена; заякътъ бѣга споредъ устройството на тѣлото си; птицата хвърчи споредъ условията, които ѝ сж дадени. Обаче, човѣкъ, който е подложенъ на развитие, не може да живѣе по единъ и сжщъ начинъ. Животътъ му е подложенъ на постоянни промѣни. Докато детето е малко, родителитѣ му го носятъ на ръце. После то започва да пълзи, пристѣпва бавно, докато едиия день се изправя на краката си и започва свободно да ходи. Човѣкъ минава презъ сжщитѣ фази и въ духовния си животъ: въ първо време го носятъ на ръце, после започва да пълзи, и щомъ краката му заякнатъ, той ходи вече самостоятелно. За да запази своята самостоятелностъ и устойчивостъ, човѣкъ трѣбва да има една опорна точка, отдето да започне.

Опорната точка въ човѣка представя Божественото начало. Едно отличително свойство на това начало е неговата неизмѣнностъ. Изгуби ли Божественото въ себе си, човѣкъ всичко губи. Докато се държи за Божественото, като за центъръ, човѣкъ представя кръгъ. Изгуби ли този центъръ, въ него става особена промѣна, удължаване, вследствие на което той придобива два центъра и се превръща въ елипса. Сегашниятъ човѣкъ представя елипса, същество съ два центъра, т. е. съ два морала, съ две посоки на живота — нагоре къмъ Бога и надолу къмъ земята. Когато Божественото начало въ човѣка вземе надмощие, животътъ му постепенно се измѣня, елипсата се приближава къмъ кръга. Да премине човѣкъ отъ елипса въ кръгъ, това значи, постепенно да реализира възможноститѣ на Божественото начало въ себе си. Всѣка точка отъ неговия животъ има право отношение къмъ Божественото, като къмъ централна точка, еднакво отдалечена отъ всички точки на окръжността. Точкитѣ на окръжността сж еднакво отдалечени отъ центъра на кръга, но тѣ се различаватъ по интензивностъ и по възможности, които сж вложени въ тѣхъ.

Ако разгледате тази идея отъ положението на геометрията, това е невъзможно, защото, като механически, всички точки на окръжността сж еднакви. Обаче, ако всѣка точка на окръжността е жива и представя човѣкъ, тогава тѣ се различаватъ, както се

различаватъ всички хора. Ако си представите дължината на окръжността толкова голѣма, че на всѣка нейна точка да застане по единъ човѣкъ, тя ще бѣде съставена отъ два милиарда точки. Божественото начало въ Битието ще бѣде центъръ на този голѣмъ кръгъ. При това положение, наистина, всѣка точка на окръжността ще се отличава съ различни възможности и съ различна интензивностъ. Това виждаме навсѣкжде въ живота: всички хора се проявяватъ и развиватъ различно. Всѣки човѣкъ забелязва промѣната, която става съ него, но самъ не може да си обясни, защо става тази промѣна. Докато мисли, че е самостоятеленъ, независимъ, човѣкъ вижда, че е изложенъ на постоянни промѣни. Не е лошо, че се мѣни човѣкъ, но всѣки день той трѣбва да придобива по нѣщо ново и красиво. Човѣкъ може да бѣде самостоятеленъ дотолкова, доколкото спазва отношенията си къмъ Божественото. Наруши ли тия отношения, всѣкаква самостоятелностъ изчезва. Ако човѣкъ измѣни отношенията си къмъ Божественото, и Божественото измѣня своитѣ отношения къмъ него. Не е достатъчно човѣкъ да мисли, но мисълта му трѣбва да бѣде права. Права мисълъ е тази, която се отразява върху сърдцето. Всѣка мисълъ, която не се отразява добре върху сърдцето, не е права. Сърдцето е мѣрка за ума, а умътъ — за сърдцето.

Като изучавате човѣшкия организъмъ, виждате четири важни уда, които го управля-

ватъ : мозъкъ, дробове, сърдце и стомахъ. Най-тѣсно свързанъ съ физическия свѣтъ е стомахътъ. За да поддържа своя животъ, той се нуждае отъ човѣка. Човѣкъ трѣбва да работи и съ главата, и съ ръцетѣ, и съ краката си, за да го изхрани. Но и човѣкъ е въ зависимостъ отъ стомаха. Ако стомахътъ се откаже да работи, човѣкъ ще фалира. Колкото по-горе отиваме, толкова тази зависимостъ се намалява. И дробоветѣ се нуждаятъ отъ човѣка, но по-малко. Като диша и издиша човѣкъ, дробоветѣ се пълнятъ и празнятъ. Срѣдата, въ която живѣе човѣкъ, е готова храна за дробоветѣ. Като приематъ въздуха, дробоветѣ хранятъ и мозъка. Тѣй щото, прѣката зависимостъ на мозъка отъ човѣка се намалява. Но все пакъ, ако човѣкъ не диша, ако не приема въздухъ, дейтелността на дробоветѣ и на мозъка се прекратява. Сърдцето, обаче, въ своята дейтелностъ е свършено независимо отъ човѣка. То има автономно управление. Понеже е представителъ на Божественото начало въ човѣка, сърдцето представя държава, напълно независима и свободна. Божественитѣ закони сж написани на човѣшкото сърдце, благодарение на което умствениятъ и физическиятъ свѣтъ иматъ отношение къмъ него. Ако спазва тия закони, човѣкъ ще живѣе така, катко Богъ изисква. Обаче, въ желанието си да завладѣе сърдцето си, човѣкъ се е отклонилъ отъ своя нормаленъ пътъ на развитие. Днесъ всички хора се стремятъ къмъ завладяване: майката

и бащата искатъ да завладѣятъ сърдцето на децата си; момата иска да завладѣе сърдцето на момъка; момъкътъ иска да завладѣе сърдцето на момата; свещеникътъ иска да завладѣе сърдцата на своитѣ пасоми, професорътъ — на студентитѣ си и т. н. Всѣки иска да завладява, да печели последователи. Човѣкъ не е дошълъ на земята да завладява, но е дошълъ да създава правилни отношения съ умоветѣ и сърдцата, съ дробоветѣ и стомаха на хората. Срещнешъ ли нѣкой гладенъ човѣкъ — нахрани го. Така ще си създадешъ добри отношения съ него на физическия свѣтъ. Ако го нахранишъ съ цель да го привържешъ къмъ себе си, ти си на кривъ пжтъ.

Значи, сърдцето остава автономно при всички случаи на живота. Всѣки, който се е опиталъ да завладѣе сърдцето, т. е. Божественото въ човѣка, се е разрушилъ и развратилъ. Тази е причината, задето и млади, и стари хора се развращаватъ. Всѣки, който се е опитвалъ да завладѣе сърдцето на своя ближень, е постраднавалъ заедно съ ближния си: единиятъ ставалъ на каша, а другиятъ — на вжгленъ. За да не изгаряте и да не ставате на вжгленъ, не се занимавайте съ сърдцето си. Дайте сърдцата си на разположение на Бога, Той да се занимава съ тѣхъ. Ако искате работа, занимавайте се съ умоветѣ си, съ ушитѣ си, съ очитѣ си, съ ржцетѣ си, съ краката си, съ всичко, каквото пожелаете, но не и съ сърдце-

то си. Оставете сърдцето си свободно! Не се мѣсете въ Божиитѣ работи!

Съвременнитѣ хора искатъ да бждатъ обичани. Това не е тѣхна работа. Ученикътъ отива на училище да учи, а не да бжде обичанъ. Ако учи добре, учителятъ непременно ще го обича. Любовта е резултатъ. Ученикътъ е длъженъ да учи, да възприема и обработва уроцитѣ и, щомъ ги обработи и приложи, учителятъ ще бжде доволенъ отъ него и ще го обича. Богъ държи сърдцето на човѣка въ ржцетѣ си. Той държи източниците на живота въ ржцетѣ си, защото въ тѣхъ се криятъ тайнитѣ на Битието. Въ сърдцето се криятъ източниците на живота. Ако Богъ би оставилъ сърдцето въ ржцетѣ на човѣка, всичко би било разрушено. Ако свѣтътъ не е разрушенъ, причината за това е, че Богъ държи сърдцето на човѣка въ ржцетѣ си. Хората смѣсватъ любовта съ чувствата. Това сж две различни нѣща, два различни свѣта. Богъ е господарь на любовта, човѣкъ — на чувствата, а животното — на страститѣ. Следователно, ако оставишъ да се проявяватъ страститѣ, ти си далъ ходъ на животинското въ себе си; ако проявявашъ чувства, ти си далъ ходъ на човѣшкото; ако проявявашъ любовъ, ти си далъ пжтъ на Бога въ себе си, Той да се проявява. Любовта съдържа и мислитѣ, и чувствата, но не е нито мисълъ, нито чувство. Тя се проявява независимо отъ тѣхъ.

Като не се познаватъ, хората искатъ да управляватъ сърдцето си и казватъ, че могатъ да бждатъ негови господари. Мислятъ ли така, тѣ създаватъ злото. Това е криво разбиране. Човѣкъ не се е научилъ да управлява ума си, че сърдцето си ще управлява! Ако момата даде сърдцето си на единъ момъкъ, или момъкътъ даде сърдцето си на една мома, ще видятъ, какво ще стане следъ една - две години. Каквото прави малкото дете съ цвѣтето, това ще направятъ момата и момъкътъ съ своитѣ сърдца. Като вземе едно цвѣте, детето първо го мирише, радва му се, докато най-после го скжса и захвърля настрана. Какво се постига съ скжсването на цвѣтето? Нищо не се постига. Детето не знае, какъвъ трудъ, усилия и енергия е употребено за създаване на едно цвѣтенце. Дайте една книга въ ржката на детето и вижте, какво ще стане съ нея. Въ първо време детето ще я разлиства, ще я гледа, докато започне да кжса листата ѝ единъ следъ другъ. Вижте, какво прави вълкътъ съ овцата. Първо започва да я души, после я тегли, дърпа, докато я изяде. Какво печели отъ това? Не само че нищо не печели, но той си създава карма съ овцата, която и следъ хиляди години не може да изплати. Страшно е днесъ да наречете нѣкого вълкъ! Лошо име си е създакъ вълкътъ.

И тъй, не правете опитъ да владѣете сърдцето — нито вашето, нито това на вашитѣ ближни. Стане ли въпросъ за любовта, не

се занимавайте нито съ вашата любов, нито съ любовта на своитѣ ближни. Любовта сама ще уреди работитѣ си, нѣма защо вие да уреждате нейнитѣ работи. Трѣбва ли като отидете при нѣкой цигуларь да уреждате въпроса за неговото свирене? Щомъ знае да свири, той взима цигулката и свири — нищо повече. Който знае да копае, той самъ ще уреди работитѣ си. Той ще вземе мотиката и ще отиде да копае. Всѣки човѣкъ е центъръ въ своята работа. Следователно, любовта, като центъръ въ великия кръгъ на живота, урежда не само своитѣ работи, но тя урежда работитѣ на всички хора. Вънъ отъ този центъръ човѣкъ не може да придобие нищо. Ще кажете, че искате да бъдете самостоятелни. Да бъдете самостоятелни, това значи, да си създадете своя вселена. Какво ще спечелите отъ тази вселена? Нѣма самостоятелни хора въ свѣта. Ако философътъ мисли, че е самостоятеленъ, той се лъже. Каква самостоятелностъ е тази, при която той търси другъ философъ, да каже нѣколко похвални думи за него? Нѣкой музикантъ минава за самостоятеленъ, но и той разчита на публиката, да чуе нейното мнение. Днесъ свѣтътъ е пълненъ съ учени - недоучени хора, които развалятъ всичко. Обикновенитѣ хора сж хората отъ народа, които не мислятъ, че знаятъ много. Обаче, има талантиливи хора, които постоянно живѣятъ въ спорове, въ щеславие и гордостъ. Понеже сж културни хора, тѣ мислятъ, че знаятъ всичко,

но се лъжатъ. Единствената заслуга на талантливитѣ се заключава въ това, че приготвятъ почва за гениалнитѣ хора. Шестата раса ще бжде раса на гениитѣ. Седмата раса е раса на светиитѣ. Следъ светиитѣ иде вече расата на Учителитѣ. Когато мине презъ фазата на Учителитѣ, човѣкъ напуска земята, напуска слънчевата система, понеже минава въ друга еволюция.

Съществуватъ четири категории хора: обикновени, талантливи, гениални и свети. Обикновенитѣ и талантливитѣ сж познати на всички. Тѣ се срѣщатъ много. Обаче, малко сж гениалнитѣ и светиитѣ, а още по-малко — Учителитѣ. Обикновенитѣ хора възпроизвеждатъ онова, което гениалнитѣ и светиитѣ казватъ и правятъ. Талантливитѣ се отличаватъ отъ обикновенитѣ по това, че даватъ коментарии на всичко, което сж направили гениалнитѣ и светиитѣ. Докато възпроизвеждатъ нѣщата, можете да ги слушате. Започнатъ ли да даватъ свои коментарии, стойте настрана. Гениалнитѣ хора и светиитѣ се отличаватъ по това, че сами творятъ. Талантливитѣ сж недоволнитѣ хора, а гениитѣ и светиитѣ сж се справили съ недоволството. Талантливиятъ трѣбва да използва недоволството като потикъ, да излѣзе отъ положението, въ което се намира, да мине въ фазата на гения. Той трѣбва да запази талантитѣ си и да ги изяви въ творчество, а не само въ изпълнение.

Като ученици, вие трѣбва да опредѣлите отношенията си къмъ Бога. За да направите това, вие трѣбва да гледате на тѣлото си като на удъ отъ Божествения организъмъ. Гледате ли на него по този начинъ, вие ще го запазите отъ ония разрушения, на които днесъ е подложено. Какъ ще почиташъ човѣка, ако не почиташъ тѣлото му, т. е. кжщата му, въ която той живѣе? Какво ще кажете за онзи човѣкъ, който взима тесла и удря съ нея върху добре построената, измазана и изчистена кжща на своя ближенъ? Като разрушава кжщата му, той нарушава хармонията въ вжтрешния животъ на своя братъ. Това, което той прави, не е почитено. Трѣбва ли да драскате върху произведенията на нѣкой писателъ и да правите свои бележки и коментари? Ако има нѣщо въ неговитѣ произведения, съ което не сте съгласни, напишете вие нѣщо самостоятелно, похубаво отъ неговото, но не драскайте върху работитѣ му.

Следователно, срещнете ли нѣкой човѣкъ, погледнете на него, като на нѣщо ценно, върху което Богъ е работилъ и продължава още да работи. Сегашниятъ човѣкъ не е съвършенъ още. Той е суровъ материалъ, отъ който великиятъ майсторъ ще изработи нѣщо съвършено, на което ще отдадете своето уважение и почитание. Докато Богъ работи, стойте настрана. Внимавайте и учете се отъ Неговата работа, безъ никаква критика. Уважавайте тѣлото на човѣка, за да уважаватъ и вашето.

Когато хората дойдатъ до съзнание да уважаватъ тѣлата си, войнитѣ ще изчезнатъ. Следъ това вече може да се очаква уважение и на сърдцето на човѣка. Като почитате тѣлото на човѣка, което Богъ е създалъ, вие ще почитате всичко, което живѣе въ това тѣло. Хората не даватъ още нужната цена на Божественото. Тѣ си играятъ съ него, вследствие на което го развалятъ. Какво ще стане съ статуята на великия скулпторъ, ако всѣки, който мине край нея, си отчупи парченце за споменъ? Сегашнитѣ хора — мъже и жени, нѣматъ правилно отношение къмъ Божественото, поради което сами себе си рушатъ. Щомъ разрушаватъ себе си, тѣ разрушаватъ и своитѣ близки. Когато срещнете днесъ, виждате, че преждевременно е остарѣлъ и огрубѣлъ. Човѣкъ е изгубилъ онази първична девственостъ, съ която е излѣзълъ отъ рая.

За да се оправдаятъ, хората казватъ: Човѣкъ трѣбва да има чисто сърдце. Оставете този въпросъ настрана. Чистотата е Божествено качество. Само Богъ може да чисти човѣшкитѣ сърдца. Що се отнася до чистене на сърдцето, никой човѣкъ досега не е могълъ да го очисти. Кой чисти извора? Самъ се чисти. Ще кажете, че трѣбва да бждете внимателни, да не цапате извора. Не се смущавайте. Идете при извора съ всичкото си уважение и почитание, напийте се отъ водата му, благодарете и продължете пжта си. Ще кажете, че сърдцето ви е нечисто. Не говорете противъ

Божественото. Само по себе си, по произходъ сърдцето е чисто, но отъ усилията на човѣшкия умъ да го завладѣе, сърдцето се е наслоило. Сега то трѣбва да се освободи отъ тия външни наслоявания и примѣси. Понеже сърдцето принадлежи на Бога, никой не може да го завладѣе. Казано е въ Писанието: „Сине мой, дай ми сърдцето си!“ Всѣко завладяване на чуждото води къмъ смъртъ.

Като говоря за завладяване, азъ нѣмамъ желание да морализирамъ никого, но казвамъ, че трѣбва да мислите правилно. По какво познавате правата мисль? Правата мисль внася животъ и обновяване въ човѣка. Христосъ казва: „Азъ дойдохъ да дамъ животъ, и то преизобилно“. Значи, любовта носи животъ. Богъ е Любовь. Като Любовь, Богъ внася животъ въ всички живи същества. Ангелитѣ внасятъ интелигентность въ чувствата. Хората внасятъ желанията въ свѣта, а животнитѣ — страститѣ. Тѣй щото, животътъ, интелигентността, желанията и страститѣ представятъ стъпала на цѣлокупния животъ.

Колкото да се говори на съвременнитѣ хора, въ края на краищата тѣ казватъ: Човѣкъ е грѣшенъ и непоправимъ, защото въ грѣхъ е заченатъ. Да мисли човѣкъ така, това се дължи на неговитѣ стари разбирания, на неговото непослушание. Богъ каза на човѣка да не яде отъ плодовѣтъ на дървото за познаване на доброто и злото. Защо не трѣбваше да яде отъ това дърво? Защото въ него

имаше нѣщо нечисто, което се предава на кръвта, която пѣкъ петни сърдцето. Така, именно, стана. Първитѣ хора ядоха отъ плодоветѣ на забраненото дърво и опетниха сърдцето си. Каквато е храната на човѣка, такива ще бждатъ и резултатитѣ. Затова е казано на човѣка да се храни съ чисти мисли и чисти чувства, за да не поквари ума и сърдцето си, а оттамъ и цѣлото си тѣло. Отъ храната на човѣка можете да сждите за неговата мисълъ. Видите ли, че нѣкой ученъ яде по нѣколко пѣти на день свинско месо, предварително можете да знаете, каква ще бжде неговата ученость.

Храната, която човѣкъ употребява, трѣбва да отговаря на неговата мисълъ. Между човѣка и храната, която той употребява, трѣбва да има известно отношение. Той трѣбва да обича храната, която употребява, но и храната трѣбва да има разположение къмъ него. Това наричаме ние жива храна, живъ хлѣбъ. Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ“. Вие ще намѣрите този хлѣбъ въ всички храни и плодове. Търсите ли Божественото, ще го намѣрите и въ хранитѣ, и въ плодоветѣ. За да се свърже съ Божественото въ храната, човѣкъ трѣбва да яде всичко съ благодарность и любовъ. Въ това се крие философията на храненето. Който е могълъ само единъ пѣтъ въ живота си да яде съ любовъ и благодарность, той е разбралъ смисъла на храненето. Не е въпросъ да яде човѣкъ

разнообразна храна, но той трѣбва да яде съ любовъ и да благодари на Бога за великото благо, което му е далъ. Тогава и най-простата храна е благословена.

Съвременнитѣ хора искатъ да знаятъ истината. Въ всичко, каквото имъ се говори, тѣ търсятъ истината. За да говори истината, човѣкъ трѣбва да бжде прѣмъ. Истината се изразява не само съ говоръ, но и съ движение. Всѣко движение съдържа истината въ себе си. Който разбира смисъла на движенията, той може да чете по тѣхъ. Като играе на хорото, младата мома има предъ видъ нѣкой момѣкъ. Тя тропа, върти се на една и на друга страна, но има предъ видъ момѣка. Като се ожени за него, тя навежда глава, замисля се, вижда, че работата не е излѣзла, както очаквала. Тя е недоволна, че е тропала на хорото. Защо е недоволна? Че не е могла да реализира желанието си, както мислѣла.

Значи, всѣки погледъ, всѣка усмивка, всѣка сладка дума представятъ части отъ едно желание, отъ една опредѣлена идея. Желанието или идеята могатъ да бждатъ благородни или неблагородни. Като съберете всички желания и идеи на човѣка на едно мѣсто и ги свържете въ последователенъ редъ, виждате, че тѣ представятъ съзнателното или несъзнателно стремление на човѣка да се приближи къмъ Цѣлото, къмъ Бога. Има ли човѣкъ тази цель предъ видъ, всичкитѣ му постѣпки и отношения ще бждатъ правилни. Ако отношенията на човѣка

не сж правилни къмъ Цѣлото, тѣ нѣма да бждатъ правилни и къмъ частитѣ. За да бжде изправенъ къмъ Цѣлото, човѣкъ трѣбва да бжде благодаренъ за всичко, което му е дадено. Дали е боленъ или здравъ, беденъ или богатъ, той трѣбва да благодари за всичко. Като благодари и за несгодитѣ, и за неблагоприятнитѣ условия, той всѣки день ще получава по нѣщо ново, всѣки день ще се обновява. Ако не благодари за несгодитѣ, той не може да благодари и за добритѣ условия, които ще му се дадатъ. Отъ човѣка се изисква да благодари още сега, въ момента, а не въ бждеще. Всѣки иска да бжде красивъ, но той трѣбва да отговаря на изискванията на красотата. Всѣки иска да бжде обичанъ, но той трѣбва да отговаря на известни условия. Какво иска господарьтъ отъ слугата? Работа. Като му работи добре, той ще го обича. Какво изисква слугата отъ господаря си? Да му плаща редовно. Щомъ му плаща редовно, той ще го обича. Любовьта се явява като резултатъ на известни отношения.

Като ученици на Велика Школа, вие искате да работите върху себе си, да имате нови постижения. Щомъ е така, изберете си единъ день презъ седмицата, презъ който да работите изключително съ любовь. Когото срещнете на пжтя си, помолете се за него, поздравете го вътрешно за това, което до този моментъ има. Благодарете мислено на Бога за работата, която е приложилъ върху него. Ако видите нѣкакъвъ

дефектът, не го сждете, защото той още не е завършена статуя. Много още има да се работи върху него. Когато не е доволенъ отъ ученика си, учителятъ му туря долна бележка, съ което иска да му каже, че не е свършенъ още. Туря ли му шесторка, учителятъ показва на ученика, че е доволенъ отъ него. Слабитѣ бележки показватъ, че ученицитѣ вървятъ по стария пътъ.

Като се намѣрятъ предъ мъжнотии, хората казватъ: Нашата работа се свърши вече, но да помислимъ за възпитанието на бъдещето поколение. Не е въпросъ за бъдещето поколение. Докато живѣе, човѣкъ непрестанно трѣбва да работи. Другъ нѣкой казва, че ако въ този животъ не може да постигне нѣщо, поне въ другъ животъ да го постигне. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва още този животъ да изпълни програмата, която му е дадена. Всѣки моментъ носи своя програма и задача. Като знаете това, не отлагайте днешната работа за утрешния день. Ще кажете, че трѣбва да обмислите работата добре, да не направите нѣкаква погрѣшка. И като я обмислите, пакъ можете да сгрѣшите. Кой човѣкъ не грѣши? Като сгрѣшите, ще поправите погрѣшката си. Само Богъ не грѣши. Единственото същество, което не грѣши, това е Богъ. Като казвамъ, че човѣкъ не може безъ погрѣшки, азъ не поощрявамъ погрѣшкитѣ, но обръщамъ внимание на това, че човѣкъ не е дошълъ още до свършенството, което изключва по-

грѣшкитѣ. Запримѣрь, нѣкой казва: Днесъ ходихъ съ кобилица за вода. Това изречение не е пълно — котлитѣ липсватъ, но се подразбиратъ. Кобилица безъ котли не може да носи вода. Както виждате, човѣкъ говори понѣкога непълно, но се подразбира. Отъ гледище на точния изразъ, той прави грѣшки. Значи, отъ гледището на обикновенитѣ разбирания една човѣшка постѣпка е права, но отъ по-високо гледище въ нея има нѣщо криво, неправилно.

И тъй, колкото по-неразуменъ е човѣкъ, толкова повече грѣши. Разумниятъ човѣкъ е досѣтливъ, лесно се ориентира. Будно е съзнанието на разумния. Погледнете ли го само, той разбира вече, какво трѣбва да прави и какъ да го направи. Казваме за този човѣкъ, че има разумно сърдце. Неговиятъ умъ се ръководи отъ сърдцето му. Наистина, ние виждаме, че човѣкъ учи съ удоволствие това, което обича. Щомъ не обича нѣщо, не може да го изучава. Значи, сърдцето потиква ума. Колкото по-разумно е сърдцето, толкова по-велики сж проявитѣ на ума.

Сега, като говоря за Божественото начало въ човѣка, нѣмамъ намѣрение да влагамъ нѣщо ново въ васъ, но обръщамъ вниманието ви върху това, което е вложено вече. Божественото е вложено въ всѣки човѣкъ. Негова задача е да работи върху себе си, да Го събуди и да се ползува отъ онова, което То носи въ себе си. Работете върху себе си, за да се прояви у васъ онова, което Богъ е вложилъ

още отъ създаването на човѣка. Дошло е време вече да го проявите. Знайте, че днешниятъ день е най-добриятъ день за работа. Не отлагайте за другъ день. Дошло е време вече за правилно разбиране. Затова казвамъ: Почитайте ума на своя ближень, почитайте тѣлото му, благоговѣйте предъ неговото сърдце, защото Богъ е въ него. Щомъ гледате на човѣка така, вие ще взимате участие въ всички радости и скърби. Когато нѣкой плаче предъ васъ, не плачете заедно съ него, но вижте, отъ какво се нуждае, и му помогнете. Плачътъ е дѣждътъ въ човѣка. Безъ дѣждъ нѣма растене. Значи, дѣждътъ е въ реда на нѣщата. Когато нѣкой въздиша, не въздишайте и вие съ него. Влѣзте въ положението му и му помогнете. И въздишките сж на мѣсто. Когато въздиша, човѣкъ уравновесява силитѣ на своя организъмъ.

Въздишането е свързано съ дълбокото дишане. Докато диша, човѣкъ живѣе. Престане ли да диша, той умира. Когато въздиша, човѣкъ има нѣкаква неопредѣлена идея. Той копнѣе за нѣщо, което не може да постигне. Той копнѣе за нѣкакъвъ далечень идеалъ. Ще кажете, че въздишането е присжщо на влюбения човѣкъ. Това сж стари разбирания. Когато нѣкой чете съ разположение една книга, влюбень ли е въ книгата? Ще кажете, че е влюбень въ автора на книгата. Авторътъ не е между живитѣ хора. Тогава, какъ може да бжде влюбень въ него? Всѣки човѣкъ е книга, върху която Богъ е писалъ и продължава да пише.

Като изразява написаното, човѣкъ изявява Бога въ себе си. Не трѣбва ли тогава да уважаваме, почитаме и обичаме човѣка заради свещенитѣ мисли, чувства и постѣпки, които Свещениятъ е вложилъ въ него? Тѣй щото, като любишъ човѣка, ти любишъ Онзи, Който е скритъ въ него. Ако не любишъ Бога, по никой начинъ не можешъ да любишъ човѣка. При това, вие не знаете, защо обичате единъ човѣлъ повече отъ другъ. Ако бихте могли да дигнете завесата на миналото, щѣхте да разберете причината на отношенията между хората.

Щомъ се породятъ известни отношения между двама души, хората наричатъ това любовъ. Тѣ говорятъ за любовта, безъ да я познаватъ. Колкото да се говори за любовта, никой не може да си представи, какво нѣщо е тя, какъвъ е свѣтътъ, въ който тя царува. Казано е въ Писанието: „Ние нѣма да умремъ, но ще се измѣнимъ.“ Кога ще се измѣни човѣкъ? Когато любовта дойде въ свѣта. Тогава и умоветѣ, и сърдцата на хората ще се измѣнятъ. Нови отношения ще съществуватъ между тѣхъ — отношения на любовъ.

Сега, ще ви дамъ една задача на добра обхода. Въ продължение на три седмици опредѣлямъ по единъ день за добра обхода къмъ всички, които срѣщате. Първитѣ день отъ първата седмица ще бжде недѣля. Вториятъ день отъ втората седмица — срѣда. Третиятъ день отъ третата седмица — петъкъ. Презъ тѣзи три дни ще бждете особено внимателни,

съ нищо да не нарушите добрата и идеална обхода. Каквото живо същество срещнете този денъ на пътя си — цвѣте, дърво, бубулечка, птица, животно, човѣкъ, ще го поздравите вътрешно, ще му отстъпите, то да мине първо, и ще го благословите въ себе си, като Божие творение. Ще се стремите поне единъ денъ презъ седмицата да благословите името Божие по новъ начинъ. Този денъ наричамъ „добриятъ денъ“.

Този денъ трѣбва да бжде за васъ свещенъ денъ. Никаква критика, никакво мнение не се позволява за този денъ. Само Богъ има право да се произнася за този денъ. Вие ще бждете като войници, които изпълняватъ своята длъжностъ, безъ да казвате мнението си. Този денъ е най-добриятъ денъ презъ живота ви. За да изпълните задачата си добре, вие трѣбва да бждете като новородено дете, което не мисли за нищо. То се е родило въ единъ домъ, дето бащата и майката се грижатъ за всичко. За него всичко е наредено и предвидено. Следователно, този денъ ще станете рано, преди изгрѣването на слънцето, и ще започнете работата си. Отъ васъ не се изисква нищо друго, освенъ будно съзнание, да не пропуснете нѣкои моменти отъ дадената ви работа.

— Проявената Божия Любовь и проявената Божия Мъдростъ носятъ пълния животъ.

*

38. Лекция отъ Учителя, държана на
14 май, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Стойностъ на нѣщата

Като четете шестата глава отъ Посланието къмъ Ефесянитѣ, вие подразбирате ония лоши сжщества, които сж въплътени на земята, съ цель да подържатъ неправдата.

Като четете Стария и Новия заветъ, вие виждате, че се говори за нѣща, които не остаряватъ, които не губятъ цената си. Такива нѣща ние наричаме „истинни“ или „истини“. Тѣ нѣматъ опредѣлена възраст и опредѣлено време. Тѣ се случватъ презъ всички времена и епохи и всѣкога минаватъ за нови. Затова казватъ, че нѣма стара или нова истина. Истината е една и сжща презъ всички времена. Запримѣръ, влиянието на храната, на въздуха, на свѣтлината, на водата е едно и сжщо върху организмитѣ презъ всички времена. Каквото представятъ свѣтлината, въздухътъ, водата и храната за физическия човѣкъ, сжщото представятъ и за духовния човѣкъ. За да разберете стойността и значението на тия елементи за духовния човѣкъ, вие трѣбва да ги преведете, да видите, всѣки елементъ на какво отговаря въ човѣка. Запримѣръ, въздухътъ отговаря на човѣшкитѣ мисли, водата — на човѣшки-

*) Послание къмъ Ефесянитѣ, 6 гл.

тѣ чувства. Споредъ нѣкои, волята има отношение къмъ храната. Наистина, храната дава устойчивостъ на организма.

Характерътъ, устойчивостта на човѣшкитѣ убеждения се опредѣлятъ отъ храната, която човѣкъ употребява. Мнозина мислятъ, че ако употребяватъ месна и разнообразна храна, ще станатъ физически силни, здрави, пълни. Тѣ сж на кривъ пѣтъ. Преди всичко, пълнотата не показва, че човѣкъ е здравъ. Отъ друга страна, пълнотата не зависи отъ храната само. Онази храна е добра за човѣка, която е въ състояние да организира силитѣ на неговия организъмъ. Не може ли да направи това, колкото да пълнѣе, човѣкъ трупам само материя, безъ да я организира. Всѣка клетка въ човѣшкия организъмъ трѣбва да бжде организирана, жива, за да взима съзнателно участие въ функциитѣ на неговитѣ органи. Не взима ли участие въ функциитѣ на човѣшкитѣ органи, тази клетка е мъртва. Щомъ е мъртва, тя е сжщевременно вредна за организма.

Това, което се иска отъ физическата храна на човѣка, се изисква и отъ духовната му храна. Духовниятъ човѣкъ се храни съ мисли, чувства и постѣпки. Следователно, ако мислитѣ, чувствата и постѣпките на човѣка не взиматъ участие въ съграждане на неговото духовно тѣло, тѣ сж мъртви. Щомъ сж мъртви, тѣ сж вредни. Какво добро може да допринесе една отрицателна мисълъ на човѣка? Много религиозни хора се безпокоятъ за жи-

вота си, за материалното си състояние и мислят, че въпреки тѣзи безпокойства ще постигнат нѣщо духовно. Мисли, които внасятъ смущение и тревога, не сѣ творчески. Тѣ оставатъ за торъ въ организъма. Други пъкъ се страхуватъ отъ хората, предпазватъ се отъ тѣхъ. Защо? Лоши били. Какъ познаватъ тѣ, кой човѣкъ е добъръ и кой — лошъ? Ако разглеждатъ хората отъ свои лични разбирания, тѣ вървятъ въ кривъ пътъ.

Единъ боленъ, съ изкривена челюсть, отишълъ при единъ лѣкаръ, да търси помощъ. Щомъ влѣзълъ въ стаята на лѣкаря, последниятъ го погледналъ и веднага му ударилъ една плесница. Болниятъ се възмутилъ отъ лѣкаря и се почудилъ, какъ е попадналъ при такъвъ лошъ човѣкъ. Като видѣлъ, че болниятъ стои като зашеметенъ, лѣкарътъ го хваналъ за дрехата и му казалъ: Хайде, върви у дома си! Болниятъ излѣзълъ отъ стаята на лѣкаря и, като се окопитилъ, забелязалъ, че челюстта му била намѣстена. Тогава той си казалъ: Благодаря на този лѣкаръ, че ме удари. На мѣсто бие. При това не ми взе пари. Добъръ човѣкъ е той. Лѣкарътъ започналъ зле, свършилъ добре. Това е прaviятъ методъ на работа. Не е правилно да започва човѣкъ добре и да свършва зле.

Въ природата сѣществува законъ на последователность и постоянство. Ако човѣкъ прилага този законъ въ живота си, работитѣ му ще свършатъ съ успѣхъ. Който не прилага този законъ, той очаква да получи всичко на-

готово: знание, богатство, сила. Това е невъзможно. Знание, богатство, сила, придобити по лесенъ начинъ, не могатъ да оправятъ свѣта. Тѣ не носятъ щастие нито на самия човѣкъ, нито на окръжаващитѣ. Колко глави на американски милиардери сж пострадали отъ крадци и апачи! Отъ така спечелени милиарди никой не е станалъ щастливъ. Не само свѣтскитѣ хора се молятъ за пари, но и нѣкои религиозни четатъ молитви, посещаватъ събрания, съ цель да получатъ отнѣкъде нѣкакви суми, да подобрятъ материалното си положение. Тѣ ходятъ отъ единъ приятель на другъ, да искатъ пари, и разправятъ, какви нужди иматъ. Добре е да има човѣкъ приятель, на когото да разкаже своитѣ трудности. Представете си, обаче, че при васъ дойдатъ десетина ваши приятели, и всѣки ви разправя своитѣ мъчно-тии, всѣки иска да му помогнете. Това е все едно да те посетятъ десетъ души и да ти показватъ ранитѣ си. Ти не разбирашъ отъ медицина, не знаешъ, какъ да имъ помогнешъ. Следователно, имашъ ли рана, покажи я само на специалистъ, на вещь човѣкъ. Само той ще ти помогне. Видишъ ли, че нѣкой човѣкъ не разбира отъ медицина, не му говори за раната си, нито я показвай.

Като заболятъ, хората веднага търсятъ лѣкаръ, да имъ даде нѣкакво лѣкарство, или да имъ направи инжекция. И това е добре, но тѣ не сж опитали силата на добрата мисль. Една добра мисль произвежда по-голѣми ре-

зултати отъ лѣкарствата и отъ инжекциитѣ на лѣкаритѣ. Отправете съзнателно и съ любовъ една добра мисль къмъ нѣкого и вижте, какъвъ резултатъ ще даде. Мисль, приложена правилно и на мѣсто, всѣкога лѣкува. Мощно нѣщо е мисльта. Ако нѣкой страда отъ треска, той може да се лѣкува само съ мисльта си. Запримѣръ, нека вземе известна сума съ себе си и отиде въ една аптека и мислено поиска отъ аптекаря десетъ сантиграма хининъ. Следъ това да се върне у дома си, да вземе чаша гореща вода, да изсипе хинина вжтре, да изстиска нѣколко капки лимонъ и да изпие водата съ мисльта, че въ нея има хининъ. Следъ нѣколко часа треската ще изчезне. Обаче, за този опитъ се иска вѣра и силна мисль, безъ никакво раздвояване.

За да успѣва въ живота си и да си служи правилно съ своитѣ мисли, човѣкъ трѣбва да прилага закона на равнотеието, да уравнива силитѣ си. Бакалитѣ прилагатъ този законъ. Тѣ иматъ везни, съ които мѣрятъ стоката си. На едното блюдо турятъ стоката, на другото — грамоветѣ, и, докато не уравниветъ и дветѣ блюда, тѣ не даватъ покупката на клиента си. И човѣкъ има такива везни въ себе си, съ които може да мѣри мислитѣ си, докато ги уравни. Дойде ли една мисль въ ума на човѣка и започне да го смущава, той трѣбва да я тури на везнитѣ и да я премѣри. Щомъ тури на едното блюдо мисльта, на другото — мѣрката, той веднага ще познае, права ли е

мисълта, или не. Всѣки човѣкъ носи въ себе си Божествената мѣрка, съ която опредѣля, коя мисълъ е права, и коя не е. Когато човѣкъ дава пжтъ на криви мисли въ себе си, това показва, че той не е приложилъ Божествената мѣрка къмъ тѣхъ. При тази мѣрка, вложена дълбоко въ душата на човѣка, невъзможно е той да мисли криво. Кривитѣ мисли нарушаватъ вътрешния миръ въ човѣка и го изкарватъ отъ равновесието на живота му.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ изправяне на мисълта. Чиста, права трѣбва да бѣде вашата мисълъ, безъ никакво петно. Вие се стремите къмъ духовния свѣтъ, дето не се позволява никаква нечистота. Видятъ ли най-малкото петно на вашата мисълъ, тѣ веднага ще ви върнатъ назадъ. Предъ тѣхъ всичко е открито. Ако видите човѣкъ, облѣченъ съ бѣли дрехи, вие ще се радвате на чистотата, която го обгръща. Забележите ли най-малкото петно на бѣлата му дреха, вие веднага ще го спрете и ще го накарате да се върне у дома си да се изчисти. Ако на физическия свѣтъ не се търпи нечистотата, колко повече тя е нетърпима въ по-високитѣ свѣтове — духовниятъ и Божественитѣ. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да започне отъ физическата чистота. Дрехитѣ, обущата, тѣлото трѣбва да бждатъ идеално чисти. Човѣкъ трѣбва да мие лицето, ржцетѣ, зжбитѣ си по десетъ пжти на день. Зжбитѣ не трѣбва да се миятъ всѣкога съ четка, да се изтъркватъ. Достатъч-

но е да ги миете съ топла вода и сапунъ, или съ малко спиртъ. Много болести се дължатъ на микробитѣ, които се развиватъ въ жбитѣ. Чистъ трѣбва да бжде човѣкъ въ всѣко отношение. Ако човѣкъ не е готовъ да подържа физическа чистота на тѣлото си, какъ ще подържа своята духовна чистота? И следъ всичко това той иска да стане великъ, гениаленъ човѣкъ.

Кой човѣкъ е гениаленъ? Гениалниятъ се отличава съ голѣма разумность. Той има голѣми знания, които прилага въ живота си. Какъвъ смисълъ иматъ знанията, ако сж неприменими? Ще каже нѣкой, че знае, какъ е създаденъ свѣтътъ, какво е било първоначалното състояние на земята, а като се намѣри предъ една мжчнотия, не може да понася. Гениалниятъ разбира смисъла на нѣщата и ги използва. Като види овца, той разбира, какво представя тя и гледа на нея като на символъ въ цѣлата природа. Ако нѣкой е недоволенъ отъ живота си, нека се спре предъ една овца, която пасе тихо и спокойно зелената трева. Той има на разположение две-три яденета, има кѣща, удобства, а овцата по цѣлъ день яде само трева и стои на открито—на дъждъ, на вѣтъръ и пакъ е доволна. Добре е човѣкъ да се стреми нагоре, но той трѣбва да се поучава и отъ по-долнитѣ и малки сжщества подъ себе си. Ще кажете, че овцата не се развива. И овцата се развива, но много бавно. Превознитѣ сръдства, съ които тя пѣтува, сж много слаби,

вследствие на което развитието ѝ е почти незабелязано. Голѣмо търпение се иска отъ овцата, но още по-голѣмо отъ човѣка. Само разумниятъ и гениаленъ човѣкъ може да бжде търпеливъ. Обикновениятъ, обаче, носи неволята, той търпи по необходимостъ.

Какъ се изразява разумността? Едно отъ качества на разумността е това, че тя си служи съ закона на свободата, а не съ насилието. Когато крокодилътъ гълта цѣли жабчета, той прилага насилието. Какъвъ е резултатътъ тогава? Който прилага насилието, той самъ го опитва на гърба си. Въ рѣката Нилъ има особени жабчета, които крокодилътъ гълта цѣли. Като влѣзатъ въ корема му, тѣ започватъ да гризатъ, докато направятъ дупка вътре. Водата влиза въ тази дупка, и крокодилътъ се обръща съ корема си нагоре и умира. Жабчето дава добъръ урокъ на крокодила. То му доказва, че който прилага закона на насилието въ рѣката, т. е. въ живота, той самъ ще опита последствията на този законъ. Не желайте нѣща, които не сж за васъ, защото ще прегризатъ корема ви и преждевременно ще заминете за онзи свѣтъ. Натъкнете ли се на нѣкое желание подобно на малкото жабче, затворете устата си, докато се размине. Щомъ жабчето ви отмине, отворете устата си и продължете своя пътъ.

Единъ турски дервишъ носѣлъ торба съ барутъ. Той миналъ край едно дете, което носѣло запалена главня въ ржката си. Дерви-

шътъ веднага се спрѣлъ, направилъ пжтъ на детето да мине и следъ това продължилъ своя пжтъ. Малко е детето, но дервишътъ му отстъпилъ да мине първо. Разуменъ е дервишътъ. Той знае, че барутъ и запалена главня не могатъ да стоятъ наблизо.

Това сж примѣри, сравнения, които можете да използвате за вашия вътрешенъ животъ. Често човѣкъ се натѣква на свои вътрешни състояния, които не може да разреши самъ. Той трѣбва да се обърне къмъ мъдрецитѣ въ живота. Кжде ще срещнете тия мъдrecи? Вие ще ги срещнете между хората, въ книгитѣ, въ пѣснитѣ. Тѣ сж оставили своитѣ съвети навсѣкжде въ живота. Човѣкъ се нуждае отъ помощта на мъдри и велики хора. Свѣтътъ е пѣленъ съ сжщества, изостанали въ своето развитие, които влияятъ на човѣка. Много отъ тия сжщества нѣматъ нищо общо съ даденъ човѣкъ, но го нападатъ съ своитѣ лоши мисли. Нѣкои пѣкъ иматъ роднински връзки съ тѣхъ. Тѣ сж дѣди, прадѣди на даденъ човѣкъ и, като не могатъ сами да се ориентиратъ въ невидимия свѣтъ, обикалятъ около своя близъкъ и започватъ да му влияятъ съ своитѣ мисли. Често една тѣхна мисълъ може да произведе цѣла пертурбация въ ума на човѣка. Въ такъвъ случай той се нуждае отъ помощта на опитенъ човѣкъ, да му даде начинъ, да се освободи отъ тази чужда, отрицателна мисълъ.

Дали вѣрвате въ тия нѣща, това не е важно. Вѣрвате, или не, независимо отъ това, нѣщата си съществуватъ. Дали вѣрвате въ тона до, не е важно. Този тонъ съществува въ природата. Въ природата съществува и мажорна, и миньорна музика, независимо това, дали вие я признавате. Вашиятъ дѣдо и прадѣдо съществуватъ нѣкъде въ пространството, макаръ вие да не признавате тѣхното съществуване. Като започне да ви влияе съ мисълта си, искате или не, ще го признаете. Ако можете да му помогнете, ще помогнете и на себе си; ако не можете да му помогнете, ще го посъветвате да си отиде, да потърси другъ нѣкой, който ще му помогне. И въ единия, и въ другия случай трѣбва да бждете искрени, да не го залъгвате. Никога не говори това, което не знаешъ.

Човѣкъ трѣбва да говори истината. Малко знаешъ, малко говорй, но каквото кажешъ, да бжде истина. И малкото знание е толкова благословено, колкото и голѣмото. Малкото знание, което човѣкъ е опиталъ и приложилъ, е благословено, защото има условия да расте и да се развива. Обаче, ако човѣкъ има много знания, но неприложени и непровѣрени, нищо не се ползува. За предпочитане е да имашъ сто лева златни, отколкото хиляда книжни. Много отъ идеитѣ на хората сж подобни на книжнитѣ пари и сж осждени на остаряване. Идеи, които остаряватъ, нищо не ползуватъ човѣка. Ще каже нѣкой, че идеитѣ му били мистични.

Идеитѣ му били мистични, но остаряватъ! Щомъ остаряватъ, тѣ не сж мистични. Мистични идеи сж ония, които оставатъ презъ вѣчността. Такива сж идеитѣ на гениалнитѣ хора, на светиитѣ, на Учителитѣ. Като погледне къмъ онова, което Богъ е създалъ, мистикътъ се изпълва съ благоговѣние. И за него има нѣща непонятни, които изпълватъ душата му съ свещенъ трепетъ и любовъ къмъ Бога.

Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да знае всичко. Това е повърхностно заключение. Има нѣща, които човѣкъ трѣбва да разбира, но има нѣща, които не трѣбва да разбира и знае. Вие имате единъ приятелъ, когото обичате. Единъ день се научавате, че той извършилъ нѣкакво престѣпление. Вие веднага се отдръпвате отъ него. Не е ли по-добре да не знаехте за престѣплението, което приятелътъ ви извършилъ? Вървите съ единъ човѣкъ, за когото казватъ, че билъ голѣмъ мистикъ. Срѣщате на пѣтя си единъ слабъ, беденъ човѣкъ. Мистикътъ, който обикновено е въоръженъ отъ главата до краката, удря болния човѣкъ и го поваля на земята. Набързо той изважда ножовѣтъ си и го оперира: разрѣзва гърдитѣ, корема, изважда вътрешнитѣ органи и ги туря настрана. Вие гледате, чудите се, какво прави този човѣкъ — нищо не разбирате. Следъ това мистикътъ налива въ единъ сѣдъ чиста вода и измива всички органи, които после туря на мѣстата имъ, и ги намазва съ нѣкакво масло. Следъ операцията виждате слабия човѣкъ възста-

новенъ, но подмладенъ, бодъръ, свежъ, като че е възкръсналъ. Първоначално, докато не знаехте, какво ще излѣзе отъ операцията, считайте, че мистикътъ е лошъ, жестокъ човѣкъ. После, като разбрахте, какво направи, измѣнихте мнението си за него. Казвате, че мистикътъ е добъръ човѣкъ. Има смисълъ човѣкъ да разруши нѣщо, но ако може отъ него да съгради нѣщо по-добро и по-здраво. Такъвъ човѣкъ наричаме добъръ. Не може ли човѣкъ да съгражда нѣщата отново, той е лошъ. Лошиятъ човѣкъ руши и разваля, но не може да съгражда и обновява.

Съвременнитѣ хора се въоръжаватъ; но като не знаятъ, какъ и кѣде да прилагатъ оржията си, тѣ се страхуватъ. Като се намѣрятъ предъ нѣкой неджгъ, тѣ започватъ да се плашатъ отъ него, да не ги зароби. Оржието имъ е въ ржката, а се страхуватъ отъ своитѣ неджзи. Натъкнете ли се на нѣкой свой неджгъ, извадете оржието си, ударете неджга въ сърдцето, повалете го на земята и започнете да мушкате съ ножа си. Мушкайте, рѣжете, извадете вътрешността му и следъ това измийте всичкитѣ му части съ чиста вода. Съберете частитѣ му, турете ги на мѣстата имъ, намажете ги отгоре съ масло, духнете единъ пжтъ, и всичко ще се преобрази — неджгътъ ще се превърне въ нѣщо ново, годно за работа и животъ. Той е билъ неджгъ, докато ималъ чужди вещества, нечистотии въ себе си. Щомъ се изчисти, той се превръща

въ добро. Не се страхувайте отъ операцията. Колкото да е сериозна, тя ще допринесе нѣщо добро на човѣка.

Следователно, не се страхувайте отъ операции, които носятъ благо за човѣка. Направете такава операция на ония ваши мисли, чувства и желанія, които сж слаби и хилави, отъ които нищо не можете да направите. Направете имъ операция и ги раздайте на ония сжщества, които се нуждаятъ отъ тѣхъ. Както коткитѣ се нуждаятъ отъ червата и шкембетата, така и въ васъ има сжщества, на низкъ, умственъ и духовенъ уровень, които се хранятъ съ вашитѣ неджзи. Дайте неджзитѣ си на тия сжщества, да се хранятъ съ тѣхъ.

Като се разхождате по улицитѣ на нѣкой малкъ градъ, вие срѣщате търговци на черва и шкембета. Следъ тѣхъ вървятъ котки и мяучатъ. Всѣки човѣкъ, който види своята котка следъ шкембетата, ще каже на търговеца да ѝ отрѣже едно парче. Каквата работа да има, той ще я остави, за да задоволи котката си и да престане да мяучи. Кой човѣкъ нѣма въ себе си по една-две котки, по цѣли часове да мяучатъ за парче шкембе? Дайте имъ едно парче отъ шкембето, което търговецътъ продава, да престанатъ да ви безпокоятъ. Шкембетата представятъ неджзитѣ въ човѣка. Отрѣжете тия неджзи отъ себе си и ги дайте на ония низши сжщества, които се хранятъ съ тѣхъ.

Следователно, всичко, което става вънъ отъ човѣка, става и въ неговия вътрешенъ животъ. Като не знае причинитѣ на нѣщата, т. е. връзката между външния и вътрешенъ животъ, човѣкъ констатира само нѣщата, безъ да разбира тѣхния дълбокъ вътрешенъ смисълъ. Нѣкой казва, че е неразположенъ. Защо е неразположенъ, и той не знае. Следъ това отива въ една гостилница, дето си хапва отъ две-три яденета и следъ това казва, че е добре разположенъ. Защо е билъ неразположенъ? Защото билъ гладенъ. Защо е разположенъ? Защото се нахранилъ. Въ разсужденията си той спира дотукъ. Защо му се е дала възможность да се нахрани, той не се запитва. Обаче, като върви по улицитѣ, той вижда на едно мѣсто стара баба, която счупила крака си и не може да мръдне отъ мѣстото си. Ако я дигне на ръце и занесе у дома ѝ, той е разбралъ предназначението на храненето. Той се е нахранилъ, придобилъ сила и разположение, съ единствената целъ да помогне на старата жена. Една отъ задачитѣ му е да дигне бабата на гърба си и да ѝ послужи. Изпълни ли задачата си, както трѣбва, той е влѣзълъ вече въ рая. Ако не изпълни задачата си и се откаже да послужи на старата жена, съ това той е подписалъ своята смъртна присъда. Такава задача е дадена и на обикновения човѣкъ, и на ангела. Отъ всички се иска правилно разрешение на задачата.

Сега, презъ тази година, всѣки трѣбва да реши задачата си съ бабата. Бабата представя слабото, хилавото въ човѣка, което всѣки трѣбва да дигне на гърба си и да го занесе на мѣстото му. Може ли да направи това, той ще влѣзе въ рая, дето ще получи наградата си. И бабата, отъ своя страна, ще му благодари. Като направите тази услуга на бабата, вие ще разберете, какво значи, да подигнешъ слабия и немощния. Само по този начинъ вие ще разберете, че всѣки човѣкъ, колкото и да е грѣшенъ, заслужва вниманието на Бога. И той е въ състояние да изпълни волята Божия.

Единъ ангелъ, като гледалъ отъ небето, какъ живѣятъ хората, казалъ въ себе си: Не трѣбва Богъ да имъ помага. Ако ги изостави, тѣ ще си научатъ уроцитѣ. Като разбралъ мисълта на ангела, Богъ го изпратилъ на земята, между хората, да живѣе като човѣкъ, да види, трѣбва ли, наистина, Богъ да се откаже отъ хората. Презъ една зимна, студена нощъ ангелътъ се връщалъ отъ работа, но толкова много измръзналъ, че не могълъ да се движи. Спрѣлъ се на пѣтя, цѣлъ треперещъ, и гледалъ, отде ще му дойде помощъ. Въ този моментъ край него миналъ единъ пиянъ, който се кла-тушкаръ на една и на друга страна. Като видѣлъ, че човѣкъ стои на пѣтя, цѣлъ трепери отъ студъ и не може да се движи, той му казалъ: Братко, и ти си закжсалъ като мене. Я се качи на гърба ми, да те занеса до нѣкое мѣсто. Ангелътъ се качилъ на гърба на пияния, който

го занесълъ до дома му и го оставилъ. Значи, пияниятъ, който минава за грѣшникъ, изпълнилъ волята Божия. Нѣкой мисли, че за да изпълни волята Божия, трѣбва да стане светия. Не е така. При каквото положение да се намира, човѣкъ трѣбва да е готовъ да изпълни волята Божия. Като се видѣлъ на гърба на пияния, ангелътъ разбралъ, че мислилъ криво. Всѣкога и при всички случаи трѣбва да се помага на човѣка заради Божественото, което е въ него. Въ всѣки човѣкъ има нѣщо красиво, което се проявява и изпълнява волята Божия.

Ето, днешниятъ день — срѣда, е деньтъ, въ който трѣбва да приложите идеалната обхода. Защо трѣбва да бждете недоволни? Недоволството показва, че има нѣкакво неразбиране на нѣщата. Колкото е по-голѣмо недоволството, толкова е по-голѣмо и неразбирането. Изчезне ли недоволството, човѣкъ е дошълъ до известно равновесие въ себе си. Изчезне ли недоволството, въпроситѣ се разрешаватъ. Когато човѣкъ попадне при условия да прояви недоволството си, нека се вгълби въ себе си и се свърже съ великия Божи Промисълъ. Направи ли това, той ще разбере, че задъ всѣко явление въ живота и въ природата се крие нѣкаква разумна причина, която регулира нѣщата. Колкото да сж противоречиви известни явления, ако резултатътъ имъ е възходящъ, това показва, че тѣ сж допуснати като уроци за човѣка. Отъ тѣзи уроци той се подига. Тѣ представятъ известно посвещение,

презъ което човѣкъ неизбежно трѣбва да мине. Какво ще кажете за войнитѣ? Ако резултатътъ на войнитѣ е възходящъ, тѣ сж допуснати съ нѣкаква разумна целъ. Човѣкъ трѣбва да се учи отъ всичко. Дали нѣщата ставатъ вънъ или вътре въ човѣка, той трѣбва да вади отъ всичко поука. Ако следъ една война убититѣ оживѣятъ и възкрѣснатъ, хората вървятъ по възходяща линия. Не оживѣятъ ли, има нѣщо неразумно въ войната.

Като ученици, вие искате да разберете своя личенъ животъ. За тази целъ вие трѣбва да вървите отъ общото къмъ частното. Това, което става въ цѣлокупния животъ, става и въ живота на отдѣлния човѣкъ. Кой не е преживялъ войната въ себе си вътре? Кой не е преживялъ падане на духа, отчаяние и безсърдечие, следъ като е видѣлъ бойното поле въ себе си, осѣяно отъ убити и ранени? Защо се отчайва човѣкъ? Защото неговото слънце е залѣзло. Щомъ залѣзе слънцето му, той трѣбва да запали свѣщъ или огънь на огнището си, да не остане въ пълень мракъ. Следъ това, нека се опита да съживи убититѣ и да излѣкува своитѣ ранени. Любовта е единствената сила, която може да лѣкува и възкресява. Колкото малка да е любовта, тя е въ състояние да стопли и подигне човѣка. Следователно, никога не загасвайте огъня на огнището си, никога не загасвайте своята свѣщъ.

Какво представя огънятъ? Огънятъ не е нищо друго, освенъ топлина въ сърдцето на

човѣка. Тази топлина наричаме любовъ. Като люби ближнитѣ си, човѣкъ помага и на себе си. Ако никого не люби, човѣкъ е осъденъ на замръзване. Отвѣнъ има голѣмъ студъ, около 30—40°, който замръзва всичко живо. За да не замръзнете, запалете огъня на вашето огнище. Колкото слабъ да е, огънятъ трѣбва постоянно да гори. Силата на човѣка се познава по неговата любовъ. Силенъ човѣкъ е онзи, който люби, безъ да очаква другитѣ да го любятъ. Който очаква на любовта на другитѣ хора, той живѣе на чуждъ кредитъ. Който иска да стане силенъ, да прояви Божественото въ себе си, той трѣбва да обича. Радвайте се, когато хората обичатъ, защото могатъ да станатъ силни. Обаче, стремете се да проявите своята любовъ, за да станете и вие силни.

И тъй, прилагайте любовта въ живота си, за да станете силни. Любете, не както хората любятъ, но както Богъ люби. Дадете ли пжть на Божествената любовъ въ себе си, вие ще придобиете две нѣща: свѣтлина въ мисълта си и топлина въ чувствата си. Щомъ дадете мѣсто на тази любовъ въ себе си, ще впрегнете своитѣ желания и страсти, вие ще станете господари на човѣшкото въ себе си. Ако не разбира желанията и страститѣ си и не може да ги управлява, човѣкъ не разбира елементитѣ, отъ които е създаденъ неговиятъ свѣтъ. Човѣкъ не трѣбва да се страхува отъ своитѣ желания и страсти, но трѣбва да знае, кжде и какъ да ги впрегне на работа.

Една отъ основнитѣ мисли на лекцията, която трѣбва да задържите въ ума си, е следната: Щомъ залѣзе Божественото слънце въ васъ, запалете свѣщъта си и огъня на своето огнище. Свѣщъта представя свѣтлината на ума, а огънътъ — топлината на сърдцето. Настанало е време да запалите свѣщъта на вашия свѣтильникъ и огъня на вашето огнище. Разумниятъ свѣтъ следи, какво правите. Разумнитѣ същества искатъ да знаятъ, можете ли да мислите и да чувствувате. Вие пъкъ очаквате да получите любовъ отъ тѣхъ. Ако тѣ ви любятъ, ще покажатъ силата си. Вие сте опитвали и всѣки день опитвате тѣхната сила. Важно е, вие да проявите силата си. Докато детето е малко, на ръце го носятъ. Щомъ започне да расте, първа майка му го сваля на земята, остава го свободно да се движи, да пълзи, да пристѣпва, да прояви силата си. Ако постоянно го държатъ на ръце, то ще стане инвалидъ. Не желайте вашитѣ деца да ставатъ инвалиди. Не оставяйте вашитѣ желания неприложени. Впрегнете ги на работа, да видите тѣхнитѣ плодове. Детето, което се е ползувало отъ любовта на майка си, на близкитѣ си, трѣбва да стѣпва самостоятелно на краката си, да покаже, че е силно, че и то може да обича. Като израснатъ, синътъ и дъщерята трѣбва да покажатъ, какво могатъ да направятъ за своитѣ родители, за своитѣ по-малки братя и сестри.

Днесъ всички хора искатъ да бждатъ обичани. Тѣ искатъ Богъ да ги обича. Когато

Богъ обича хората, това е за Него самия, но и тѣ трѣбва да Го обичатъ. Мнозина искатъ да знаятъ, дали ще се оправятъ работитѣ имъ, като обичатъ Бога. Едно трѣбва да знаете: само любовта е въ състояние да оправи обърканитѣ работи на хората, не както тѣ мислятъ и изискватъ, но както Богъ разбира. — Като обичамъ Бога, ще се оправятъ ли работитѣ на жена ми, на децата ми? — Не, само твоитѣ работи ще се оправятъ. Всѣки за себе си трѣбва да обича Бога, и то, не съ смѣтка да получи нѣщо, но съ чиста, света, безкористна любовъ. Обича ли по този начинъ, човѣкъ трѣбва да бжде сигуренъ, че работитѣ му ще се оправятъ. — Какъ да обичаме? — Това не се казва. Учите ли човѣка, какъ трѣбва да обича, вие го лишавате отъ възможността да обича. Представете си, че нѣкой ви даде една череша. Ако не знаете, какъ се яде череша, ще намѣрите нѣкой да ви научи. Той ще изяде предъ васъ черешата, вие ще научите, какъ се яде, но вкуса ѝ нѣма да знаете. — Ще ми дадатъ втора череша. — Не, само една череша се дава. Следователно, дадатъ ли ви една череша, вие сами трѣбва да направите опита, сами да я вкусите. Дойде ли нѣкой да ви показва, какъ се яде черешата, откажете се отъ всѣкакви обяснения.

Следователно, иска ли да придобие Божественото знание, човѣкъ трѣбва да се вглежда първо въ себе си, въ възможноститѣ, които сж вложени въ него, и да търси при-

чинитѣ първо въ себе си, а после въ окръжаващитѣ. Външниятѣ, обективенѣ свѣтъ е създаденъ отъ Бога, вследствие на което тамъ владѣе пълна хармония. Въ човѣшкия и въ ангелския свѣтъ, обаче, съществува известна дисхармония, която хората и ангелитѣ сами могатъ да изправятъ. Като изучава Божиитѣ закони, въ които нѣма никаква дисхармония, човѣкъ се домогва до ония правила и методи, чрезъ които може да се справи съ недоволството и мъжнотиитѣ на своя животъ. Защо идатъ мъжнотиитѣ и страданията? За да освободятъ човѣка отъ грѣха. Като грѣши, той охлузва кожата си. Щомъ кожата на човѣка е охлузена, както да го пипатъ, непременно ще му причинятъ болка. Ще кажете, че хората трѣбва да пипатъ внимателно. Не е тамъ въпросътъ. Важно е кожата ви да бѣде здрава, че както и да ви пипатъ, да не ви причиняватъ болка.

Нѣкои казватъ, че за да не грѣши, да понася нѣщата правилно, човѣкъ трѣбва да бѣде мистикъ. Мистикъ е онзи, който живѣе въ реалността на нѣщата, който самъ опитва работитѣ, който се радва еднакво и на малкитѣ, и на голѣмитѣ придобивки. Той се радва на една череша толкова, колкото и на стоци череша. Той живѣе въ закона на благодарността. Никой не е въ състояние да отнеме радостта на мистика. Мистикътъ знае, че и малкитѣ, и голѣми усилия, даватъ еднак-

ви резултати; малките и голѣми удари причиняватъ еднакви резултати.

И тъй, искате ли да успѣвате въ живота си, впрегнете вашитѣ неразумни желания на работа. Ако упорствуватъ, хванете ги за опашката. Искате ли да вкарате магарето въ обора, хванете го за опашката. Опашката въ животното е свързана съ мисълта му. Щомъ го хванете за опашката, то започва да мисли. Тъй щото, натъкнете ли се на нѣкое неразумно желание въ себе си, хванете го за опашката, да започне да мисли. Щомъ започне да мисли, то ще влѣзе въ правия пътъ на живота.

Т. м.

39. Лекция отъ Учителя, държана на
21. май, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Правилно разбиране

Т. м.

За следния път всѣки отъ васъ да извади отъ беседитѣ, които досега е челъ, десетъ важни мисли.

Често се говори за установени и неустановени нѣща, както и за измѣняеми и неизмѣняеми. Кои нѣща сж установени? Които не се измѣнятъ. Кои нѣща сж измѣняеми? Които не могатъ да се установятъ. Какво нѣщо е моралъ? Правата посока въ живота. Какво наричаме права линия? Най-кжсото разстояние между две точки. Това опредѣление е математическо. Обаче, отъ морално гледище, права постѣпка е тази, която има едно послѣдствие. Крива постѣпка е тази, която има две противоположни послѣдствия. Оттукъ казваме: Права мисль е тази, която има единъ резултатъ. Крива мисль е тази, която има два различни резултата. Ако си служи съ криви мисли и постѣпки, човѣкъ гради живота си върху основа, която всѣки моментъ може да се измѣни и разколебае. Ако вѣрата, надеждата и любовта на човѣка всѣки день се мѣнятъ, тѣ не могатъ да се поставятъ за основа на неговия животъ.

Мнозина основаватъ своето вѣрую върху това, което е писано въ Свещенитѣ книги, или

върху това, което хората казватъ. Вѣрую, което се основава на писано, или на казано, не е истинско. То се мѣни всѣки день. Днесъ хората казватъ едно, утре — друго, и вѣруето се мѣни споредъ казаното. Това не е установено вѣрую. Истинското казване, или писане седи въ самото Битие. Това, което Битието е казало или писало, е неизмѣнното вѣрую на човѣка. Въ него се вижда проявата на Бога. Истински прояви на Бога сж тия, които произвеждатъ въ човѣка единъ и сжщъ резултатъ. По външни прояви Богъ се мѣни, но вътрешно, по сжщина, Той всѣкога остава единъ и сжщъ. Черешата, като дърво, презъ зимата представя едно; презъ пролѣтътъ, накичена съ цвѣтове, представя друго нѣщо; презъ месецъ май, увиснала отъ зрѣли плодове, тя представя трето нѣщо. Въ сжщность, тия три прояви на черешата представятъ само фази на нейното проявление, но черешата си остава една и сжща.

Следователно, истина наричаме това, което произвежда въ човѣка само единъ резултатъ. И като дърво безъ листа, и като дърво съ цвѣтове и плодове, черешата си остава череша. Каква дума носи истината въ себе си? Такава, която отнима скръбъта, или неразположението на човѣка. Всѣка дума, която отнима радостъта, или внася неразположение въ човѣка, не носи истината. Коя любовъ е права? Права или идеална любовъ е тази, която дава и не мисли да взима. Да обичашъ нѣкого, това

значи, да давашъ. Ако искашъ и той да те обича, това значи, да ти върне онова, което си му далъ, съ лихвитъ заедно. Това не е идеална любовъ. Когато хората не се обичатъ, това показва, че никой нищо не е далъ за другия. Нѣкои казватъ, че обичатъ душата на човѣка. Къде сж видѣли душата му? Единъ ще каже, че я видѣлъ въ очитѣ, другъ — въ сърдцето и т. н. Не се минава много време, любовта изчезва. Защо? Излѣгалъ се въ този човѣкъ. Какъ е възможно да обичашъ човѣка, да виждашъ душата му и да се излѣжешъ въ него? Ама нѣмалъ душа. Къде отиде душата, която по-рано виждаше въ него? Значи, докато взимате нѣщо отъ човѣка, вие го обичате и виждате душата му. Той е стомна или изворъ, отъ който можете да черпите. Щомъ престане да дава, вие не го обичате вече и казвате, че този човѣкъ нѣма душа. Щомъ нѣма душа, той е пресъхналъ изворъ, не можете да черпите отъ него.

Често слушате да се говори за старъ и младъ човѣкъ. Това сж противоположни понятия, които трѣбва да се изяснятъ. Казватъ още стара и нова книга. Библията, запримѣръ, е стара книга. Защо? Защото е написана вече. Отъ тази книга можете да се ползвате, да си вадите бележки, да се поучавате, но нищо ново не можете да прибавите къмъ нея — пълна е вече. Вземете ли нѣкоя чиста, нова книга, вие можете да пишете много нѣща въ нея. Тя е още празна. Казватъ, че нѣкой човѣкъ е

младъ, а другъ — старъ. Каква е разликата между младия и стария? Младиятъ играе, стариятъ седи на едно мѣсто. Защо? Младиятъ е житно зърно, което е въ хамбара още, на широко, движи се отъ едно мѣсто на друго, оставено е на свобода. Стариятъ е житно зърно, което е посѣто вече въ земята. Той седи на едно мѣсто, затрупанъ отгоре съ прѣстъ, и пѣшка подъ нейната тежестъ. Младъ и старъ, това сж фази, които трѣбва да разбирате. Отъ разбирането на тия фази зависи разбиране проявитѣ на Бога. Той не се налага, но оставя човѣкъ самъ да учи, да разглежда нѣщата въ всички тѣхни прояви. Ако сте убедени, че Богъ е навсѣкжде, търсете Го въ всички прояви на живота, малки и голѣми, видими и невидими.

Казано е въ Писанието, че човѣкъ трѣбва да възлюби ближния си като себе си. Защо трѣбва да обичате? Да обича човѣкъ, това значи, да вложи капитала си, който Богъ му е далъ, въ своя ближенъ. Този капиталъ постоянно расте и се увеличава. Не обича ли, човѣкъ самъ изяжда капитала си. Ще дойде день, когато ще остане безъ стотинка. Който обича, той постоянно разбогатява и живѣе въ радостъ и веселие. Който не обича, той постоянно осиромашава, вследствие на което страда. Въ този смисълъ, страданието не е нищо друго, освенъ губене на капитала. Радостта пѣкъ не е нищо друго, освенъ увеличаване на капитала. Да страда човѣкъ, това

значи, да не е вложилъ капитала си въ обръщение. Когато страдащиятъ отива при мждреца, той иска да вземе нѣщо отъ богатството му. Когато радостниятъ посети мждреца, той иска да вложи нѣщо отъ богатството си въ неговата банка и, когато му потрѣбва, да го вземе. За да не се разправя съ взимания и давания, мждрецътъ всѣкога приема по двама души заедно: радостенъ и скърбенъ. Тогава обмѣната става между двамата, а не между мждреца и посетителитѣ. Радостниятъ дава отъ своя капиталъ на страдащия, съ условие единъ день да върне, каквото му е далъ, даже съ лихвитѣ. Страдащиятъ, понеже се нуждае отъ пари, взима това, което му се дава. При тази обмѣна и двамата излизатъ доволни, а мждрецътъ остава чистъ и свободенъ отъ всѣкакви човѣшки сдѣлки.

Сегашнитѣ хора не сж доволни отъ живота, защото не го разбиратъ. Преди да сж го изучили, преди да познаватъ законитѣ на живота, тѣ искатъ да станатъ светии. Това е невъзможно. За да стане светия, човѣкъ трѣбва да познава великитѣ принципи на живота, да бжде ученъ, художникъ, музикантъ. Какъвъ художникъ е този, който рисува единъ човѣкъ, безъ да прилича на действителния образъ? Следователно, когато се опитвате да правите характеристика на нѣкой човѣкъ, това е все едно, че го рисувате. Портретътъ, който сте нарисували, прилича ли на дадения човѣкъ? Който го погледне, вижда, че

не прилича. Щомъ не можете да нарисувате истинския образъ на човѣка, тога показва, че не сте добъръ художникъ. Щомъ не сте го нарисували добре, той нѣма да купи портрета, и тогава всички разноски за платното, за боитѣ оставатъ на ваша смѣтка. На физическия свѣтъ, платното, четките, боитѣ сж евтини, обаче, въ духовния свѣтъ сж много скъпи. Въ невидимия свѣтъ едно парче платно, на голѣмина човѣшки ръстъ, струва единъ милионъ. Като се опиташъ да нарисувашъ образа на даденъ човѣкъ и излѣзе сполучливъ, ще получишъ десетъ милиона лева възнаграждение. Не го ли нарисувашъ добре, десеттѣ милиона ще пропаднатъ. Ако днесъ изгубишъ десетъ милиона, утре — десетъ милиона, ще дойде кармата, съ която ще се разправяшъ хиляди години.

Какво представя кармата? Кармата е дългъ, натрупанъ отъ несполучливо рисуване картини. Кой се е опитвалъ самъ да се рисува? Нѣкой се опитва да рисува своя образъ и се мъчи да си предаде най-красиви чѣрти. Защо? Защото билъ душа. Кое е отличителното качество на душата? Едно отъ отличителнитѣ качества на душата е възможността ѝ да обича. Следователно, който може да обича поне едно същество, той има душа; не обича ли нито едно същество, той нѣма душа. Само душата крие въ себе си възможността да обича Бога — Единниятъ и Вѣченъ принципъ въ живота. Или казано въ широкъ смисълъ:

само душата има възможност да люби. Щомъ люби, душата познава Онзи, отъ Когото е излѣзла. Не познава ли своя Създателъ, човѣкъ не може да люби. Той не е отворилъ още душата си за Божественитѣ лъчи, т. е. за лъчитѣ на Божественото слънце.

Като се говори на хората за любовта, за истината, за мъдростта, като Божествени принципи, нѣкои отъ тѣхъ правятъ движения съ главата си, махатъ я на една, или на друга страна. Защо? Не сж съгласни съ това, което имъ се говори. Какво трѣбва да правятъ? Да мислятъ. Понѣкога и клонетѣ на дървото се движатъ, но причинитѣ на това движение сж външни, а не вътрешни. Следователно, за да осмислите движението на главата си, пренесете го вътре въ себе си. Нека стане вътрешно движение въ главата. Вътрешното движение въ главата наричаме мисль. Ще каже нѣкой, че човѣкъ не трѣбва да мисли много. Отде знае това? Отъ опитность. Опитноститѣ на единъ човѣкъ не сж мѣродавні за всички хора. При това, каква опитность е тази, при която мисльта не взима участие? Ще каже нѣкой, че отъ опитность е дошълъ до заключението, че не може да намѣри човѣкъ въ свѣта, когото да обича. Защо? По две причини: или той самъ нѣма душа; или хората, които се движатъ около него, нѣматъ душа. Резултатътъ на неговия животъ ще бжде $0:0=0$. Каква философия има въ това? Какво знание е придобилъ този човѣкъ?

Той знае само това, че едно празно гърне и още едно празно гърне даватъ две празни гърнета. Празнитѣ гърнета не даватъ нищо, но ако имате две пжпки отъ нѣкое дърво, или растение, вие ще придобиете нѣщо. Ако пжп-китѣ сж отъ карамфилъ, ще цвѣнатъ. Вие можете да се радвате на красивитѣ цвѣтове, но можете и да ги продавате. Ако имате две семки отъ ябълка и ги посадите, тѣ ще цвѣ-натъ, ще вържатъ плодъ и следъ нѣколко месеци ще откъснете отъ дървото нѣколко хубави, сладки ябълки.

И тъй, за да се ползува отъ проявитѣ на живота, човѣкъ трѣбва да има вътрешно отношение къмъ тѣхъ. Искане ли човѣкъ да се ползува отъ една идея, самата идея трѣбва да има вътрешно отношение къмъ него. Ако идеята нѣма никакво отношение къмъ човѣ-ка, и ако човѣкъ нѣма никакво отношение къмъ идеята, всѣко взимане и даване поме-жду имъ остава безпредметно. Всѣка проя-ва трѣбва да има свой центъръ, къмъ който да се съсрѣдоточаватъ всички сили. Въ този смисълъ, човѣкъ представя равностраненъ тригълникъ съ общъ центъръ, къмъ който се стремятъ всички негови енергии. Съ други думи казано: човѣкъ е сборъ отъ енергии, които се стремятъ къмъ общъ центъръ. И об-ратно: човѣкъ е сборъ отъ енергии, които из-лизатъ отъ общъ центъръ и се разпрѣсватъ въ различни посоки. И при едното и при другото положение получаваме единъ и сжщъ резул-

татъ. Кой е резултатътъ на човѣшкия животъ? Любовта. Любовта е вътрешенъ процесъ, т. е. движение на сили отвътре навънъ. Понеже това движение излиза отъ единъ центъръ и се връща къмъ сѣщия центъръ, ние го наричаме „любовъ къмъ Бога“.

Следователно, да любишъ Бога и да бждешъ човѣкъ, това сж две еднакви понятия. Каже ли нѣкой, че е човѣкъ, това значи, че люби Бога. Отрича ли тази любовъ, той се самозаблуждава, той не е още човѣкъ. Казвате, че човѣкъ е сжщество, което мисли. Мисль безъ любовъ не сжествува. Любовта действува преди мисльта. Тѣй щото, за да мисли върху всичко онова, което Богъ е създалъ, човѣкъ трѣбва да люби Бога. Щомъ люби Бога, той мисли; и като мисли съ любовъ, нѣщата му се откриватъ. Преди да види малкитѣ нѣща, човѣкъ трѣбва да види голѣмитѣ. Първо трѣбва да видишъ голѣмия камъкъ предъ себе си, а после ще видишъ малката игла, поставена на известно разстояние.

Сегашнитѣ хора мислятъ непрекъснато за своитѣ незавършени работи и недоучени уроци. Какво показва това? Това показва, че когато е било време за учене, тѣ сж яли и пили, не сж мислили за уроцитѣ си. Учителътъ е преподавалъ, а тѣ сж ходили на угощения. Днесъ всички се намиратъ предъ матура, а виждатъ, че не сж готови. Питатъ ги нѣщо по математика — не знаятъ, пропадатъ на изпита. Питатъ ги нѣщо по геометрия — не зна-

ятъ. Питатъ ги нѣщо по естественитѣ науки — сжшо не знаятъ. Тѣ се виждатъ въ чудо, не знаятъ, какво да правятъ. Вие се намирате предъ прага на духовния свѣтъ, искате да влѣзете вътре, но не ви пушатъ безъ изпитъ. Непременно трѣбва да държите матура, а знанията ви сж оскждни. Ще кажете, че за духовния свѣтъ е нужно любовь. Вѣрно е, че любовта разрешава всички въпроси, но какво разбирате вие подъ думата „любовъ“? Ако сте търгували и сте изгубили всичкия си капиталъ, какво сте придобили съ тази търговия? Ако сте учили десетъ години наредъ и сте станали безбожникъ, какво знание сте придобили? Ще кажете, че сте свършили по геология, познавате земята и промѣнитѣ, презъ които е минала. Ако знаете геология, а отричате сжществуването на Бога, вие нищо не сте придобили. Това не е геология, но нѣщо подобно на анатомията, която изучава мъртвия човѣкъ, т. е. човѣка безъ живота въ него. Човѣкъ изучава човѣшкитѣ органи и тѣхнитѣ функции, но за истинския човѣкъ, който живѣе въ тия органи и ги управлява, нищо не знае. Всѣко знание е осмислено, когато може да се приложи на време и да даде резултатъ. Всѣка постѣпка, всѣко чувство сж ценни, когато иматъ съдържание въ себе си.

Младъ, ученъ човѣкъ отива на планината да се разходи и носи съ себе си торба, пълна съ храна. На пѣтя си той срѣща млада, красива мома, която се е объркала въ гората.

Той я спира и запитва, къде отива, какъ е изпаднала сама на това мѣсто. Тя разправя всичко, което е прекарала, но не може повече да ходи, чувствува се крайно уморена. Пжт-никътъ влиза въ положението ѝ, разбира, че нищо не е яла и веднага ѝ предлага парче хлѣбъ. Тя взима хлѣба, изяжда го и благодари на Бога, че е подкрепила силитѣ си. Следъ това благодари и на младия момъкъ. Отъ своя страна и той благодари, че е могълъ да срещне красотата на пжтя си. Следъ това я изпраща до дома ѝ. И двамата оставатъ доволни отъ случая, че се срещнали на планината. Това значи, да дадешъ на човѣка нѣщо на време и да знаешъ, какъ да благодаришъ. Това значи правилна постѣпка, въ която има съдържание и смисълъ.

Следователно, всѣка мисълъ, всѣко чувство и всѣка постѣпка, които иматъ вътрешно съдържание и смисълъ, сж ценни. Тѣ никога не губятъ значението си. Можете ли да говорите лошо за човѣкъ, който постѣпва съ една мома толкова добре? Той става свѣтълъ образъ за момата, а момата — за момъка. Никой не е въ състояние да раздѣли двама души, свързани помежду си съ любовъ. Любовъ, въ която нѣма правилна обмѣна, лесно изчезва. Обичайте хората съ чистота и светостъ на вашето сърдце, безъ да ги ограничавате, безъ да изисквате нѣщо отъ тѣхъ. Речете ли да имъ се налагате, да изпълняватъ вашитѣ желания, любовта ще се отдалечи

отъ васъ. Тогава ще се яви гнѣвътъ. Причината за гнѣва е незадоволеното човѣшко желание. Щомъ желанията ви не се задоволяватъ, вие се сърдите. За да не се гнѣви и да не изразходва енергията си, човѣкъ не трѣбва да си поставя желания, изпълнението на които зависи отъ други хора. Вие можете да обичате слънцето, звездитѣ, земята, дърветата, растенията, животнитѣ и хората, но не можете да имъ се наложите. Никой на никого не може да се налага. Човѣкъ и на себе си не може да се налага. Само Богъ може да измѣня и изправя нѣщата. Ако външниятъ свѣтъ, т. е. отношенията между хората единъ къмъ другъ могатъ да произведатъ пертурбация въ тѣхния организъмъ, това показва, че тѣ нѣматъ правилни отношения къмъ живота. Сжщевременно тѣ нѣматъ правилни отношения и къмъ Бога. За да не си създава излишни страдания, човѣкъ трѣбва да спазва следния законъ: въ единъ и сжщъ моментъ да не се проявятъ две мисли, две чувства, две постѣпки. Запримѣрь, въ единъ и сжщъ моментъ двама души не могатъ да черпятъ вода отъ една чешма. За проявата на всѣко нѣщо е опредѣленъ специфиченъ моментъ. Като знае това, човѣкъ трѣбва да спазва момента за проява на своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Срещнатъ ли се две мисли, две чувства и две постѣпки, едната непременно трѣбва да отстѣпи. Коя отъ дветѣ ще отстѣпи? Между двама души всѣкога разумниятъ отстѣпва. Глу-

павиятъ никога не отстъпва. Любовта всѣкога отстъпва, но не става нужда да отстъпва, защото никога не се натъква на противоречия. Тя знае момента, кога трѣбва да се прояви. Любещиятъ знае, че за всѣко нѣщо е опредѣленъ специфиченъ моментъ на проявление. Соломонъ казва: „Всѣко нѣщо си има своето време“. Какво ще каже стариятъ, ако го накарате да дойде съ васъ на разходка, или ако му дадете твърда храна да яде? Той ще ви отговори: Синко, защо не ме покани на разходка, когато краката ми бѣха здрави? Защо не ми донесе тази вкусна храна, когато имахъ жбѣи?

Сега, като ви се говори по този начинъ, вие трѣбва да се научите да превеждате нѣщата. Безъ вътрешенъ преводъ на нѣщата вие ще изгубите възможността да разбирате Божествения езикъ. Какво означаватъ думитѣ младъ и старъ човѣкъ въ широкъ смисълъ? Младъ човѣкъ е онзи, който сега търси истината. Той не е намѣрилъ още истината. Старъ човѣкъ е този, който е намѣрилъ вече истината. И дветѣ положения сж на мѣсто. Обаче, какво е придобилъ стариятъ, ако, следъ като е намѣрилъ истината, не я оценилъ? Какво е придобилъ младиятъ, който търси истината безъ любовъ? Като търси истината, младиятъ трѣбва да трепти за нея. Като намѣри истината, стариятъ трѣбва да я оцени. При това положение и двамата сж на правъ пѣтъ. Ще каже нѣкой, че следъ като е намѣрилъ истината, не

се е ориентиралъ. Това показва, че е намѣрилъ истината, но не я разбралъ.

Какво означава думата „ориентиране“? Ориентъ означава изтокъ. Значи, ориентирането подразбира намиране на единствената права посока на дадено желание. Всѣко желание, всѣка мисълъ, всѣко чувство иматъ само по една права посока, както имаме само единъ изтокъ, единъ западъ, единъ северъ и единъ югъ. Четиритѣ точки на свѣта, това сж четири кардинални посоки за ориентиране на човѣка. Изтокъ представя главата на човѣка, западъ — краката, а споредъ нѣкои — стомаха. Югъ представя дробовѣтъ на човѣка. Изтокъ представя още и права посока на движение. Изтокъ и западъ показватъ отношението на човѣка къмъ Бога и къмъ всичко създадено отъ Него. Северъ и югъ опредѣлятъ, какво човѣкъ трѣбва да извърши въ живота си. Изтокъ подразбира още Божествения свѣтъ, югъ — човѣшкия свѣтъ. Човѣкъ започва живота си съ търсене на истината. Казано е въ Писанието: „Глава на твоето Слово е Истината“. Тукъ се явява една малка загадка: коя е тази глава на Словото, която наричатъ истина? Изтокъ наричаме още първопричина на нѣщата; западъ — отношение на човѣка къмъ създаденото. Защо човѣкъ се стреми къмъ истината? За да познае Битието. Ако не познава Битието, човѣкъ не може да познае истината. Ако не познава истината, той не може да познае любовта. Ако не познава любовта, той

не може да познае мъдростта. Любовта, мъдростта и истината представятъ живи сили въ природата, съ които човѣкъ трѣбва да се обмѣни. Познаването е вътрешенъ процесъ. Следователно, да познаешъ човѣка, това значи, да си готовъ да направишъ за него това, което той иска. Същевременно и той трѣбва да бжде готовъ да направи за тебе това, което ти искашъ. Тукъ не може да се яви никакво противоречие, защото познаването е свързано съ разумността. Само разумниятъ човѣкъ познава нѣщата. Когато човѣкъ се моли на Бога и не получава отговоръ на молитвата си, едно отъ дветѣ е вѣрно: или той не познава Бога, или Богъ не го познава.

Единъ беденъ човѣкъ се молѣлъ на Бога да му изпрати малко пари, да посрещне нуждитѣ си. Край кжщичката на беднияминалъ единъ богатъ човѣкъ. Той чулъ молитвата му и на прозореца на бедния оставилъ една кесия, пълна съ пари. Като видѣлъ кесията, бедниятъ веднага я взелъ и благодарилъ на Господа, че толкова скоро отговорилъ на молитвата му. Богатиятъ, който билъ скритъ задъ кжщичката, чулъ благодарността на бедния, отправена къмъ Бога, и му казалъ: Слушай, братко, азъ чухъ молитвата ти, а не Богъ. Кесията съ паритѣ е моя, азъ ти помогнахъ. Бедниятъ отговорилъ: Азъ благодаря на Бога. че те е накаралъ да ми помогнешъ. Ако Той не бѣше те накаралъ, ти никога нѣмаше да направишъ това. Богатиятъ продължилъ

пжтя си, но презъ всичкото време си мислѣлъ: Нима това не бѣше моя идея, да помогна на бедния човѣкъ? Като размишлявалъ известно време, иай-после той се убедилъ, че наистина е станалъ проводникъ на волята Божия, и благодарилъ на Бога, че му се е далъ случай да изпълни Неговата воля.

Сега азъ искамъ да остане въ ума ви идеята за правилно разбиране на Божията Любовь. Задръжете въ ума си опредѣлението за права мисль, право чувство и право действие. Това е предметъ на новото учение. Щомъ е така, ще знаете, че новото учение има само единъ резултатъ. То говори само за една любовь — любовь къмъ Бога. Много е любилъ човѣкъ, но любовта му всѣкога е имала два резултата: тя е започвала съ животъ, а свършвала съ смъртъ. Обаче, когато възлюбите Бога, ще имате само единъ резултатъ — животъ: ще започнете съ животъ и ще свършите съ животъ. Който люби Бога, той никога не умира. Прекъсне ли връзката си съ любовта, човѣкъ умира. Докато е свързанъ съ любовта, т. е. съ Бога, човѣкъ не умира. Затова и Христосъ казва: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога“. Познаването подразбира готовность въ човѣка да направи всичко, каквото неговиятъ възлюбенъ желае.

Следователно, като обичате Бога, вие можете да направите за Него всичко, каквото Той желае. И ако Богъ прави за васъ

всичко, каквото желаєте, и Той ви обича. Това сж максими на новото учение, които трѣбва свещено да пазите въ душата си. Ако прилагате тия максими въ живота си, вие ще имате едно начало безъ край, едно велико блаженство, непостижимо за обикновения човѣкъ. Само при това положение ще се оправдае стиха отъ Евангелието: „Каквото попросите въ мое име, ще ви се даде“. Докато хората търсятъ Бога въ Свещенитѣ книги, въ свещенитѣ образи на свѣта, никога нѣма да Го намѣрятъ. Богъ е вънъ и вътре въ свѣта, а Свещенитѣ книги и свещенитѣ образи представятъ резултатъ на нѣщо. Въ Свещенитѣ книги намирате мисълта на велики хора, но тѣ сж извънъ тѣзи книги. Човѣкъ прави доброто, но не е въ самото добро. Човѣкъ мисли, но не е въ мисълта си. Хората сж свързани по мисълъ и по чувства едни съ други, но сами тѣ не сж въ мислитѣ, нито въ чувствата си. Мислитѣ и чувствата имъ показватъ само тѣхнитѣ правилни отношения.

Когато отношенията между двама души сж правилни, тѣ живѣятъ въ пълна хармония и единство. Между тия хора никога не се поражда съмнение или колебание. Такова трѣбва да бѣде отношението между човѣка и Бога. Започне ли да разглежда, дали Божествената мисълъ е права, човѣкъ се намира на кривъ пжтъ. Човѣкъ има право само да провѣрѣва, дали една мисълъ е Божествена. Щомъ се убеди, че е Божествена, той трѣбва да знае,

че тя е права. Всички Божествени мисли сж прави — нищо повече. Тѣ иматъ само единъ резултатъ. Божественитѣ мисли носятъ животъ, а човѣшкитѣ — смъртъ. За да не умира, човѣкъ трѣбва да свърже мисълта си съ Божията. Когато свърже мисълта си съ Божията мисълъ, човѣкъ ще се освободи отъ всички нещастия и мъчности. По този начинъ той ще се справи и съ кармата си. Тогава той ще разбере смисъла на стиха въ Писанието: „Ще залича всичкитѣ имъ грѣхове и никога нѣма да ги спомена.“

Като ученици, вие сте дошли на земята да учите. На какво трѣбва да разчитате на физическия свѣтъ? Докато сте на физическия свѣтъ, вие трѣбва да разчитате на краката си, съ които се крепите. Тѣ сж основа на вашия животъ. Вие трѣбва да разчитате на ръцетѣ си, съ които влизате въ отношение съ окръжаващитѣ. Вие трѣбва да разчитате още на очитѣ си, на ушитѣ си, на носа си, на устата си. Това сж пособия, които трѣбва да държите въ пълна исправность. Дойдете ли до духовния свѣтъ, вие трѣбва да разчитате на своитѣ чувства и на своето сърдце. Въ умствения свѣтъ вие трѣбва да разчитате на своитѣ мисли. Въ Божествения свѣтъ пъкъ трѣбва да разчитате на любовта.

„Които чуятъ гласа на Бога, ще станатъ и ще оживѣятъ.“ Да станешъ, това значи, да бждешъ здравъ. Да станешъ, това значи, да бждешъ добродетеленъ. Да станешъ, това значи

да имашъ любовъ къмъ Бога. Да станешъ, това значи, да съзнавашъ, че съ Бога всичко можешъ да направишъ. Ставате ли сутринъ отъ сънъ, дръжте въ ума си идеята, че сте станали, за да направите всичко, което ви се дава като задача на деня. Запитвате ли се, защо станехъ, какво да правя днесъ, вие не сте станали още.

Какъ сте мислѣли досега? Колцина отъ васъ сж мислѣли тъй, както азъ ви говоря тази сутринъ? Ако не сте мислѣли така, причината за това е, че се намирате въ черупката на яйцето. Тази сутринъ азъ ида при васъ да счупя черупката на яйцето и да ви освободя отъ ограничения животъ. Какво може да постигне човѣкъ въ една черупка? Черупката на яйцето е затворъ за човѣка. Ако на 20-ия день не дойде нѣкой да го освободи, той е осъденъ на смъртъ. Кой ще ви освободи отъ черупката на яйцето? Който знае законитѣ на любовта, на мъдростта и на истината. Казано е, че истината ще ни направи свободни. Значи, дойде ли човѣкътъ на истината при васъ, той ще ви освободи. Той владѣе магическата пръчица. Достатъчно е да удари съ нея, за да придобие всичко, каквото му е нужно. Който знае законитѣ на магическата пръчица, той може да бжде здравъ, добъръ, любещъ, ученъ и т. н. Който знае тия закони, той ще се разговаря приятелски съ скръбта, съ нещастieto, съ мъжнотията и, вмѣсто

тѣхъ ще постави радостъта, надеждата, насърдението.

Срѣщате единъ човѣкъ, който веднага ви казва, че е скърбенъ. За какво скърби? Той трѣбва да опредѣли специално, за какво скърби. А тѣй, да казва само, че скърби, това е много неопредѣлено. Младата мома скърби, въздиша, не казва, защо скърби. Давамъ ѝ едно писмо отъ нейния приятелъ. Тя отговаря писмото, чете го, и скръбъта ѝ се превръща въ радостъ. Срѣщамъ единъ младъ момъкъ, и той скърби и пѣшка. За какво скърби, и той не казва. Давамъ и на него едно писмо отъ приятелката му, и скръбъта изчезва. Едно е нужно на човѣка, за да се превърне скръбъта му въ радостъ. Какво? Да не прекъсва връзката си съ любовъта. Дай на човѣка писмото, което носишъ отъ неговата възлюбена, или отъ неговия възлюбенъ, и скръбъта му ще се превърне въ радостъ. За да живѣе въ радостъта и въ изобилието на живота, човѣкъ трѣбва всѣка сутринъ да отива при своя възлюбенъ, да получи писмото си и да се върне у дома си да започне работата, която му е опредѣлена за деня. Така трѣбва да живѣе ученикътъ, така трѣбва да живѣе всѣки човѣкъ. Живѣе ли така, дето и да се намира, при каквито условия да бѣде, животътъ му се осмисля. Богъ е възлюбениятъ на човѣшката душа.

Човѣкъ е дошълъ на земята да се освободи отъ скръбъта и да влѣзе въ радостъта.

Той е дошълъ на земята да се освободи отъ смъртта и да влѣзе въ вѣчния животъ. Това значи правилно разбиране на живота и на любовта.

Ние сме проявената любовъ на нашия Небесенъ Баща.

Така да бжде!

*

40. Лекция отъ Учителя, държана на
28. май, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Точностъ

Т. м

Едно правило, което човѣкъ трѣбва да спазва на физическия свѣтъ, това е точността. Сегашниятъ човѣкъ проявява точността, когато има нѣкакъвъ интересъ. Нѣма ли нѣкакъвъ интересъ отъ нѣщо, той не е точенъ. Всѣко явление въ природата се извършва на точно опредѣлено за него време. Закъснѣе ли една секунда, или прибърза съ една секунда, съ това се нарушава нейниятъ редъ и порядъкъ. Ще кажете, че нищо не представятъ една минута, две минути, даже и десетъ минути. За човѣка е така, но не и за природата. Въ една секунда свѣтлината изминава 300,000 км. пѣтъ. Знаете ли, какво грамадно разстояние е това? Човѣкъ въ една година даже не може да измине пѣтя, който свѣтлината изминава въ една секунда.

Сега, като разбира значението на точността въ природата, човѣкъ трѣбва да бжде точенъ. Всѣки, който е решилъ да следва Божиитѣ пѣтища, трѣбва да бжде абсолютно точенъ. Това не значи, че трѣбва да изпадне въ педантизмъ, но да се стреми да бжде точенъ, да следва точността на природата. Да следва човѣкъ точността на природата, това зна-

чи, да ляга и става на време, да яде и гладува на време, да се облича и съблича на време, да люби и мрази на време и т. н. Да намразишъ нѣкого, т. е. да го замразишъ, това значи така да го изстудишъ, да го поставишъ на такава температура, че да не се разваля, да не се разлага и гние. Да мразишъ нѣкого, това значи, да му дадешъ нѣщо. Като кажешъ една лоша дума за нѣкого, ти му давашъ нѣщо. Казвашъ: Лошъ човѣкъ е този. Кажатъ ли за нѣкого, че е лошъ, хората започватъ да се вглеждатъ въ него и намиратъ, че не е толкова лошъ, има нѣщо добро и въ него. Лошиятъ човѣкъ не лъже. Като го хванатъ въ нѣкакво престѣпление, или намѣрятъ, че е неправилъ нѣкаква погрѣшка, питатъ го: Ти ли направи тази погрѣшка? — Азъ я направихъ. Овзи, който минава за праведенъ, като види, че не сж забелязали погрѣшката му, мълчи, на никого не казва, че е сгрѣшилъ. Лошиятъ човѣкъ, който лежи въ затворъ за престѣплението си, но говори истината, всѣкога се подига предъ невидимия свѣтъ. Праведниятъ, който се спотайва и мисли, че погрѣшката му съ време ще се изглади, се проваля предъ очитѣ на невидимия свѣтъ.

И тъй, лошиятъ човѣкъ, който лежи въ затвора за нѣкакво престѣпление, е безпощаденъ къмъ лъжата. Той се разговаря съ нея: Ти ще отидешъ на работа, нѣма да чакашъ наготово, както е било досега. Азъ съмъ работникъ, съ трудъ изкарвамъ прехраната си,

но и ти ще работишъ като мене. Онзи, който минава предъ хората за праведенъ, той самъ се лъже. Той приема лъжата за истина и добре я посрѣща.

Като говоря за лъжата, азъ я разглеждамъ въ нейнитѣ широки прояви. Дето точността отсъствува, тамъ лъжата взима широки размѣри. Ставашъ сутринъ отъ сънъ и се чудишъ, да дигнешъ ли ржцетѣ си нагоре, да клекнешъ ли надолу, искашъ да избѣгнешъ известни задължения къмъ тѣлото си. Като не искашъ да правишъ упражнения, започвашъ да извъртвашъ, да се отклонявашъ отъ истината. Щомъ е въпросъ за упражнения на тѣлото, ще правишъ упражнения: ще ставашъ, ще клякашъ, ще дигашъ и сваляшъ ржцетѣ си. Когато техникътъ работи, непрекъснато кляка и става — пари ще получи за работата си. Желѣзарътъ непрекъснато дига и слага чука си — пари ще получи. Ти не можешъ ли безъ пари да клякашъ и ставашъ? Великитѣ хора се кланятъ навсѣкжде, дето трѣбва. Като види нѣкое цвѣтенце, великиятъ човѣкъ се навежда да го разгледа и помирише. Като срещне нѣкое животно, той се навежда да го помилва. Като срещне човѣкъ, той се покланя и го поздравява като последно Божие творение на земята. Глупавиятъ не обича да се покланя. Природата насила го заставя да се преклони. Като счупи крака си, иска-не иска, той започва да се покланя.

Една българска поговорка казва: „Преклонената главица остра сабя не сѣче.“ Въ тази поговорка липсва нѣщо. Тя има другъ смисълъ: Преклонената, но пълна глава, остра сабя не сѣче. Дойдете ли до празната глава, въпросътъ е поставенъ малко по-другояче. Преди всичко, празната глава не може да бжде наведена. Кога се навежда житото? Когато узрѣе. Житниятъ класъ надтежава и започва да се навежда. Въ реда на нѣщата е узрѣлиятъ житенъ класъ да се навежда. Въ реда на нѣщата е изворътъ всѣки моментъ да дава отъ себе си; не дава ли, не блика ли, той не е изворъ. Въ реда на нѣщата е човѣкъ всѣки моментъ да прави добро; не прави ли добро, той не е човѣкъ на добродетелта. Само едно добро дѣло не може да направи човѣка добъръ. Божественото потиква човѣка всѣки моментъ къмъ добро. Престане ли доброто да извира отъ човѣка, и връзката му съ Божественото се прекъсва. Както извирането е многократенъ процесъ, така и проявата на Божественото въ човѣка е многократенъ процесъ. Не туряйте граници на Божественитѣ прояви въ себе си, за да не запустите източникитѣ на вашия животъ. Човѣкъ не трѣбва да подпушва енергиитѣ на своя организъмъ. Ама щѣлъ да сгрѣши. Като сгрѣши, ще изправи погрѣшката си. И като грѣши, и като прави добро, той се учи. Радвайте се, че имате условия да се учите.

И тъй, щомъ живѣе на физическия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да бжде точенъ. Точността е качество, което човѣкъ занася съ себе си и въ духовния, и въ Божествения свѣтъ, но тамъ се изразява по другъ начинъ. На физическия свѣтъ човѣкъ трѣбва да бжде точенъ. Въ духовния свѣтъ той трѣбва да пѣе. Въ Божествения свѣтъ пѣкъ трѣбва да мисли, да съзерцава, да се моли, да люби — поетъ да бжде. Значи, само точниятъ човѣкъ може да бжде въ съгласие съ хората на земята; само пѣвецътъ може да се хармонизира съ духовния свѣтъ; само любещиятъ и молящиятъ може да се хармонизира съ Божествения свѣтъ. Молитвата е велика сила. Тя представя езикъ на Божествения свѣтъ. Значи, като се моли, човѣкъ се разговаря съ сжществата отъ Божествения свѣтъ. Знаете ли една буква, или една дума отъ този езикъ?

Първата дума на Божествения езикъ е любовта. Следователно, станешъ ли отъ сънъ, първата ти работа е да отворишъ сърдцето си за всички живи сжщества, да обикнешъ всички и да виждашъ навсѣкжде доброто. Това значи, да говоришъ на Божественъ езикъ. После ще слѣзешъ въ духовния свѣтъ, дето ще пѣешъ. Чрезъ пѣсенъта ти се разговаряшъ съ сжществата отъ духовния свѣтъ. Най-после ще слѣзешъ на физическия свѣтъ и ще бждешъ точенъ въ всички свои прояви. Чрезъ точността ти се свързвашъ съ хората. Точността е езикъ за разбиране съ хората.

Който е точенъ, той всѣкога започва работата си на време и свършва на време. Затова той всѣкога обира каймака на млѣкото.

Точностъ се изисква навсѣкжде: въ отношенията на хората — за физическия свѣтъ; въ пѣнието — за духовния свѣтъ, въ любовта — за Божествения свѣтъ. Който люби, той е точенъ. Влюбениятъ не спи по цѣли нощи, само да не закъснѣе. Той става, ляга, гледа часовника, да не закъснѣе за срѣщата съ своята възлюбена. Красиво качество е точността. Като започне да остарява, човѣкъ намира, че не е нужно да бжде точенъ и постепенно се отпуска. Дойде ли нѣкакво добро желание въ него, той го туря настрана и казва: Моята работа се свърши вече. Не, щомъ желанието ви е добро, не го пропускайте, безъ да го реализирате. Дойде ли нѣкое чуждо желание, пуснете го да мине презъ вашата държава, безъ да го реализирате. Запримѣрь, ако имашъ единъ чифтъ волове, не пожелавай воловетѣ на съседа си. Ако имашъ едно златно перо, не пожелавай и второ. Ако можешъ да пишешъ, и съ едно перо ще пишешъ. Пожелавашъ ли повече нѣща, отколкото ти сж дадени, това сж чужди желания, на които не трѣбва да давашъ пжтъ въ себе си. Ако имашъ едно оржжие, не търси второ. Едното оржжие ще те запази толкова, колкото и дветѣ.

Единъ пжтникъ, въоржженъ съ два револвера, минавалъ презъ една гжста гора. Разбойници го хванали и започнали да го пре-

търсватъ. Отъ страхъ той не могълъ да употреби нито единъ отъ револверитѣ. Разбойниците го запитали: Защо носишъ два револвера? — За защита, въ случай на нѣкакво нападение отъ разбойници. — Ами какво погълъмо зло отъ сегашното очаквашъ? Разбойниците го обрали, набили го добре и го пуснали. Навжтре въ гората тѣ срещнали другъ пжтникъ, когото сжщо нападнали. Той не билъ въоръженъ, но се обърналъ приятелски къмъ разбойниците: Слушайте, азъ нѣмамъ нищо въ себе си, съ което да ви задоволя. Заповѣдайте съ мене въ дома ми, ще ви нагостя добре. — Защо не носишъ револверъ съ себе си? — Азъ вѣрвамъ на доброто въ хората, нѣма защо да се пазя отъ своитѣ ближни.

Какво показватъ тия примѣри? Добриятъ човѣкъ вѣрва въ доброто на хората и не се въоръжава. Добритѣ хора не се нуждаятъ отъ револвори. Лошитѣ хора, обаче, се нуждаятъ отъ външна защита. Тѣ носятъ по два револвера въ себе си. Тѣ не вѣрватъ въ доброто. Който прави погрѣшки, той носи револверъ съ себе си. Човѣкътъ на точността, обаче, не се нуждае отъ револверъ. Когато изпълнява всичко на време и точно, човѣкъ не грѣши. Погрѣшкитѣ се явяватъ като изключение въ неговия животъ. Всѣко правило има по едно изключение. Това е допуснато и въ самата природа, но човѣкъ трѣбва да се ржководи отъ правилата, а не отъ изключенията. Води ли се отъ изключенията, той живѣе въ

изненадитѣ на живота. Запримѣръ, казватъ на нѣкого, че еди-коя си банка фалирала, и той веднага трепва. Отива да провѣри, указва се, че не е вѣрно. Той пакъ се успокои. Ако е ученикъ, казватъ му, че го скжсали на изпита. Като провѣри, указва се, че издържалъ изпита си. Другъ пжтъ му казватъ, че издържалъ отлично, а въ сжщностъ го скжсали. Той ту трепва, ту се успокоява. Има ли нѣщо лошо въ скжсването, т. е. въ пропадането на ученика? Често скжсването на нѣщо е благо за нѣкои сжщества. Ако чувалѣтъ съ жито се скжса, мравкитѣ се радватъ.

Като не разбиратъ законитѣ на живота, хората сж го механизирали, а съ това сж го обезсмислили. Колкото да е отмѣренъ въ постжпкитѣ си, човѣкъ все ще направи нѣкаква погрѣшка. Много естествено, той не върви по гладка плоскостъ. Ако плоскостъта, по която човѣкъ се движи, е отмѣрена, стжпкитѣ и движенията му сжщо ще бждатъ отмѣрени. Щомъ започне да се изкачва нагоре, човѣкъ изгубва своя отмѣренъ ходъ и своето отмѣрено движение. Крачкитѣ му ставатъ неравномѣрни, и той се спѣва тукъ-тамъ, не може свободно да се движи. Свѣтътъ, въ който живѣемъ, е съставенъ отъ гладки мѣста и отъ голѣми възвишения, вследствие на което човѣкъ се натѣква на голѣми мжчноти и изпитания. Мислите ли, че при мжчнотиитѣ и изпитанията въ живота човѣкъ може да има отмѣрени движения и постжпки? Който се

качва по високи мѣста, той непременно ще се изпоти. Който работи много, сжщо се изпотява. Който не работи, той нѣма условия да се изпоти. Ако не работи и се изпотява, човѣкъ е боленъ. За предпочитане е човѣкъ да е здравъ, да работи, макаръ и да се изпотява, отколкото да не работи и да не се изпотява.

Мнозина искатъ да иматъ блага, безъ да работятъ. Тѣ искатъ да се ползватъ отъ благоволенieto на Господа, безъ да направятъ нѣщо за Него. Това е невъзможно. Дали човѣкъ е добъръ или лошъ, работенъ или мързеливъ, това е за самия него. Въ всички случаи Богъ остава единъ и сжщъ спрѣмо човѣка. Обаче, човѣкъ самъ спира благата, които идатъ отъ Божествения свѣтъ. Като не си дава отчетъ за своя животъ, той изпада въ противоречие и се чуди, защо е изоставенъ. Той самъ е причина за положението си. Щомъ види, че има нѣщо, което не върви, както трѣбва, нужно е да измѣни посоката на своя животъ. — Ама азъ правя голѣми усилия, напрѣгамъ се много. — Не е нужно да се напрѣгашъ много. Има опредѣленъ предѣлъ, до който човѣкъ може и трѣбва да прави усилия и да се напрѣга. Вижете, какво прави цигуларьтъ. Когато свири, той настройва цигулката си, завъртва струнитѣ до известенъ предѣлъ. Мине ли този предѣлъ, струнитѣ се скжсватъ. Сжщото се отнася и до лжка. Щомъ престане да свири, той отпуска малко струнитѣ и лжка, да не стоятъ напрегнати. Тѣй щото, иска ли да живѣе пра-

вилно, и човѣкъ трѣбва да прави сжщото: вечеръ, като свърши работата си, той трѣбва да разслаби нѣкои ключове, да ги освободи отъ напрежението, а други да остави въ сжщото положение, въ което сж били презъ деня.

И тъй, човѣкъ трѣбва да бжде точенъ. Въ какво? Въ любовта си. Той трѣбва да обича, както Богъ обича. Може ли да обича единъ човѣкъ по такъвъ начинъ, той ще обича всички хора. Да обичашъ, това значи, да давашъ, безъ да държишъ смѣтка, че си далъ. Запримѣръ, носишъ пълна кошница съ череши. Дето минешъ, на всички давашъ: на деца, на мъже, на жени, на млади и на стари. Докато стигнешъ до дома си, кошницата ти се изпразва. Обаче, нѣкой те настига и напълва кошницата ти съ череши. Ти влизашъ въ дома си пакъ съ пълна кошница. Следователно, когато обичашъ кошницата ти се празни; когато те обичатъ, кошницата ти се пълни. Ако кошницата ти нито се празни, нито се пълни, това показва, че ти не обичашъ, но и тебе не обичатъ. Всѣка вечеръ, като се върне дома си, човѣкъ трѣбва да си даде отчетъ, въ какво положение се намиратъ кошницитѣ му. Всѣки човѣкъ носи по две кошници: отъ едната дава, въ другата получава. Ако и дветѣ кошници сж пълни, това показва, че той е получилъ, а нищо не е далъ. Той е нарушилъ закона на точността. Правилно е едната кошница да е празна, а другата—пълна. Нѣкога може и дветѣ кошници да сж празни.

Това показва, че този човѣкъ е изпълнилъ своето задѣлжение, но хората, между които се движи, не прилагатъ закона на любовта.

Ако се движишъ между хората, и кошницата ти всѣкога остава празна, това показва, че тѣ не изпълняватъ волята Божия. Тѣ взиматъ, а не даватъ. Като отидете на онзи свѣтъ, свети Петъръ веднага ще погледне въ ржцетѣ ви, дали носите кошници и въ какво положение се намиратъ. Ако кошницата въ лѣвата ви ржка, която е близо до сърдцето, е празна, а кошницата въ дѣсната ржка е пълна, свети Петъръ ще ви пусне въ рая. Той вижда, че всичко, каквото сте имали, сте раздали отъ любовъ и, каквото сте получили, пакъ е отъ любовъ. Ако отидете на онзи свѣтъ съ две пълни кошници, по никой начинъ нѣма да ви приематъ въ рая. Поне едната кошница трѣбва да бѣде празна, и то кошницата, която е въ лѣвата ржка.

Религиознитѣ хора говорятъ за онзи свѣтъ, безъ да го познаватъ. Тѣ говорятъ за светии, но не ги познаватъ. Защо? Защото спиратъ вниманието си на външността. Тѣ мислятъ, че светията трѣбва да бѣде слабъ, жълтъ, всѣкога сериозенъ, замисленъ и просто облѣченъ. Търсите ли светостта въ външността на човѣка, всѣкога ще се заблуждавате. Светостта е вътрешно качество. Вие ще познаете светията по начина на неговия животъ, по неговитѣ прояви, по вътрешнитѣ му способности. Свѣтскитѣ хора пѣкъ говорятъ за уче-

ния човѣкъ, безъ да го познаватъ. Истински учениятъ не се познава отвънъ. И учеността е вътрешно качество. И светията, и учениятъ иматъ голѣми знания и възможности, които можете да видите при специални случаи. И светията, и учениятъ живѣятъ въ радостта. Тѣ първи се ползуватъ отъ своитѣ знания. Като опитатъ знанията си, тогава ги предлагатъ на свѣта. Не прави ли сжщото фурнаджията? Като извади хлѣба отъ пещта, той пръвъ го опитва. Не прави ли сжщото и готвачътъ? Като наготви, той пръвъ опитва яденето. Не прави ли сжщото и домакинята? Преди да сложи яденето на масата, тя го е опитала, знае, какво е приготвила.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате закона на различаването, да не се заблуждавате отъ външнитѣ форми. Много отъ сегашнитѣ форми на животъ трѣбва да се измѣнятъ. Казваме, запримѣръ, че домакинята трѣбва да е опитала яденето, преди да го сложи на трапезата. Какво трѣбва да направи онази жена, която е вегетарианка, и готви на мжжъ месо-ядецъ? Трѣбва ли да опитва яденето? Не трѣбва. Оттукъ се явява въпросътъ: какво трѣбва да направи нѣкоя жена, която не обича мжжа си? Да остане ли при него, или да го напусне? Мжжътъ представя човѣшкия умъ, а жената — сърдцето на човѣка. Ако сърдцето не обича ума, тѣ не сж въ съгласие и не могатъ да работятъ заедно. За да се ползува отъ благата и условията на живота, за да се

развива човѣкъ правилно, сърдцето и умътъ му трѣбва да бждатъ въ хармония. Не сж ли въ хармония, това показва, че между тѣхъ е влѣзло нѣщо чуждо. Докато не се освободятъ отъ чуждия елементъ, тѣ не могатъ да работятъ заедно. Сжщиятъ законъ се прилага и при отношенията на човѣка къмъ Бога. Докато обича Бога, човѣкъ е готовъ на всички жертви за Него, но и Ботъ отговаря на неговитѣ молитви. Каквото поиска отъ Бога, дава му се. Прекжсне ли се тази връзка, и отношенията се прекжсватъ.

Какъ се молите, когато искате нѣщо отъ Бога? За да бжде молитвата ви приета, вие трѣбва да знаете езика на Божествения свѣтъ. Коя е първата буква на този езикъ? Коя е първата дума, съ която започвате вашата молитва? Вземете този въпросъ за тема и пишете за следния пътъ: „Първата буква и първата дума на Божествения езикъ.“ Темата е мжчна, но нека всѣки помисли малко, да види, какво ще се роди въ ума му. За да напише нѣщо, човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, да не се влияе отъ това, което е чулъ, или челъ нѣкъжде. За да бжде свободенъ, човѣкъ трѣбва да чисти ума и сърдцето си отъ ония тежки мисли и чувства, които носи отъ миналото си. Отъ миналото си човѣкъ носи и добри, и лоши нѣща. Той е миналъ презъ различни положения, които сж оставили отпечатъци въ неговия животъ. Задачата въ сегашния му животъ е да се освободи отъ лошитѣ

отпечатъци на своето минало и да продължи по-нататък новъ, чистъ животъ. Мнозина запитватъ, какви сж били въ миналото, богати или бедни, учени или прости. Това не е важно. За човѣка е важно, като е живѣлъ, какво е придобилъ и какво носи съ себе си.

Като изучавате живота на хората, виждате, че нѣкой се движи въ кръгъ, а другъ — въ елипса. Ако човѣкъ се движи въ кръгъ, всичкитѣ му постѣпки сж отмѣрени. Ако се движи въ елипса, постѣпкитѣ му не сж отмѣрени, а движенията му сж неравномѣрни. Когато приближава къмъ фокуситѣ, движението му става по-бързо; щомъ се отдалечава отъ тѣхъ, движението му става по-бавно. Съ това се обяснява неравномѣрното движение на човѣка, който се движи въ елипса. Като изучавате човѣшкото лице, отъ гледището на геометрията, по линиитѣ му, вие познавате, какъ сж се проявявали неговиятъ умъ и неговото сърдце.

Съвременнитѣ хора приличатъ на децата, които, като се облѣкатъ съ нови дрешки, отиватъ между другарчетата си да се похвалятъ. Това е естествена проява. И детето, и възрастниятъ искатъ да чуятъ нѣщо добро за себе си. Религиозниятъ отива на черкова, моли се и отъ време на време поглежда, виждатъ ли другитѣ, какъ се моли. Проповѣдникътъ държи проповѣдь и, като слѣзе отъ амвона, поглежда къмъ хората, да разбере, доволни ли сж отъ проповѣдта му. Учениятъ, който на-

писалъ нѣкаква научна книга, постоянно носи книгата съ себе си, иска да чуе мнението на хората за неговия трудъ. Той мисли, че всички хора знаятъ за неговата книга. Не е лоша тази чѣрта. Всѣки човѣкъ очаква да чуе поне една добра дума за себе си, но трѣбва да има търпение, да му кажатъ тази дума на време и на мѣсто.

Първото нѣщо, което се иска отъ човѣка, е да има вътрешна свобода — никого да не ограничава: нито себе си, нито ближния си. Исква ли да чуе мнението на нѣкого, човѣкъ трѣбва първо да се вслуша въ себе си. Най-добриятъ авторитетъ за човѣка е той самъ. Като свърши проповѣдта си, нека се обърне къмъ себе си и се запита: Добре ли проповѣдвахъ днесъ? Той ще чуе гласа на своя вътрешенъ слушателъ, който ще му каже: Днесъ говори добре, или днесъ не говори добре. И учениятъ може да чуе собственото си мнение за своята книга. Не е нужно да чакаме нѣкой отвѣнъ да се произнася за насъ. За да разчита на своето мнение, човѣкъ трѣбва да бжде искренъ въ себе си: нито да се подценява, нито да се надценява. Като човѣкъ, ти не можешъ да бждешъ нито най-добъръ, нито най-ученъ, нито най-светъ. Каже ли човѣкъ за себе си, че е най-добъръ, това подразбира, че е далъ пжтъ на Божественото начало въ себе си да се прояви. Иначе, като обикновенъ човѣкъ, оставенъ на своитѣ собствени сили, той не може да се прояви като най-добъръ.

Защо е нужно човѣкъ да бжде най-добъръ? Знаете ли, какво е положението на най-добрия човѣкъ? Той е изложенъ на голѣми страдания. За да понесе тия страдания, той трѣбва да носи въ себе си качествата на най-добрия човѣкъ. И най-лошиятъ човѣкъ е изложенъ на голѣми страдания. Добриятъ трѣбва да има сили въ себе си, да отговаря на нуждитѣ и изискванията на хората. Като дава непрестанно отъ себе си, най-после и той се уморява и се отдрѣпва. Естествено е човѣкъ да се умори и да пожелае да си почине. Само Богъ, само Божественото въ човѣка не се уморява. Щомъ човѣкъ престане да дава, хората казватъ, че е станалъ лошъ. Не е лошъ, но е изморенъ. Виждате, че нѣкой човѣкъ носи на гърба си едного. Докато го носи, той минава за добъръ. Свали ли го отъ гърба си, той минава за лошъ. Това не е правъ начинъ на мислене. Това сж криви заключения. Не е лесно да се опредѣли, кой човѣкъ е добъръ и кой — лошъ.

Сега, като говоримъ противъ критиката и одумването, имаме предъ видъ запазване чистотата на човѣшката мисль. За да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да пази чистотата на ума и на сърдцето си. Който се занимава съ възвишената, Божествена мисль, той трѣбва да бжде далечъ отъ обикновенитѣ одумвания. Всѣко одумване е мжтна вода, която нарушава чистотата на планинския изворъ. Следователно, не пушайте мжтна вода въ чистия пла-

нински изворъ. И мжтната вода има мѣстото си, но само тамъ, дето животътъ е прекъснатъ. Ако видите една суха чешма, пуснете мжтната вода да тече презъ нея. За предпочитане е презъ сухата чешма да тече вода, макаръ и мжтна, отколкото да нѣма никакъвъ животъ въ нея. Ако човѣкъ не може да обича, поне да мрази. За предпочитане е сърцето да се движи, отколкото да се намира въ застои. Както любовта може да се превърне въ умраза, така и умразата може да се превърне въ любовъ. Човѣкъ живѣе въ контраститъ на живота. Каквото да прави, той не може да ги избѣгне.

Като се натъкватъ на противоречия и страдания, хората искатъ да се освободятъ, да напуснатъ земния животъ. Тѣ не подозиратъ, че животътъ, който имъ е даденъ, е най-голямата привилегия, съ която се ползватъ. Какъвто да е животътъ, за предпочитане е човѣкъ да живѣе, отколкото да не живѣе. Нѣкой се оплаква, че гладувалъ, че нѣмалъ кѣща, облѣкло. Какво отъ това? Ето, Христосъ гладува 40 дня, следъ което ангели отъ небето Му донесоха най-вкусното ядене въ свѣта. — Ама кога ще се оправи свѣтътъ?— Това не е ваша работа. Онзи, Който е създалъ свѣта, има грижа за него. Задачата на човѣка е да живѣе съобразно съ волята Божия. Следъ като мина презъ голѣми изкушения, Христосъ каза: „Не само съ хлѣбъ може да живѣе чо-

вѣкъ, но и съ всѣко Слово, което излиза отъ устата на Бога“.

Като ученици, вие трѣбва да се ползвате отъ всички положения. Знайте, че всѣки човѣкъ има възможностъ да бжде ученъ и простъ, богатъ и беденъ, добъръ и лошъ. Отъ него зависи да бжде въ едното, или въ другото положение. Докато обича, човѣкъ никога не може да бжде лошъ. Щомъ любовта го напусне, той е въ състояние да даде пжтъ на злото въ себе си. Любовта е непреривенъ процесъ, който действува извънъ времето и пространството. Любовта е многократенъ процесъ. Тѣй щото, съ право може да се каже, че дето е любовта, тамъ зло не сжществува. Това, което се явява и прекжсва, не е любовъ. Следователно, когато кажемъ, че нѣкой човѣкъ е лошъ, ние разбираме, че той живѣе въ любовта на промѣнитѣ. Каже ли, че не може да обича, човѣкъ е изложенъ на голѣма опасностъ — злото влиза въ него.

За да се освободятъ отъ злото, хората трѣбва да мислятъ, да намѣрятъ причинитѣ на нѣщата. Като не мислятъ много, и религиознитѣ, и свѣтскитѣ хора говорятъ само за миналото си и казватъ: Какви бѣхме едно време! Какви бѣха времената едно време! Какъ се обичахме едно време! Казвамъ: Каквото е сега, това е било и едно време.

Божията Любовъ носи пълния животъ.

✽

41. Лекция отъ Учителя, държана на 4. юний, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Двата принципа

Размишление.

Въ миналата лекция се каза, че първата дума на Божествения езикъ е любовта. Това е твърдение, което не е доказано, а трѣбва да се докаже. За да избѣгнатъ доказателствата, нѣкои ще кажатъ, че това е аксиома. Като аксиома, то не се нуждае отъ доказателство. Човѣкъ трѣбва да диша, това е аксиома. Щомъ нѣкой отрече тази аксиома, ще го хванемъ за врата и силно ще го стиснемъ. Като започне да се задушавя, той веднага ще признае аксиомата, че безъ въздухъ не може да се живѣе. Значи, аксиомата е такова научно твърдение, за което всички хора, въ всички времена и епохи. иматъ едно и сѣщо мнение и отъ което всички хора едновременно иматъ нужда. Аксиомата е достъпна за всички умове. Безъ доказване всички хора я разбиратъ. Дойдете ли до теоремата, тамъ въпросътъ е поставенъ другояче. За да приемете известна теорема като твърдение. тя непременно трѣбва да се докаже.

Апостолъ Павелъ казва: „Първиятъ плодъ на Духа е любовта.“ Духътъ е разумното начало въ свѣта. Следователно, ако възъ основа на думитѣ, казани отъ апостолъ Павелъ, прие-

мемъ, че първиятъ плодъ на разумното начало е любовта, ние имаме едно становище. Обаче, ако търсимъ първата дума, която произлиза отъ любовта, въпросътъ е другъ. Сега трѣбва да мислите върху първата дума на любовта.

Казано е въ Писанието: „Богъ е Любовь.“ Значи, когато любовта действува между два души, всѣкога единиятъ люби, а другиятъ приема неговата любовъ. И двамата едновременно не могатъ да любятъ. Единиятъ ще застане на мѣстото на Бога и ще люби, а другиятъ ще приема любовта и ще благодари за нея. Единиятъ ще бжде проводникъ на Божията Любовь, а другиятъ ще бжде човѣкътъ, когото любятъ. Човѣкъ не може да люби, той само приема любовта. Когато посети човѣка, любовта го подига, дава му потикъ да върви напредъ, възкресява го. Само Божественото възкресява човѣка. Когато възкрѣсне, човѣкъ трѣбва да цѣлува ржцетѣ и краката на Божественото, да Му благодари. Не благодари ли, той е осжденъ на смъртъ. За да живѣе, човѣкъ трѣбва да благодари. Не благодари ли, той не е човѣкъ; щомъ не е човѣкъ, не заслужава да живѣе. Божественото люби, а човѣкъ благодари. Така сж разпредѣлили ролитѣ си дветѣ начала въ човѣка — Божественото и човѣшкото. На Божественото не можете да поставите никакви граници. никакви предѣли. Божествениятъ свѣтъ е безграниченъ. Опитал се нѣкой да забие единъ колъ въ Божествения

свѣтъ, като граница на нѣщата, той веднага се намира въ човѣшкия свѣтъ. Колове съществуватъ само въ човѣшкия свѣтъ. Само тамъ се позволява ограждане съ колове и плетове.

Като изучаваме живота на хората, ние можемъ да го раздѣлимъ на нѣколко категории: животъ на обикновения човѣкъ, на талантливия, на гениалния и на светията. Дойдете ли до живота на обикновения човѣкъ, ще видите, че презъ каквито положения да минава, все обикновенъ ще си остане, навсѣкжде ще носи своитѣ качества. И генералъ да стане, и ученъ, и светия — все обикновенъ ще бѣде. Сжщото можемъ да кажемъ и за останалитѣ категории на живота. Каквото положение да вземе талантливиятъ, навсѣкжде ще се прояви като талантливъ. По-далечъ отъ себе си не може да отиде. Обикновената постѣпка всѣкога си остава обикновена. Постѣпката на талантливия всѣкога си остава съ своитѣ специфични качества. Постѣпката на гениалния всѣкога си остава гениална. Постѣпката на светията всѣкога си остава света. Външно човѣкъ може да обърка проявитѣ на хората, да предаде на обикновената постѣпка по-високи качества, но вътрешно, по сжщина, проявитѣ на всѣки човѣкъ сж строго разграничени. Онзи, който различава нѣщата, никога не може да предаде на обикновената постѣпка по-високи качества отъ тия, които тя притежава. Можете ли да кажете на онзи, който ви е обралъ, че е постѣпилъ като светия?

Какви сж постиженията на обикновения животъ? Обикновени. И при Бога да отиде, въ края на краищата обикновениятъ човѣкъ ще има обикновени резултати. Защо? Защото и отношенията на Бога къмъ него ще бждатъ обикновени. Като човѣкъ, свързанъ повече съ земята, Богъ ще заповѣда да му дадатъ всичко въ изобилие: хлѣбъ, кжщи, ниви. Като се върне у дома си, ще започне да се суети, това да направи, онова да направи, докато дойдатъ крадци и го обератъ. После ще отиде да се оплаква, че го обрала. Даде ли му се поголѣмо богатство, той ще пълни хамбара си съ жито, но после ще съжالياва, че житото мухлясало. Какво придобива обикновениятъ човѣкъ отъ усилията, които прави въ живота си? Има нѣщо красиво въ живота на обикновения, на талантливия, на гениалния човѣкъ, както и на светията, но всѣки отъ тѣхъ трѣбва да се подигне едно стѣпало по-горе отъ положението, въ което се е намиралъ. Като човѣкъ, безразлично въ коя категория на живота се намира, всѣки трѣбва да проявява Божественото въ себе си. Не проявява ли Божественото начало въ себе си, ние го считаме мъртавъ човѣкъ. Той ходи и се движи между живитѣ, но е мъртавъ.

Живъ човѣкъ е онзи, който проявява едновременно и дветѣ си естества: първо Божественото, а после — човѣшкото. Всѣка работа започва съ Божественото. Значи, на пръвъ планъ е Божественото. Запримѣръ, въ свѣта

първо се е явило изобилието, а после е дошъл недоимъкът. Като се е видял въ лишения, човѣкъ започналъ да краде, т. е. той проявилъ своето човѣшко естество. Когато отниматъ на човѣка единствения хлѣбъ, който си е изработилъ, това наричаме кражба. Обаче, ако отъ хиляда хлѣба отнематъ единъ, това не е кражба. Така е въ природата. Ето защо, имашъ ли два хлѣба въ торбата си и срещнешъ човѣкъ, който нѣма нито единъ, дай му единъ отъ своитѣ. Не чакай той да ти го вземе. Ако имашъ само единъ хлѣбъ, бжди увѣренъ, че нѣма да срещнешъ човѣкъ, който може да те обере. Това е законъ. Следователно, чуete ли нѣкой да казва, че взели единствения му хлѣбъ, че отнели хапката отъ устата му, знайте, че този човѣкъ си служи съ теореми, които трѣбва да се докажатъ. Докато не се докажатъ, тѣ не могатъ да се приематъ за научни твърдения. Ако, наистина, сж взели хапката отъ устата на нѣкого, това показва, че той е изялъ вече десетъ хапки. Значи, взели сж единадесетата хапка отъ устата му, а не първата. Първата хапка е право на човѣка, и никой не може да му я отнеме.

Като слушатъ да имъ се говори, нѣкои казватъ, че знаятъ тия нѣща, че нѣма нови работи за тѣхъ. Наистина, има нѣща, въ които хората сж специалисти, могатъ да държатъ лекции. Запримѣрь, тѣ казватъ, че знаятъ, какъ да живѣятъ, да се хранятъ, да се обличатъ, не се нуждаятъ отъ никакви лекции. Тѣ знаятъ да

живѣятъ, но въпрѣки това умиратъ; знаятъ, какъ и съ какво трѣбва да се хранятъ, но въпрѣки това боледуватъ; знаятъ да се обличатъ, но въпрѣки това сж недоволни отъ облѣклото. Птицитѣ научиха изкуството да се обличатъ сами. Тѣхнитѣ дрехи изникватъ отъ тѣлото имъ. Тѣ ги пѣстрятъ съ специални бои, които никога не губятъ цвѣта си, но по-далечъ отъ това изкуство не сж отишли. И човѣкъ, като птицата, не е отишълъ по-далечъ отъ изкуството, което е постигналъ като човѣкъ. Сега той трѣбва да даде пжтъ на Божественото въ себе си, да прояви изкуството, което Божественото носи.

Като ученици, за васъ е важно да знаете основното качество на човѣка. Ако дойдете до растенията и до птицитѣ, ще видите, че тѣ разрешиха въпроса за цвѣтоветѣ. Въ гамата на цвѣтоветѣ тѣ работятъ по-добре отъ човѣка. За тѣхъ цвѣтоветѣ представятъ азбука. Защо въпрѣки това не сж станали културни? Защото не знаятъ да сливатъ тѣзи букви въ срички и думи. Тѣ нѣматъ речъ, слово, както по-напредналитѣ отъ тѣхъ същества. Въ това отношение цвѣтоветѣ представятъ външната страна на една жива идея. Растенията и птицитѣ сж дошли до външната страна на тази идея, безъ да проникнатъ въ вътрешната ѝ страна. Ако проникнатъ въ вътрешната страна на тази идея, тѣ ще излѣзатъ отъ ограничения животъ на растения и животни, ще влѣзатъ въ категорията на хората.

Сега, да се върнемъ къмъ основната мисль. Дайте ходъ на Божественото въ себе си. Дойде ли Божественото въ тебе, ти ставашъ господарь на себе си. Ти можешъ вече да обичашъ, безъ да мислишъ дали те обичатъ. Ако искашъ непременно да отговарятъ на любовта ти, ти живѣешъ въ човѣшкото. Ти стани господарь на положението. Ти обичай! Ако не те обичатъ, това показва, че хората около тебе не сж проявили още Божественото. Кажели нѣкой, че нѣма кой да го обича, той не говори истината. Веднѣжъ е създаденъ, значи, Богъ прѣвъ го е обичалъ. После той се е родилъ — майка му и баща му сж го обичали. Цѣлъ животъ е ялъ и пилъ, обличалъ се е — хиляди сжщества сж станали жертва за него отъ любовъ. И следъ всичко това човѣкъ се осмѣлява да казва, че никой не го обичалъ. Да мисли и да говори човѣкъ по този начинъ, това значи израждане. Това е най-голѣмата лъжа, отъ която човѣкъ трѣбва да се освободи. Ако, наистина, нѣма кой да те обича, ти обичай. Твой е редътъ. Сега ти трѣбва да проявишъ любовта си. Като проявишъ Божественото въ себе си, хората непременно ще те обикнатъ. Ако, наистина, нѣма кой да те обича, ето, предъ тебе стои едно сираче, безъ майка и безъ баща, безъ братя безъ и сестри. Вземи това сираче и го осинови. Ти си богатъ човѣкъ, разполагашъ съ милиони. Вземи това сираче при себе си, то ще ти бжде синъ и слуга; ще ти помага, ще ти услужва въ всичко. Ти започвашъ

да мислишъ, да се колебаешъ, да го вземешъ ли при себе си, дали заслужава тази жертва и т. н. Щомъ мислишъ толкова много, ти не можешъ да му бждешъ баща. То ще си намъри другъ баща, който ще го приеме веднага, безъ голъми разсждения.

Едно се иска отъ човѣка. Всѣка сутринъ, като става отъ леглото си, той трѣбва да се запитва: Обичалъ ли съмъ, т. е. далъ ли съмъ възможностъ на Божественото въ мене да се прояви? Ако си обичалъ, и тебе ще обичатъ. Това е законъ за цѣлото Битие. Невъзможно е човѣкъ да обича и да не го обичатъ. Невъзможно е човѣкъ да е далъ и да не е получилъ. Това е правило безъ изключения, защото е валидно за всички свѣтове. Любовта е законъ безъ никакви изключения. Много хора очакватъ на родителитѣ си, на учителитѣ си, тѣ да направятъ всичко за тѣхъ. Значи тѣ очакватъ да бждатъ осиновени. За да бждешъ осиновенъ отъ нѣкого, ти трѣбва да бждешъ готовъ да му станешъ синъ и слуга. Искашъ да станешъ синъ и слуга на нѣкого, а си вирналъ глава нагоре, турилъ си ржцетѣ си отзадъ и вървишъ гордо. Не, ще туришъ ржцетѣ си напредъ, а не назадъ; ще засилвашъ умствената, а не животинската си природа. Работа се иска отъ човѣка, а не само ядне и пиене.

Съвременниятъ човѣкъ се нуждае отъ една основна идея, която при всички условия на живота му да остане една и сѣща, да

не се мѣни. Основната идея на парахода е котвата. Ако параходътъ не е завързанъ за котвата, вълнитѣ ще го отнесатъ всрѣдъ морето, дето буритѣ ще го разрушатъ. Основната идея за човѣка е вѣрата му въ Божественото. Докато се държи за Божественото, и въ ада да влѣзе, пакъ живъ ще излѣзе. Съ Божественото ли си, навсѣкжде си добре — и въ рая и въ ада, и въ живота и въ смъртъта. Щомъ се държишъ за Божественото, колкото пѣти да падашъ, пакъ ще ставашъ; колкото да се обезсърдчавашъ, пакъ ще се насърдчавашъ; колкото да скърбишъ, пакъ радостенъ ще станешъ. — Ами ако изгубя любовта си? — Любовта никога не се губи. Богъ е Любовъ. Може ли Богъ да се изгуби? Той може да се оттегли отъ тебе, за да те изпита, но никога не може да се изгуби.

Като изучавате живота, вие трѣбва да го изучавате отъ кабалистична гледна точка. Въ математиката изучавате числата и действията съ тѣхъ. Всѣко число, пренесено въ живота, означава сборъ отъ живи сили, отъ енергии. Запримѣръ, числото едно, т. е. единицата, означава мъжкия принципъ, бащата; числото две, двойката — женския принципъ, майката; числото три — детето. Когато вземете 2^2 , вие казвате, че дветѣ се е умножило само на себе си. Като умножите 2×2 , ще получите четири, но за васъ и четворката е толкова разбрана, колкото и двойката. Двойката представя пѣтя, по който дадено тѣло се развива; тройката —

процесътъ на самото развиване. Когато се на-
мѣри въ противоречие, човѣкъ се мжчи да
разреши противоречието си въ единицата; ако
не може да го разреши въ единицата, отправя
се къмъ двойката; ако и въ двойката не може,
отива къмъ тройката; ако и въ тройката не
може, отива къмъ четворката, петорката, до
деветтѣ. Числото деветъ означава резултатъ.
Значи, като дойде до деветтѣ, човѣкъ постига
известенъ резултатъ.

Въ пѣтя на развитието си, човѣкъ прави
различни движения, които външно, сами по
себе си, могатъ да бждатъ неразумни, но, по
отношение на друго нѣкакво съзнание, тѣ сж
разумни. Запримѣръ, за самото перо движе-
нието му по хартията е несъзнателно; обаче,
за онзи, който пише съ перото, колкото и ка-
квито разнообразни движения да прави, въ
края на краищата, написаното крие въ себе
си известно съдържание и смисълъ. Научете
се да превеждате нѣщата, да ги осмисляте.
Иначе, животътъ става безсмисленъ и безсъ-
държателенъ. Нѣкой иска да го обичатъ. То-
ва не е безсмислено. Фактътъ, че се нуждае
отъ любовта на нѣкого, това показва, че той
иска да види проявитѣ на Божественото. Щомъ
иска да бжде обичанъ, той трѣбва да е готовъ
да благодари. Щомъ дойде онзи, който ви оби-
ча, вие ще отправите рѣцетѣ си къмъ него, ще
го пригърнете и ще му благодарите. Азъ раз-
глеждамъ пригръщането въ най-красивъ и
чистъ смисълъ. Какво правите, когато искате

да пиете вода отъ нѣкой планински изворъ? Вие се навеждате, туряте шепата си въ извора, гребвате съ нея вода и я приближавате къмъ устата. Пиенето на водата не е нищо друго, освенъ цѣлуване на водата. Водата представя Божествения принципъ, който влиза въ човѣка и утолява жаждата му. Щомъ жаждата му се уталожил, той се успокоява. Следователно, успокоите ли се, вие трѣбва да благодарите на Божественото благо — водата, съ което показвате, че сте приели, разбрали и оценили любовта.

Следователно, дойде ли Божественото при васъ, да ви донесе своята любовъ, бждете готови да го приемете, както трѣбва, и да му благодарите. Съ ржцетъ си ще го пипнете и пригърнете, съ очитъ си ще го погледнете, съ носа си ще го помиришете, съ устата си ще го цѣлунете. Всички удове, съ които си служите, сж разумни. Ржцетъ, краката, очитъ, ушитъ, носътъ, устата на човѣка сж разумни, защото чрезъ тѣхъ той възприема Божественото и му благодари. Това значи живъ човѣкъ. Може ли по този начинъ да приеме Божественото и да му благодари, човѣкъ може да влѣзе въ рая. Не е ли готовъ да се отнесе по този начинъ съ Божественото, човѣкъ не може да влѣзе въ рая. Така постѣпвайте и съ себе си. Цѣлунете и помилвайте ржката си, която върши разумни работи. Цѣлунете и пригърнете краката си, които пренасятъ тѣлото отъ едно мѣсто на друго, да върши разумни работи. Какъ благодарятъ хо-

рата? Ще цѣлунатъ ржката на нѣкого, който я турилъ въ ржкавица. Не, ще цѣлувате голата ржка на човѣка. Голи дойдохте въ свѣта, голи ще се явите и предъ Бога. Нищо срамно нѣма въ голотата, съ която Богъ ви е изпратилъ. Това, което се срамува въ човѣка, е животното, животинската кожа, която ви дадоха да облѣчете, за да слѣзете на земята. Ще съблѣчете животинскитѣ си дрехи и ще облѣчете ония хубави, красиви дрехи, създадени отъ Божественото въ васъ. Останете ли само съ тия дрехи, вие ще свѣтите като слънце. Нищо нечисто нѣма въ дрехитѣ, които Божественото е изработило. Съ тѣзи дрехи ще се явите предъ Господа, ще паднете предъ нозетѣ Му и ще ги пригръщате и цѣлувате. Какво по-велико нѣщо отъ това, да пригръщате и цѣлувате ржцетѣ и нозетѣ на своя Баща? Отъ очитѣ ви ще потекатъ нѣколко сълзи, но тѣ ще бждатъ сълзи на благословение, сълзи за възкресение на човѣчеството.

Днесъ религиознитѣ и духовни хора говорятъ за Бога, или слушатъ да имъ се говори, а не знаятъ, какво положение да заематъ. Видятъ ли, че нѣкой не знае, какво положение да заеме, когато му се говори за Бога, разумнитѣ сжщества му даватъ първия урокъ по смирение и го изпращатъ да отиде при своя Баща, да пригръне и цѣлуне нозетѣ Му. Като види, че сж го били, Богъ ще го погледне съ любовъ, и болката му ще изчезне. Следъ това

при Бога ще се яви онзи, който е далъ първия урокъ на смирение на своя ближенъ и ще го заставятъ да прояви къмъ него Божествения принципъ, т. е. да го обикне. Щомъ го обикне, той ще започне да го учи, ще му даде всички добри условия за развитие. Така само ще изкупи своята погрѣшка.

Следователно, всѣки, който ви обича и се жертвува за васъ, по нѣкакъвъ начинъ изкупва нѣкоя своя погрѣшка въ миналото. Знайте, че въ отношенията на хората има нѣщо Божествено. Тѣй щото, натѣкнете ли се на Божественото, застанете предъ него съ свещенъ трепетъ, както жадниятъ — предъ водата, и благодарете, че ви се е отдалъ случай да го изучавате. Вие трѣбва да изучавате проявитѣ на Божественото и да ги различавате отъ обикновенитѣ човѣшки прояви. Дето човѣшкото се проявява, тамъ има тревоги и безпокойства. Не е лошо понѣкога да се разтревожи човѣкъ, но ако цѣлъ животъ се тревожи, ако цѣлъ животъ се проявява като обикновенъ, той не е разбралъ смисъла на нѣщата. Отъ сутринъ до вечеръ човѣкъ трѣбва да минава презъ четиритѣ състояния: състояние на обикновенъ, на талантливъ, на гениаленъ човѣкъ и на светия. И вечеръ, като спи, сжщо трѣбва да минава презъ четиритѣ състояния: ще легне като обикновенъ човѣкъ, ще спи като талантливъ, ще сънува като гениаленъ и ще се пренася въ възвишенитѣ свѣтове като светия.

Сега азъ ви навеждамъ на мисълта за Божественото въ човѣка, за да влѣя нова струя въ вашия животъ. Безъ тази мисълъ вие ще дойдете до безизходно положение. Намѣрите ли се въ това положение, трѣбва да направите крачка напредъ, да излѣзете отъ областта на човѣшкото и да влѣзете въ областта на Божественото, дето има развитие. Който не може да мине въ тази областъ, той ще се отчае и ще пожелае да умре, да свърши съ живота си. Нѣма защо да умирайте — ще се пожертвувате, ще се откажете отъ човѣшкото за смѣтка на нѣщо по-високо. Само егоиститѣ хора искатъ да умратъ, за да не дадатъ нѣщо отъ себе си. Доброволно или насила, човѣкъ непременно трѣбва да даде нѣщо отъ себе си. За предпочитане е доброволно да даде. Смъртта, която преждевременно иде, показва, че е дошло време вече за човѣка да даде нѣщо. Тя го мушне оттукъ-оттамъ, вземе отъ него, каквото ѝ е нужно, и си заминава. Глупавитѣ хора умиратъ насилствено и преждевременно. Гениалнитѣ хора не чакатъ да дойде смъртта и да ги застави да даватъ. Презъ цѣлия си животъ тѣ даватъ доброволно, вследствие на което не умиратъ, но заминаватъ.

Мнозина се оплакватъ, че сж остарѣли. Дали човѣкъ е младъ или старъ, това не трѣбва да го смушава. Това сж временни положения, презъ които всѣки трѣбва да мине. Важно е, при всички случаи на живота си да запазите въ себе си онова, което не се измѣня. Това

е истинскиятъ човѣкъ, който не може да бжде нито младъ, нито старъ. При всички условия той остава единъ и сѣщъ. Дръжте се за него и не се страхувайте.

И тъй, човѣкъ трѣбва да обича и да го обичатъ. Пръвъ, Който е възлюбилъ човѣка, е Богъ. За тази любовъ човѣкъ трѣбва да благодари всѣки моментъ. Като стане сутринъ и види изгрѣващото слънце, като усѣти неговата благотворна топлина, като види около себе си цвѣтя, птички, животни, хора, той трѣбва да се изпълни съ благодарностъ къмъ всичко живо. Може ли да благодари по този начинъ, всичко въ живота му ще се осмисли, отъ най-малкото до най-голѣмото. Нѣщата се осмислятъ само когато любовта и благодарността взиматъ участие въ живота. Тамъ, дето любовта и благодарността не взиматъ участие, нѣщата се обезсмислятъ. И тогава хората се питатъ, какво трѣбва да правятъ. Много просто. Ако сте обикновени хора, пѣсъкъ ще копаете; ако сте талантиви, циментъ ще правите отъ пѣсъка; ако сте гениални, ще циментирате; ако сте светия, ще градите. Това сж работи за човѣка на земята. За Учителитѣ сж опредѣлени по-високи работи.

Единъ е Великиятъ Учителъ въ свѣта. Той има много ученици, но малцина отъ тѣхъ Го познаватъ. Тѣ мислятъ, че като имъ говори, познали сж Го вече. Лъжатъ се. Учителътъ е толкова видимъ, колкото и невидимъ. Той е навсѣкжде: въ свѣтлината, въ водата, въ въздуха, въ

земята, въ слънцето, въ камънитѣ, въ растенията, въ животнитѣ и въ хората. Това е на земята. Сжщевременно Той е и въ другитѣ свѣтове. Много нѣща не знаятъ хората, но разискватъ върху въпроса, кокошката ли е сжществувала по-рано, или яйцето. Тѣ казватъ, че първо е сжществувало яйцето и отъ него е произлѣзла кокошката. Споредъ мене, кокошката е сжществувала първа, а после — яйцето. Кокошката се движи, а яйцето не може. Следователно, това, което не може да се движи, е родено отъ онова, което се движи. Да се твърди, че кокошката е излѣзла отъ яйцето, това значи, да се мисли, че Богъ е произлѣзълъ отъ човѣка. Не е така. Човѣкъ е яйцето, което чак времето си да се излупи. Първоначално животътъ е сжществувалъ, а всички форми въ него сж създадени отъ Разумната Причина на нѣщата. Сжщото се отнася и за човѣка. Първо е сжществувало Божественото, а после се явило човѣшкото. Божественото се явява като малка свѣтлинка и топлинка, които го придружаватъ въ всички случаи на неговия животъ.

Представете си, че презъ една тъмна, студена зимна нощъ вие успѣете да се скриете въ единъ подслонъ на заветъ. Вие сте доволни, че сте на заветъ, но около васъ е студено и тъмно. Случайно намирате една кутия съ кибритъ. Запалвате първата клечка кибритъ и веднага се ориентирате: намирате дръвца, талашъ и запалвате огънь. Щомъ огънятъ се разгори добре, вие изпитвате голѣма приятностъ, имате

вече свѣтлина и топлина. Първата клечка кибритъ спаси положението. Каквото представя клечката кибритъ за измръзналия пжтникъ, такова нѣщо е Божественото въ всички трудни моменти на човѣшкия животъ. Ако въ трудни моменти на живота си не можете да намѣрите първата клечка кибритъ — Божественото, и да я запалите на огнището, вие сте изгубени. Огнището представя човѣшкото сърдце, на което огънятъ трѣбва постоянно да гори, безъ да загасва. Загасне ли огънятъ въ огнището, вие сте изгубени. Тогава трѣбва да дойде нѣкой отвънъ, да запали огъня ви, да ви спаси. Огънятъ на огнището и свѣщъта на свѣтилника трѣбва постоянно да горятъ.

Нѣкой се обезсърдчилъ и казва, че иска да напусне земята. Дето да отиде, една идея трѣбва да носи съ себе си: да обича и да го обичатъ. Ако отиде на небето и спре предъ вратата на рая, веднага ще го попитатъ: Обичашъ ли? — Обичамъ. — Обичатъ ли те? — Обичатъ ме. — Влѣзъ вжтре. Райската врата ще се отвори, и той ще влѣзе въ рая. Който излиза отъ ада и отива при Христа, и той трѣбва да отговаря на формулата „обича ли, и обичатъ ли го“. Разликата е само въ това, че който иска да влѣзе въ рая, отвънъ ще отговаря; който иска да излѣзе отъ ада, отвжтре ще отговаря. Докато е на земята, много пжти човѣкъ ще влиза и ще излиза отъ ада. Щомъ влѣзе въ ада, той веднага хлопа на вратата, иска да излѣзе вънъ. — Кой е тамъ? —

Азъ съмъ, еди-кой си, затворенъ съмъ, искамъ да излѣза. — Обичашъ ли? — Обичамъ, Господи. — Обичатъ ли те? — Обичатъ ме, Господи. — Излѣзъ тогава навънъ. Това е една свещена формула, която постоянно трѣбва да носите съ себе си. И при най-страшното положение да се намирате, кжщата ви да отниматъ, пакъ не се страхувайте. Да отниматъ кжщата ви, това значи, да отниматъ тѣлото ви. Това е смъртта. Наистина, по-страшно нѣщо на земята отъ смъртта не съществува. Каквото да се случи въ живота ви, бждете вътрешно свободни. Знайте, че всѣки моментъ сте на изпитъ, провѣряватъ ви, обичате ли, обичатъ ли ви. Ако ви обичатъ, изпитватъ вашата благодарностъ. Благодарността ви трѣбва да бжде такава, че да сте готови да пригръщате и цѣлувате като водата, а не като паяка, който пригръща мухата, за да изсмучи кръвта ѝ.

Сега азъ говоря за Божественитѣ прояви, за Божията Любовь, а не за човѣшката. Какъ се обичатъ хората, това не е моя работа. Любовта на хората не ме интересува. Погрѣшкитѣ на хората не ме интересуватъ. Ние се интересуваме отъ хора, които не грѣшатъ, които си помагатъ едни на други. На такива хора ние разчитаме. За тѣхъ се отнася стиха: „Дето сж двама или трима, събрани въ мое име, тамъ съмъ и азъ. И каквото попросятъ въ мое име, ще имъ се даде.“ Щомъ Божественото се изявява къмъ човѣка, той трѣбва да прояви човѣшкото въ себе си и да благодари. Отъ своя

страна и той трѣбва да проявява Божественото въ себе си, да люби и да помага на другитѣ.

Въ една отъ най-богатитѣ английски църкви се събрали виднитѣ ѣ членове, заедно съ своя проповѣдникъ, да решатъ въпроса, какъ да дамѣрятъ нѣколко милиона стерлинги за едно благотворително дѣло. Всички предложили да се помолятъ на Бога, да отвори сърдцата на богатитѣ, да помогнатъ на дѣлото. Като изслушалъ всички мнения, проповѣдникътъ казалъ: Братя християни, защо сме се събрали да изкушаваме Господа? Ние, всички присъстващи тукъ, сме богати хора. Нека всѣки отъ насъ даде отъ себе си известна сума, и работата ще се нареди. Азъ давамъ хиляда стерлинги. Следъ думитѣ на проповѣдника всѣки далъ една голѣма сума, и въ единъ часъ тѣ събрали повече отъ единъ милионъ стерлинги.

Нека всѣки последва примѣра на проповѣдника и, ако има сто лева, да даде десетъ; ако има хиляда лева, да даде сто и т. н. Следъ това, когато видите събрана голѣма сума предъ себе си, благодарете на Бога, че Божествениятъ принципъ е проработилъ. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да се отрече, да даде всичко. Не, въпросътъ трѣбва да се постави въ следната форма: когато ме обичатъ, азъ трѣбва да проявя човѣшкото. Когато обичамъ, трѣбва да проявя Божественото. Докато Божественото не се прояви, човѣшкото не може да се про-

яви. То се проявява на вторъ планъ. Ако Божествениятъ и човѣшкиятъ принципъ не се редуватъ правилно, човѣкъ не може да направи крачка напредъ.

Мнозина се хвалятъ съ вѣрата си, че нѣкога били много усърдни въ молитвитѣ си, че нѣкога се обичали много. Това сж въпроси на миналото, които не сж важни вече. За насъ е важно, какво сте днесъ, каква е вѣрата и любовта ви днесъ. Ще дойде нѣкой ученъ и ще започне да разправя, какъ произлѣзълъ човѣкъ. Споредъ него, човѣкъ е произлѣзълъ отъ клетка, която постепенно се е развивала и минавала презъ всички форми на растителното и животинското царства. За мене това не е важно. Азъ зная, че съмъ произлѣзълъ отъ едно Велико, Разумно начало, което съдържа въ себе си всички съществуващи форми досега, както и много още, които не сж проявени. Следователно, азъ трѣбва да обичамъ всички форми, които се съдържатъ въ това Начало — растения, птици, животни, хора. Само тогава мога да кажа, че Божественото и човѣшкото се проявяватъ въ мене едновременно. Не гледа ли широко на нѣщата, човѣкъ всѣкога ще бжде недоволенъ и нещастенъ. Не очаквайте на любовта на единъ човѣкъ само. Очакватъ ли само на одного, вие сте пѣтникъ, който носи едно шише вода съ вмѣстимостъ единъ литъръ. Какво ще направите съ единъ литъръ вода? Презъ цѣлия пѣтъ ще мислите само за единия литъръ, ще се страхувате

да не се свърши и да останете безъ вода. Смѣшно е да изисквате отъ човѣка да обича само васъ. Въ любовта, такъвъ законъ не съществува. Никой не може да ограничи любовта, освенъ тя сама. Искан ли нѣкой да обичамъ само него, азъ ще го накарамъ той да ми даде примѣръ, какъ да обичамъ само едного. Ако нѣкоя баба иска само нея да обичамъ, азъ разбирамъ, че тя има нужда отъ мене, иска да ѝ услужвамъ. Ако болниятъ иска само него да обичамъ, това показва, че той има нужда отъ мене, да му помагамъ. Ако жадниятъ иска само него да обичамъ, азъ разбирамъ, че той има нужда отъ моята вода.

Две нѣща се искатъ отъ човѣка: да обича и да му благодарятъ; да го обичатъ и да благодари. Това сж два велики принципа, съ които трѣбва да работите. Като работите съ тѣхъ, вие ще станете красиви, ще се подмладите, и животътъ ви ще бжде свѣтълъ и чистъ. Азъ се интересувамъ отъ човѣка дотолкова, доколкото прилага тия два принципа. А това, дали е обикновенъ, талантливъ, гениаленъ, или светия, не е важно; важно е да прилага двата велики принципа въ живота си. За да придобиете тия принципи, спазвайте правилото: Абсолютно никаква лъжа! Абсолютно никаква кражба! Всички погрѣшки на човѣка могатъ да се извинятъ, но лъжата — никога! Който злоупотрѣбвява съ довѣрието, което му е дадено, той злоупотрѣбвява съ любовта. Този човѣкъ самъ се излага на смъртъ. За да се

избави отъ смъртта, човѣкъ трѣбва да бжде искренъ въ себе си. Направишъ ли една погрѣшка, признай я въ себе си. Не е въпросъ да се окайвашъ, но да признаешъ погрѣшката и да я изправишъ. Срещнешъ ли човѣкъ, който е проявилъ Божественото, пригърни краката му, цѣлуни рѣцетъ му, както водата цѣлува. Ако не е проявилъ Божественото, нѣма защо да го цѣлувашъ и пригрѣщашъ. Той е умрѣлъ човѣкъ, ти не можешъ да му помогнешъ. — Не трѣбва ли да цѣлуваме умрѣлитѣ? — Ако съ цѣлувка можешъ да съживишъ умрѣлия, цѣлуни го. Ако не можешъ да го съживишъ, не го цѣлувай, за да не го измжчвашъ. Цѣлувката измжчва умрѣлия.

За да успѣвате въ живота си, спазвайте следното правило: въ шише за вода наливайте само вода; въ шише за масло наливайте само масло; въ шише за газъ — само газъ и т. н. Разбъркате ли ги, вие ще нарушите чистотата на това, което сте сипали. Значи, сърдцето е само за любовта. Освенъ любовта нищо друго не туряйте въ сърдцето си. Умътъ е само за мисълта. Турите ли друго нѣщо въ ума си, освенъ чиста, свѣтла мисълъ, вие ще се разстроите. Сърдцето е мѣсто за чиста планинска вода. Турите ли масло въ сърдцето си, всичко е свършено съ васъ. Дето е любовта, тамъ е животътъ. Вложете любовта въ сърдцето си, за да имате животъ въ себе си, като велико благо, дадено отъ Бога.

Приложите ли тия правила, вие сте се домогнали до магическата пръчица, посрѣдствомъ която можете да се подмладите. Какви сж методитѣ за подмладяване, не казвамъ. Тѣ могатъ да се дадатъ само на онзи, който е спечелилъ довѣрието на разумния свѣтъ, който си служи правилно съ Божествения и съ човѣшкия принципи. Не прилага ли тия принципи разумно, колкото и каквото да обещава, нищо не може да му се даде. Докато не се е научилъ да дава доброволно, човѣкъ не се ползува съ довѣрието на разумнитѣ същества. Вмѣсто да дава, той ще гледа оттукъ-оттамъ да вземе нѣщо. Въ Божественния свѣтъ не се позволява никаква кражба. Който влѣзе въ този свѣтъ, трѣбва да има търпение, да му се даде, безъ той да иска. Ако открадне нѣщо, или направи нѣкаква погрѣшка, трѣбва ли човѣкъ да чака да го биятъ, за да признае, че е извършилъ нѣщо неправилно? Щомъ се провини въ нѣщо, човѣкъ трѣбва да бжде готовъ, веднага да признае вината си.

Като ученици, вие трѣбва да прилагате търпението си, да чакате времето, когато Богъ — Великиятъ, Всезнаещиятъ, мине край васъ и ви даде това, отъ което имате нужда. Не бързайте сами да взимате, каквото ви е нужно. Бързате ли, ще направите нѣкаква погрѣшка. Ще вземете нѣщо чуждо, което нѣма да ви отговаря. Когато Великиятъ мине край васъ, ще намѣсти сърдцата и умоветѣ

ви, и вие ще се зарадвате. Тогава ще започнете да работите съ новъ импулсъ, въ нова гама на живота. Какво трѣбва да правите, докато дойде това време? Докато дойде времето на вашето обновяване, вие трѣбва да се справите съ старото. Турете на изгаряне всички стари разбирания, всички стари дрехи. Пригответе новитѣ си дрехи, та когато дойде момента да срещнете своя възлюбенъ, да сте готови. Кой младъ момъкъ, или коя млада мома отиватъ на среща съ възлюбенитѣ си съ старитѣ си дрехи? Момата и момъкътъ обличатъ новитѣ си дрехи и така се срѣщатъ. Ще кажете, че това сж глупави работи. Не, това сж свещени работи. Споредъ мене, глупави работи нѣма, но има неправилно поставени нѣща въ живота на хората. Невѣрнитѣ работи трѣбва да се изправятъ. Разбърканитѣ нѣща трѣбва да се поставятъ на мѣстата имъ. Това значи, да живѣете правилно. Велико изкуство е човѣкъ да знае, какъ да живѣе.

Като живѣе, човѣкъ трѣбва да носи своята свещена идея съ себе си. Дето отива — въ университетъ, на служба, на работа, той трѣбва да носи свещената идея съ себе си. За нищо въ свѣта той не трѣбва да отстъпва отъ нея. Пазете своята свещена идея като зеницата на окото си и за нищо не я продавайте. Дето ходите, каквото правите, навсѣкжде носете своята свещена идея. Ако разбойникътъ отива да убива и краде и носи съ себе си своята свещена идея, най-после тя ще

го списи. Обаче, ако светията не носи съ себе си своята свещена идея и разчита на това, което е придобилъ вече, той скоро ще изгуби светостъта си. Дръжте здраво своята свещена идея, че нищо въ свѣта да не е въ състояние да я отнеме. Като грѣши, човѣкъ трѣбва да изправя погрѣшките си. Какъвто да е човѣкъ — обикновенъ, талантливъ, гениаленъ или светия, всѣки трѣбва да изправи погрѣшките си. Погрѣшките никога не се прощаватъ. Да изправишъ една погрѣшка, това е човѣшко. Да проявишъ една добродетель, това е Божествено. Когато Божествениятъ и човѣшкиятъ принципи се съединятъ въ едно, ражда се нѣщо красиво и възвишено.

— Проявената Божия Любовь, проявената Божия Мѣдрость и проявената Божия Истина носятъ пълния животъ.

*

42. Лекция отъ Учителя, държана на
11. юлий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Абсолютна вѣра

Т. м.

Ако видите яйца въ едно гнѣздо, вие се интересувате отъ тѣхъ дотолкова, доколкото могатъ да ви послужатъ за храна. Природата, която е създала яйцата, се интересува за тѣхъ дотолкова, доколкото може да ги запази, за да използва съдържанието имъ за новъ животъ. За нея всѣко яйце е животъ, създаденъ съ голѣми усилия. За насъ яйцето не струва много, но за природата не е така. Понеже въ природата всичко е процеси, следователно, и яйцето е сборъ отъ процеси. За пиленцето, което излиза отъ яйцето, важна е майката. То се интересува отъ майка си. кжде е отишла, кога ще дойде и какво ще донесе. Щомъ види майка си, то веднага отваря устата си и чака да му тури нѣщо вътре. Кой научи пиленцето на изкуството да отваря устата си?

Какво означава отворената уста? Минавате край една котка, виждате, че тя мяучи, отворила устата си. По-нататкъ виждате, че единъ волъ отворилъ устата си и преживва. Срѣщате единъ човѣкъ, и той си отворилъ устата. Въ едно гнѣздо виждате пиленце, което сжщо отворило устата си. Какво ще кажете за отворената уста? Ако вървите замисленъ, обре-

мененъ, съ глава, наведена къмъ земята, вие нищо нѣма да постигнете. За да постигнете нѣщо, вземете примѣръ отъ пиленцата въ гнѣздото. Докато стоятъ съ затворена уста, майката нищо нѣма да имъ даде. Обаче, отворятъ ли устичкитѣ си, майка имъ непременно ще имъ пѣхне нѣщо вътре. На сѣщото основание, искате ли да получите нѣщо, и вие, като пиленцата, трѣбва да дигнете главитѣ си нагоре и да отворите устата си. Майка ви непременно ще пѣхне нѣщо въ устата ви. Нѣкаква мисль ще слѣзе отгоре, и вие ще я приемете. Щомъ се обезсърдчите, вие отричате онзи великъ законъ, върху който е построенъ вашиятъ животъ. Не се обезсърдчавайте, но вземете примѣръ отъ растенията. Когато нѣкой човѣкъ отрѣже клонъ отъ едно дърво, или насѣче кората му, дървото не се обезсърдчава, но започва да изправя грѣшката. По какъвъ начинъ изправя погрѣшката? Ако единъ клонъ е отрѣзанъ, новъ израства; ако кората му нѣкжде е насѣчена, дървото отдѣля особени сокове отъ себе си, съ които заварява нараненитѣ мѣста.

Оттукъ вадимъ заключението: не корегирайте Божественото въ себе си, но оставете го свободно да се проявява. Щомъ се проявява свободно, то само ще корегира всички погрѣшки. Като не разбиратъ Божитѣ закони, хората казватъ, че човѣкъ трѣбва да бѣде добъръ. Тѣ мислятъ, че ако човѣкъ е добъръ, нѣма да има никакви мжнотии и изпитания.

Какво нѣщо е доброто? Каквито опредѣления да дадете за доброто, тѣ сж относителни. Досега никой философъ не е далъ абсолютно опредѣление за понятието „добро“. И нашето опредѣление ще бжде относително. Ние казваме: Добро е това, което при всички случаи остава едно и сжщо. То не се огъва. Както да въртишъ, наждето да обръщашъ, доброто не се огъва. Добриятъ човѣкъ е изворъ, който постоянно дава. Казвате му: Дай! — и той дава. Добриятъ човѣкъ дава и не мисли, колко е далъ, защо е далъ, заслужено ли е далъ. Това не значи, че добриятъ човѣкъ не разсждава, но като цени времето, той предпочита да даде, отколкото да изгуби онова, което не се връща. Колкото искате отъ добрия човѣкъ, толкова ще ви даде. Съ добрия човѣкъ никой не злоупотрѣбва. Всѣки иска отъ него толкова, колкото е въ състояние да даде. Най-малкото, дадено отъ добрия и праведния, има тежестъ. То крие въ себе си нѣщо Божествено, а Божественото се отличава по това, че има вжтрешенъ смисълъ и съдържание.

Следователно, дръжете се за Божествени-тѣ идеи въ себе си, защото въ тѣхъ е вашето спасение. Тѣ съдържатъ мощна, велика сила. Откажете ли се отъ една Божествена идея, вие губите силата си. Когато първитѣ човѣци сгрѣшиха, тѣ изгубиха онази основна идея въ себе си, върху която се крепѣше тѣхниятъ животъ. Основната идея, върху която бѣше построенъ живота на първия чо-

вѣкъ, е абсолютната вѣра. Докато не бѣха сгрѣшили, Адамъ и Ева имаха абсолютна вѣра въ Бога. Той имъ каза да не ядатъ отъ плодовѣтъ на дървото за познаване на доброто и на злото, и тѣ послушаха. Обаче, когато учителътъ на тъмнината влѣзе въ рая, облѣченъ въ черенъ костюмъ, съ черни гердани и съ черенъ жезълъ, и ги запита, защо не ядатъ отъ дървото, което е всрѣдъ рая, тѣ се разколебаха. Тѣ не знаяха, какво да отговорятъ. Когато новиятъ учителъ имъ каза, че, ако ядатъ отъ забраненото дърво, ще станатъ като Бога, тѣ се раздвоиха и изгубиха вѣрата си. Съ изгубване на вѣрата си въ Бога, тѣ сгрѣшиха. Тѣ решиха да ядатъ отъ плодовѣтъ на забраненото дърво. Значи, яденето на забранения плодъ се яви като послѣдствие на разколебаване въ вѣрата.

Следъ всичко това нѣкой пита, какво да прави, за да стане истински човѣкъ. Ако си загубилъ вѣрата си въ Бога, ти не можешъ да станешъ човѣкъ. Богъ е първиятъ човѣкъ въ свѣта, а ти — вториятъ. Ако си изгубилъ вѣрата си въ първия човѣкъ, твоята сждба е подписана вече. Каква вѣра е тази, която отъ най-малкия вѣтрецъ се разколебава? Ако видите, че една запетая, точка или удивителна, не е поставена на мѣсто, вие се разколебавате. Това разколебаване се предизвиква отъ мъртви точки и запетайи. Какво ще правите, ако видите една жива точка или запетая, която не е турена на мѣсто? Знаете ли, кжде се турятъ

живитѣ точки и запетаи? Споредъ българския правописъ точкитѣ, запетайтѣ, двоеточието, се турятъ на едни мѣста, а споредъ английския — на други. Споредъ строежа на българския езикъ, членътъ се туря на края на думитѣ, а въ английски и въ други езици — въ началото на думитѣ, предъ самата дума. Защо въ едни езици членътъ е отпредъ, а въ други — отзадъ, за насъ не е важно. Ние констатираме само фактитѣ. На български езикъ пишемъ: човѣкъ-тъ. Членътъ „тъ“ на края показва преодоляване на известни мжчнотии.

Изобщо, човѣкъ е сжщество, което се движи въ две противоположни посоки, но преодолява всички мжчнотии, които срѣща на пътя си. Човѣкъ е сжщество, което мисли, което дава и което не лъже. Нѣма ли тия качества, не можемъ да го наречемъ човѣкъ. Който си позволи да лъже, той непременно ще понесе последствията на лъжата. Лъжата е нарушение на известень законъ, а всѣки законъ е свързанъ съ динамическитѣ сили на природата. Следователно, природата държи отговоренъ всѣки, който лъже. Не е позволено на човѣка да измѣня хода на природнитѣ сили. Който си позволи да направи това, той плаща съ живота си. Всѣка дума съдържа въ себе си известень родъ сили. Като знае това, човѣкъ не може да употреби една дума вмѣсто друга. Той не може да купи азотна киселина вмѣсто глицеринъ и да я употреби за сжщото, за което би употребилъ глицерина. Всѣко нѣщо трѣб-

ва да се постави на своето мѣсто. Всѣка дума, всѣка мисълъ, всѣко чувство и всѣко действие трѣбва да се поставятъ на мѣстото си. Не поставяте ли нѣщата на тѣхнитѣ мѣста, вие можете да създадете цѣла катастрофа въ своя организъмъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате свойствата на всички нѣща, съ които оперирате. Вие трѣбва да изучавате свойствата на храната, на въздуха, на водата, на свѣтлината, на мислитѣ и на чувствата си. Като изучавате тия елементи, заедно съ тѣхъ изучавате и системитѣ, съ които тѣ сж свързани. Съ храната заедно изучавате стомашната система, съ въздуха — дихателната система, съ мислитѣ — нервната система, съ чувствата — сърдцето и кръвообръщението. Съвременнитѣ учени и физиолози говорятъ за сърдцето, но не знаятъ, какви сж ония вътрешни сили, които го каратъ да се свива и разпуша, да тласка кръвта изъ цѣлия организъмъ. Да познавашъ единъ органъ, това значи, да си свързанъ съ силитѣ, които го управляватъ, и да бждешъ господаръ на тия сили. Ученитѣ говорятъ за дробоветѣ, безъ да сж свързани съ силитѣ, които ги управляватъ. Човѣкъ трѣбва да бжде господаръ на своето знание. Той трѣбва да влѣзе въ хармония съ всички сили, за които говори. Говорите ли за въздуха, вие трѣбва да влѣзете въ хармония съ него.

За да бждете физически, сърдечно и умствено здрави, пазете следното правило: ди-

шайте всѣкога чистъ въздухъ. Ако влѣзете въ стая, дето въздухътъ не е чистъ, веднага отворете прозорцитѣ, да влѣзе чистъ въздухъ. Ако влѣзете въ едно религиозно общество и намѣрите, че въздухътъ не е чистъ, веднага отворете прозореца на своето сърдце и провѣтрете своята стая. Ако влѣзете въ нѣкое научно общество и намѣрите, че въздухътъ не е чистъ, веднага отворете прозореца на своя умъ. Ама другитѣ щѣли да бждатъ недоволни — това не е важно. Провѣтрявайте стаитѣ, въ които живѣете. Провѣтрявайте мислитѣ и чувствата, съ които се храните. Когато видятъ, че провѣтрявате стаитѣ си, за да влѣзе отвънъ чистъ въздухъ, разумнитѣ същества казватъ: Ето единъ човѣкъ, който знае да живѣе. Въздухътъ, който влиза въ човѣшкитѣ дробове, въ човѣшкия умъ и въ човѣшкото сърдце, трѣбва да бжде чистъ, да внася въ човѣка радость и веселие, да подига мисълта му, да облагородява неговитѣ чувства.

Следователно, влѣзете ли въ класъ, веднага отваряйте прозорцитѣ. Отваряйте широко прозорцитѣ на вашия умъ, на вашето сърдце и на вашето тѣло, да влѣзе чиста, нова струя въздухъ, да ви преобрази. Само чистиятъ въздухъ е въ състояние да произведе корененъ превратъ въ човѣка. Сега вие не разбирате, буквално ли говоря, или преносно. И буквално, и преносно. Понѣкога човѣкъ мжно разбира нѣщата. Нѣкои казватъ, че не разбиратъ великитѣ принципи на живота и не могатъ да

ги приложатъ. Тѣ не разбиратъ, какво представятъ любовта, мъдростта и истината, вследствие на което не могатъ да се ползватъ отъ тѣхъ. Тѣ трѣбва да се радватъ, че не ги разбиратъ. Ако ги разбератъ, ще бждатъ нещастни. Тѣ трѣбва да се прилагатъ, безъ да се разбиратъ. Трѣбва ли да разберешъ любовта, за да я приложишъ? Майката прилага любовта къмъ детето си, безъ да я разбира.

Мнозина мислятъ, че ако знаятъ истината за нѣщата, ще бждатъ щастливи. Представете си, че отворите черепа на нѣкой човѣкъ, да видите, какво нѣщо е мозъкътъ и какъ работи. Вие ще видите едно особено вещество, на едно мѣсто бѣло, на друго — сиво. Като спрете вниманието си върху това вещество, ще забележите, че въ него ставатъ особени подигания и снишавания, нѣкакво пулсиране. Въ случая вие знаете истината повече отъ онзи, който не е видѣлъ мозъка на човѣка въ процеса на неговата дейность, но станайте ли по-щастливъ? Обаче, за разумния човѣкъ това не е нужно. Той познава дейността на мозъка не по издиганията и снишаванията, които ставатъ въ него, но по промѣнитѣ на лицето. Всѣка мисль се отразява върху човѣшкото лице. Достатъчно е да погледнете лицето на човѣка, за да разберете, какви мисли и чувства го вълнуватъ. Виждате единъ човѣкъ, който подига очитѣ си нагоре — нѣкаква идея има той. Другъ пъкъ гледа надолу

— и той има нѣкаква идея. Вие трѣбва да се научите да четете, каква е идеята на първия и каква — на втория. Съ една дума: Човѣкъ трѣбва да бѣде тънѣкъ познавачъ на човѣшкитѣ мисли, да чете по тѣхъ и да разбира. Има хора, които четатъ мислитѣ и на животнитѣ.

Когато котката мяучи, азъ зная, какво иска. Ако нѣкоя котка мяучи предъ мене, тя иска да ми каже: Научи ме сега, какво да правя. Едно време лесно намирахъ прехраната си. Днесъ, като приехъ новото учение, не намирамъ храна. Споредъ новото учение мишки и плѣхове не трѣбва да ямъ, птички — сжщо. Тогава, нищо друго не остава, освенъ ти да ми дадешъ хлѣбъ и сирене. Като се оплаква котката, азъ ѝ отговарямъ: Ти си възприела новото учение отчасти, не си го разбрала, какъто трѣбва. За да заслужишъ хлѣбъ и сирене, ти трѣбва да хващашъ мишките и плѣховетѣ, да ги повъртишъ малко, да имъ дадешъ добъръ урокъ, да не влизатъ въ кжщата на господаря ти, и тогава да ги пуснешъ далечъ отъ кжщитѣ. Като казвамъ, че се разговарямъ съ котката, азъ имамъ предъ видъ езика на животнитѣ, а не човѣшкия.

Това, което котката казва, е мисълъ, каквато сжществува и въ васъ. Нѣкой казва: Едно време бѣхъ смѣлъ и решителенъ, никой не можеше да излѣзе срещу мене. Обаче, откакъ приехъ новото учение, изгубихъ смѣлостта си, изгубихъ силита си и всѣки ме

тъпче. Ако новото учение те е направило слабъ, страхливъ, ти не си го разбралъ, както трѣбва. Човѣкътъ на новото учение трѣбва да бѣде силенъ, смѣлъ и решителенъ. Той не трѣбва да прилага силата си за унищожаване и разрушаване, нито за убиване на хората, но за тѣхното подигане. Видишъ ли нѣкой човѣкъ, който иска да те напада, хвани го за краката и го вдигни въ въздуха, като свѣщъ. Като го подържишъ нѣколко минути въ въздуха, той ще разбере, че силенъ човѣкъ стои предъ него и ще отстъпи. Духовниятъ човѣкъ трѣбва да бѣде силенъ. Както борецътъ всѣки день прави упражнения, за да увеличи силата си, така и духовниятъ човѣкъ трѣбва постоянно да увеличава силата си. Губи ли силата, която дава устой на мислитѣ и чувствата, човѣкъ не върви въ правия пѣтъ. Какво знание е това, което може да се изгуби? Изгуби ли знанието, паметта си, човѣкъ трѣбва да търси начинъ, да ги възстанови. Единъ отъ начинитѣ за възстановяване на умственитѣ и физически сили на човѣка е храненето. Има специална храна, чрезъ която човѣкъ може да възстанови паметта си; има храна, чрезъ която може да възстанови центъра за възприемане на красивото, за развиване на изкуство, поезия, музика, наука и други.

За да дойде до ония храни, чрезъ които може да възстанови онова, което е загубилъ, преди всичко човѣкъ трѣбва да развие съответни мисли и чувства. Запримѣрь, какви ми-

сли отговарятъ на черешата, на сливата, на ябълката, на крушата? Всѣки плодъ е свързанъ съ една Божествена мисль. Знае ли мислитѣ, които сж свързани съ плодоветѣ, човѣкъ може да се ползува отъ силата на тия плодове. Достатъчно е само да произнесе името на крушата, запримѣръ, за да му се притече тя веднага на помощ. Ето, Мойсей дигна тоягата си, удари канарата, и вода потече отъ нея. Съ тоягата си, като съ магическа пръчица, Мойсей постигаше всичко, каквото желаеше. Защо Мойсей можеше да си служи съ тоягата толкова сполучливо? Ако тази тояга попадне въ ваши ръце, ще има ли нѣкаква сила? Нѣма да има. Значи, силата бѣше въ Мойсея, а не въ тоягата. Мойсей предаваше силата си въ тоягата и по този начинъ вършеше съ нея чудеса.

Следователно, ако имате любовъ въ себе си и знаете, какъ да произнесете думата „любовъ“, вие ще вършите по-голѣми чудеса отъ тия, които Мойсей правѣше. Правете опити, да видите, каква е силата на вашата любовъ. Ако сте разгнѣвенъ и мислите да биете нѣкого, преди да сте го набили, произнесете думата „любовъ“. Можете ли да я произнесете така, че да измѣните решението си, вие имате любовъ. Нѣкой се разгнѣви, набие брата си, а после казва, че се разкаялъ за постѣпката си. „Следъ дъждъ качулка“. Като се счупи гърнето, мжно се поправя вече. Друго нѣщо е, ако сте майсторъ и можете да направите ново

гърне. Но тъй, счупилъ си гърнето и съжелявашъ, че си го счупилъ, а не можешъ да направишъ ново, това не е никаква наука. Като направи нѣкаква погрѣшка, човѣкъ започва да се моли, да изправи погрѣшката си. Ако молитвата му е силна, той може да призове на помощъ разумнитѣ същества, които ще му помогнатъ да изправи погрѣшката си. Ако молитвата му не е силна, погрѣшката ще си остане неизправена, както счупеното гърне.

Като ученици, вие трѣбва да правите опити, да провѣрявате силата на мисълта си. Запримѣръ, вземете една стъклена чаша и я пуснете отвисоко, да видите, дали ще се счупи. Първиятъ пътъ хвърлете чашата на тревата; вториятъ пътъ — на земята, а третиятъ пътъ — на камѣкъ и вижте, кога ще се счупи чашата, и дали ще се счупи. Правете опити съ мисълта си, да я усилявате. Щомъ усилятъ мисълта си, вие можете да се справите съ всички мъжнотии и препятствия въ живота си. Всички препятствия, които срѣщате на пътя си, показватъ, че вие сте стѣснили канализацията на вашитѣ мисли. Разширете трѣбитѣ на канализацията си, и препятствието ще изчезне. Тѣй щото, не търсете причината за препятствията и мъжнотиитѣ си въ външната срѣда. Причинитѣ сж въ самитѣ васъ, въ вашитѣ мисли и чувства. Разширете каналитѣ на своитѣ мисли и чувства, да потече презъ тѣхъ повече енергия, и препятствията ще се махнатъ отъ пътя ви. Хората, които се движатъ около

васъ, се настройватъ отъ вашитѣ мисли и чувства. Колкото мислитѣ и чувствата на човѣка сж по-обилни и широки, толкова и окръжаващитѣ сж по-добре разположени. Щомъ окръжаващитѣ сж разположени, тѣ не му създаватъ никакви препятствия. За да се справя лесно съ мъжнотиитѣ си, човѣкъ трѣбва да внася всѣки день по нѣщо ново въ мислитѣ и въ чувствата си. Новото е притокъ на живота. Колкото повече и по-голѣми сж притоцитѣ въ човѣшкия животъ, толкова по-голѣми сж и благата му.

И тъй, правете опити да усилвате мисълта си. Мнозина се оплакватъ, че сж сиромаси. Споредъ мене нѣма сиромаси въ свѣта. Има хора, които не сж разработили таланти-тѣ си, но тѣ не сж бедни. Докато развие таланти-тѣ си и стане богатъ, човѣкъ може да работи и съ мисълта си. Когато има нужда отъ пари, той може да проектира мисълта си къмъ нѣкой богатъ човѣкъ въ свѣта, да му изпрати известна сума. Обърне ли се направо къмъ този банкеръ, той непременно ще иска трима души поржчители. Малко хора даватъ днесъ пари безъ поржчители. Като се намѣрите въ трудно положение, вие започвате да се молите на Бога, да ви помогне нѣкакъ, да подобрите материалното си положение. Молите се день-два, но не получавате отговоръ на молитвата си. Защо? И тукъ се иска нѣкой поржчитель. За да ви даде известна сума, Богъ търси нѣкой добъръ, праведенъ човѣкъ, чрезъ когото да ви я предаде. Добриятъ чо-

вѣкъ играе роля на поржчителъ. Значи, и Богъ иска поржители. Когато дава, Богъ никога не губи. Ако този, на когото е далъ нѣщо, не е въ състояние да плати дълга си, вмѣсто него плаща онзи, който му е станалъ воржчителъ. Докато праведниятъ не се подпише за поржчителъ на нѣкого, Богъ не му отпуска никаква сума.

Казвамъ: И до днесъ още невидимиятъ свѣтъ отпуска пари само срещу подписа на нѣкой праведенъ. Това, което става въ невидимия свѣтъ, става и на физическия. Като не успѣватъ въ работитѣ си, мнозина се оплакватъ, че всички дяволи се опълчили срещу тѣхъ. Какво отъ това? Тѣхна работа е да се опълчватъ, а ваша рабога е да се справяте съ мжчнотиитѣ си. Ако дяволитѣ излѣзатъ по-силни отъ васъ, вие временно ще отстѣпите, докато се засилите. Щомъ се засилите, вие ще настѣпите, а тѣ ще отстѣпятъ. Щомъ сте дошли на земята, вашата задача е да гледате съ радостъ на живота, да бждете всѣкога поетически настроени, да вѣрвате въ доброто.

Съвременнитѣ хора искатъ да иматъ резултати на земята, преди да сж научили законитѣ на мисълта, преди да сж проявили своитѣ чувства. Това е невъзможно. Какво виждате въ семействата? Влизате въ едно семейство, дето майката и бащата сж строги. Децата обикалятъ около тѣхъ, не смѣятъ да поискатъ нѣщо, страхъ ги е отъ родителитѣ

си. Тѣ не могатъ да се добератъ до нѣкакво физическо благо отъ тѣхъ, докато не се отворятъ вътрешно къмъ родителитѣ си. Най-малкото дете отива полека при баща си, поглежда го въ очитѣ, милва го по главата и се усмихва. Съ тази постѣпка то отваря сърдцето на бащата. Той взима детето си на ръце, цѣлува го, милва го, става веселъ и разположенъ. Щомъ отвори сърдцето си за малкото дете, бащата се отваря и за другитѣ деца. Всички деца въздѣхватъ свободно и започватъ да пѣятъ и да скачатъ. Цѣлиятъ домъ е радостенъ. Малкото дете има вѣра въ баща си. Между бащата и него има отворени прозорци за съобщение. Тѣ иматъ отношения помежду си.

Казано е въ Писанието: „Ако не станете като малкитѣ деца, нѣма да влѣзете въ Царството Божие.“ Сега и азъ ви казвамъ: Станете като децата, за да направите връзка съ вашия великъ Баща. Каква връзка може да направи онзи, който нѣма никаква вѣра въ Бога? Какви отношения можете да имате съ даденъ човѣкъ, ако постоянно го подозирате и нѣмате никакво довѣрие въ него? Ето защо, първата работа на човѣка е да възстанови своята вѣра въ Бога. Може ли да направи това, той всѣкога ще се ползува отъ Божиитѣ блага. безъ никакви поржители, безъ чѣкакви посрѣдници. Безъ вѣра въ Бога вие не можете да направите крачка напредъ. Вѣрата дава устойчивостъ на човѣка. Съ вѣра той може да

стои здраво на краката си, да разчита на всичко, което му е дадено.

Като ученици, отъ всички се иска пълна вѣра въ Бога. Каквито мъжнотии да имате, не губете вѣрата си. И сто пѣти да се молите за нѣщо, не губете вѣра въ Божественото. Кога да е, вие ще получите отговоръ на молитвата си. Ако искате да станете поетъ, музикантъ или художникъ, не губете вѣра въ постигане на вашето желание. Много ще пишете, много ще рисувате, много ще свирите, докато единъ день постигнете желанието си. Богъ всѣкога помага на ония, които работятъ съ постоянство. Не туряйте граници на Божественото. Дойдете ли до Божественото, оставете Го да се проявява свободно. Не губете вѣрата си! Каквито препятствия да срѣщате, не се обезсърдавайте. Хората могатъ да ви се смѣятъ, това нищо не значи. Знайте, че невидимиятъ свѣтъ цени усилията на човѣка и, въ края на краищата, ще го възнагради. За да опита вѣрата ви, разумниятъ свѣтъ съзнателно ви поставя на изпитания. Отъ васъ се иска вѣра, а не вѣрване или суевѣрие. Вѣра въ Бога, а не въ хората. Това се дава като задача на всички хора, предъ които стои сериозна работа.

Ще дойде день, и близо е този день, когато хората ще минатъ презъ голѣмъ огънь. За да издържатъ на този огънь, тѣ трѣбва да иматъ непоколебима вѣра въ Бога. Които иматъ тази вѣра, ще минатъ презъ огъня, ще се пре-

чистиятъ и живи ще останатъ. Които нѣматъ вѣра, ще изгорятъ, ще се превърнатъ на вжгленъ. Не е въпросъ въ смъртѣта на човѣка, но той трѣбва да се измѣни, да мине отъ едно състояние въ друго. Никой не може да се избави отъ този огънь. Той е опредѣленъ за чистене. Той ще пречисти всички човѣшки мисли, чувства, желания и постѣпки. Всичко човѣшко ще изгори, а ще остане само Божественото. Нѣма да остане същество на земята, което да не мине презъ този огънь. Който издържи, той ще влѣзе въ новия животъ; който не издържи, ще остане за следната епоха, за бждещи времена. Кога да е, въ настоящето, или въ бждещото, човѣкъ неизбежно трѣбва да мине презъ огънь.

Сегашнитѣ хора се оплакватъ, че не успѣватъ въ живота си. Защо не успѣватъ? Защото още живѣятъ съ стари разбирания. Запримѣръ, слушате нѣкои да казватъ: Единъ день, когато баща ни умре, ще ни остави нѣкакво наследство. Откажете се отъ всѣкакво наследство. За предпочитане е баща ви да живѣе, да му се радвате, отколкото да очаквате неговото наследство. Откажете се отъ всѣкакво завещание за бждеще богатство. За предпочитане е да разчитате на онова богатство, което Богъ е вложилъ въ главата ви, отколкото да очаквате на нѣкакво външно богатство.

Едно нѣщо мога да ви посъветвамъ: Уповавайте на главата си. Уповавайте на

дробоветъ си. Уповавайте на стомаха си. Следъ това уповавайте на всички разумни закони, чрезъ които работятъ възвишенитъ и разумни същества. Свържете се съ тия същества, за да се ползвате отъ живота. Изучавайте тѣхния характеръ и тѣхнитъ прояви, за да познавате и своитъ ближни. И тогава, като срещнете единъ човѣкъ, не гледайте на неговитъ отрицателни прояви. Търсете доброто въ всѣки човѣкъ, за да се ползвате отъ него. Вие ще намѣрите доброто и благородното въ човѣшкото лице, но затова се иска специално изучаване и наблюдаване. Запримѣръ, благородството на човѣка е написано въ срѣдата на долната устна, въ видъ на малка вдлъбнатина. Благородството на човѣка стои по-високо отъ човѣшката любовъ. Човѣшката любовъ подразбира отношения на взимане и даване. Който има това чувство силно развито въ себе си, той може да ви бже приятель. На такъвъ човѣкъ, билъ той ученъ или простъ, богатъ или беденъ, всѣкога може да се разчита. Стане ли въпросъ за приятелство между двама души, ние всѣкога разбираме разумни хора.

Приятелство съществува само между разумни хора. Разумниятъ човѣкъ има добре оформена глава. Има хора, на които главата едва сега се оформява. Тѣ не сж способни за приятелство. Следъ време, обаче, и това може да се постигне. Черепътъ на човѣка е подложенъ на постоянни промѣни, бла-

годарение на непреривната дейност на мозъка. Има ангели, които работятъ изключително върху развиване на приятелското чувство въ човѣка. Свърже ли се съ тия същества, човѣкъ се ползува отъ тѣхното благословение. Само онзи може да бжде свързанъ съ тѣхъ и да се ползува отъ тѣхното благословение, който съзнателно и съ любовъ работи за развиване на това чувство въ себе си. Същевременно, за да се свържете съ тия същества, вие трѣбва да имате поне единъ приятелъ на земята, чрезъ когото тѣ да работятъ.

Като се говори за разумния свѣтъ, хората искатъ да знаятъ, кжде е този свѣтъ, какво представя той. За да имате правилно разбиране за разумния свѣтъ, трѣбва да го съпоставите съ земния свѣтъ, дето живѣятъ обикновенитѣ хора. Ще си послужи съ единъ примѣръ, за да имате ясна представа за разумния и неразумния свѣтъ. Двама господари пазарили по единъ работникъ да копае нивата имъ. И двамтѣ работници били пазарени по сто лева на день. Първиятъ работникъ свършилъ работата си на време и добре, но вечерята, вмѣсто да получи уговорената надница, господарьтъ му далъ 50 лв., а отгоре на това го наругалъ и изпждилъ, като му казалъ втори пѣтъ да не се явява предъ очитѣ му. Вториятъ работникъ работилъ усърдно, но заедно съ него работилъ и господарьтъ му. Презъ всичкото време тѣ се разговаряли за нивата,

за лозето и се раздѣлили другарски. Господарътъ турилъ паритѣ въ джоба му и го поканилъ и другъ пжтъ да му работи. Като погледналъ въ джоба си, вмѣсто сто лева, работникътъ намѣрилъ 200 лева. Като отишълъ втори пжтъ на работа, господарътъ му далъ 400 лева. Отношенията на първия господарь къмъ работника представятъ неразумния свѣтъ; отношенията на втория господарь представятъ разумния свѣтъ. И двата свѣта, които наричаме видимъ и невидимъ, се намиратъ на земята. Неразумнитѣ хора се водятъ по законитѣ на неразумния свѣтъ, а разумнитѣ -- по законитѣ на разумния свѣтъ.

Сега, всички вие трѣбва да отворите сърдцата си за разумнитѣ сжщества, да влѣзете въ връзка съ тѣхъ. Това може да стане, само ако възстановите вѣрата си въ Бога. Направите ли това, вие ще отворите всичкитѣ си прозорци, презъ които ще прониква Божествената свѣтлина. Дойде ли тази свѣтлина у васъ, вие ще се ползвате отъ благословението на Божествения свѣтъ. Вие ще бъдете въ положението на царския синъ. Може ли царскиятъ синъ да бжде гладенъ и голъ? Докато е свързанъ съ баща си, той има на разположение всичко. Обаче, ако царскиятъ синъ ходи гладенъ, голъ и босъ, това показва, че той е скжсалъ връзката си съ баща си, а оттамъ и съ източниците на живота.

И тъй, човѣкъ трѣбва да има вѣра въ Бога, а Богъ — довѣрие въ човѣка. Когато

се спазватъ тия отношения между човѣшката душа и Бога, човѣкъ може да постигне всичко, каквото желае. Той се ползува отъ подкрепата и защитата на разумния свѣтъ. Той владѣе магическата пръчица, както флейтистътъ — своята флейта. Тури ли прѣститѣ си на флейтата, всички се възхищаватъ и ржкоплѣскаѣтъ. Не знае ли да свири, колкото да се движатъ прѣститѣ, нищо не излиза. Да владѣешъ магическата пръчица, това значи, да поставяшъ разумно и съзнателно прѣститѣ си на флейтата. За това се изисква участието и на ума. Когато останете безъ работа, турете прѣститѣ си на флейтата и започнете да ги движите, макаръ и да не знаете да свирите. За предпочитане е да мърдате прѣститѣ си по флейтата, отколкото да мислите за работи, които нищо не ви ползуватъ.

Казано е въ Писанието: „Ние нѣма да умремъ, но ще се измѣнимъ“. Какъ ще се измѣнимъ: по-красиви ли ще станемъ, или по-грозни? По-красиви, по-свършени. Само новото може да внесе красота въ човѣка. Само новото, изразено въ мисли, чувства и постѣпки, прави човѣка красивъ. Нова обхода, нови, съзнателни движения се искатъ отъ човѣка. Като се моли на Бога, нѣкой човѣкъ дига ржцетѣ си нагоре, съ което иска да каже, че е готовъ съ умъ, съ сърдце, съ воля да служи на Бога. Докато държи ржцетѣ си нагоре, той всичко обещава. Щомъ спусне ржцетѣ си на-

долу, мисълта му коренно се измѣня. Значи, промѣната на движението измѣня мисълта, както и целта на човѣка. Новото, което сега иде, изисква единство въ човѣшкитѣ мисли и стремежи. Въ каквато посока да се движи, човѣкъ трѣбва да държи съзнанието си будно, да не измѣня посоката на своята мисъл.

Като ученици, вашата работа е да учите, да се занимавате съ уроцитѣ и съ зададенитѣ задачи. Какво прави учителятъ, това не е ваша работа. Учителятъ се интересува отъ васъ до толкова, доколкото решавате задачитѣ си. Въ този смисълъ отношенията между учителя и ученика сж строго опредѣлени. Каквито препятствия да срѣща на пътя си, ученикътъ трѣбва да постои постоянно. Той трѣбва да бѣде като гумена топка: колкото пъти да се удари въ препятствието, всѣкога да е готовъ да отскочи, да се върне назадъ и пакъ да настѣпва. Ученикътъ трѣбва да настѣпва и отстъпва, безъ да се обезсърдчава. Само по този начинъ той може да се домогне до новата мисълъ, която се основава на абсолютна вѣра въ Първата Причина. Само така човѣкъ вижда, че може да направи всичко, каквото неговитѣ възможности позволяватъ. Кога може човѣкъ да реализира своитѣ възможности, не е важно. Важно е, че той може да ги реализира. Човѣкъ се учи и на земята, и на небето. Каквото прави на земята, ще го види на небето. Като замине за другия свѣтъ, преди да опре-

дѣлятъ мѣстото му, предъ него, като на филмъ, се изреждатъ всички негови мисли, чувства и постѣпки. Той самъ дава преценката имъ като добри и лоши и се поучава отъ тѣхъ. Филмътъ на вашия земенъ животъ ще опредѣли, можете ли да останете на небето, или ще ви върнатъ на земята да приложите онова, което сте научили на небето. Докато е на земята, човѣкъ трѣбва да изпълни всичко, което е обещалъ. Ако не може да изпълни обещанията си, човѣкъ започва да се срамува. Той вижда, че се е подписалъ подъ обещанията си, а днесъ не може да ги реализира. Защо? Защото срѣща голѣми препятствия на земята. Обаче, като преодолява препятствията, той става по-силенъ.

Дръжте въ ума си основната мисълъ: абсолютна вѣра въ Божественото, безъ никакво съмнение и подозрение. Въ всѣки човѣкъ има нѣщо благородно и възвишено, въпрѣки това той може да сгрѣши. Никой не желае злото, но понѣкога му се подава. И спортистътъ не желае да падне, да счупи крака си, но нѣкога, по невнимание, той пострадва. Безъ да иска той се подхлъзва, изгубва равновесието си. Когато се движи върху глетчеритъ на живота, човѣкъ непременно ще изгуби равновесието си. Затова е казано: „Не сждете, да не бждете сждени“. Всѣки, който сжди и критикува, ако го турятъ на мѣстото на падналия, и той ще сгрѣши по сѣщия начинъ.

Разумностъ се иска отъ хората. Само разумниятъ може да възстанови своята първо-

начална вѣра въ Бога. Вѣрата въ Бога, това е магията на живота.

— Проявената Божия Любовь, проявената Божия Мъдростъ и проявената Божия Истина носятъ пълния животъ.

*

43. Лекция отъ Учителя, държана на
18. юний, 1930 г. София. — Изгръвъ.

Законъ и принципъ

Размишление.

Съвременнитѣ хора страдатъ и търсятъ причинитѣ на страданията вънъ отъ себе си. Въ сжщностъ причината на страданията се крие въ тѣхнитѣ криви разбирания. Често тѣ говорятъ за законъ, за принципъ, безъ да се спиратъ върху отношението на закона и принципа къмъ самитѣ тѣхъ. Законътъ и принципътъ сж общи положения за всички хора, но приложението на закона не се отнася до всички. Приложението на закона зависи отъ условията, при които индивидътъ живѣе. Запримѣръ, сжществува законъ за движение. Всички живи сжщества се движатъ, но тѣ не сж заставени да се движатъ по единъ и сжщъ начинъ. Човѣкъ се движи по единъ начинъ, птицата — по другъ, свѣтлината — по трети начинъ, мислитѣ и чувствата — по четвърти начинъ и т. н. Всѣки човѣкъ, всѣко живо сжщество има свой специфиченъ начинъ на движение. Казвате, че всичко си върви по пжтя, който Богъ е опредѣлилъ. Веднѣжъ създалъ свѣта, нѣщата сж неизмѣнни. Какво разбирате подъ думитѣ „Богъ, създалъ свѣта“? Какъ е създалъ свѣта Той: като нѣкой майсторъ, или като жена, която преде? Създаването на свѣта подразбира ве-

лика разумност. Само Разумното начало създава, а всички по-малки същества отъ Него правятъ нѣщата. Майсторътъ прави, но не създава. Затова, като разглеждаме свѣта, създаденъ отъ Бога, виждаме, че всичко, отъ най-малкото до най-голѣмото, е свършено.

За да дойде до правилно разбиране на нѣщата, човѣкъ трѣбва да има вътрешна свобода. Нѣма ли тази свобода, и като духовенъ, и като свѣтски, той иска да подведе нѣщата подъ единъ законъ, подъ общъ знаменателъ. Нѣщата могатъ да се подведатъ подъ общъ знаменателъ, но не и подъ общъ числителъ. Какво значи да подведете нѣщата подъ общъ знаменателъ? Това значи, да ги подведете подъ действието на единъ принципъ. Наистина, принципътъ е общъ за всички, но приложението му е различно. Всѣки човѣкъ прилага принципа по своему. Не можете да заставите всички хора да прилагатъ известенъ принципъ по единъ и същъ начинъ. Можете ли да заставите всички хора да ходятъ еднакво? Даже двама братя не ходятъ по единъ начинъ. Изучавайте хода на хората, да видите, какъ се движатъ. Всѣко движение е подъ специфиченъ законъ.

Като говоря за движението, като законъ, нѣкои мислятъ, че това е проста работа, че всичко знаятъ. Какво знае човѣкъ, това животътъ само показва. Музикантътъ може да казва, че знае да свири, но като излѣзе на сцената, тамъ ще се провѣри неговото знание. Нѣкой казва за себе си, че има права мисълъ.

Като го поставятъ на изпитания, тогава ще се изпита неговата права мисль. Като се провѣри знанието, силата, разумността на човѣка, той вижда своето невежество и безсилие. Слушате нѣкой да казва за себе си, че е босъ човѣкъ. Какво означава думата „босота“? Невежество. Босиятъ е невежа.

Днесъ хората разглеждатъ въпроса, босъ ли трѣбва да ходи човѣкъ, или съ обуца. Нѣкои подържатъ идеята, че човѣкъ трѣбва да ходи босъ, а други, че трѣбва да бжде винаги обутъ. Обаче, природата не обича крайности. Добре е отъ време на време човѣкъ да бжде босъ, защото чрезъ краката, като антени, той влиза въ непосредственъ контактъ съ земята. Между енергиитѣ на земята и неговитѣ става правилна обмѣна. Обаче, има часове презъ деня и часове и дни презъ годината, когато тази обмѣна не е нужна. Както денонощието е съставено отъ день и нощъ, така и въпросътъ за босото ходене се решава въ зависимостъ отъ днитѣ и часоветѣ. Има дни и часове, когато човѣкъ може да ходи босъ, но има такива дни и часове, когато по никой начинъ не се позволява на човѣка да бжде босъ.

Човѣкъ трѣбва да познава законитѣ и силитѣ на природата и следъ това да се произнася по единъ или другъ въпросъ. Безъ да мисли, нѣкой казва, че хората трѣбва да бждатъ праведни. Добре е това, но колкото да иска, човѣкъ не може всѣкога да бжде праведенъ. Въ будния си животъ той може да бжде пра-

веденъ, но въ сѣня си често изневѣрва на своята праведность. Слушате нѣкой вегетарианецъ да ви разправя, че въ сѣня си ялъ месо и е доволенъ отъ себе си. Другъ нѣкой миролюбивъ човѣкъ сѣнувалъ, че убилъ нѣкого. Другъ нѣкой, който живѣе чистъ и светъ животъ, сѣнувалъ, че се забавлявалъ съ млади момичета. Едно трѣбва да знаете: когато грѣши въ будния си животъ, човѣкъ отговаря за погрѣшките си пакъ въ будния си животъ. Когато грѣши въ сѣня си, той отговаря за прегрѣшенията си въ другъ свѣтъ. Като спи, човѣкъ се пренася въ астралния свѣтъ, дето отговаря за своите погрѣшки. Другъ е въпросътъ, ако човѣкъ е развилъ своето висше съзнание. Тогава той не грѣши нито въ будния си животъ, нито въ сѣня си. Това значи свободенъ човѣкъ. Свободниятъ човѣкъ има свои възгледи и на никого не ги налага. Той знае, че ако възгледитѣ му сж върни, тѣ сами по себе си ще се наложатъ. Защо? Защото сж необходимостъ за хората. Кой налага свѣтлината, въздуха, водата и храната на човѣка? Тѣ сами се налагатъ, защото сж елементи отъ първа необходимостъ. Безъ тѣхъ никое живо същество не може да живѣе. Свободниятъ човѣкъ живѣе безъ страхъ и съ любовь.

Мнозина казватъ, че сж готови да направятъ много нѣща, но ги е страхъ да се проявятъ. Защо? Любовь нѣматъ. Дето е страхътъ, тамъ любовта не може да се прояви. Страхътъ е дошълъ въ свѣта заедно съ закона.

Щомъ се явилъ законътъ, заедно съ него се явилъ страхътъ. Дето има законъ, тамъ има и страхъ. Дето е страхътъ, тамъ е и законътъ. Защо се страхува човѣкъ? За да не изгуби свободата си. Като се наложи закона, човѣкъ започва да се страхува. Защо? Защото законътъ всѣкога ограничава. Ето защо, за да не се ограничава, да не губи свободата си, човѣкъ трѣбва да работи, да се освободи отъ своитѣ криви разбирания. Още съ идването си на земята, човѣкъ попада подъ силата на закона. Още като малко, новородено дете, човѣкъ попада подъ закона на пеленитѣ. Майката веднага повива детето, туря го въ закона и, докато не заякне, не го освобождава отъ ограничителнитѣ условия. Като израсте, детето се освобождава отъ пеленитѣ, но влиза въ другъ законъ. Презъ цѣлия си животъ човѣкъ минава отъ единъ законъ въ другъ, не може да се освободи отъ него. Докато живѣе на земята, човѣкъ все още се намира подъ влиянието на закони, физически или духовни. За да се справя разумно съ законитѣ, човѣкъ трѣбва да има широко сърдце, т. е. широки възгледи.

Какви сж възгледитѣ на човѣка, широки или тѣсни, това се вижда при изпитанията. Само при изпитанията се познава, докжде е достигналъ човѣкъ въ развитието си. Изпитътъ е мѣрка, чрезъ която познавате, доколко човѣкъ е разбралъ Божията Любовь. Едно отъ качества на Божията Любовь е всепращава-

нето. Любовта прощава всичко. Тя не се занимава съ грѣховетѣ на хората. Тя изключва грѣха отъ козмоса. Грѣхътъ е калъ, която, колкото много да е, не може да опетни козмоса. Грѣхътъ може да предизвика само частично опетняване на нѣщата. Запримѣръ, той може да изцапа една чиния, единъ човѣкъ, единъ брѣгъ, но въ никой случай не може да опетни цѣлото. При това, ако вѣрвате въ силата на грѣха, опетняването ще бѣде по-голѣмо. Колкото по-малко вѣрвате въ грѣха, толкова по-малко ще се опетните. Човѣкъ може моментално да се освободи отъ калъта на грѣха. Това зависи отъ неговитѣ мисли и чувства. Каго се заговори за грѣха, хората се чудягъ, какъ се е родилъ той. Грѣхътъ не се ражда, нито се проявява. Какъвъ е поводътъ за грѣха? Понѣкога най-малкиятъ поводъ може да стане причина за грѣха. Малкиятъ поводъ може да стане причина за най-голѣмия грѣхъ. Най-голѣмиятъ грѣхъ въ свѣта е убийството. Ние имаме такъвъ примѣръ въ Библията.

Двама братя отиватъ да принесатъ жертва на Господа. И двамата служатъ на Бога. Обаче, димътъ отъ жертвеника на единия отивалъ нагоре, къмъ Бога, а димътъ на другия се разстилалъ по земята. Недоволенъ отъ това, защо и неговиятъ димъ не отива нагоре, той взелъ тояга и убилъ съ нея брата си. Външниятъ поводъ е малъкъ, грѣхътъ е голѣмъ, а истинската причина за грѣха се крие въ самия човѣкъ, въ неговото каменно сърдце. Казано е въ Писа-

нието: „Ще имъ отнема каменното сърдце и ще имъ дамъ ново.“

Днесъ всички хора се борятъ съ злото и съ грѣха, искатъ да се освободятъ отъ него. Това е невъзможно. Грѣхътъ и злото сжществуватъ отъ началото на Битието. Щомъ живѣе, човѣкъ непременно ще грѣши. Грѣхътъ е естествено последствие на живота. Всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постѣпка, които не сж въ съгласие съ великия законъ на Битието, опетняватъ човѣка. Както се храни човѣкъ физически, така се храни и съ чувствата, съ мислитѣ и съ постѣпкитѣ си. Каквато храна да употребява, докато е на земята, човѣкъ неизбежно грѣши. Въ този смисль, грѣхътъ се явява като естествено последствие на храненето. Ето защо, за да грѣши по-малко, човѣкъ трѣбва да яде по-малко. Колкото повече яде, толкова повече грѣши. Представете си, че влизате въ гостилница, ядете много, но нѣмате пари да платите. Какво ще правите? Вие започвате да се извинявате на гостилничаря, но той не е доволенъ отъ васъ. Той може даже и да ви набие. Безъ да искате, вие започвате да грѣшите: лъжете, крадете, насилвате другитѣ. Изобщо, яденето е станало причина за много грѣхове и престѣпления.

Сега ние говоримъ за отрицателнитѣ прояви въ свѣта — грѣхъ, зло, недоволство, неразположение и т. н. Защо сжществуватъ тия прояви, не е важно. Какъ сж произлѣзли, и това не е важно. Обаче, човѣкъ трѣбва да си

зададе въпроса: Защо съмъ неразположенъ? Защо съмъ недоволенъ? Слънцето, звездитѣ, добритѣ хора сж разположени и доволни. Защо тогава ти, човѣкътъ, си неразположенъ и недоволенъ? Неразположението, недоволството въ човѣка сж паразити, които трѣбва да се извадятъ съ гребенъ, или съ щипци, както се вадятъ паразититѣ отъ човѣшкото тѣло. Щомъ се извадятъ паразититѣ, всички работи се нареждатъ добре. Паразититѣ не сж присжци на човѣшкото естество, нито иматъ нѣщо общо съ неговия характеръ. За да стане силенъ, човѣкъ трѣбва да се освободи отъ отрицателнитѣ прояви въ себе си. Като се освободи отъ тѣхъ, човѣкъ лесно се справя съ мъжнотиитѣ и изпитанията си. Отрицателнитѣ сили въ природата сж подобни на апаши, които всѣкога могатъ да изненадатъ онзи, който се е захласналъ. Щомъ срещне такъвъ човѣкъ, апашътъ брѣква въ джоба му и изважда кесията му. За да не ви нападатъ апаши, бждете всѣкога будни. Апашитѣ сж голѣми психолози. Тѣ знаятъ, кога да нападатъ. Ето защо, отъ всѣки човѣкъ се иска будно съзнание, да не губи своето вътрешно разположение и своя миръ. Не е ли буденъ, човѣкъ изгубва силата си, богатството си, знанието си, доброто разположение на сърдцето си, своята мисль и т. н.

Следователно, иска ли да запази своитѣ външни и вътрешни богатства, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ закона на правата мисль. Този законъ наричаме „предпазителенъ законъ“. Ис-

кате ли да запазите своитѣ богатства и скъпоценности, оставете ги на гарата, дето има специални каси за пазене на такива вещи. Като пжтувате отъ една гара на друга, вие можете да си ги вземете, когато ви потрѣбватъ. Вие пжтувате спокойно, съ сигурностъ, че никой не може да ви обере. Такива каси има въ голѣмитѣ гари, главно въ Америка и въ нѣкои голѣми държави. Такива каси има и въ всѣки човѣкъ. Ние ги наричаме „каси на правата мисль въ човѣка, или Божествени каси“. Законътъ на правата мисль показва на човѣка, какъ трѣбва да постѣпва, за да не губи.

Нѣкой казва за себе си, че е отстѣпчивъ и лесно решава задачитѣ си. Зависи, кога трѣбва да отстѣпва. Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да знае, кога да отстѣпва и кога да настѣпва. Ако настѣплението е външно, човѣкъ вътрешно трѣбва да отстѣпва. Ако не може да отстѣпва, той трѣбва да държи поне отбранително положение. Христосъ казва: „Не противи се на злото.“ Това значи: Когато кармата е назрѣла и тропа на вратата ти, ако си уменъ, трѣбва да отстѣпишъ. Отстѣпишъ ли, ще спечелишъ; ако не отстѣпишъ, ще изгубишъ. Щомъ видишъ, че си обсаденъ отвънъ, искашъ, или не искашъ, ти трѣбва да отстѣпишъ. Кажете ли нѣкой, че не иска да отстѣпи, всичко е свършено съ него. Ще каже, че е готовъ да се самоубие, но не и да отстѣпи. Съ убиване въпросътъ не се решава. Ония, които сж обсадили човѣка, продължаватъ да го го-

нятъ и въ другия свѣтъ. Обсадно положение сжествува и на този, и на онзи свѣтъ. Каквото да прави, колкото да рита, човѣкъ не може да се освободи отъ закона. На парчета ще го накжсатъ, но ще го хванатъ. Има единъ начинъ, по който човѣкъ може да се освободи отъ закона. Този начинъ седи въ приложение на правата мисълъ. Ще поставите една мисълъ срещу друга, споредъ правилата и законитѣ на хармонията. Това значи съпоставяне на нѣщата. Съпоставяйте мислитѣ и чувствата си споредъ законитѣ на хармонията и не се страхувайте. Запримѣръ, имате ли нѣкакво неразположение, изпѣйте му една пѣсень. Неразположението не е нищо друго, освенъ обсадно положение. Ако сте взели правилно основния тонъ, неразположението ви ще изчезне. Не сте ли взели правилно основния тонъ, неразположението ви ще си остане.

Изобщо, може ли да взима правилно основния тонъ на живота, човѣкъ ще се освободи отъ всички психически и физически болки. Чрезъ основния тонъ на живота човѣкъ може да лѣкува всѣкакви болести, запримѣръ, всѣкакъвъ видъ ревматизъмъ. Има физически ревматизъмъ, но има и психически въ сърдцето, въ ума и въ волята на човѣка. Да се справи съ своитѣ ревматични състояния, казано въ широкъ смисълъ на думата, човѣкъ трѣбва да има вѣра, съ която да преодолява. Станете ли сутринъ отъ сънь съ известно неразположение, първата ви работа е

да се измиете, изчистите и поставите всичко въ пълнен редъ и порядъкъ. Намокрете косата си, вчешете се добре, космитъ ви да не стърчатъ, измийте добре ржцетъ си, изчистете ноктитъ си, преоблѣчете се, обуйте обувката си, които трѣбва да бждатъ сжщо чисти, направете си молитвата, размишлявайте, дишайте дълбоко, да напълните дробоветъ си съ чиста, свежа струя въздухъ и тогава започнете работата си. Ако при всѣко неразположение се напуснете и физически, неразположението ви ще се удвои.

Що се отнася до здравословното състояние, първата ви работа е да подобрите кръвообръщението си. Едно отъ условията за подобряване на кръвообръщението е освобождение на мисълта отъ всички наслоявания на миналото, отъ всички стари, криви разбирания. Човѣкъ трѣбва да има свободна мисълъ. Ако мисълта му не е свободна, той изпада въ песимизъмъ. Песимизмътъ показва, че въ ума и въ сърдцето на човѣка има известни утайки, чужди вещества, отъ които той трѣбва да се освободи. За да се освободи отъ тия утайки, той трѣбва да диша дълбоко. За това се препоръчватъ екскурзии, качване по планини. Ако при изкачване, или при тичане човѣкъ се задъхва много, това показва, че кръвообръщението въ него не става правилно. Искане ли да възстанови своитъ красиви мисли и чувства, човѣкъ трѣбва да прави физически движения: гимнастика, екскурзии, спортъ. Чо-

вѣкъ може мислено да прави тия упражнения, но за това се иска голѣма сила. При физическитѣ упражнения разходитѣ сж по-малко, отколкото при умственитѣ. Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да се съобразява съ методитѣ на природата. Той нѣма право да спре движението на силитѣ, които действуватъ въ природата, нито да ги корегира.

Съвременнитѣ хора си задаватъ въпроса, защо е допуснато злото въ свѣта. Днесъ този въпросъ не може да се разреши. Защо съществуватъ доброто и злото заедно, това е философски въпросъ, на който разрешението е въ далечното бъдеще. Дойдете ли до злото, оставете този въпросъ настрана. Започнете ли да разисквате върху него, съ тона вие предизвиквате всички отрицателни сили въ природата. Не пипайте тия сили. Занимавате ли се съ тѣхъ, все едно, че имъ хвърляте камъни. Ако вие хвърлите единъ камъкъ, злитѣ сили ще хвърлятъ върху васъ хиляди камъни. — Ама трѣбва ли злото да съществува? — Оставете този въпросъ настрана. Единствениятъ, Който знае, защо съществуватъ доброто и злото, е Богъ. Всички хора, обаче, могатъ само да предполагатъ, да търсятъ причинитѣ на злото и доброто, но пакъ не могатъ да разрешатъ въпроса. Ще каже нѣкой, че Каинъ е родилъ злото въ свѣта. Той билъ ли е на мѣстото, дето двамата братя принасяли жертвата си? За да се произнесе върху известенъ въпросъ, човѣкъ трѣбва да познава абсолютната истина. Иначе,

каквото каже, ще бжде относително вѣрно. За-
примѣръ, казвате за двама души, че сж влю-
бени. Какъ познавате това? Ще кажете, че хо-
дятъ постоянно заедно, рамо до рамо, или хва-
нати подъ ржка. Виждате, че два вола сж
впрегнати въ една кола, рамо до рамо, но не
сж влюбени.

Какво представя влюбването? Какво зна-
чи, да се влюби човѣкъ? Влюбениятъ носи
своята възлюбена на главата си като запалена
свѣщъ и постоянно мисли за нея. Колкото по-
вече мисли за нея, толкова повече свѣщъта се
разгорява. Момата е свѣщъта, момъкътъ—пла-
мъкътъ. Щомъ се срещнатъ и започнатъ да
говорятъ, пламъкътъ се усилва и свѣти от-
далечъ. Ако момъкътъ разлюби момата, пла-
мъкътъ изгасва, а свѣщъта престава да гори.
Докато се обичатъ, и двамата се ползватъ отъ
свѣтлината на свѣщъта. Разлюбятъ ли се, и
дватамата оставатъ въ тъмнина. Когато се оби-
чатъ, между тѣхъ става правилна обмѣна, вслед-
ствие на което нѣкога момата е свѣщъ, а мо-
мъкътъ — пламъкъ; нѣкога момъкътъ е свѣщъ,
а момата — пламъкъ. Ако свѣщъта и пламъ-
кътъ не сж на едно мѣсто, никаква свѣтлина
не може да има. Това е Божественъ законъ.
Когато срещнете двама души, които се оби-
чатъ, радвайте се, защото тѣ могатъ да ви
свѣтятъ въ тъмната нощъ да намѣрите пътя
си. Изчезне ли любовта между тѣхъ, и тѣ, и
вие ще объркате пътя си.

Днесъ повечето хора говорятъ за своята изгубена любовъ, за разочарованията въ любовта си. Това е любовта на изгасналитѣ свѣщи. Оставете тази любовъ настрана и говорете за любовта на запаленитѣ свѣщи. Дето гори свѣщъ, дето има свѣтлина, тамъ никога не се вършатъ престѣпления. За любовта човѣкъ трѣбва да има свещено разбиране. Обаче, безъ да знае, какво нѣщо е любовта, безъ да я опиталъ, човѣкъ се произнася за нея. Любовта съ думи не се изказва. Който може да стане свѣщъ и да образува пламъкъ, той има любовъ въ себе си. Това значи, че Богъ действа въ него като свѣтлина. За да се прояви Божията Любовъ, нужни сж два полюса: единиятъ полюсъ ще бжде свѣщъ, а другиятъ — пламъкъ.

Следователно, като ученици, вие трѣбва да се отнасяте съ свещенъ трепетъ къмъ любовта. За да дойдете до това свещено отнасяне къмъ любовта, вие трѣбва да пречистите мисълта си отъ всички криви разбирания. Благодарение на вашитѣ криви разбирания, любовта ту се явява, ту изчезва. Докато гледа чисто и свето на любовта, човѣкъ се ползува отъ нея. Въ който моментъ допусне нѣщо нечисто въ мисълта си, любовта го напуска. Дето е любовта, тамъ всичко цъвти и вързва. Който люби, както Богъ люби, той е въ състояние да възкреси умрѣлия. Той е въ състояние да изправи всичкитѣ си погрѣшки. Който изправя погрѣшкитѣ си, той има любовъ. Нѣ-

кой се оплаква, че му дотегнало да изправя погрѣшките си. Той трѣбва да се радва, че има какво да изправя. Като изправи своите погрѣшки, ще му дадатъ задача, да изправи погрѣшките на ближните си. Който не е изправилъ своите погрѣшки, той не може да изправи погрѣшките на другите. Следователно, докато не изправите своите погрѣшки, не се занимавайте съ изправяне на чуждите.

Съвременните хора се нуждаятъ отъ положителна наука. Положителна наука е тази, която открива на човѣка вътрешния смисълъ на явленията въ живота и природата. Запримѣрь, нѣкой се оплаква, че на окото, на носа, или на ухото му излѣзла нѣкаква пжпка. Понеже минава за ученъ, той казва, че тази пжпка се дължи на нечиста кръвъ. Това обяснение не е достатъчно. Той трѣбва да знае, защо пжпката е излѣзла на окото, а не на носа. Или, защо е излѣзла на носа, а не на ухото. Ако пжпката е излѣзла на окото, съ това природата му обръща внимание да бжде изправенъ къмъ истината; ако пжпката е на носа, той трѣбва да се научи да мисли право; ако е на ухото, да слуша добре, да бжде мждъръ. Пжпката се мѣсти отъ едно мѣсто на друго, движи се по цѣлия организъмъ, докато човѣкъ научи урока си. Не научи ли урока си, природата го трѣшка на леглото, и той започва да вика за помощъ. Видите ли своя ближень въ такава положение, притечете му се на помощъ. Не чакайте да дойде другъ нѣкой да му по-

могне. Всѣки отъ васъ може да стане лѣкаръ, да помогне на единъ страдащъ. Нека всѣки опита силата си, да види, колко знае. Въ такива случаи, именно, той може да провѣри знанията си.

Защо идатъ болеститѣ и изпитанията въ живота? За да приложите търпението си. Ако търпението ви е слабо, ще го развивате. Мнозина се оплакватъ отъ ревматизъмъ. Ето една възможностъ да приложите търпението си и постепенно да се лѣкувате. Считайте, че ревматизмътъ ви е даденъ, като научна теза за разработване. Ще пѣшкате, ще страдате, но ще пишете тезата си и ще благодарите, че имате възможностъ да оставите на свѣта своя наученъ трудъ. Това значи, да има човѣкъ разположение на духа. Като боленъ и здравъ, като сиромасъ и богатъ, като простъ и ученъ, той трѣбва да има разположение на духа си. Въ каквото положение да се намира, човѣкъ трѣбва да е доволенъ.

Всѣко състояние, презъ което човѣкъ минава, е временно. Това е естествено положение на нѣщата. Превърне ли се въ нѣщо постоянно, то е неестествено. Ако направите една малка погрѣшка, благодарете, че е малка. Ако направите голѣма погрѣшка, благодарете, че чрезъ нея сте избѣгнали злото, което ви е дебнало. Като направите голѣма погрѣшка, окръжаващитѣ спиратъ вниманието си върху тази погрѣшка и се стремятъ да не изпаднатъ въ сѣщото положение. Въ таквъ

случай вие трѣбва да благодарите, че по този начинъ сте избавили близкитѣ си отъ сжщата погрѣшка. Разумниятъ свѣтъ всѣкога компенсира нѣщата. Той разпредѣля тежеститѣ на живота върху всички хора: единъ день ще тури една погрѣшка, т. е. една тежестъ върху гърба на едного; на другия день — върху гърба на другиго и т. н. Тѣй щото, благодарете, че природата ви е удостоила съ известно внимание. Тя разчита на вашия грѣбъ, на вашитѣ сили, затова ви товари. Какъвъ лѣкаръ викатъ при сериозни болести? Най-видниятъ и способенъ. Следователно, ако те сполети голѣмо зло, знай, че ти си единъ отъ виднитѣ лѣкари, на когото е дадена задача да се справи съ това зло. Казвате, че лесно се говори, но мъчно се правятъ нѣщата. Наистина, мъчно се правятъ нѣкои нѣща, но могатъ да се направятъ.

Каквото да говорите, хората обичатъ да слушатъ, но не обичатъ да ги морализиратъ. Наистина, морализирането е най-тежкото забавление. Неприятно е цѣлъ день да слушате: това не прави, онова не прави. Майката пипа въ долапа, а детето не трѣбва да пипа. Защо? Да не счупи нѣщо. И майката може да счупи нѣщо. Майката гази въ рѣката, а детето не трѣбва да гази. Защо? Да не се удави. И майката може да се удави. Майката слиза сама по стълбата, а детето само не трѣбва да слиза. Защо? Да не падне. И майката може да падне. Детето иска само да слѣзе отъ стълбата

на втория етажъ, но майката не позволява. Докато майката е около детето и внася страхъ и смущение въ сърдцето му, то може да падне. Остане ли само въ кжщата, детето може да слѣзе по стълбата, безъ да падне. Оставено само на себе си, то слиза внимателно, стѣпало следъ стѣпало. Като види запалена свѣщъ, детето иска да я пипне. Ако майка му е при него и му забранява да пипа свѣщъта, детето непременно ще тури прѣста си и ще се изгори. Ако е само въ стаята, ще разглежда свѣщъта, ще я обикаля, но нѣма да тури прѣста си въ нея.

Свѣтътъ е пълень съ разумни същества, които предпазватъ и децата, и възрастнитѣ отъ опасности. Не сж само майката, бащата, братята и сестритѣ, които предпазватъ детето отъ опасноститѣ въ живота. Хиляди разумни същества изпълняватъ роля на пазители въ свѣта. Има едно разумно ръководство въ свѣта, въ което всички хора трѣбва да се нслушватъ. Това разумно ръководство наричаме Божия Промисълъ. Остави съдбата си въ ръцетѣ на Божия Промисълъ. Щомъ не можешъ да решишъ една задача, кажи въ себе си: Има Божия Промисълъ въ свѣта. Той ще се погрижи за това, което не е въ силитѣ ми да направя. Това не значи, че не трѣбва да работите и да чакате всичко отъ Бога. Божиятъ Промисълъ се проявява чрезъ Божественото, което е въ всѣки човѣкъ. Обърнете се къмъ Божественото въ себе си, направете връзка съ

него, и задачата ви ще се реши по-лесно, отколкото съ помощта на нѣкоя външна сила.

Сега ви говоря за Божия Промисълъ, но и безъ да говоря, вие ще го провѣрите по единъ начинъ; ако пъкъ ви говоря, ще го провѣрите по другъ начинъ. Свѣтътъ е училище, въ което всички сте поставени да учите. Свѣтътъ е създаденъ, като разуменъ методъ за възпитание и самовъзпитание на човѣчеството. Не се занимавайте съ окръжаващитѣ. Не желайте да бждете като другитѣ хора, нито тѣ — като васъ. Не мислете, че хората сж по-добри, или по-лоши отъ васъ. Ако сж по-добри отъ васъ, тѣ знаятъ това; ако сж по-лоши, пакъ го знаятъ. Дойдете ли до човѣка, поставете го на сжщото ниво, на което сте и вие. Не желайте да постигнете всичко изведнѣжъ. Изучавайте се всѣки день, да видите, докжде сте достигнали и какво ви предстои да направите. Какво ще придобиете, ако знаете, кжде има заровено злато въ земята? Хората преди васъ извадиха много злато отъ земята, но какво направиха съ него? Вмѣсто да го претопятъ, да го използватъ за своето облагородяване, да проникне въ кръвта имъ, тѣ го превърнаха въ пушки и топове, съ които днесъ се убиватъ едни други. Само онзи може да се ползува разумно отъ златото, който владѣе магическата пржчка. Достатъчно е да я завърти два-три пжти въ въздуха, и златото ще излѣзе на повърхността на земята. Безъ да копае земята, той ще има злато въ ржцетѣ си

и ще знае, какъ да го използва. Той не се нуждае отъ много злато. Днесъ има нужда отъ една златна монета — толкова му се дава. На другия день има нужда отъ две златни монети — толкова изважда отъ земята. Това е една съблазнителна мисълъ, но вѣрна. Тази мисълъ е опитана и дава резултатъ, но за онзи, който е придобилъ изкуството на магическата пръчица.

Мислете сега върху дветѣ основни положения отъ лекцията: законъ и принципъ. Законътъ и принципътъ сж общи за всички, но приложението имъ въ живота е различно. Всѣки човѣкъ се движи, но дадена е свобода на човѣка да се движи по начинъ, какъвто той си е избралъ. Всички хора мислятъ, но всѣки човѣкъ мисли по свой специфиченъ начинъ. Всички хора чувствуватъ, но всѣки чувствуватъ по свой специфиченъ начинъ. Всички хора работятъ, но всѣки работи по свой специфиченъ начинъ. Красотата на живота е въ разнообразието, обаче, законътъ и принципътъ при всички условия сж едни и сжщи.

Божията Любовь носи пълния животъ.

*

44. Лекция отъ Учителя, държана на
25 юний, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Морални правила

Т. м.

Съвременнитѣ учени и философи говорятъ за морала, като даватъ различни опредѣления. Какво разбираме подъ думата „моралъ“? Моралътъ представя сборъ отъ такива правила за живота, които сж общи за всички хора. Ако начъртаете нѣколко концентрични кръга, всички заедно представятъ основния моралъ на живота. Значи, всѣки кръгъ отдѣлно не е нищо друго, освенъ едно отъ правилата за живота. Запримѣръ, външниятъ, най-голѣмъ, кръгъ, представя правило за хранене. Общо правило за всички живи същества, отъ най-голѣмото до най-малкото, е да ядатъ. Какъ ще ядатъ, кога и колко, това зависи отъ самитѣ същества. Никой нѣма право да се мѣси въ тѣхната работа. Всѣки човѣкъ яде, когато е гладенъ. Гладътъ е вътрешенъ импулъсъ въ човѣка, който опредѣля, кога трѣбва да яде. Щомъ сте гладни, яжте; не сте ли гладни, не яжте. Ядете ли, когато не сте гладни, вие вършите престѣпление по отношение на своя организъмъ. Освенъ това, човѣкъ трѣбва да избира храната си. Той не трѣбва да яде всичко, каквото око му пожелае, но само такава храна, която се отразява добре върху органи-

зъма му. Не яжте храна, която разстройва стомашната ви система. Въ тази храна има нѣщо неестествено. Който ви даде такава храна, той ви деморализира. Всѣки човѣкъ, който посочва правилния начинъ на хранене, носи великъ моралъ въ себе си. Този човѣкъ има предъ видъ вашето добро.

Като ученици, вие трѣбва да започнете отъ морала на храненето. Ако този моралъ не можете да разберете, никакъвъ другъ моралъ нѣма да разберете. Ако не можете да разберете и приложите правилото за храненето, какъ ще приложите другитѣ житейски правила? Ще кажете, че еди-кой си човѣкъ е добъръ. Добротата на човѣка е храна, отъ която мнозина се ползватъ. Разберете ли добротата на човѣка, вие можете да се храните съ нея така, както се храните физически.

Като изучавамъ живота на съвременнитѣ хора, намирамъ, че много отъ тѣхъ, млади и стари, вървятъ по наклонъ, вследствие на което губятъ и това, което иматъ. Днесъ губятъ, утре губятъ, докато се провалятъ съвършено. Щомъ се провалятъ, тѣ започватъ да си служатъ съ лъжа. Дойдатъ ли до лъжата, още повече загазватъ. Какво представлява лъжата? Лъжата не е нищо друго, освенъ нечиста храна. Който лъже, той се храни съ най-нечистата храна. Който говори истината, той употребява най-чистата храна. Христосъ казва: „Ако не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нѣмате животъ въ себе си“. Плътта и

кръвта на Христа представятъ най-чистата храна. Ако не употребявате тази чиста храна, нѣмате животъ въ себе си. Да се храни човѣкъ съ чиста храна, това е едно отъ правилата на живота, едно отъ условията на основния моралъ. Не спазвате ли този моралъ, вие сте осждени на смъртъ, на изгнание. И при това положение, каквито дарби да имате, всичко ще изгубите. Природата е строга къмъ всѣки, който не изпълнява нейния моралъ. Тя превръща въ прахъ всички, които нарушаватъ нейнитѣ закони. Който се е превърналъ отъ човѣкъ въ пращинка, той е станалъ за смѣхъ и поругание предъ свѣта.

Нѣкои мислятъ, че като умратъ, всичко се свършва съ тѣхъ. Не е така. Испитанията и страданията следватъ човѣка и подиръ смъртъта. Не е лесно да умре човѣкъ. Най-страшното нѣщо въ свѣта е смъртъта. Когато бѣше въ Гетсиманската градина, Христосъ се моли дълго време, и отъ напрежение кръвъ излѣзе отъ поритѣ Му. Мнозина се запитватъ, какъ е възможно Христосъ, Синъ Божи, да изпадне въ такова положение? Той самъ казва за себе си: „Имамъ властъ да положа душата си, имамъ властъ да я взема“. Въпрѣки тѣзи възможности, Христосъ мина презъ нечовѣшки страдания. Дойде въ свѣта, свѣтътъ не Го прие. Дойде между своитѣ си, но тѣ не Го познаха. Като четатъ историята за живота на Христа, хората си правятъ различни заключения. Много отъ тѣхнитѣ заключения сж криви

—като тия на вълка. Като нападне овцата, той казва, че е правилно да я разкъса, докато е жива, и така да я изяде. Човѣкъ намира, че вълкътъ върши престѣпление къмъ овцата. Когато вълкътъ разкъсва овцата, това е престѣпление. Обаче, когато човѣкъ разкъсва ябълката, това не било престѣпление. Правъ е човѣкъ. Ако ябълката е зрѣла, нѣма никакво престѣпление въ това, че човѣкъ я разкъсва съ жбитъ си. Ябълката иска само едно: семкитъ ѝ да посадите. Обаче, ако ядете зелена ябълка, преди да е узрѣла, вие вършите престѣпление. Ако вълкътъ яде зелена, неузрѣла овца, сѣщо върши престѣпление. Като знаете това, и вие не трѣбва да късате зелени плодове. Човѣкъ има право да се ползува отъ живота на низшитъ същества само тогава, когато тѣ се жертвуватъ доброволно.

Кога може да се жертвува човѣкъ? Когато обича. Безъ любовь никаква жертва не съществува. Срещне те нѣкой и те пита, обичашъ ли го. За да го обичашъ и да те обича, ти трѣбва да си пожертвувалъ нѣщо за него. Майката има право да пита дъщеря си, обича ли я, защото е жертвувала нѣщо за нея. Бащата има право да пита сина си, обича ли го, защото е жертвувалъ нѣщо за него. Ако богатиятъ носи на гърба си чувалъ, тежъкъ сто килограма, и пита бедния, обича ли го, последниятъ ще му каже: Дай ми десетъ килограма отъ своя товаръ.—Ама обичашъ ли ме? —Дай ми още десетъ килограма. Щомъ свали 50 ки-

лограма отъ гърба на богатия, бедниятъ казва: Обичамъ те. Богатиятъ е доволенъ отъ любовта на бедния, защото товарътъ му е олекналъ. Следователно, за да обичашъ нѣкого, или трѣбва да му дадешъ нѣщо, или да вземешъ нѣщо отъ него. Въ човѣшкия животъ любовта се изразява въ отношения на взимане и даване. Търговецътъ продава единъ костюмъ на своя клиентъ, а клиентътъ му дава пари. Изобщо, само онзи обича, който може да допринесе нѣщо за благо на своя възлюбенъ. Може ли да помогне нѣщо за неговото подигане, той го обича. Нѣкой казва, че обича едичкого си, а не е готовъ на никаква жертва. Представи ли му се случай да вземе нѣщо, той е на първо мѣсто, но нищо не дава отъ себе си. Това не е моралъ.

Съвременниятъ човѣкъ се нуждае отъ моралъ, върху който да построи живота си. Всички хора се нуждаятъ отъ моралъ, на който всѣки моментъ да разчитатъ. Божествениятъ свѣтъ изисква отъ човѣка нѣщо установено. Нѣма ли нѣщо установено въ себе си, на което всѣкога да разчита, човѣкъ е изложенъ на голѣми страдания. При каквито условия да се намѣри, моралниятъ човѣкъ не се подава на злото. Колкото да гладува, той нѣма да си допусне никакво престѣпление. Той изключва кражбата и лъжата отъ живота си. Когато приложи правилно закона за яденето, човѣкъ едновременно прилага и законитѣ за правилното дишане, мислене, чувствуване и служене. Когато приложи

тия правила въ живота си, човѣкъ пристѣпва къмъ други правила, но вече второстепенни. Всичко, което учи, човѣкъ трѣбва да го прилага на време и правилно. Не прилага ли знанията си правилно, той създава голѣми нещастия, както за себе си, така и за окръжаващитѣ. Всѣки несполучливъ опитъ носи лоши послѣдствия. Казано е въ Писанието: „Никой не живѣе за себе си“. Следователно, живѣйте добре и разумно, за да не причинявате страдания на възвишенитѣ същества, които взиматъ участие въ вашия животъ.

Казано е: „Не съдете, да не бъдете съдени.“ Защо не трѣбва да съдите? Защото има законъ, който съди човѣка. Не е нужно вие да го съдите. Обаче, има хора, които живѣятъ безъ всѣкакъвъ законъ, вследствие на което вие не трѣбва да се занимавате съ тѣхъ. Тѣзи хора се отнасятъ къмъ категорията на мъже-животни и жени-животни. И най-миролюбивитѣ отъ тѣхъ сж въ постоянна война помежду си. Тѣ сж подобни на животни. Тѣ решаватъ въпроситѣ чрезъ закона на насилието. Тамъ силниятъ има право. Запримѣръ, еленитѣ, които сж миролюбиви животни, решаватъ спороветѣ си съ сила. Когато десетина рогача срещнатъ една женска, тѣ започватъ да се биятъ. Женската стои настрана и гледа. Който отъ десетитѣ излѣзе най-силенъ, него избира. Тя иска да бъде осигурена. И наистина, щомъ предпочете най-силния, тя осигурява живота си. Втората категория хора наричаме човѣкъ-мжжъ и човѣкъ-жена. Тѣ живѣятъ споредъ Божиитѣ за-

кони. Нарушатъ ли единъ отъ тия закони, тѣ попадатъ вече подъ тежестъта на неговитѣ удари. Каква нужда има да сѣдите такива хора? Има кой да ги сѣди. Който живѣе споредъ Божиитѣ закони, той се намира подъ тѣхната закрила, както кошутата подъ закрилата на най-силния еленъ. Ако човѣкъ отива при Бога и не разчита на Неговата подкрепа, безсмислено е да Го следва. За човѣка Богъ представя най-мощния, най-великия, най-благия, на Когото разчита въ всички случаи на своя животъ. Не е достатъчно човѣкъ само да вѣрва въ Бога, но той трѣбва да Го познава, да знае, на кого разчита. Въ това отношение, човѣкъ трѣбва да е изработилъ въ себе си вѣтрешенъ моралъ, на който да разчита въ всички случаи на живота си.

Съвременнитѣ християни казватъ, че вѣрватъ въ Христа. Колко отъ тѣхъ сѣ видѣли Христа и Го познаватъ? Нѣкои ще кажатъ, че сѣ Го видѣли на сънъ. Какъ сѣ Го видѣли? Едни сѣ Го видѣли разпнатъ на кръстъ, други сѣ Го видѣли да проповѣдва. Тѣ сѣ Го видѣли, но въпрѣки това не изпълняватъ Неговото учение. Това не е виждане, това не е никакъвъ моралъ. Какво въ сѣщностъ е моралътъ? Моралъ е онова положение въ човѣка, което не го отклонява отъ Божественото. Явили се нѣщо, което може да наруши Божественото въ човѣка, това не е моралъ. Нѣкои казватъ, че и да искатъ да постигнатъ споредъ великия моралъ на живота, не могатъ. Защо

не могатъ? Защото имали кармични отношения, съ които не сж ликвидирали още. Кармата не оправдава човѣка. Кармата подразбира дългове, които трѣбва да се плащатъ. Ще извика-те своя кредиторъ и ще му кажете истината, както е въ действителностъ: Азъ ви дължа еди-каква си сума. Досега не можахъ да я изплатя по еди-какви си съображения. Решихъ, обаче, да изплатя всичкитѣ си дългове. Отъ днесъ започвамъ да изплащамъ. Кой кредиторъ, при това положение, нѣма да се примири съ своя длъжникъ? Всѣки ще бжде готовъ даже да отстъпи нѣщо отъ дълга. Тѣй щото, човѣкъ може да приложи основния моралъ на живота при всички случаи. Нѣма положение, въ което той може да наруши морала на природата, или морала на великия животъ. Какъвъ ученикъ е този, който не може да прилага правилата и законитѣ на учението, което следва? Ще каже нѣкой, че е последователъ на новото учение.

Новото учение има свои правила и принципи, които трѣбва да се прилагатъ. Който не ги прилага въ живота си, той не е ученикъ на новото учение. Ученикътъ не трѣбва да мисли само за небето. Докато е на земята, той трѣбва да спазва правилата, които земниятъ животъ му налага. Запримѣръ, на земята човѣкъ трѣбва да яде. Какъ яде, по какъвъ начинъ — съ вилица, съ лъжица и съ ножъ, или безъ тѣзи пособия, не е важно. Това сж положения извънъ основния моралъ на храненето. Истин-

скиятъ моралъ на храненето изисква отъ човѣка да яде чиста храна — нищо повече. Сжщевременно, започне ли да яде, човѣкъ трѣбва да измие рѣцетъ си. Той трѣбва да бжде чистъ и отвънъ, и отвътре. Нѣкои хора сж външно чисти, а вътрешно не сж чисти; други пъкъ сж вътрешно чисти, а външно не сж. Кое положение е за предпочитане? За предпочитане е човѣкъ да бжде вътрешно чистъ, но и външната чистота не се изключва.

Моралниятъ, духовниятъ човѣкъ е чистъ и външно, и вътрешно. Седнешъ ли предъ трапезата, ще ядешъ внимателно, да не капне отъ яденето върху чистата покривка. Чистотата е необходимо условие за здравето. За да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да подържа въ ума си свѣтли и хармонични мисли, а въ сърдцето си — топли и възвишени чувства. Мине ли презъ ума ви нѣкаква отрицателна мисълъ, или презъ сърдцето ви — нѣкакво отрицателно чувство, не се спирайте върху тѣхъ. Оставете ги да минатъ и заминатъ, безъ да се ровите въ тѣхъ. Тѣ сж чужди мисли и чувства, които нѣматъ нищо общо съ васъ. Ако мразите нѣкого и не можете да го търпите, не мислете за него. Ще кажете, че този човѣкъ ви е изялъ десетъ хиляди лева и не можете да го обичате. Вашиятъ миръ струва повече отъ десетъ хиляди лева. Ако несправедливо е задигналъ тѣзи пари отъ васъ, единъ день той ще съзнае погрѣшката си и самъ ще я изправи. Отъ всѣки човѣкъ се иска да бжде изпра-

венъ къмъ себе си и къмъ своитѣ близни. Какъ сж другитѣ къмъ него, това не е негова работа. Ти не сжди брата си, остави го самъ да се изправи. За тебе е важно приложението на основния моралъ.

И тъй, първитѣ основенъ моралъ на живота е храненето, вториятъ — дишането, третиятъ — чувствуването, четвъртиятъ — мисленето, петиятъ — служенето на Бога. Ако не знае правилно да яде, да диша, да чувствува, да мисли, човѣкъ не може да служи на Бога. Това сж петъ основни правила, петъ велики закони на живота. Изпълни ли тия закони, човѣкъ е свободенъ да живѣе, както иска. Следователно, само онзи човѣкъ може да бжде свободенъ, който е изпълнилъ задължението си къмъ петтѣ основни, морални положения на живота. Не ги ли изпълни, той може да говори, колкото иска, да се стреми къмъ велики идеали, но нищо не може да постигне. При това положение той ще бжде обикновенъ човѣкъ, който се движи по наклонна площъ. Като приложи петтѣ основни, морални правила, човѣкъ ще дойде въ онази областъ на живота, дето ще му покажатъ най-хубавата храна, най-чистия въздухъ, най-топлото чувство, най-свѣтлата мисълъ и най-красивото служене. Само онзи може да се домогне до приложението на тия принципи, който е придобилъ вътрешна и външна чистота.

Какво ще кажете за единъ човѣкъ, който външно постъпва по единъ начинъ, а вътреш-

но — по другъ? Срѣщате една жена, която ви кани любезно у дома си, угощава ви добре, разговаря се приятелски съ васъ, но щомъ си отидете, веднага казва: Отде се намѣри този човѣкъ, да ми отнеме времето? Като говоримъ за проявитѣ на такива хора, ние ги извиняваме. Но дойдемъ ли до ученика, който иска да следва новото учение, тамъ никакво извинение не помага. Ученикътъ трѣбва да бжде еднакъвъ и външно, и вътрешно. На ученика не се казва, какво трѣбва да прави, или да не прави, но казвамъ: Яжте здрава храна, дишайте чистъ въздухъ, обичайте красиво, мислете право и служете на Бога съ любовъ. Който живѣе споредъ тия правила, той е добъръ, щедъръ, любещъ човѣкъ. Природата пази своитѣ закони строго и не разпилява енергиитѣ си. Тя си служи съ методи, които изискватъ най-малко разходи. Въ природата има изобилие, но не и разточителностъ. Като знаете това, следвайте законитѣ на природата: не бждете разточителни нито въ яденето, нито въ дишането, нито въ чувствата, нито въ мислитѣ си. И въ даване, и въ взимане човѣкъ трѣбва да прилага законитѣ на разумната природа. Не спазва ли тия закони, той върши престѣпление.

Това, което говоря, се отнася до ония, които искатъ да се развиватъ. Защо човѣкъ яде, диша, чувствува, мисли, има редъ причини. Човѣкъ яде, защото гладътъ го мжчи; той диша, за да не се задуши; той чувствува, за да храни сърдцето си; той мисли, за да при-

добие знания, да се ориентира въ свѣта, въ който живѣе. Други казватъ, че човѣкъ мисли, за да не живѣе въ тъмнина. Въпросътъ за тъмнината е въпросъ за адепитѣ. Само адептътъ може да говори за тъмнината. Христосъ казва: „Азъ съмъ виделината на свѣта.“ Какво означава виделината, това знаятъ само посветенитѣ. Христосъ донесе виделината въ свѣта, т. е. красивитѣ отношения между хората. Той донесе любовта, но и до днесъ още хората не я разбиратъ и прилагатъ. Момата играе на хорото съ възлюбения си, докато се ожени за него. Щомъ се ожени, любовта ѝ изчезва. Това не е правилно положение, това не е моралъ. Любовта не се губи, нито се измѣня. Истинската любовъ се проявява въ човѣка при всички случаи на живота му: като жененъ и нежененъ, като младъ и старъ. Ако играешъ на хорото и се обличашъ съ нови, чисти дрехи, прави това за Господа, за никой другъ. Погледне ли те нѣкой, нека види Господа въ тебе. Каквото да ти говори човѣкъ, знай, че той не е Онзи, Когото търсишъ. Много моми и момци се хващатъ на житейското хоро, обличатъ се съ най-чиститѣ си и красиви дрехи и казватъ, че правятъ това заради Господа. Въ края на краищата, вмѣсто да намѣрятъ Бога, тѣ намиратъ другъ нѣкой и се разочароватъ.

Една американка решила да се срещне една вечеръ, въ опредѣленъ часъ и на опредѣлено мѣсто, съ своя възлюбенъ. Нощта била тъмна, нищо не се виждало. Тя стигнала на

опредѣленото мѣсто и видѣла, че нейниятъ възлюбенъ я чака вече. Тѣ се пригърнали и тръгнали да се разхождатъ. Като дошли до една освѣтена улица, тя видѣла, че вмѣсто възлюбениятъ ѝ, наредъ съ нея се движилъ единъ негъръ. Значи, тъмнината я заблудила, не могла да познае своя възлюбенъ. Какво показва това? Това показва, че американката не била разумна. Колко пжти и вие сте пригръщали нѣкой негъръ вмѣсто вашия възлюбенъ!

Следователно, ако човѣкъ не може да познае Бога въ сърдцето си, въ ума си, както и въ всички свои постѣпки, той ще се намѣри въ положението на американката и после ще съжалява, ще се разочарова. Ще кажете, че трѣбва да обичате всички хора. Не, ще обичате само ония, които сж излѣзли отъ Бога. Вие не можете да обичате ония хора, които не сж излѣзли отъ Бога. Има хора, животни, птици, мушици, които сж излѣзли отъ Бога, но има и такива, които не сж излѣзли отъ Бога. Ония живи същества, които сж излѣзли отъ Бога, колкото малки да сж, вие можете да ги обичате. Не сж ли излѣзли отъ Бога, вие не можете да ги обичате. Най-малката мушица, излѣзла отъ Бога, носи въ себе си заложби и възможности, чрезъ които единъ день ще се издигне, ще излѣзе отъ положението, въ което се намира. Вие можете да се разговаряте съ това същество, да му дадете нѣкакъвъ импулъсъ. Срещнете ли го следъ нѣколко години, вие ще познаете, какво

и какъ е използувалъ вашиятъ импулсъ. Като ученици, вие трѣбва да бждете будни, всѣки моментъ да помагате на вашитѣ близки, по-слаби отъ васъ. Всички живи същества могатъ да се съобщаватъ помежду си. Тѣ сж свързани като скачени сждове. Като си помагате, вие можете да се изучавате. И тогава вие ще знаете, защо единъ и сжщъ човѣкъ се проявява по два различни начина. Нѣкога се чувствува силенъ, готовъ на всички услуги и жертви. Това се дължи на Божественото въ него, което дава импулсъ, сила и радостъ на душата. Другъ пътъ той казва: Сгрѣшихъ, паднахъ, не зная, какво да правя. Човѣкъ съмъ, съ слабости, не мога да се справя съ себе си. Това е проява на човѣшкото, на слабото естество въ човѣка. Значи, всѣки човѣкъ, силенъ или слабъ, проявява и дветѣ начала въ себе си — човѣшкото и Божественото. Обаче, задача на човѣка е да подчини човѣшкото на Божественото въ себе си и да следва правия пътъ къмъ Бога.

Христосъ казва: „Имамъ властъ да положа душата си, имамъ властъ и да я взема.“ Чрезъ тѣзи думи се проявява Божественото начало въ Христа. Когато бѣше въ Гетсиманската градина на молитва, Христосъ каза: „Господи, ако е възможно, нека ме отмине тази чаша.“ Чрезъ тѣзи думи се проявява човѣшкото въ Христа. Следователно, както въ Христа, така и въ всѣки човѣкъ сжществуватъ дветѣ начала—Божествено и човѣшко. Когато

човѣшкото не се проявява на мѣсто, Божественото трѣбва да го въздържа и възпитава. Прояви ли се човѣшкото въ тебе, ще работишъ; прояви ли се Божественото, ще служишъ на Бога. Нѣкой казва: Знаешъ ли, кой съмъ азъ? Той се представя като нѣкакво божество, а въ сжщностъ човѣшкото въ него се изявява. Когато си слабъ, когато търсишъ нѣщата, когато се съмнявашъ и колебаешъ, когато се извинявашъ за неизпълнени задължения, ти си въ положението на човѣкъ, който проявява човѣшкото въ себе си. Почувствуваешъ ли се силенъ, смѣлъ и решителенъ, готовъ всѣки моментъ да вършишъ волята Божия, ти си далъ пжтъ на Божественото въ себе си. При това положение ти никого не сждишъ и не критикувашъ. Ти знаешъ, че всѣки човѣкъ може да изпадне въ безсилие и да сгрѣши.

Като ученици, вие трѣбва да се откажете отъ неразумната критика, но да се запитате въ себе си: Ямъ ли правилно? Дишамъ ли правилно? Чувствувамъ ли правилно? Мисля ли правилно? И най-после, служа ли правилно на Бога? Можете ли да си отговорите положително на тия въпроси, вашитѣ отношения къмъ Божественото въ свѣта, т. е. къмъ Първата Причина на нѣщата, сж правилни. Дойде ли до това положение, човѣкъ е излѣзълъ вече отъ временнитѣ условия на живота, отъ временния моралъ. При великия моралъ на живота смъртъ не сжествува. Когато двама души се обичатъ, тѣ трѣбва да живѣятъ споредъ

основния моралъ, който изключва смъртта. Тѣ се обичатъ вѣчно, и никой отъ тѣхъ не може да умре. Въ любовта нѣма раздѣла, нѣма и смъртъ. Ако двама души се обичатъ и умиратъ, тѣ не се обичатъ. Любовта, като качество на Бога, носи безсмъртие. Придобие ли Божията Любовь, човѣкъ може едновременно да обича много хора. Споредъ човѣшката любовъ това е престѣпление. Престѣплението не седи въ това, че обичашъ много хора, но въ това, че като имъ говоришъ за любовта си къмъ тѣхъ, въ сѣщностъ не ги обичашъ. Неморално е да лъжешъ, че обичашъ, а въ сѣщностъ не обичашъ. Ако отидете въ нѣкоя гостилница и заплатите за най-хубавото ядене, а получите най-лошото, това е неморално. Въ тази постѣпка отсѣтствува любовта. Отидете ли въ една гостилница и заплатите скѣпо, гостилничарятъ трѣбва да ви даде такова ядене, което да се отрази благотворно върху организъма ви. Това показва, че той ви обича. Не ви ли даде такова ядене, той не ви обича. При любовта нѣщата ставатъ естествено и доброволно. Не е нужно да казвате на човѣка, какво да прави и какво да не прави. Има ли любовъ въ себе си, той всичко може да направи. Любовта е единствената сила, която може да преобрази човѣка, да го освободи отъ всички стари навици. Нѣмате ли любовъ, колкото да казвате на човѣка това да прави, онова да прави, той нѣма да ви послуша. Безъ любовъ човѣкъ е подобенъ на кривия ракъ. Кол-

кото да говорите на рака да върви право, той нѣма да го направи. Защо? Не може. За да се освободи отъ своя старъ навикъ, да ходи криво, рактъ трѣбва да се преобрази, да мине въ друго състояние. Това може да направи само любовта. Само тя е въ сила да изправи всички изкривени форми. Обаче, затова се искатъ голѣми знания и сили. Когато дойде на земята Христосъ не можа да оправи хората. Той не искаше да прилага насилието. Обаче, всички хора, които доброволно приеха Неговото учение, се изправиха. Ония пъкъ, които не искаха да го разбератъ и приложатъ, и до днесъ още не сж изправени. Всѣко учение, добре разбрано и приложено, дава устой на човѣка. Той всѣки день се изправя и освобождава отъ своитѣ стари и лоши навици. Не е въпросъ отвѣнъ да поучавате хората, да ги съветвате да бждатъ добри, да водятъ чистъ и светъ животъ. Съ думи това не се постига. Човѣкъ трѣбва да се е проникналъ съ любовъ къмъ истината, да е готовъ всѣкога да я прилага. Носи ли този стремежъ къмъ истината въ себе си, той има сили да изправи живота си. Срѣщате единъ човѣкъ, който има жена, деца, работи по цѣлъ день, а вие го съветвате да живѣе чисто, да обича Бога и хората. Щомъ го заставяте отвѣнъ да живѣе добре и да прояви любовта си, той веднага ще ви запита: Ти живѣешъ ли добре? Човѣкъ трѣбва да вижда доброто навсѣкжде и самъ да се стреми къмъ него. Истинскиятъ

моралъ е написанъ вжтре въ човѣка. Твоята задача е да обърнешъ вниманието му къмъ написаното въ него, а не да го морализирашъ.

Едно се иска отъ всѣки човѣкъ: да приложи любовта въ своя животъ. Ще цитирате, че Мойсей казалъ: „Око за око, зжбъ за зжбъ.“ Така е казалъ Мойсей, но Христосъ каза друго нѣщо: „Ако те ударятъ на едната страна, дай и другата.“ И дветѣ положения сж противоречиви. Кой човѣкъ може да приложи Христовия моралъ? Само онзи, който има любовъ въ себе си. Щомъ носи любовта въ себе си, той може да увеличава топлината си, колкото пожелае. Дойде ли неприятельтъ да му удари една плесница, той веднага увеличава топлината си до 30 хиляди градуса. Какво ще стане съ ржката на неговия неприятель? Не само ржката му ще изгори, но цѣлъ ще изгори и ще изчезне. Може ли следъ това да му удари още една плесница? Не може. Той е изчезналъ вече. никжде не можете да го намѣрите. Който може да приложи Христовото учение, той е излѣзълъ отъ областта на личния животъ.

Личниятъ животъ подразбира животъ на разпавии. Въ този животъ човѣкъ първо се бори съ себе си, а после и съ своитѣ близки. Тѣй щото, видишъ ли, че двама души спорятъ, или се каратъ, тѣ сж въ областта на личния животъ. Мини и замини край тѣхъ, безъ да се спирашъ и да давашъ мнението си, кой отъ двамата е правъ. Ако те повикатъ и поискатъ нѣкакъвъ съветъ отъ тебе, това е другъ въ-

просъ. Ти ще се спрешъ, ще кажешъ мнението си и, безъ да ги сждишъ, ще си заминешъ. Ако твоятъ съветъ е добъръ, тѣ ще го приложатъ и ще ти благодарятъ, Тѣ ще те поканятъ у дома си и ще те нагостятъ добре.

Искате ли сега и азъ да ви дамъ единъ съветъ? Моятъ съветъ е следниятъ: не се занимавайте съ личния животъ на хората. Видите ли, че двама души се каратъ, не ги сждете, не се ровете въ причината на тѣхния споръ. Не се интересувайте отъ това, кой какъ живѣе, какъ се облича, какъ се храни и т. н. Само онзи има право да се занимава съ личния животъ на хората, който е изправилъ своя животъ. Обаче, преди да е изправилъ себе си, да се занимава съ живота на другитѣ, това е губене на време, това е отклоняване отъ правия пътъ на живота. Има учени хора, които сж посветили десетки години за изучаване живота на нѣкои малки бубулечици и пеперуди, съ най-голѣмитѣ имъ подробности. Ако една пеперуда, или единъ бръмбаръ заслужаватъ да се посветятъ десетки години за тѣхния животъ, колко повече заслужа това единъ човѣкъ. Важно е, обаче, да изучавате цѣлокупния животъ на човѣка, а не само личния. Изучавате ли цѣлокупния му животъ, вие се подигате; изучавате ли само личния му животъ, вие губите.

И тъй, да изучавате нѣщата едностранчиво, това значи, да си създадете стари навици. Старитѣ навици произвеждатъ особени

пропуквания въ правилността на вашето хранене, дишане, чувствуване, мислене и служене. Влѣзе ли една неправилна мисълъ, или едно неправилно чувство въ вашия мозъкъ и въ вашето сърдце, тѣ измѣнятъ пѣтя на вашето развитие. За да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да се домогне до ония свои желанія, които съответствуватъ на правилния начинъ на хранене, на дишане, на мислене, на чувствуване и на служене на Бога. Кѣмъ тия желанія трѣбва да се стремите. Тия желанія внасятъ въ човѣка потикъ кѣмъ красивото и възвишеното. Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да убие въ себе си всѣко желание. Това не е права философия. Преди всичко, убийството, въ всѣка своя проява, е забранено. Азъ превеждамъ тази мисълъ въ друга форма: Постави всѣко желание на своето мѣсто. Желанието за ядене постави при яденето; желанието за дишане — при дишането; желанието за чувствуване — при чувствата; желанието за мислене — при мисълъта и желанието за служене — при служенето на Бога. Поставете ли всѣко желание на своето мѣсто, вие сте попаднали въ правия пѣтъ на своето развитие.

Като ученици, за да поставяте всѣко нѣщо на своето мѣсто, вие трѣбва да правите упражнения, да прилагате знанията си. Само по този начинъ вие ще познаете, докѣде сте дошли. Какво прави онзи, който иска да излѣзе на състезание, да се бие съ юнаци? Той трѣбва всѣки день да се упражнява, да при-

лага своята сила. Ако се упражнява и развива мускулитѣ си, той може да надвие противника си и да получи вѣнецъ за победа. Всички ще му ржкоплѣската и ще го признаятъ за герой. Не прави ли упражнения, противникътъ му веднага го поваля на земята, и всички му се смѣятъ. Трѣбва ли той да остане на земята и да чака да дойде нѣкой отвънъ да го дигне? Трѣбва ли да се оплаква, че го съборили? Никакво оплакване не се позволява. Паднешъ ли, не плачи, но стани отъ земята и започни отново да се упражнявашъ.

И учителятъ, и ученицитѣ трѣбва да правятъ упражнения. Учителъ може да бжде само онзи, който говори истината. Който не говори истината, който не я познава и разбира, той не е учителъ. Ако това се изисква отъ обикновения учителъ, колко повече се изисква отъ Великия Учителъ! Мине ли край хора, които вършатъ престѣпления, Той трѣбва да имъ помогне. Съ свѣтлината на своя умъ, Той трѣбва да имъ покаже, че не сж на правъ пѣтъ. Следъ това Той трѣбва да се обърне къмъ пострадалия и, ако е убитъ, да го запита, защо сж го убили. Ако каже, че сж го убили за лъжа, по нѣкакъвъ начинъ трѣбва да му се помогне да съзнае грѣшката си и да я изправи. Физическиятъ човѣкъ умира, т. е. тѣлото му се разлага, но съзнанието му остава живо. Чрезъ съзнанието си той може да продължава да се учи. Великиятъ Учителъ

търси начинъ, чрезъ който да помогне на убиятия, и съ това да оправи работата. Когато оправи работата, Учителътъ е радостенъ и веселъ. Докато оправи работата, Той е сериозенъ и замисленъ.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ ще бжде и радостенъ, и скръбенъ. Въ скърбитѣ и страданията той търси начинъ за разрешение на известни въпроси. Въ радоститѣ пъкъ си почива. Следъ като е решилъ задачата си, той се радва. Като минава презъ скърби и радости, човѣкъ дохожда най-после до положение да предвижда нѣщата, които предстоятъ да станатъ. До известна степенъ той може да гадае онова, което му предстои да преживѣе. Често слушате да се казва: Сждба е това! Ти знаешъ, че ще ти се случи това или онова, но защо се случва така, не знаешъ. Казвашъ, че това е сждба, но все пакъ искашъ да разберешъ, какво нѣщо е сждбата. Досега никой човѣкъ не е могълъ да каже, какво нѣщо е сждбата и защо се извява по единъ, или по другъ начинъ.

Веднѣжъ запитали единъ отъ великитѣ мждреци на Египетъ, защо е допусната злата сждба въ свѣта, но вмѣсто отговоръ, той стисналъ устнитѣ си и нищо не казалъ. И за добрата сждба не се говори нищо. Има нѣща, които сж опредѣлени да станатъ още преди създаването на свѣта. Никой не може да измѣни тия нѣща. Дойде ли времето имъ, тѣ непременно ще се сбжднатъ, както

сж опредѣлени. Обаче, има нѣща опредѣлени, които могат да се смекчатъ, а могат и съвършено да се измѣнятъ. Това зависи отъ човѣка. Затова е казано, че човѣкъ самъ чъртае сждбата си. Обаче, има сждба, която по никой начинъ не може да се отмѣни. Ето, самъ Христосъ се моли да се отмѣни сждбата Му, да Го отмине горчивата чаша, но това не стана. Следъ това Той се примири съ сждбата си и каза: Господи, въ Твоитѣ рѣце предавамъ Духа си. Да бжде Твоята воля! И Пилатъ искаше да помогне на Христа, но не можа. Значи, има нѣща въ свѣта, които не могат да се измѣнятъ, каквито усилия да се правятъ: ако сж опредѣлени да станатъ, ще станатъ; ако не сж опредѣлени да станатъ, нѣма да станатъ. Натъквате ли се на такива нѣща, не си правете илюзии, че можете да ги измѣните. Каквото да правите, както да разсждавате, тѣ ще станатъ споредъ Великото предопредѣление на Битието. Обаче, дойдете ли до нѣща, които сж въ ваши рѣце, тамъ трѣбва да приложите всички усилия и способности, да ги предотвратите.

Сега ние навлѣзохме въ областъ, която има отношение само къмъ силнитѣ ученици. Това не значи, че всички сте силни и трѣбва да станете светии. Азъ имамъ желание, нѣкои отъ васъ, които сж готови за това, да станатъ гениални, а на всички останали желая да бждатъ поне талантливи. Не искамъ да има обикновени ученици въ Школата. Дали ще се проя-

вите като гении, или таланти, не е важно; важно е да бъдете свободни по умъ, по сърдце и по воля. Като придобиете свобода за себе си, пазете свободата и на другитѣ. Това значи свободенъ човѣкъ. Свободниятъ човѣкъ знае правилно да се храни, да диша, да чувствува, да мисли и да служи на Бога. Знае ли тия нѣща, човѣкъ се е развилъ правилно и физически, и духовно, и умствено. Като го погледнете, виждате, че той е изработилъ красиви линии на лицето, на тѣлото си. Той не е нито слабъ, нито пълень. Замине ли за другия свѣтъ, той влиза направо въ райската градина. Намѣрятъ ли, че не отговаря на мѣрkitѣ, веднага го връщатъ на земята, да завърши започнатата си работа. Щомъ ви видятъ, веднага ще познаятъ, правилно ли сте се хранили, правилно ли сте мислили и чувствували, правилно ли сте служили на Бога. Не сте ли изпълнили едно отъ тия правила, както трѣбва, вие имате нѣкакъвъ недостатъкъ.

Въ разумния свѣтъ не приематъ хора съ надостатъци. Най-малкиятъ недостатъкъ се отразява върху всички основни правила на живота. Не ядешъ ли правилно, ти не можешъ да служишъ правилно. Тия правила сж тѣсно свързани едно съ друго. Ако ядешъ правилно, ще служишъ правилно. Има единъ законъ въ свѣта, който обхваща всички положения въ живота. Тѣй щото, отдолу ли ще започнешъ, или отгоре, резултатътъ е единъ и сжщъ; отдѣсно ли ще започнешъ, или отлѣво, резултатътъ е

пакъ единъ и сжщъ. Това се отнася и до основния моралъ въ живота. Основниятъ моралъ е общъ за всички сжщества, безразлично, дали ще започнете отгоре-надолу, или отдолу-нагоре. Достатъчно е да погледнете линиитъ на човѣшкото тѣло, за да познаете веднага, можете ли да отпуснете на този човѣкъ кредитъ, или не можете. Има линии на човѣшкото лице, както и на човѣшкото тѣло, които опредѣлятъ щедростта на човѣка.

И тъй, започнете сега съ първото правило — правилото за ядене. Направете опитъ за една седмица, да се храните по правилото. Каквото ядете, ще прилагате правилото: ще ядете съ любовъ и съ благодарностъ. Ще започнемъ опита съ обща вечеря. Тази недѣля, въ 7^{1/2} часа вечерята, всички ще се съберемъ на обща вечеря само съ плодове. Останалитъ дни отъ седмицата ще ядете, каквото искате, но ще се храните съ любовъ и благодарностъ.

Т. м.

*

45. Лекция отъ Учителя, държана на
2. юлий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Форма и съдържание

Т. м.

Тема за следния път: „Влияние на водата и на въздуха върху живитѣ организми“.

Като пишете темитѣ си, всѣки да се стреми да напише нѣщо, което е вѣрно, т. е. да напише нѣщо право. Какво значи право писане? Тукъ ние имаме две думи, отъ които можемъ да образуваме една сложна дума—правописане. Тази дума има двоякъ смисълъ. Противоположна на нея е думата „кривописане“. Правописане подразбира редоветѣ да бждатъ прави, а кривописане—редоветѣ да сж надолу. Сжщевременно разбираме и правилно и неправилно писане. Въ живота богатиятъ човѣкъ слиза надолу, понеже е натоваренъ. Като носи тежъкъ товаръ, той постепенно слиза надолу и затѣва въ гжстата материя. Отъ една страна той се стреми къмъ богатство, а отъ друга е недоволенъ, защото носи голѣмъ товаръ. Сиромахътъ върви нагоре, защото е лекъ, не носи никакъвъ товаръ на гърба си. Обаче, богатиятъ и бедниятъ, учениятъ и простиятъ, колкото да сж недоволни отъ живота си, всѣки мисли за себе си, че като него другъ нѣма въ

свѣта. Това е криво разбиране. Така може да мисли само онзи, който има предъ видъ Великия принципъ на живота, съ Който е свързанъ. Наистина, нѣма подобенъ на Великия принципъ, отъ Когото излиза всичко живо. Отъ този принципъ сж произлѣзли и растенията, и животнитѣ, и хората.

Външно човѣкъ е форма, въ която е поставено нѣкакво съдържание. Съдържанието е ценно, защото има Божественъ произходъ. Следователно, ако подъ думитѣ „като мене втори човѣкъ нѣма“, се разбира съдържанието на човѣка, има смисълъ да се говори така. Обаче, ако формата мисли, че като нея нѣма друга въ свѣта, тя е на кривъ пѣтъ. Колкото да е красива формата на нѣкой сждъ, той е цененъ, не поради своята форма, но поради съдържанието, което е сипано въ него. Започне ли формата да мисли, че съдържанието и тя сж едно и сжщо нѣщо, непременно ще се заблуди. Когато съдържанието се излѣе, остава празна форма, която нѣма вече тази ценностъ, каквато първоначално е имала.

Човѣшкото тѣло представя форма, съставена отъ множество малки форми. Запримѣръ, главата е форма, въ която разумната природа е поставила най-ценното съдържание — мозъкътъ. Горната частъ на главата, дето се намиратъ моралнитѣ центрове на човѣка, представя главната динамическа сила на мозъка. Деятелността на мозъчнитѣ центрове опредѣля формата на човѣшкото лице. Колко-

то по-деятелна е мисълта на човѣка, толкова и лицето е по-дълго. Природата е опредѣлила известни норми, на които трѣбва да отговарятъ дължината и широчината на лицето. Хора, които иматъ крѣгли, валчести лица, приличатъ на деца. Обикновено тѣ се занимаватъ съ дребни работи; тѣ мислятъ, какъ да премахнатъ препятствията отъ своя пъть. Тѣ обичатъ да живѣятъ безъ мъжнотии. Има изключения и отъ това правило.

Колкото по-разуменъ става човѣкъ, толкова повече лицето му се удължава. Значи, когато линиитѣ се удължаватъ, разумността и будността на ума се увеличаватъ. Когато брадата на човѣка се заостря, увеличава се неговата разумностъ и острота на ума. Колкото по-валчесто става лицето, толкова по-слаба е разумността. Тѣзи хора мислятъ философски, но не сѣ досѣтливи. Щомъ е досѣтълъ на физическия свѣтъ, човѣкъ трѣбва да бѣде досѣтъливъ, съобразителенъ. Музикантътъ, запримѣръ, трѣбва да има усѣтъ, да различава вѣрно тоноветѣ. Както различава тоноветѣ, така човѣкъ трѣбва да различава и мислитѣ, да познава низшитѣ отъ висшитѣ. Нѣкой казва, че не може да различава тоноветѣ. Щомъ не различава тоноветѣ, той не може да различава и мислитѣ. Защо не ги различава? Ако между човѣка и висшитѣ мисли и чувства има нѣщо подобно, той непременно ще ги различава отъ низшитѣ. Какъ може котката да върви следъ рибаря, който носи риба въ рѣцетѣ си? Ме-

жду котката и рибата съществува голѣма любовъ, заради което котката е въ състояние да следва рибаря изъ цѣлия пѣтъ. Интересно е, отде произлиза тази обичъ? Котката живѣе на суша, рибата — въ водата, но въ прѣки това, котката върви подиръ рибаря, защото ѝ мирише на риба. Защо котката обича риба? Хората казватъ, че които си приличатъ, тѣ се обичатъ. Ако това твърдение е вѣрно, питамъ: Каква прилика съществува между котката и рибата?

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ нова философия, отъ новъ начинъ на разсъждение. Тѣ обичатъ да си служатъ съ сравнения и аналогии, но това е само за философитѣ и мъдрецитѣ. Когато обикновенитѣ хора прилагатъ аналогията, тѣ дохождатъ понѣкога до смѣшни заключения. За свое оправдание тѣ казватъ: Човѣкъ трѣбва да грѣши, не може да живѣе безъ погрѣшки. Вѣрно е, че като живѣе, човѣкъ прави погрѣшки, но важно е да се учи отъ погрѣшкитѣ си. Като рисува, като свири, човѣкъ непременно ще грѣши, но важно е да се учи отъ погрѣшкитѣ си и да напредва. Човѣкъ трѣбва да внесе нѣщо ново въ мисълта си, да се освободи отъ обикновенитѣ форми и образи на нѣщата. Запримѣрь, хората нѣматъ ясна представа за жената и за мъжа. Споредъ нѣкои, жената е същество, облѣчено въ рокля, а мъжътъ — съ панталони. Това е най-ограниченото понятие за жената и за мъжа. И следъ всичко това чувате нѣкой

мжжъ да казва, че не иска да бжде жена. Другъ пъкъ не иска да бжде мжжъ. Не е лесно да бждешъ жена, не е лесно да бждешъ и мжжъ. Преди да станешъ жена, ти трѣбва да бждешъ мжжъ. Първо се е явилъ мжжътъ, формата, въ която се е вложило съдържанието — сърдцето. За да изработи такава форма, въ която да се влѣятъ велики, възвишени чувства, човѣкъ трѣбва да има отличенъ умъ. Само при това положение формата и съдържанието се осмислятъ.

И тъй, задачата на човѣка е да реализира своята форма въ този видъ, въ какъвто е предвиденъ въ началото на неговото създаване. За тази първична форма се казва и въ Битието: „И създаде Богъ човѣка по образъ и подобие свое.“ Всѣки човѣкъ, съзнателно или несъзнателно, се стреми да изработи нѣщо велико и красиво отъ себе си. Той се стреми къмъ идеалната форма на човѣка, каквато Богъ е създалъ. Той разбира, какво нѣщо е красота, но не може изведнѣжъ да я изработи. Като работи върху себе си, само така човѣкъ вижда, колко мжно може да приложи това, което знае и разбира. Само така той опитва силата си. Иначе, безъ да мисли много, нѣкой казва, че разговарялъ съ ангелитѣ, съ Бога, че ималъ нѣкакво откровение. Съ Бога и съ ангелитѣ се разговарялъ, а не може да се справи съ най-малкитѣ си мжнотии. Ако е заговорене съ Бога, и мравитѣ, и бубулечицитѣ могатъ да кажатъ сжщото, но какво ще ка-

жете вие за тѣхното знание? Грамадна е разликата между разумния човѣкъ и мравята. Говори ли нѣкой за своето откровение, той трѣбва да посочи мѣстото, отдето иде откровението. Всѣка способностъ въ човѣка има опредѣлено мѣсто на главата.

Единъ господинъ отглеждалъ кокошки и пѣтли и забелязалъ, че нѣкои отъ пѣтлитѣ били особено смѣли. Той започналъ да ги наблюдава и ги сравнявалъ съ обикновенитѣ пѣтли. По този начинъ той искалъ да види, коя е причината за смѣлостта на тия пѣтли. И какво забелязалъ? Отстрана на главата, задъ ушитѣ на тия пѣтли, имало единъ силно развитъ центъръ. Другитѣ пѣтли, които не били толкова смѣли, нѣмали този центъръ. Това било голѣмо откровение за този господинъ. Той веднага приложилъ своето откровение въ френологията. Тѣй щото, за да прояви нѣкаква способностъ, човѣкъ трѣбва да е развилъ съответенъ центъръ. Този центъръ се намира нѣкъде на главата. Споредъ френолозитѣ човѣкъ има 42 центъра на главата си, които трѣбва да развива. За да има нѣкакво откровение отъ разумния свѣтъ, преди всичко човѣкъ трѣбва да има широко разбиране за живота.

Съвременнитѣ френолози и физиогномисти, като изучаватъ човѣшката глава и човѣшкото лице, казватъ на човѣка, какви способности има, какви характерни чърти проявява, а понѣкога му предсказватъ. Въ предсказа-

нията си понѣкога правятъ погрѣшки: кажатъ нѣщо, което не се сбѣжда. За да не излагатъ своя авторитетъ, а сѣщо и авторитета на науката, тѣ трѣбва да мислятъ повече и тогава да говорятъ. Тѣ трѣбва да правятъ наблюдения, да изучаватъ хора, у които известни способности сѣ силно развити, и да се учатъ отъ тѣхъ. Пъкъ и вие, като ученици, наблюдавайте хора, които се отличаватъ съ голѣма интелигентностъ, както и тия, които иматъ добре развити чувства. По устройството на тѣлото ще изучавате човѣшката воля. Строежътъ и формата на главата, на рѣцетѣ, на краката, на цѣлото тѣло, изобщо, показватъ степенъта на развитието, до което даденъ човѣкъ е достигналъ.

И тъй, каква е задачата на човѣка? Задачата на човѣка е да бѣде художникъ, да нарисува своя собственъ образъ, да извае своята собствена статуя. Презъ цѣлия си животъ той прави скици, туря сѣнки, но картината му все недовършена остава. Човѣкъ трѣбва да работи дълго време върху силитѣ на ума си, за да се прояви такъвъ, какъвто Богъ го е замислилъ. Дълго време трѣбва да работи върху сърдцето си, върху носа си, върху устата си, върху ушитѣ и очитѣ си, за да изработи ония линии, които първоначално още сѣ предвидени. За да се прояви като добъръ художникъ и скулпторъ, човѣкъ трѣбва да разполага съ такава наука и религия, които да го подигатъ, да му даватъ импулсъ и условия за растене и развиване. Ако човѣкъ върва въ Бога отъ

страхъ, това не е никаква вѣра. Истинската вѣра разширява ума и сърдцето на човѣка. Истинската вѣра укрепва тѣлото на човѣка. Стане ли въпросъ за вѣрата, казвамъ: Вѣрвайте въ Бога на свободната мисль. Вѣрвайте въ Бога на свободнитѣ чувства. Вѣрвайте въ Бога на свободнитѣ действия. Свърже ли се съ Него, човѣкъ придобива свобода и се радва, че се е издигналъ надъ всички стари, ограничени разбирания.

Често религиознитѣ хора казватъ, че човѣкъ трѣбва да прави добро, да бжде добъръ. Доброто не е само външна проява. Всѣки може да прави добро, безъ да е добъръ човѣкъ. По колко пжти на день човѣкъ обещава да направи нѣкакво добро за Господа, безъ да изпълнява обещанията си! Защо не изпълнява обещанията си? Защото отвлотре не е обещалъ. Човѣкъ обещава да направи нѣщо за Господа, докато се намира въ нѣкаква мжнотия. Щомъ мине мжнотията, той забравя обещанията си. Въ това отношение хората мязатъ на онзи циганинъ, който обещалъ да запали на св. Никола една голѣма свѣщъ, но не изпълнилъ обещанието си. Понеже трѣбвало да прегази една дълбока рѣка, за да не се удави, циганинътъ се обърналъ съ молба къмъ св. Никола, да му помогне да мине благополучно рѣката. Въ знакъ на благодарность, той далъ обещание, че ще запали на св. Никола една голѣма свѣщъ. Като преминалъ рѣката благополучно, той се обърналъ къмъ св.

Никола съ думитѣ: Св. Никола, азъ обещахъ да ти запалѣ една голѣма свѣщъ, но ето, че сега нѣмамъ пари, беденъ човѣкъ съмъ. А защо ти е на тебе такава голѣма свѣщъ? Ти не се нуждаешъ отъ запалени свѣщи.

Какво трѣбваше да каже циганинътъ на св. Никола? Той трѣбваше да му каже: Св. Никола, ако ми помогнешъ да мина рѣката, ще ти служа съ ума и съ сърдцето си. По-добре е да служа на тебе, отколкото да умра. По-добре е да стана твой слуга, отколкото робъ на смъртта. Обаче, като миналъ рѣката и се намѣрилъ вѣнъ отъ всѣкаква опасностъ, циганинътъ казалъ на светията: Св. Никола, ти не се нуждаешъ отъ моята свѣщъ. Остави ме да бѣда свободенъ, както си и ти свободенъ.

Често хората изпадатъ въ положението на този циганинъ и мислятъ, че сж надхитрили Бога, но се поставятъ въ още по-трудно положение отъ това, въ което по-рано сж се намирали. Докато се намиратъ въ трудно положение, тѣ обещаватъ, че това ще направятъ, онова ще направятъ. Щомъ излѣзатъ отъ затруднението си, нищо не изпълняватъ. Защо обещаватъ и защо не изпълняватъ обещанието си, и тѣ не знаятъ. Щомъ обещае да направи нѣщо за Господа, човѣкъ непременно трѣбва да го изпълни. Нѣкой обещалъ да стане калугеръ, но не станалъ. Какво представя калугерството? Да станешъ калугеръ, това значи, да се откажешъ отъ влиянието на свѣта, отъ ядене и пиене, отъ богатство и

слава на външния свѣтъ. Калугерътъ трѣбва да бжде като щуреца—цѣль день да играе и да пѣе. Ако не свири и не пѣе като щуреца, калугерътъ не се е посветилъ, както трѣбва. Калугеръ и щурець сж синоними. Въ широкъ смисълъ на думата, калугеръ е онзи, който се е посветилъ да служи на Бога всрѣдъ съблазнитѣ и изпитанията на свѣта. Той не се страхува отъ изкушенията и съблазнитѣ, защото ги е надрасълъ. Той живѣе всрѣдъ тѣхъ и помага на страдащитѣ.

Като ученици, вие трѣбва да бждете справедливи. Направите ли нѣщо, трѣбва да се запитате: Какво допринася моята постѣпка за ума, за сърдцето и за тѣлото ми? Ако постѣпката ви едновременно донася нѣщо добро и за ума, и за сърдцето, и за волята ви, тя е справедлива и разумна. Ако за ума е добра, а за сърдцето и за тѣлото не е добра, тя не е разумна и справедлива. Щомъ е така, учете се отъ постѣпкитѣ си и втори пѣтъ не правете погрѣшки. Не само това, но вие трѣбва да се запитате: Постѣпката, която правя, добра и разумна ли е едновременно и за моитѣ ближни? Това, което е добро за едного, трѣбва да бжде добро за всички. Ученикътъ трѣбва да бжде последователенъ въ своитѣ мисли, чувства и постѣпки. Това е новото, което трѣбва да се вложи, както въ живота на отдѣлния човѣкъ, така и въ семействата, общества и народитѣ.

За да дойде до новото въ живота, човѣкъ трѣбва да преобрази своя вътрешенъ свѣтъ. Преобрази ли вътрешния си свѣтъ, и външниятъ ще се преобрази. Това не може да стане изведнѣжъ. Като изучава проявитѣ си, човѣкъ вижда, че въ мислитѣ, въ чувствата, въ тѣлото си има много наслоявания, остатъци отъ миналото, отъ които не може лесно да се освободи. Той трѣбва да работи усилено върху себе си, за да се освободи отъ утайките на миналото. Тия утайки не сж само лични негови, но и на цѣлото човѣчество. Колкото по-духовенъ е човѣкъ, съ по-голѣма сила и мощъ, толкова по-лесно може да се освободи отъ наслояванията на своето минало и да се подигне.

Човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ реализиране на своитѣ стремежи, къмъ постигане на известно съвършенство. Да постигне човѣкъ нѣкакво съвършенство, това значи, да изработи една красива форма, съ която да привлече вниманието на разумния свѣтъ. Човѣкъ иска да бжде обичанъ, безъ да се запитва, за какво трѣбва да го обичатъ. Всѣки иска да бжде обичанъ отъ Бога, да се ползува отъ Неговитѣ блага. За какво може да ви обича Богъ, ако нѣмате умъ, който да възприема Неговитѣ мисли? За какво ще ви обича, ако нѣмате сърдце, което да възприема Неговитѣ чувства? За какво ще ви обича, ако нѣмате воля, съ която да реализирате Неговитѣ желания? За какво ще ви обича, ако не сте готови да се жертву-

вате за Него? Богъ иска отъ човѣка или всичко, или нищо. Не е достатъчно човѣкъ да каже, че иска да направи нѣщо за Бога, но не може. Щомъ иска, той може. Каквото прави, колкото малко да е, човѣкъ трѣбва да го прави за Бога. Ще кажете, че малки работи можете да правите, но не и голѣми. Вѣрно е, че това, което машината може да направи, детето не може. Обаче, ако детето бутне бутона на машината, и то може да направи нѣщо извънъ силитѣ си. Важно е човѣкъ да бжде свързанъ съ машината и да знае, кжде да бутне. Следователно, ако човѣкъ е свързанъ съ разумнитѣ закони на природата и знае, кжде да бутне, работитѣ му ще се нареждатъ добре. Днесъ хората не успѣватъ въ живота си, защото не сж свързани помежду си. Хората представятъ скачени сждове и, ако съзнаватъ това, тѣ биха могли да предаватъ и възприематъ своитѣ добри мисли и чувства, съ които да вършатъ чудеса. Като не знаятъ, какъ да предаватъ и възприематъ мислитѣ и чувствата си; като не знаятъ, кжде да бутнатъ, тѣ се намиратъ въ голѣми мжчнотии и страдания.

Всѣки човѣкъ иска да се освободи отъ страданията си и търси начинъ, какъ да постигне това. Всички окултни школи, на миналото и сега, даватъ методи за усъвършенствуване на човѣка. Щомъ се усъвършенствува, човѣкъ се освобождава отъ страданията. Обаче, той трѣбва да бжде искренъ, да прилага тия методи, безъ да се обезсърдчава и критикува,

безъ да се сѣди. Като намѣри своята добродетель, или дарба, колкото малка да е, той трѣбва да работи върху нея, да я засили. Ама ималъ слабости. Това нищо не значи. Слабоститѣ не сѣ само негови. Тѣ сѣ предадени по наследство, отъ нѣкой неговъ дѣдо или прадѣдо. Сѣщевременно той носи въ себе си добри заложби, които могатъ да го спасятъ. Ще минатъ десетина години, и лошото въ него ще изтече, ще стане превратъ въ неговитѣ мисли и чувства, и той ще трѣгне въ добрия пѣтъ на живота. Като работи съзнателно върху себе си, човѣкъ трѣбва да бѣде внимателенъ и къмъ близкитѣ си, да не ги спъне или отклони отъ пѣтя имъ. Съ една мисълъ само човѣкъ може да отклони посоката на движението на своя ближенъ въ добро или въ лошо направление.

Въ турско време единъ турчинъ извадилъ ножа си срещу единъ българинъ, съ намѣрение да го убие. Като разбралъ това, българинътъ веднага падналъ на колѣне, хваналъ се за краката на турчина и извикалъ: Ти баща, ти майка! Моля ти се, не ме убивай! Като чулъ тия думи, турчинътъ се смилилъ надъ българина, скрилъ ножа си и му подарилъ живота. Защо се смилилъ надъ българина? Защото българинътъ знаелъ да се моли. Той билъ разуменъ и добъръ човѣкъ. Следователно, за да запази главата си отъ отрицателнитѣ сили на живота и на природата, човѣкъ трѣбва да бѣде добъръ, разуменъ и справедливъ.

Работа се иска отъ всички хора, и то съзнателна и разумна. Ще каже нѣкой, че хората не живѣятъ добре. Отде знае това? По себе си сѣди. Ако една кола скърца, това още не значи, че всички коли скърцатъ. Не се заблуждавайте. Ако барометърътъ днесъ показва разваляне на времето, това не значи, че времето навсѣкжде ще се развали. Това се отнася до едно разстояние отъ 10—15 км., но не и за цѣлия свѣтъ. Вънъ отъ тази зона, слънцето грѣе, времето е топло и приятно. Нѣкжде дойде циклонъ, събаря къщи, разрушава дървета, но влиянието на този циклонъ е ограничено, не обхваща цѣлата природа. Сжщото можемъ да кажемъ и за противоречията въ живота. Много противоречия има въ живота, но тѣ не засѣгатъ цѣлото човѣчество. Повечето противоречия иматъ частиченъ характеръ. Натъкнете ли се на едно противоречие, изучавайте го, безъ да се страхувате отъ него. Като преживявате известно противоречие, оглеждайте се въ огледало, да видите, какви промѣни ставатъ въ васъ. Отъ промѣнитѣ на лицето си вие ще изучавате и характера на противоречието. Вие трѣбва да имате не само едно огледало, но две-три: едното огледало ще бѣде човѣшкиятъ умъ, второто — човѣшкото сърдце, а третото — тѣлото на човѣка. Ако има само едно огледало, човѣкъ се намира въ положението на грънчаръ — прави само грънци. Той знае форми да прави. Приложи ли и второто огледало, той налива съдържание въ

формитѣ. Приложи ли и третото огледало, той е осмислилъ съдържанието на своитѣ форми. На младитѣ хора препоръчвамъ да си служатъ съ едно огледало, на възрастнитѣ — съ две, а на старитѣ, високо напреднали — съ три.

Т. м.

*

46. Лекция отъ Учителя, държана на
9. юлий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Проява, връзка и причина

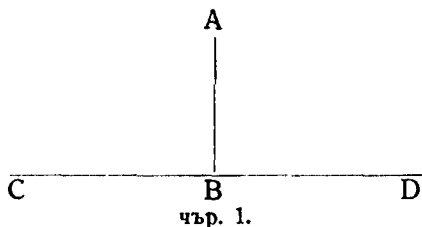
Т. м.

Чете се темата. „Влиянието на въздуха и на водата върху животът организми.“

Изпътите пѣсенята: „Въ начало бѣ Словото.“

Въ първа глава отъ Евангелието на Иоана е казано: „Въ начало бѣ Словото, и Словото бѣ у Бога, и Словото бѣ Богъ.“ Преведенъ на съвременната логическа мисълъ, този стихъ означава: Проява, връзка и причина. „Въ начало бѣ Словото“ — това означава проява на нѣщата. „И Словото бѣ у Бога“ — връзка между нѣщата. „И Словото бѣ Богъ“ — причина на нѣщата. Следователно, когато човѣкъ се проявява добре въ живота си, това е Словото, което действува въ него. Когато пребжда въ Бога, човѣкъ е свързанъ вече съ Него. Щомъ Словото влѣзе въ човѣка, той е дошълъ до причината на нѣщата. Когато Богъ се проявява въ човѣка, това е едно положение. Когато човѣкъ образува връзка съ Бога, това е второ положение. И най-после, когато Богъ изявява сжщината си въ човѣка, имаме трето положение. Отношението на Бога къмъ човѣка и на човѣка къмъ Бога геометрически

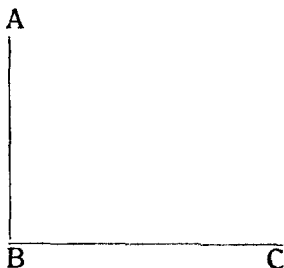
представя две прави линии, перпендикулярни една къмъ друга — чър. 1. Въ отношение-

чър. 1.

то на правитѣ AB:CD има просторъ — ширина и височина. Правата AB може да расте нагоре до безконечность, а правата CD —

на дължина и ширина до безконечность. Това значи, да има човѣкъ правилни отношения къмъ Бога. Обаче, ако отношенията на човѣка къмъ Бога не сж правилни, непременно нѣкъде ще се създаде известно ограничение или препятствие. Този човѣкъ ще бѣде стѣсненъ въ материалния си животъ. Като нѣма възможность да се разширява и удължава на физическия свѣтъ, той се принуждава да върви нагоре. По този начинъ отъ дветѣ линии AB и CD се образува правъ ъгълъ ABC — чър. 2. Като се движи нагоре къмъ слънцето, т. е. къмъ Бога, човѣкъ се стреми да придобие ония енергии, които му липсватъ. Значи, кога-

чър. 2.

то хоризонталната линия въ живота се увеличава безгранично, този животъ има добри материални условия. Когато вертикалната линия се увеличава, духовнитѣ условия се подобряватъ. Като се движи въ възможноститѣ на правия жгълъ отъ А до В и отъ В до С, човѣкъ се намира при благоприятни условия. Не използва ли тия възможности, той губи благоприятнитѣ условия, и жгълътъ постепенно се стѣснява, става все по-малъкъ, докато се превърне въ права линия. Правата линия дава възможности само на едно измѣрение, т. е. движение само на физическия свѣтъ. Изпусне ли благоприятнитѣ условия на живота си, човѣкъ се натъква на неблагоприятни условия. Отъ него зависи да използва добритѣ условия и да подобри своя животъ.

Следователно, когато се казва, че човѣкъ трѣбва да използва живота, разбираме да използва добритѣ условия, които Богъ му е далъ. Не използва ли добритѣ условия на живота, като права реакция, ще дойдатъ лошитѣ, като обратна реакция. Защо е така, никой не знае. Законъ е, обаче: на всѣка права реакция отговаря обратна. Въ този смисълъ, ако не живѣе разумно, човѣкъ се намира предъ опасността да изгуби добритѣ условия. Най-голѣмото благо, дадено на човѣка, това е животътъ. Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ възможността да живѣе.

Въ древността единъ ученъ човѣкъ билъ осъденъ на смъртъ. Следъ голѣма борба ме-

жду' неговитѣ приятели и неприатели, да го спасятъ по нѣкакъвъ начинъ, най-после сждѣтъ решилъ: Този ученъ може да бжде помилванъ при условие да тури на главата си гърне, пълно съ млѣко, и да обиколи града съ него, безъ да излѣе една капка отъ млѣкото. Ако изпълни задачата си добре, животътъ му ще бжде подаренъ. Той изпълнилъ задачата си точно, както изисквали сждиитѣ — капка млѣко не разлѣлъ. Следъ това сждиитѣ го запитали: Какво видѣ въ града? — Нищо не видѣхъ. Мисълъта му била силно концентрирана. Той мислѣлъ само за едно: да обиколи града съ гърнето на главата си, безъ да разлѣе една капка отъ млѣкото и да се върне при ония, въ чиито рѣце е билъ неговиятъ животъ. Това значи концентриране на мисълъта.

Като ученици, вие трѣбва да държите въ ума си своята свещена, Божествена идея и съ нея да обиколите цѣлъ градъ, безъ да виждате, какво става около васъ. Държите ли се здраво за своята свещена идея, вие ще бждете чужди за дребнавоститѣ на живота. Вие ще минавате и заминавате край тѣхъ, безъ да ги виждате. Не се ли държи здраво за Божественото въ себе си, човѣкъ постепенно губи свѣтлитѣ лъчи на изгрѣващото слънце отъ очитѣ си, докато единъ день изгуби всичкитѣ лъчи и въ съзнанието му настава мракъ и тъмнина. Защо? Изгубилъ е добритѣ условия на живота. Изгуби ли тия условия, страданията и недоволството идатъ. Колкото благопри-

ятни условия е изгубилъ човѣкъ, толкова страдания му дохождатъ. Мине ли презъ последното страдание, той започва отново да се качва по възходящата линия на своя животъ.

Дойде ли отново до възходящата линия на живота си, човѣкъ трѣбва да приложи своята разумность и любовь, да върви правилно, да не губи благоприятнитѣ условия на своя животъ. Като работи върху себе си, човѣкъ трѣбва да приложи любовта си, да не очаква другитѣ да го обичатъ. Щомъ свърши дадена работа и се намѣри предъ нѣкакъвъ резултатъ, човѣкъ може вече да се надѣва на любовта на окръжаващитѣ. Значи, докато не приложи своята свещена идея въ живота си и не види нѣкакъвъ резултатъ, човѣкъ не може да изисква любовта на хората. Изгуби ли това условие, ще дойде обратната реакция. Който използва добритѣ условия, той ще бжде богатъ човѣкъ; не може ли да ги използва, той ще се намѣри въ крайна сиромашия. Тогава ще го нападнатъ кредиторитѣ му и, като не може да плати дълговетѣ си, ще го ругаятъ, ще го мжчатъ и изтезаватъ. Дойдатъ ли при богатия, кредиторитѣ ще се поклонятъ учтиво и ще чакатъ. Той ще ги покани да седнатъ, ще извади кесията си и ще имъ плати дълга си, съ лихвитѣ заедно. Тѣ ще му благодарятъ и ще кажатъ: Ето единъ благороденъ човѣкъ.

Като знаете това, бждете внимателни къмъ задълженията си. Не оставяйте други да пла-

щатъ заради васъ. Не очаквайте другитѣ хора да работятъ за васъ. — Ама Богъ може да направи всичко за насъ. — Той е направилъ най-важното: далъ ви е условия. Богъ ви е далъ умъ, сърдце и воля. На васъ е възложилъ задачата да работите върху ума, сърдцето и волята си и чрезъ тѣхъ да усъвършенствувате своята форма — тѣлото си. Щомъ формата е съвършена, и съдържанието ѝ ще бжде съвършено. Това значи, да работи човѣкъ съзнателно за себе си, за ближнитѣ си и за Бога. Работи ли само за себе си, той е осъденъ на смъртъ. Кой човѣкъ, кое семейство, кое общество или коя държава, като сж работили за себе си, сж оцѣлѣли до днесъ? Обаче, всички отдѣлни личности, семейства, общества и народи, които сж работили за Бога, сж записани въ свещената книга на живота. Тѣхнитѣ имена се четатъ отъ всички.

Христосъ казва; „Радвайте се, че имената ви сж записани на небето.“ Ако имената ви сж записани на небето, радвайте се на мнението, което съвършенитѣ сжщества иматъ за васъ, а не на мнението на хората. Радвайте се и веселете се, ако името ви е написано на дланъта на Онзи, Който ръководи сждбинитѣ на цѣлия свѣтъ. Ще кажете, че правите усилия да бждете добри. Това е празна работа. По естество човѣкъ е добъръ, нѣма защо да прави усилия да бжде добъръ. Отъ човѣка се иска да прояви доброто въ себе си, да не затваря неговия пжтъ. Не даде ли пжтъ на до-

брото въ себе си, човѣкъ става лошъ. Тамъ е погрѣшката на човѣка. Щомъ даде пѣтъ на Божественото въ себе си, всички енергии въ човѣка потичатъ навѣнъ, и той става проводникъ на доброто. Доброто въ човѣка представя здрава, чиста, лесносмилаема храна, а злото — нечиста, мжчносмилаема храна. Тѣй щото, искашъ ли да проявишъ доброто въ себе си, приемай въ стомаха си само такава храна, която хармонира съ твоето тѣло, въ ума си — само такива мисли, които хармониратъ съ твоя умъ и въ сърдцето си — само такива чувства, които хармониратъ съ твоето сърдце.

„Въ начало бѣ Словото.“ Следъ като мислилъ цѣла вѣчностъ, най-после Богъ се проявилъ чрезъ Словото, т. е. чрезъ разумността. Започнете и вие съ разумността, съ Словото на Бога. После Богъ е довелъ всички нѣща до една велика цель — велика връзка, велика хармония на живота. Най-после всичко това трѣбва да бжде за слава и величие на Бога и на ония сжщества, които живѣятъ въ Неговото царство. Така трѣбва да постѣпва всѣки човѣкъ. Каквато работа предприема, първо трѣбва да я обмисли и после да си отговори, за кого я прави и какъ трѣбва да я направи. Обичашъ ли нѣкого, трѣбва да знаешъ, защо обичашъ; обичатъ ли те, сжщо трѣбва да знаешъ, защо те обичатъ. Нѣма по-голѣмо нещастие за човѣка отъ това, да не знае, защо обича и защо го обичатъ. Нѣкой иска Богъ да

го обича, но не знае, защо иска тази любовъ. Той пъкъ обича Бога отъ страхъ. Обичайте съ свещенъ трепетъ на душата си, да се слѣдете съ любовта на Великия. Мислете съ свещенъ трепетъ на ума си, да свържете мисълта си съ Великата мисъл на Бога. Чувствавайте съ свещенъ трепетъ на сърдцето си, да се свържете съ Общия пулсъ на живота. Работи ли по този начинъ, човѣкъ има ясна представа за това, което иска да направи. Не се ли ржководи отъ тия принципи, той нарушава Божествения редъ на нѣщата и създава свой специфиченъ редъ, който е причина за нещастията въ свѣта. Животътъ на сегашнитѣ хора представя редица отъ положения и предпоставки, които човѣкъ е поставилъ на пътя на Божественото, съ коете го ограничилъ. Тази е причината за голѣмитѣ нещастия и противоречия въ човѣшкия животъ.

Като говоримъ, че всѣки човѣкъ трѣбва да има поне една свещена идея, това не значи, че той може да я реализира изведнѣжъ. Десетки, стотици, а понѣкога и хиляди години сж нужни, за да може човѣкъ да реализира една велика идея. Запримѣрь, колко години сж нужни на човѣка, докато свърши образованието си на физическия свѣтъ? Четири години сж нужни за първоначалното училище, три години—за прогимназия, петъ—за гимназия, четири—за университетъ—всичко 16 години. Това представя едно малко образование въ сравнение съ онова, което му предстои да мине въ

по-високитѣ свѣтове. Колкото да учи на земята, човѣкъ занася съ себе си една малка частъ отъ знанието, което прибавя къмъ това, което носи отъ миналото си. Съвременниятъ човѣкъ не вѣрва въ минало сѣществуване. Дълго време трѣбва да го убеждавате, за да приеме, че е сѣществувалъ нѣкога и носи съ себе си способности и дарби на миналото си, върху които е работилъ и продължава да работи.

Като срещнатъ човѣкъ съ високи идеи, хората започватъ да му се подиграватъ, че вѣрвалъ на високо. Всѣки човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ да се развива, както той разбира. Не се мѣсете въ чуждитѣ работи. Както растенията се нуждаятъ отъ свобода, така и човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ. За да не се преплитатъ коренитѣ и клонетѣ на дърветата единъ въ другъ, тѣ трѣбва да бждатъ на известно разстояние, да не си прѣчатъ. За да се развива правилно и да устоява на бури и вѣтрове, дървото трѣбва да има известна височина, на която да отговаря известна дебелина. И човѣкъ, за да се развива правилно, трѣбва да има опредѣлена височина и дебелина. За да придобие тѣзи нѣща, въ помощъ му дохождатъ великитѣ принципи на живота — любовта, мъдростта и истината. Любовта внася въ него топлина и го кара да се развива на широко; мъдростта внася свѣтлина и го прави високъ; истината закрѣглява формата. Истината е съединителна връзка между топлината и свѣтлината, между чувствата и

мислитѣ на човѣка. Ако човѣкъ не е достатъчно високъ, това показва, че не е работилъ съ мѣдростта; ако не е достатъчно широкъ, той не е работилъ съ любовта; ако не е достатъчно закрѣгленъ, не е приложилъ истината. Ако не е далъ мѣсто на истината въ себе си, човѣкъ не може да постигне своитѣ стремежи. Чувствата и мислитѣ въ него оставатъ разпрѣснати, безъ съединителна връзка. Всѣко чувство трѣбва да бѣде подкрепено отъ една мисль; и всѣка мисль трѣбва да бѣде подкрепена отъ едно чувство. Това подразбира връзка между мислитѣ и чувствата на човѣка. Истината внася потикъ въ човѣка. Безъ истината нѣма движение. Земята и слънцето се движатъ благодарение на истината. Тя ги тласка къмъ тѣхната велика цель. Сѣщото се отнася и до човѣка. Всѣки моментъ той се движи въ своитѣ мисли и чувства, отива къмъ великата цель на своя животъ. Измѣни ли нѣкъде посоката на своето движение, или се отклони малко отъ своя пѣтъ, човѣкъ се намира предъ катастрофа. Сѣществата, които управляватъ планетитѣ, трѣбва да бждатъ съсредоточени въ мисълта си, да не се отклоняватъ. Увлѣкатъ ли се въ нѣкаква велика мисль, движението на планетитѣ се измѣня. Това отклоняване отъ пѣтя имъ създава катастрофа на всички низкостоящи свѣтове. Като знаете това, за да не се отклонявате отъ своята орбита, не се ровете въ постѣпкитѣ на хората. Давайте си едни на други свобода, да не се

преплитатъ коренитѣ и клонетѣ ви. Кой какъ живѣе, това е негова работа — не съкращавайте разстоянието помежду си. Ама картината на еди-кого си не е хубава. Той самъ ще я изправи. Другъ е въпросътъ, ако той самъ извика нѣкой свой приятелъ, художникъ, и го помоли да се произнесе за картината му. Докато не искатъ вашето мнение, не бързайте да се произнасяте.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ свобода. Всѣки иска да бжде свободенъ, но само за себе си. Той не позволява да се мѣсятъ въ работитѣ му, но самъ се мѣси въ чуждитѣ работи. Като види, че нѣкой не постъпва правилно, той веднага го изобличава, прави му бележки. Вмѣсто да изправи погрѣшката му, той повече го обърква. Всѣки иска да бжде учителъ на другитѣ, да го учи, какъ да постъпва. Не бждете учители на хората. Не давайте мнението си, преди да сж го искали. Бждете учители само на себе си. Това е ваше право. Никой не може да отнеме правото ви да се учите, да се самовъзпитавате. Дайте свобода на себе си, дайте свобода и на ближнитѣ си. Имате ли тази свобода, вие ще бждете силни, да понасяте мислитѣ и чувствата на окръжаващитѣ. Бждете свободни и не бързайте. Искате ли бързо да постигнете нѣщо, вие ще изкарате недоносче. Опредѣлено е за колко време може да се реализира една идея.

Днесъ говоря за онѣзи отъ васъ, на които съзнанието е пробудено. Не е ли будно съзна-

нието имъ, тѣ ще слушатъ, но мжно ще разбиратъ. Като казвамъ, че никой никого не може да оправи, имамъ предъ видъ хора съ непробудено съзнание. Онзи, на когото съзнанието е будно, самъ се изправя. Преди да видятъ другитѣ хора погрѣшката му, той вече я изправилъ. Мжно се изправя човѣкъ съ обикновено съзнание. Какъ ще накарате котката да не върви следъ рибаря? Рибарятъ носи пълна мрежа съ риба, а котката върви следъ него. Той ѝ говори, че рибата не е за нея, но тя не иска да знае и си казва, че и тя има дѣлъ отъ рибата. Както котката постѣпва съ рибата, така човѣкъ постѣпва съ Провидението. Той върви следъ Провидението и му говори: Вижъ, колко е богатъ този човѣкъ, а отгоре на това има две-три кжщи. Защо не дадатъ и на мене една кжща? Казвамъ: Той не подозира, че ако му дадатъ една кжща, ще се спъне въ пжтя си. За да стане ученъ, да придобие знания, човѣкъ трѣбва да бжде беденъ. Има ли кжща, той не може да учи. — Поне да се ожения, да имамъ едно-две деца, че тогава да уча. — Оженишъ ли се, родятъ ли се две-три деца, ти още по-малко ще учишъ. По цѣли дни ще слугувашъ на жена си и децата си и нѣма да учишъ. — Ама самотенъ съмъ. — Докато си самотенъ, ти си свободенъ, имашъ време да се учишъ, да се молишъ, да служишъ на Бога. Човѣкъ трѣбва да бжде вътрешно свободенъ. Азъ говоря за вътрешната свобода на човѣка, а не за външ-

ната. Щомъ е вътрешно свободенъ, и като жененъ и нежененъ, човѣкъ може да учи, да служи на своя идеалъ.

„Въ начало бѣ Слово“. Това значи. всѣка човѣшка проява трѣбва да бѣде разумна, да има вътрешно съдържание и свобода. Чувствата представятъ вътрешното съдържание на постѣпките. Безъ чувства постѣпките на човѣка сѣ разхвърляни, връзка нѣма между тѣхъ. Всичко, което човѣкъ прави, е добро, но все още нѣщо му липсва. Добре е да се жени човѣкъ, да има деца, но той трѣбва да разбира смисъла на женитбата. Добре е човѣкъ да е свършилъ известна наука, да има дипломъ, но дипломътъ трѣбва да отговаря на знанието му. Добре е човѣкъ да бѣде мъдрецъ, но да има свѣтлината на мъдреца. Човѣкъ трѣбва да бѣде свободенъ, да знае, на какво разстояние да поставя нѣщата, и оттамъ да ги разглежда. Поставите ли единъ предметъ близо до очитѣ си, ще видите само частъ отъ него. Каква представа ще имате за този предметъ? Поставете предмета на такова разстояние отъ себе си, да го виждате ясно, и тогава се произнасяйте за него. Има едно геометрическо и математическо разстояние, отдето човѣкъ вижда предметитѣ ясно. Ако днесъ хората не разбиратъ Божественитѣ идеи, ако не се разбиратъ и обичатъ помежду си, това показва, че не сѣ застанали на мѣстото, отдето нѣщата се освѣтяватъ и виждатъ добре. — Не ме обичатъ хората. — Не си застаналъ на

опредѣленото мѣсто. — Обичатъ ме хората. — Застаналъ си на опредѣленото мѣсто. Който не е застаналъ на опредѣленото мѣсто, той винаги остава неразбранъ.

Сегашнитѣ хора се оплакватъ, че никой не ги разбира. Прави сж. Вжтрешно разбиране е нужно на хората. Иматъ ли това разбиране, тѣ лесно ще се справятъ съ мжнотиитѣ си. Каква по-голѣма радостъ може да изпита човѣкъ отъ тази, следъ като е гладувалъ три-четири дня, безъ да каже на нѣкого това, да срещне единъ свой приятель, който го завежда у дома си и го угощава добре? Приятельтъ влиза въ положението му и веднага му се притича на помощ. Ще дойде день, когато хората ще се разбиратъ, безъ да си говорятъ. Тогава тѣ ще познаятъ и разбератъ Божия Промисълъ. И днесъ, обаче, не се иска много, за да види човѣкъ, какъ Богъ работи въ свѣта. Дойдете ли до нѣкаква мжнотия, измѣнете мисълта и чувството си, които въ този моментъ ви притѣсняватъ, и помощта веднага ще дойде. Докато живѣе съ старитѣ си разбирания и възгледи за живота, човѣкъ мжно ще се освободи отъ страданията си. Време е вече да приемете новата мисълъ, новитѣ чувства и новитѣ постжпки. Иска ли да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да мисли за здравитѣ хора. Иска ли да бжде ученъ, той трѣбва да се свърже съ ученитѣ. Иска ли да бжде богатъ, той трѣбва да мисли за богатитѣ. Изобщо, за каквото човѣкъ мисли, такъвъ става.

„Въ начало бѣ Словото, и Словото бѣ у Бога, и Словото бѣ Богъ.“ Разберете дълбокия смисълъ на тия думи и ги приложете въ живота си. Можете ли да ги приложите, животътъ ви ще се измѣни коренно. Новъ животъ, нови разбирания, нови мисли и чувства, нови постъпки сж нужни на хората. Само по този начинъ умътъ, сърдцето и волята на всички хора ще взематъ направление къмъ великата цель на живота.

— Проявената Божия Любовь, проявената Божия Мждрость и проявената Божия Истина носятъ пълния животъ.

*

47. Лекция отъ Учителя, държана на
16. юлий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Интуиция

Когато ходи по каменисти мѣста и удари крака си, или друга нѣкоя частъ на тѣлото си, човѣкъ усѣща болка. На какво се дължи болката? На удара. Ударътъ пѣкъ не е нищо друго, освенъ предаване на особенъ родъ енергия, отъ която човѣкъ не се нуждае. Следователно, всѣко нѣщо, което не е потрѣбно на човѣка, причинява болка. Недоволенъ отъ това, че се е ударилъ, човѣкъ казва: Какъ не се намѣри нѣкой да оправи този пѣтъ? Човѣшка рѣка не може да оправи това, което природата е наредила. Ако планинскиятъ пѣтъ трѣбва да се изглади, първа природата ще направи това. Човѣшки сили не сж въ състояние да оправятъ пѣтищата на природата. Тамъ други сили работятъ.

Засега на човѣка сж дадени две задачи: да приеме соковетъ на своето сърдце и да ги отправи къмъ ума си. Втората задача на човѣка е да развие ума си, за да разбира Божиитѣ пѣтища и закони, чрезъ които свѣтътъ е създаденъ. Да развие ума си, това значи, да усили мисълта си. Ако мисълта на човѣка е силна, той може да приема Божиитѣ блага и

да ги предава. Той става проводникъ на Божественото. Ако мисълта на човѣка е слаба, той нищо не може да постигне. За такъвъ човѣкъ се казва, че не е развитъ. Колкото да е ученъ, ако човѣкъ не може да се ползува отъ великитѣ блага на живота, неговата ученостъ е временна. Може ли да се ползува отъ тия блага, той е истински ученъ, той е мъдрецъ. Не може ли да се ползува отъ благата на живота, колкото да се товари съ тѣхъ, той все простъ ще си остане. Какво ще кажете за камилата, която сте натоварили съ скъпоценни камъни и злато? Дали е натоварена съ скъпоценности, или е безъ всѣкакъвъ товаръ, камилата все камила си остава. Ако не е натоварена, тя е по-доволна отъ положението си, по-леко се движи. Следователно, щомъ човѣкъ не може да използва благата, както трѣбва, тѣ му причиняватъ болка. Всѣко нѣщо, което причинява болка на човѣка, е чуждо за него. Той трѣбва да се освободи отъ чуждитѣ, непотрѣбни за него нѣща.

Какъ, познава човѣкъ, кои нѣща сж потрѣбни за него, и кои — непотрѣбни? Чрезъ интуицията. Интуицията е Божествено чувство, вложено въ всѣки човѣкъ, но не е еднакво развито въ всички хора. Който е развилъ това чувство въ себе си, той самъ провѣрява нѣщата. Както не е нужно за човѣка да търси нѣкой професоръ да му каже, дали единъ лимонъ е киселъ, така не е нужно за онзи, който има интуиция, да му се доказватъ нѣщата.

Иска ли човѣкъ да познае, колко е кисель лимонътъ, ще вземе ножъ, ще го разрѣже и ще го опита. Иска ли да провѣри нѣщо вънъ отъ своитѣ петъ сѣтива, човѣкъ ще приложи интуицията си и ще знае всичко, което го интересува. Като знае това, човѣкъ трѣбва да се допитва до интуицията си. Намѣришъ ли се въ трудно положение и не можешъ да решишъ известенъ въпросъ, обърни се къмъ интуицията си, тя ще ти каже, какво да правишъ. Вѣрно чувство е интуицията, тя никога не лъже. Интуицията, като Божествено чувство, е капитанъ на човѣшкия корабъ. Докато слуша този капитанъ, човѣкъ, изобщо, не може да грѣши. Умътъ, сърдцето и волята сж слуги на този капитанъ. Ако го слушатъ и му се подчиняватъ, човѣкъ живѣе добре. Не го ли слушатъ, животътъ на човѣка се отклонява отъ правия пътъ.

Христосъ казва: „Ако се не роди човѣкъ изново, не може да влѣзе въ Царството Божие.“ Които не разбиратъ закона, мислятъ, че е мжно да се роди човѣкъ. Мжно ли е да се роди житното зърно? Посадете едно житно зърно въ земята, при благоприятни условия, и го оставете свободно. То ще израсне, ще цѣвне и плодъ ще даде. Мжно ли е да усилятъ доброто въ себе си? Колкото малко да е доброто въ васъ, ако му дадете благоприятни условия да се развие, то ще се увеличи, ще даде плодъ. Ако хората не успѣватъ въ доброто, причината за това е, че не го поставятъ

при благоприятни условия. Понѣкога тѣ сж силни въ злото, въ отрицателното, защото му даватъ добри условия за развитие. Слушате, запримѣръ, нѣкой да казва, че е неспособенъ. Той постоянно държи тази мисль въ ума си и не работи. Какво означаватъ думитѣ „не съмъ способенъ“? Не си способенъ да прегацишъ съ краката си дълбока рѣка, която нѣма мостъ. Има ли мостъ, ти си способенъ вече да я преминешъ.

Следователно, щомъ рѣката нѣма мостъ и не можешъ да я прегацишъ, стани способенъ да направишъ мостъ и да минешъ по него. Причината да не се обичатъ двама души е, че нѣма мостъ между тѣхъ. Нека всѣки отъ тѣхъ прехвърли по една дъска, и мостътъ ще бжде готовъ. Щомъ мостътъ е готовъ, и обичта ще дойде. Нѣкой се оплаква, че никой не го обича. Какво трѣбва да прави, за да го обичатъ хората? Нека направи една овощна градина на мѣсто, отдето минаватъ много хора. Кой какъ мине край градината му, да раздава отъ плодетѣ: ябълки, круши, сливи, дини, пжпеша. Въ скоро време той ще завърже добри, приятелски отношения съ тия хора, и тѣ ще го обикнатъ. Всѣки човѣкъ има въ себе си незасѣти мѣста, които трѣбва да засѣе съ доброкачествени плодове. Следъ петъ години най-много, той ще има плодове, чрезъ които може да направи връзка съ хората и да го обикнатъ. Добре е всѣки день да посаждате по една

добра мисъл въ ума си и по едно добро чувство въ сърдцето си, да има какво да раздавате на своитѣ близки. Красиво нѣщо е да видите душата на човѣка, въ която растатъ благоуханни, разноцвѣтни цвѣтя. Чрезъ посаждане на благоуханни цвѣтя и доброкачествени плодове въ градината на своята душа, човѣкъ дава условия за проява на любовта къмъ ближнитѣ си.

Като ученици, вие трѣбва да работите за придобиване на любовта, безъ да се страхувате отъ миналия си животъ. Миналото е толкова необходимо, колкото и настоящето. Миналото е встъпление къмъ настоящето. Отъ миналото си човѣкъ се учи. Безъ опитноститѣ на миналото, новиятъ животъ остава недостъпенъ за човѣка. Какви сж споменитѣ ви отъ миналото, добри или лоши, това не е важно. Нѣщата сж добри и лоши отъ гледището на човѣка, но не и отъ гледището на природата, която използва всичко. Следователно, ако мислишъ, че животътъ не е добъръ и нѣма смисълъ да живѣешъ, погледни съ око на природата, въ която всички нѣща сж осмислени. И тогава, ако мислишъ, че не си способенъ да направишъ нѣщо по умъ и по сърдце, възложи това нѣщо на интуицията. Тя ще направи всичко, за което ти се считахъ неспособенъ.

Като се говори на хората за съзнателна работа върху себе си, за служене на Бога, тѣ казватъ, че днесъ не се наематъ за тази ра-

бота. Единъ день, когато станатъ чисти и свети, тогава ще служатъ на Бога. Защо? Защото мислятъ, че днесъ, при тѣхния грѣшенъ животъ, Богъ не може да ги обича. Тѣ се лъжатъ. Искатъ ли искрено да служатъ на Бога, нека започнатъ още сега. Остане ли въ бждеще, когато станатъ свети и чисти, тѣ много ще изгубятъ. Не е лесно да постигне човѣкъ чистъ и светъ животъ. Това е работа на вѣковетъ, не се постига въ единъ день. Що се отнася до отношенията на Бога къмъ човѣка, тѣ оставатъ едни и сѣщи презъ всички времена и епохи. Богъ е неизмѣненъ въ себе си. Външнитѣ отношения на Бога къмъ хората, къмъ всички живи същества, сѣ различни, но вътрешнитѣ сѣ едни и сѣщи. Съ други думи казано: вътрешно Богъ е далъ на всички хора едни и сѣщи условия, но външнитѣ условия сѣ различни, споредъ нуждитѣ на всѣки човѣкъ. Ще каже нѣкой, че е грѣшенъ, че прави грѣхове. Грѣши ли, човѣкъ не трѣбва да съжالياва, но да извади нѣкаква поука отъ грѣшката си. Като сгрѣши, човѣкъ трѣбва да се радва, че му е дадена възможность да прояви една своя добродетель. Колкото по-голѣма е погрѣшката му, толкова по-голѣма трѣбва да бжде добродетельта, която проявява. За такива хора се отнася стиха: „Всичко, каквото се случва въ живота на човѣка, който люби Бога, ще се обърне на добро.“

Мнозина грѣшатъ, защото искатъ да придобиятъ всичко изведнѣжъ. Това е невъз-

можно. Може ли човѣкъ да изяде всичкото ядене изведнѣжъ? Не е ли по-добре, всѣки день да си хапва по малко, отколкото да изяде всичкото ядене изведнѣжъ? Не е ли по-добре човѣкъ да разбира всѣки день по малко, отколкото да разбере всичко изведнѣжъ? За да дойде до дълбокото разбиране на живота, човѣкъ се нуждае отъ специални условия. За да разбере живота на нѣкое животно, човѣкъ трѣбва да влиза въ положението му, да разбира неговия умъ и неговото сърдце. При това положение животното е готово само да му послужи. Сега, като нѣма връзка съ човѣка, животното бѣга отъ него. За да разбере живота на ангелитѣ, човѣкъ трѣбва да влѣзе въ връзка съ тѣхнитѣ умове и сърдца. Безъ тази връзка, никакво разбиране не може да съществува.

И тъй, искате ли да разбирате нѣщата въ тѣхната действителностъ, възложете това на интуицията въ себе си. Каквото каже тя, вѣрвайте ѝ. Остане ли да вѣрвате на своя умъ и на своето сърдце, тѣ да ви управляватъ, вие сте на кривъ пѣтъ. Слугитѣ не могатъ да управляватъ господаря си. Остави ли се на тѣхъ, тѣ непременно ще объркатъ пѣтя. Искашъ ли да научишъ нѣщо, възложи го на интуицията си. Колкото да учишъ и философствувашъ, въ хиляда години едва ли ще научишъ толкова, колкото си научилъ чрезъ интуицията за единъ день. Чрезъ интуицията ти можешъ да нау-

чишъ, какво представя животътъ на слънцето и на луната, а съ ума си едва ще научишъ, какви елементи влизатъ въ състава на слънцето. Ще каже нѣкой, че може да се съобщава съ слънцето. Ако е така, нека каже нѣщо характерно за живота и сѣществата на слънцето. Запримѣръ, ако говорите за хората като жители на земята, ще кажете, че всички дишатъ, всички мислятъ и чувствуватъ, всички се движатъ.

Щомъ сте дошли на планината, вие имате условия да проявите доброто въ себе си. Запримѣръ, спънете ли се въ нѣкой камъкъ, не се сърдете, но спокойно се наведете и го турете на такова мѣсто, да не спъва пѣтниците. Ако попаднете въ нѣкоя малка локва и се изцапате, спрете се да я изчистите. Като гледате клековетѣ, не се отнасяйте съ пренебрежение къмъ тѣхъ, но мислете за живота имъ, за условията, при които се намиратъ, да почерпите урокъ на търпение. Вземете си малко чиста пепель отъ изгорѣлитѣ клекове, пресѣйте я добре и си послужете съ нея като цѣръ. Когато имате нѣкакво неразположение, вземете малко отъ тази пепель, на върха на единъ ножъ, изсипете я въ чаша гореща вода и, като се утаи, изпийте водата. Като ходите по планинитѣ, бждете благодарни за всичко, което виждате. Планината, съ своята растителность, представя дѣло на велики работници, които сж работили съ вѣкове. Всичко, което сж на-

правили, има свой смисъл и значение. Когато работи, геният влага във работата си смисъл. Какво ще кажете тогава за ония велики и гениални майстори, които работят във природата?

И тъй, бъдете бодри, весели и силни. Силата на човъка се заключава във това, че Богъ работи във него. Докато животътъ тече, ръката е силна. Изчезне ли животътъ, и силата на ръката изчезва. Следователно, силата не е във ръката, но във живота, който тече презъ нея. На сжщото основание казвамъ: Силата не е във човъшкото съзнание, но във живота, който излиза отъ Бога и се втича във човъка. Като знаете това, внимавайте да не се подпушите, да затворите пжтя за Божественото във себе си. Подпушите ли се, вашитъ нечистотии ще влизатъ навътре, вмѣсто да излизатъ навънъ. Не запушвайте тржбитъ на вашата канализация, презъ които нечистотиитъ излизатъ навънъ. Отпуснете тржбитъ на вашата канализация, за да може доброто и чистото да прониква отвънъ. Дръжте тржбитъ на канализацията си отворени за доброто, което иде отвънъ и се втича навътре. Дръжте тржбитъ на канализацията си отворени и за злото, да излѣзе отвътре навънъ. Постигнете ли това, животътъ ви ще се нареди, както Богъ е предвидилъ.

Изпѣйте пѣсенъта: „Богъ е Любовь.“

— Божиятъ Духъ, възлюбениятъ на нашитѣ души, ще свърши всичко за насъ.

*

48. Лекция отъ Учителя, държана на 23 юлий, 1930 г. Рила. — 7-тѣ езера.

Скришната стаичка

Т. м.

Ще прочета частъ отъ шеста глава на Евангелието отъ Матей.

„А ти кога правишъ милостиня, да не узнае лѣвата ти ржка, що прави дѣсната ти“. (— 3 ст.) — Дѣсната ржка е проява на разумното, Божествено сърдце, а лѣвата — проява на човѣшкия умъ. Затова е казано: Когато разумното, Божествено сърдце прави нѣщо, човѣшкиятъ умъ да не знае, какво прави то.

„И Отецъ твой, Който види въ тайно, ще ти въздаде наяве“. (— 4 ст.). — Значи, молитвата трѣбва да се прави тайно, защото Богъ вижда въ тайно. Прави ли се наяве, тя е за хората. Човѣкъ не се моли за хората, да го видятъ, но се моли за нѣкакво благо, отъ което има нужда. Молитвата е методъ за възприемане на нѣкакво Божествено благо.

„А ти кога се молишъ, влѣзъ въ скришната си стаичка, и, като си затворишъ вратата, помоли се Отцу твоему, Който е въ тайно“. (— 6 ст.). — Тукъ, подъ думата „врата“ се разбира врата на любовта. Влѣзъ въ скришната

си стаичка, затвори вратата на любовта и така се помоли на Бога въ тайно.

„А вие така се молете: Отче нашъ, Който си на небесата, да се свети името Твое“. — Който си на небесата и въ моята душа, защото душата иде отъ небето.

„Да дойде Царството Твое; да бжде волята Твоя, както на небето, така и на земята“. (— 10 ст.). — Да бжде волята Ти, както на небето, така и въ моята душа.

„Хлѣба нашъ насѣщни, дай го намъ днесъ“. (— 11 ст.). — Подъ думата „насѣщенъ хлѣбъ“ не се разбира само физическиятъ хлѣбъ, отъ който човѣшкиятъ умъ и човѣшкото сърдце постоянно се нуждаятъ.

„И прости ни дълговетъ наши, както и ние прощаваме на нашитъ длъжници“. (— 12 ст.).

„И не въведи насъ въ изкушение, но избави насъ отъ лукаваго: защото е Твое царството, и силата, и славата во вѣки. Аминъ“. (— 13 ст.).

Кога идатъ изкушенията? Когато човѣкъ не изпълнява волята Божия. Когато трѣбва да изпълни волята Божия, а прояви непослушание, човѣкъ непременно ще се намѣри предъ нѣкакво изкушение. Ако волята Божия е да помогнешъ на нѣкой сиромасъ, а ти откажешъ, нѣма да мине много време, ще дойде нѣкой крадецъ да те обере. На непослушанието се дължатъ всички катастрофи и фалименти въ свѣта. Следователно, даде ли ви се нѣкаква Божествена наредба или заповѣдь, изпълнете я веднага. Ако доброволно не я изпълните,

насила ще ви заставятъ да я изпълните, но ще минете презъ голѣми страдания. Казано е въ Писанието: „Да възлюбишъ ближния си като себе си“. Тъй щото, кажатъ ли ти да дадешъ нѣщо на ближния си, ще дадешъ, както давашъ за себе си. Ако си готовъ да си купишъ костюмъ за две хиляди лева, ще бждешъ готовъ и на ближния си да купишъ сжщия костюмъ. Така трѣбва да постѣпва човѣкъ, когато Богъ му заповѣдва. Обаче, дойде ли въ дома ви човѣкъ, който играе роля на просякъ и разполага повече отъ васъ, вие сте свободни да постѣпите, както намирате за добре. Ако нищо не му дадете, нѣма да ви се вмѣни въ грѣхъ. Когато ви заповѣдва да направите нѣщо. Богъ знае, кой има нужда да му помогнете. Христосъ е казалъ: „Ако имашъ две рази, дай едната на сиромаха.“ Този стихъ се отнася къмъ онѣзи бедни, за които Богъ се застѣпва.

„Прости ни дълговетъ наши, както и ние прощаваме на нашитъ длъжници.“ Ще кажете: Какъ е възможно да обичамъ своя врагъ? Какъ мога да му простя? Представете си, че до твоя врагъ седи неговия ангелъ, който едновременно обича и него, и тебе. Какво ще направите? Не трѣбва ли да направите добро на вашия врагъ и да му простите заради любовта на този, който ви обича? Бждете готови да направите добро на своя врагъ заради онзи, който обича и васъ, и него. Той нѣма да ви остане длъженъ. При това поло-

жение има смисълъ да възлюбите врага си. За да е готовъ да прощава, човѣкъ трѣбва да има разположение и любовъ къмъ Бога.

„А кога постите, не бивайте, както лице-мѣритѣ намръщени; защото помрачавате лицата си, за да се явятъ на чловѣцитѣ, че постятъ; тѣ вече си приематъ заплата.“ (— 16 ст.). — Какво означава постътъ? Има смисълъ човѣкъ да пости, когато се готви за нѣкакво угощение. Ако нѣкой князь ви кани на угощение, какъ трѣбва да отидете: гладенъ, или ситъ? За да разберете цената на яденето, вие трѣбва да отидете гладенъ. Сжщиятъ законъ се отнася и до небето. Канятъ ли ви на небето, идете гладни, да разберете цената на благата, които ще ви дадатъ тамъ. Отидете ли при Бога, идете гладни, да има кжде да турите онова, което Той е приготвилъ за васъ. Бждете гладни за Словото, за Божията Любовъ, да приемете, колкото ви се даде, и разумно да ги използвате.

„Недейте си събира съкровища на земята, дето молецъ и рѣжда ги разваля, и дето крадци подкопаватъ и крадятъ.“ (— 19 ст.).

„Но събирайте си съкровища на небето, дето ни молецъ, нито рѣжда ги разваля, и дето крадци не подкопаватъ, нито крадятъ.“ (— 20 ст.).

„Защото, кждето е съкровището ви, тамъ ще бжде и сърдцето ви.“ (— 21 ст.). — Отъ горнитѣ стихове се вижда, че човѣкъ трѣбва да внася съкровището си тамъ, дето не се

губи. Внесе ли съкровището си въ нѣкоя земна банка, той постоянно мисли за нея, отъ страхъ да не стане нѣщо, да изгуби това, което е внесълъ. Следователно, имашъ ли нѣкакво съкровище, внеси го въ Божествената банка на небето, та като мислишъ за него, по този начинъ поне да се свържешъ съ небето. Който нищо не е внесълъ въ Божественитѣ банки, той не мисли за небето. Понѣкога насила заставятъ човѣка да мисли за небето. Нѣкоя жена е щастлива въ живота си, довольна е отъ мъжа си и децата си и не мисли за небето. По едно време задигатъ мъжа ѝ отъ земята, занасятъ го въ Божествената банка, и жената, ще не ще, започва да мисли за небето.

Единъ американски проповѣдникъ — Му-ди, разправялъ своята опитностъ: Докато никой отъ моитѣ близки не бѣше заминалъ за онзи свѣтъ, азъ си представяхъ само Бога и ангелитѣ, като обитатели на небето. Когато баща ми замина за другия свѣтъ, започнахъ да мисля и за него. Следъ баща ми умрѣ майка ми и започнахъ да мисля за Бога, за ангелитѣ, за баща си и за майка си. Следъ тѣхъ умрѣха братята и сестритѣ ми. После изгубихъ и най-добритѣ си приятели. Когато близкитѣ ми, които заминаха за онзи свѣтъ, станаха повече отъ тия, които бѣха на земята, азъ мислѣхъ повече за небето: за Бога, за ангелитѣ, за баща си и майка си, за братята и сестритѣ си, за приятелитѣ си. Небето стана за мене близко, родно мѣсто.

„Ако е окото ти чисто, всичкото ти тѣло свѣтло ще бжде.“ (— 22 ст.).

„Ако ли бжде окото ти лукаво, всичкото ти тѣло тъмно ще бжде.“ (— 23. ст.). — Думата око означава съзнанието на човѣка. Значи, ако съзнанието на човѣка е чисто, всичкото му тѣло чисто ще бжде.

Ще се спра върху шести стихъ на прочетената глава: „Ти кога се молишъ, влѣзъ въ скришната си стаичка и, като затворишъ вратата, помолѣ се Отцу твоему, Който е въ тайно. И Отецъ ти, Който види въ тайно, ще ти въздаде наяве.“ — Тайното мѣсто, т. е. скришната стаичка, въ която човѣкъ трѣбва да влѣзе, е истината въ човѣка. Истината е тази областъ въ човѣка, въ която той трѣбва да се затвори и да се моли. Не влѣзе ли човѣкъ въ тази областъ да се помолѣ, молитвата му нѣма да се приеме. Казано е въ Писанието, че истината ще ви направи свободни. Като влѣзе въ областта на истината, човѣкъ трѣбва да има нужнитѣ пособия, но и да знае да се моли. Мнозина питатъ, не може ли безъ молитва. Безъ молитва не може. Молитвата е вътрешна необходимостъ за човѣка. Ако молитвата стане вътрешна необходимостъ за човѣка, той се моли естествено, безъ никаква принуда, безъ външно насилие. За него молитвата е толкова естествена, както храненето, дишането, чувствуването и мисленето. Въ всички хора скришната стаичка е на различни мѣста. При това, човѣкъ всѣкога не може да

влиза въ тази стаичка. Всѣки човѣкъ влиза въ своята скришна стаичка въ специално време. Това зависи отъ неговото вътрешно състояние. Изпусне ли момента за влизането си въ тази стаичка, човѣкъ не може вече да го върне. Той трѣбва да чака, да дойде този моментъ втори пътъ. И ако съвременнитѣ хора се оплакватъ отъ несгоди и неуспѣхи, това се дължи на обстоятелството, че не се подчиняватъ на Божественото въ себе си. Когато Божественото говори тѣ не искатъ да го слушатъ. Като мине този моментъ, тѣ тогава се стрѣскаатъ, но късно е вече. Който не сѣе на време, той не може да има никакъвъ плодъ. Ако на време не отидешъ на училище, никакви знания нѣма да придобиешъ. Не мислете, че учителитѣ ще направятъ отстъпки заради васъ. Ако учителитѣ на земята сж строги и взискателни, много по-строги и взискателни сж тия на небето. Въ тѣхъ нѣма никакво лицепріятие. Тѣ сж крайно справедливи, но благосклонни.

Когато се моли, човѣкъ трѣбва да знае точно, какво иска. Споредъ мене, единствената молитва, която човѣкъ може да отправи къмъ Бога, е да иска свѣтлина и разбиране, да изпълнява волята Божия. Който изпълнява волята Божия, той има всичко на разположение. Изпълнението на волята Божия е пътътъ, по който човѣкъ може да минава при всички мъчнотии и затруднения. Въ този пътъ работи Божиятъ Духъ. Който работи въ съгласие съ

Божия Духъ, всичко може да постигне. Какъ трѣбва да се моли човѣкъ? Човѣкъ трѣбва да се моли, като онзи, който дължи сто хиляди лева, за които е осъденъ да лежи 20 години въ затворъ. Човѣкъ трѣбва да се моли като младата мома, която не е получила цѣла година писмо отъ своя възлюбенъ. Човѣкъ трѣбва да се моли като онази майка, на която детето е въ предсмъртенъ часъ. Какво ще стане, ако молитвата имъ се приеме? Тѣ всички ще изпитатъ необикновена радостъ. Осъдениятъ на 20 годишенъ затворъ ще бже освободенъ, защото нѣкой неговъ приятелъ платилъ дълга му. Момата ще се зарадва, защото ще получи писмо отъ своя възлюбенъ, който ѝ съобщава причинитѣ за мълчанието си. И майката ще се зарадва, когато види, че здравето на детето се възстановява. Велико нѣщо е да изпълнява човѣкъ волята Божия!

Като говоря за млада мома и младъ момъкъ, азъ ги взимамъ като символи. Момата символизира душата, а момъкътъ — духътъ. Всѣка форма въ природата е символъ, съ който тя си служи. Ако искате да разбирате езика на природата, вие трѣбва да превеждате символитѣ ѝ. Тѣ представятъ азбука на нейния езикъ.

Т. м.

*

49. Лекция отъ Учителя, държана на 30. юлий, 1930 г. Рила. — 7-тъ езера.

Задължително право

Какво прави домакинята, когато иска да мѣси хлѣбъ ? Тя взима нѣколко килограма брашно, пресѣва го и туря настрана трицитѣ. После взима чиста, топла вода и замѣсва брашното съ нея. Следъ това туря кваса и продължава да мѣси тѣстото известно време и го оставя на топло, докато започне да се подига. Ако не тури вода въ брашното, частички-тѣ му ще останатъ прѣснати. Въ случая водата се взима като елементъ, необходимъ за спояване на брашното и превръщането му въ тѣсто.

Възъ основа на сѣщия законъ и човѣшкитѣ мисли и чувства, за да се използватъ, трѣбва да се споятъ, т. е. да се обединятъ. Останатъ ли прѣснати, безъ всѣкаква връзка помежду си, тѣ сж безпредметни. Значи, за да влѣзатъ въ работа, мислитѣ и чувствата на човѣка трѣбва да бждатъ въ хармония. Нѣма ли единство между мислитѣ и чувствата, тѣ сж подобни на брашненитѣ частички. Всѣки вѣтъръ може да ги отнесе. И скжпоценнитѣ камъни придобиватъ стойностъ, когато се употребяватъ. Не се ли извадятъ отъ условията, при които природата ги е поставила, тѣхната стойностъ е безпредметна. Следователно, всѣко нѣщо придобива известна стойностъ, когато излѣзе отъ условията,

въ които природата го е поставила. Като промѣнятъ условията си, хората страдатъ, но иматъ възможностъ да се развиватъ. Добре е всѣко сжщество да промѣни условията си доброволно; ако не желае само да направи това, тогава идатъ страданията. Рибата никога не би промѣнила условията на своя животъ, ако не дойде вѣждицата или мрежата на рибаря. И човѣкъ не би промѣнилъ условията на своя животъ, ако не дойдатъ страданията. Въ този смисълъ, страданията за човѣка не сж нищо друго, освенъ вѣждицата или мрежата на възвишенитѣ сжщества, които го изваждатъ отъ обикновенитѣ условия на живота и го заставятъ да работи. Страданията изваждатъ човѣка отъ охолнитѣ условия, които го правятъ мързеливъ, и по този начинъ го впрѣгатъ на работа.

Всички съвременни хора се стремятъ къмъ нѣкакъвъ идеалъ. Всѣки иска да постигне нѣщо. Идеалътъ на нѣкои е да се домогнатъ до щастието; други пъкъ искатъ да се усъвършенствуватъ. Каквито идеали да има човѣкъ, първата му задача е да изпълни волята Божия. Да вършишъ волята Божия, това значи. да си намѣрилъ ключа на живота. Който върши волята Божия, той е придобилъ нѣщо ново. Като изучавате живота на хората, ще видите, че онзи, който върши своята воля, коренно се различава отъ този, който върши волята Божия. Каквато храна употребява човѣкъ, такъвъ става. Съ каквото млѣко се захрани детето, такива качества придобива. Всѣко дете.

което е захранено съ майчиното си мляко, прилича на майка си. Подъ думата „майчино мляко“ разбирамъ онова мляко, което съдържа въ себе си качества на любовта. Подъ думата „майчино мляко“ разбирамъ словесното мляко. Който се храни съ такова мляко, той става истински човѣкъ. Душата се храни съ словесното мляко, вследствие на което съдържа качества на това мляко. Когато цитираме стиха, че истината ще ви направи свободни, имаме предъ видъ присѣтствието на Словото, на Божия Духъ въ човѣшката душа. Свободенъ може да бѣде само онзи, който носи истината въ себе си. Дето е истината, тамъ сж и любовта, и мъдростта.

Всички хора, религиозни и свѣтски, очакватъ идването на Духа. Защо Го очакватъ? Защото Той внася въ човѣка онази свѣтлина, която разкрива пѣтищата на живота. Безъ свѣтлината и знанията на Духа, човѣкъ се намира въ тъмнина, като въ тъмна, бурна нощъ. Каквото е слънцето за физическия човѣкъ, такава нѣщо е Духътъ за духовния човѣкъ. Както безъ слънце човѣкъ не може да използва физическитѣ блага, така и безъ Духа не може да се ползува отъ благата на духовния свѣтъ. Дойде ли Духа въ човѣка, той става ученъ, силенъ, богатъ, здравъ, щастливъ. Съ Духа той всичко може да направи. Безъ Духа човѣкъ е слабъ и немощень, нищо не може да постигне. Това значи, да живѣе човѣкъ само съ човѣшкото съзнание. Когато Божественото

дойде въ човѣка, то стопява всичко въ него. Като знаете това, дайте пжть на Божественото въ себе си.

Христосъ е говорилъ за блаженствата, но и до днесъ тѣ оставатъ неразбрани. Блаженствата сж качества на духовния човѣкъ. Истински духовниятъ може да бжде кротъкъ, смиренъ, миротворецъ. Той гледа на всички хора като на свои братя. Той мисли право. Влѣзели една крива мисль въ човѣшкия умъ, той прелюбодействува. Всѣка крива мисль, всѣко криво чувство, всѣка крива постѣпка водятъ човѣка къмъ прелюбодеяние. Ако не мисли право, човѣкъ е въ състояние да продаде своето убеждение. Човѣкъ има право да се откаже отъ своитѣ убеждения и вѣрвания, само когато го отклоняватъ отъ правия пжть.

Като не могатъ да се справятъ съ мъчениитѣ въ живота си, хората се отказватъ отъ убежденията, отъ вѣрванията си и търсятъ причинитѣ за нещастията си едни въ други. Мжжътъ казва, че жена му е виновна за нещастията въ дома, и решава да я напусне. Жената казва, че мжжътъ е виновенъ. Мжжътъ напуска жена си, жената напуска мжжа си, но пакъ не се освобождаватъ отъ нещастията си. Тѣ нѣматъ ясна представа, какво нѣщо е мжжътъ и какво — жената. Мжжътъ символизира духа, а жената — душата, т. е. мжжътъ представя мъдростта, а жената — любовта. Дето е любовта, тамъ е животътъ, тамъ е чистотата. Какъ познавате живота и

чистотата? Животътъ е вода, изворъ, който постоянно дава. Трѣбва ли да доказвате чистотата на извора? Идете при нѣкой изворъ и вижте, каква е водата му. Той самъ говори за себе си. Мъдростъта пѣкъ носи знание и свѣтлина. Щомъ нѣкой човѣкъ може да освѣти пѣтя ви, не се съмнявайте въ него. Той е носителъ на Божествената мъдростъ. Има ли любовта и мъдростъта въ себе си, човѣкъ побеждава всички врагове.

И тъй, искате ли да изправите живота си, дайте мѣсто на Божествената душа и на Божествения духъ въ себе си. Постигнете ли това, вие влизате въ новия животъ, въ живота на истинскитѣ блага. Този е идеалътъ, къмъ който всѣки трѣбва да се стреми. Този идеалъ може да се постигне, когато човѣкъ отвори пѣтъ на Божественото въ себе си. Това значи, да даде възможность на душата и на духа да се проявятъ. Душата и духътъ трѣбва да господаруватъ въ човѣка, а умътъ и сърдцето да имъ слугуватъ.

Време е вече хората да взематъ ключа на живота въ рѣцетѣ си и да изпълняватъ волята Божия. Само душата и духътъ разбиратъ волята Божия и могатъ да я изпълняватъ. Остане ли човѣкъ съ ума и съ сърдцето си да изпълнява волята Божия, той съвсемъ ще се обърка. Голѣмо сѣене става въ свѣта. Които не изпълняватъ волята Божия, ще изкочатъ вънъ отъ решетото. Всички хора ще минатъ презъ чистене. Които се изчистятъ и останатъ

на решетото, ще се посадятъ въ земята, да дадатъ плодъ. Които паднатъ отъ решетото, ще отидатъ въ устата на кокошкитѣ.

Като слушатъ да се говори така, всѣки иска да знае, къмъ коя категория зрънца се отнася: къмъ ония, които оставатъ на решето, или къмъ ония, които отскачатъ навънъ. Това не е важно. Едно е важно за васъ: Да станете съвършени, както е съвършенъ Отецъ вашъ небесни. Какъ може да стане човѣкъ съвършенъ? Като даде право на душата и на духа си да господствуватъ въ него, т. е. да стане проводникъ на Божията Любовъ и Мъдростъ. Стане ли проводникъ на великитѣ Божии закони, човѣкъ се ползува отъ всички Негови блага.

Бждете съвършени! Пътътъ къмъ съвършенство е пътъ къмъ вѣчни постижения. Да се усъвършенствува човѣкъ, това е многократенъ, а не еднократенъ процесъ. Стремезътъ къмъ съвършенство се дължи на Божественото въ човѣка, което го потиква къмъ постоянна работа за Великото и Красивото въ свѣта. Този импулъсъ е запалената свѣщъ въ човѣкъ, която трѣбва постоянно да гори.

Т. м.

γ

50. Лекция отъ Учителя, държана на 6 августъ, 1930 г. Рила.— 7-тъ езера.

Начало и край

И отговори Симонъ Петъръ и рече
„Ти си Христосъ, Синъ на Бога живаго.“¹⁾

„Ти си Синъ на Бога живаго.“ Всѣки човѣкъ трѣбва да има една идея въ себе си, въ която да бжде така убеденъ, както Петъръ бѣше убеденъ въ Христа. Понеже Петъръ позна Христа, Христосъ му отговори: „Азъ ще ти дамъ ключоветъ на Царството небесно; и каквото вържешъ на земята, ще бжде вързано на небеса; и каквото развържешъ на земята, ще бжде развързано на небеса.“ Всѣки човѣкъ трѣбва вътрешно да познава Христа, за да има единъ центъръ, около който всички нѣща да се съсрѣдоточаватъ. Нѣма ли такъвъ центъръ, всички негови мисли и чувства ще бждатъ разхвърляни.

Каквото да се говори на хората, повечето отъ тѣхъ мислятъ за физическия животъ, да има какво да ядатъ и да пиятъ, да се осигурятъ. Животътъ не седи въ многото ядене. Човѣкъ може да яде много и нищо да не придобие; той може да яде малко и да има голѣми придобивки. Нѣма защо да мислите за

¹⁾ Матей 16 16.

утрешния денъ. Щомъ днесъ сте задоволени, това е достатъчно. Денътъ се грижи за себе си. Единъ денъ, това е една Божествена епоха. Така гледа на нѣщата Онзи, Който е създалъ свѣта. За обикновения човѣкъ не е така. Той вижда, че слънцето изгрѣва и залѣзва, но защо става това, не знае. Има сжщества, за които слънцето нито изгрѣва, нито залѣзва. За тия сжщества слънцето вѣчно свѣти. Тѣзи сжщества се намиратъ на висока степенъ на съзнание. Като гледатъ човѣка, тѣ виждатъ, докжде е достигналъ, и казватъ, че дълъгъ пжтъ предстои на човѣка, докато дойде до съвършенство. За да постигне своето усъвършенствуване, човѣкъ трѣбва да мине презъ 400 хиляди форми, презъ 400 хиляди облѣкла, или презъ 400 хиляди врати.

Кжде е краятъ на живота? Краятъ е тамъ, дето е началото. Кжде е началото? Началото е тамъ, дето е краятъ. Начало сжществува само за онзи, който разбира нѣщата. За онзи, който не разбира нѣщата, има само край. Началото на всѣко нѣщо е блаженство, краятъ — нещастие; началото е любовъ, краятъ — умраза; началото е истина, краятъ — лъжа. Всѣко нѣщо, което има край, не е вѣчно, не е истинно. Краятъ на една работа се опредѣля отъ началото. Ако нѣкой ти даде пари за известна услуга и казва, че ти услужва отъ любовъ, безъ никакво възмездие, той те поставя на изкушение. Нѣма да мине много време, той ще иска паритѣ си назадъ. Защо? Защото лю-

бовъта му е изчезнала. Началото на нѣщата е въ ваши рѣце, затова стремете се началото да бѣде всѣкога добро. Какъвъ ще бѣде краятъ, това не е ваша работа. Краятъ на нѣщата е въ рѣцетѣ на Бога. Ако началото на една работа е въ съгласие съ Бога, краятъ ѝ ще бѣде добъръ. — Ама искамъ да зная, какво има задъ любовта, задъ истината, задъ правдата. Задъ любовта стои умразата, задъ истината — лъжата, задъ правдата — неправдата. И обратно: задъ умразата стои любовта, задъ лъжата — истината, задъ неправдата — правдата. Който не е доволенъ отъ любовта, ще намѣри умразата. Щомъ се натъкне на умразата, тогава само човѣкъ може да разбере и оцени любовта.

„Ти си Синъ на Бога живаго.“ Христосъ отговори на Петра: „Блаженъ си Симоне, защото плътъ и кръвъ не сж ти открили това, но Отецъ мой, Който е на небеса.“ (— 17 ст.). Мнозина биха желали да бждатъ въ положението на Петра, да иматъ съобщение съ Бога, но даже и Петъръ не задържа това съзнание за дълго време. Не се мина много, и той казва на Христа: „Смили се за себе си, Господи, нѣма да ти бѣде това.“ (— 22 ст.). — Тукъ Петъръ изгуби Божественото си съзнание и изпадна въ човѣшко съзнание. Това, което стана съ Петра, става съ всѣки човѣкъ. То е вътрешно състояние, презъ което всѣки човѣкъ неизбежно минава. Докато живѣе въ Божественото съзнание, човѣкъ е готовъ на всѣ-

какви жертви за Бога и за ближния си. Изпадне ли въ човѣшкото съзнание, той започва да се чуди, защо е влѣзълъ въ този пѣтъ на страдания, защо не мисли за себе си, за своя животъ. И Петъръ се чудѣше на Христа, защо се излага на такива страдания, защо не помисли и не се смили за себе си. Той знаеше, че Христосъ има сила да победи свѣта и да се избави отъ страданията и се чудѣше, защо не направи това. Христосъ казваше, че трѣбва да мине презъ страдания, за да дойде до възкресението. Безъ страдания нѣма възкресение. Тогазъ Исусъ рече на ученицитѣ си: „Ако иска нѣкой да дойде следъ мене, нека се отрече отъ себе си, и нека дигне кръста си, и нека ме следва.“ (— 24 ст.).

Следователно, дойдете ли до Божествено-то, ще приложите особени методи, а не обикновени. Не казвайте, че, ако служите на Бога, ще загубите. Мислите ли така, вие сте на кривъ пѣтъ. Страдате ли, не се смущавайте. Божественото страда, за да освободи човѣшката душа отъ робството, въ което се намира. Детето ли страда, или майката? Майката страда, детето знае само да иска, заповѣдва и плаче. Детето плаче за всѣка своя нужда. Щомъ заплаче, майката и бащата веднага му се притичватъ на помощъ. Тѣ знаятъ, че то е безпомощно и употрѣбаватъ всички грижи да му помогнатъ. Докато стѣпи на краката си, докато израсне, детето постоянно плаче. Обаче, плачътъ не разрешава въпроситѣ. Детето трѣбва

да бжде разумно, да не плаче, но да знае, какъ да отваря и затваря устата си, какъ да говори на майка си.

Кое е сжщественото за човѣка? Да познава Христа. Мнозина искатъ да иматъ власть, да разполагатъ съ ключоветѣ на Царството Божие. Туй не се постига лесно. За да дойде до това положение, човѣкъ трѣбва да има вътрешно, мистично разбиране за живота и за любовта. Нѣма ли това разбиране, той не е дошълъ до познаване на Бога и на Христа. Ключоветѣ на Царството Божие сж въ Бога. Какъ ще дойдете до Него, шомъ не Го познавате? За ония, които Го познаватъ, е казано: „Азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище ще направимъ въ васъ.“ Казано е още: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога.“ Вънъ отъ познаването на любовта никаква философия не сжществува. Любовта разрешава всички въпроси. Тя представя пълна торба, отъ която човѣкъ може да черпи всѣки моментъ. Какво представя твоето знание за правене на хлѣбъ, за храносмилането, ако торбата ти е празна, и цѣлъ день гладувашъ? Парче хлѣбъ въ торбата ти струва повече отъ всичкото ти знание. Знанието има смисълъ, но при пълна торба съ хлѣбъ. Иначе, ще философствувашъ, ще учишъ хората, но ще поглеждашъ къмъ пълната имъ торба.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате вътрешния смисълъ на живота. Като четете Библията и Новия заветъ, не четете механиче-

ски. За да разберете Словото Божие, вие трѣбва да се спирате върху Неговия вътрешенъ смисълъ. Само по този начинъ ще усилите въратата си. Вие се нуждаете отъ въра, която да устоява на външни и вътрешни бури, да не се разколебава отъ нищо. Какъ може да ви разубеди човѣкъ въ изгрѣването на слънцето? Вие знаете, че слънцето всѣка сутринъ изгрѣва. Ако не го виждате, причината се крие другаде нѣкъде, а не въ самото слънце. Каквито промѣни да ставатъ въ външния и вътрешния животъ на човѣка, слънцето постоянно изгрѣва и залѣзва. Едно нѣщо може да ви изненада: нѣкога слънцето изгрѣва и залѣзва по-рано, а нѣкога—по-късно. Това е въ неговия пжтъ. Вие може да не знаете, съ колко минути по-рано или по-късно изгрѣва и залѣзва, но това е предвидено въ движението на слънцето.

Тѣй щото, кой каквото да ви говори, не се подавайте на чуждото мнение. Понѣкога чуждото мнение може да ви хипнотизира, и вие да останете въ тъмнина. Какъ ще вървате на твърдението на нѣкого, че слънцето нѣма да изгрѣе? Всичко може да стане въ свѣта, но слънцето неотклонно ще следва своя пжтъ. Правете наблюдения върху явленията въ природата и вадете заключения. Дойдете ли до нѣкакви положителни правила, не се колебайте въ тѣхъ. Имате ли нѣкакви духовни опитности, не се съмнявайте въ тѣхъ. Тѣ почиватъ на известни закони, които трѣбва да изучавате. Оставете ли съмнението да работи въ васъ,

вие се разколебавате, внасяте смущение въ съзнанието си. Всѣко смущение прѣчи на правилното виждане.

Като се натѣква на съмнения и на смущения, човѣкъ се отегчава отъ живота. Защо? Той мисли, че не може да постигне желанията си. Човѣкъ може да постигне всичко, каквото желае, но на опредѣленото за това време. Може ли детето изведнѣжъ да израсте? Дълго време майка му го повива и разповива, кѣпе го въ коритото, докато единъ день стане възрастень човѣкъ. Исква ли преждевременно да излѣзе отъ пеленитѣ и да си служи съ магическата прѣчица на баща си, това значи, че човѣкъ е дошълъ до положението на онзи, който иска да се жени. Защо се жени човѣкъ? За да го обича нѣкой. Той иска жена му и децата му да го обичатъ, но единъ день ги изгубва, а съ тѣхъ заедно и любовта имъ. После търси приятели, намира ги, но скоро ги изгубва. Търси богатство, но и него изгубва. Следъ като прекара голѣми разочарования, той казва: Свърши се моятъ животъ. Животътъ ти не е свършенъ, но свършиха се твоитѣ криви разбирания за живота. Сега ще започнешъ отново, съ нови разбирания. Докато дойдешъ до новото, ще минешъ презъ тъмната зона на живота.

Страшно е положението на човѣкъ, който е изпадналъ въ тъмнина. Дето погледне — навсѣкжде мракъ. Спи той, обръща се натукъ-натамъ, дано дойде отнѣкжде малко свѣтлин-

ка. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е миналъ, или да не мине презъ това състояние. Страшно е това състояние, но не е безизходно. Привидно слънцето ще залѣзва, но пакъ ще изгрѣва. Не се разколебавайте въ вѣрата си. Каквото да стане съ васъ и около васъ, слънцето никога нѣма да загасне. Слънцето представя човѣшкото съзнание. То изгрѣва и залѣзва, но никога не загасва. Ще дойде день, когато човѣкъ ще застане на такава височина, отдето ще вижда слънцето постоянно да свѣти. За него вече слънцето нито изгрѣва, нито залѣзва.

Докато расте и се развива, човѣкъ постоянно минава презъ свѣтлина и тъмнина на съзнанието си. За да издържа на тия състояния, той трѣбва да има вѣра въ Бога, като центъръ на неговия животъ. Ако не се движи постоянно около този центъръ, човѣкъ не може да расте и да се развива. Богъ дава еднакви условия на всички души да растатъ и да се развиватъ, да постигнатъ своитѣ желания. Кжде ще намѣрите Бога? Въ себе си. Търсите ли Го вънъ нѣкжде, въ този или онзи, вие ще се заблудите, ще объркате пжтя си. Объркате ли пжтя си, всичко ще загубите.

Единъ богатъ младежъ отишълъ при единъ адептъ да се учи. Адептътъ билъ отъ самозванитѣ учители. Ученикътъ искалъ отъ адепта да направи нѣкакво чудо. Адептътъ казалъ: Ще направя едно чудо, но ако ми донесешъ всичкитѣ си скъпоценности. Уче-

никътъ изпълнилъ волята на адепта. Той донесълъ скжпоценноститѣ си и чакалъ да види, какво чудо ще стане. — Затвори сега очитѣ си и, докато не ти кажа да ги отворишъ, щѣ седишъ съ затворени очи — казалъ адептътъ. Ученикътъ затворилъ очитѣ си и чакалъ. Въ това време адептътъ обралъ всичкитѣ му скжпоценности и изчезналъ. Когато ученикътъ отворилъ очитѣ си, не видѣлъ нито учителя си, нито торбата съ скжпоценноститѣ.

И тъй, когато дойде нѣкой самозванъ адептъ при тебе и ти каже, че ще те научи на нѣщо особено, знай, че той ще вземе всичкитѣ ти скжпоценности и ще изчезне. Видите ли такъвъ учитель, дръжте очитѣ си отворени. За тия адепти и учители Христосъ казва, че сж крадци и разбойници. Тѣ не носятъ свобода на човѣшката душа, но я ограбватъ и заробватъ. Пазете се отъ учители, които не служатъ на Божественото, което носи изобилие въ живота. Като знаете това, дръжте връзката си съ Божественото и не мислете, че можете да имате реални постижения по механически начинъ. Реалното се придобива по реаленъ начинъ.

Едно се иска отъ човѣка: съзнание за всичко, което върши; яде ли, пие ли, работи ли — всичко да става за слава Божия. Обезсърдчи ли се човѣкъ, нека си помисли за Бога. Щомъ помисли за Бога и реши да живѣе за славата Божия, обезсърдението изчезва. Ще кажете, че работата ви нѣма да се на-

реди и отпадате духомъ. Направете малко усилие надъ себе си и започнете да ядете. Щомъ хапнете малко хлѣбъ, неразположението ви ще изчезне. Хлѣбътъ внася сила въ човѣка и го потиква къмъ животъ. Щомъ се нахрани човѣкъ, слънцето въ него изгрѣва. Гладътъ е залѣзъ, яденето — изгрѣвъ. Яденето, както слънцето, дава условия на човѣка да расте.

Когато се говори за слънцето като източникъ на животъ, нѣкои мислятъ, че като излизатъ сутринъ да наблюдаватъ изгрѣва на слънцето, ще придобиятъ всичко, отъ което организъмътъ имъ се нуждае. Ако разбиратъ езика на слънцето, много нѣщо ще придобиятъ. Не го ли разбиратъ, нищо нѣма да придобиятъ. Слънцето дава изобилно на ония, които могатъ да се свържатъ съ неговитѣ сили. Обаче, който е свързанъ съ слънцето, и при 30° студъ, пакъ може да се ползува отъ неговитѣ лъчи. Отъ съзнанието на човѣка зависи, колко енергия може да приеме отъ слънцето. Когато съзнанието на човѣка е пробудено, той се превръща въ изворъ, който постоянно дава. Той има любовъ въ себе си, която отправя къмъ всички живи същества. Ако погледнете съ окото на ясно-видеца двама души, които се обичатъ, ще видите, че между тѣхъ става преливане на енергии. Като се обичатъ, енергията отъ Духа слиза върху тѣхъ и се прелива отъ единия въ другия.

Като не разбиратъ любовта, хората се страхуватъ да не я изгубятъ. Любовта не се губи. Тя обхваща цѣлата вѣчностъ. Който лю-

би, той живѣе въ вѣчността, въ която радостта е непреривна. Любете, за да живѣете въ вѣчната радостъ. Не любите ли, вие сте въ вѣчната скръбъ. Любите ли, вие ще бждете въ Божествения животъ Въ Божествения животъ има само качване отъ едно стѣпало на друго, обличане на нови дрехи и влизане въ врати, които водятъ къмъ радостъ и изобилие. Въ човѣшкия животъ има слизане, събличане и излизане. Влѣзете ли за моментъ само въ Божествения свѣтъ, благодарете за онова, което сте получили, и се върнете у дома си да си дадете отчетъ за всичко, което сте дали и взели.

И рече му Симонъ Петъръ: „Ти си Синъ на Бога живаго.“ Синътъ подразбира отношение, връзка между Божественото и човѣшкото съзнание. Тази връзка е като свѣщъта, която посочва пътя на пѣтникъ, който се объркалъ въ тъмна нощъ. Тя е слънце за заблудения пѣтникъ. Както слънцето огрѣва нѣщата и показва пътя на човѣцитѣ, така и връзката между Сина и Бащата озарява човѣшката душа и я подига. Слънцето освѣтява земята, а Божественото съзнание — душата. Божественото съзнание носи радостъ, свѣтлина, знание и свобода за човѣка. Силата не е въ свѣщъта, но въ онзи, който я носи. Силата не е въ слънцето, но въ Онзи, Който е задъ него. Както човѣкъ носи свѣщъта и освѣтява своя пътъ и пътя на своитѣ близки, така и Богъ носи слънцето въ ржката си. При всѣко съмнение свѣщъта из-

гасва, и човѣкъ остава въ тъмнина. Започне ли да се моли, свѣщъта отново свѣти.

Ще кажете, че това сж детински обяснения. Искате ли философски обяснения, намѣрете нѣкой философъ, като онзи адептъ, който ще ви каже да затворите очитѣ си и ще ви оберете. Ние проповѣдваме на хората да държатъ очитѣ си отворени. Ние правимъ чудеса, когато очитѣ на хората сж отворени. Когато слънцето изгрѣва, дръжете очитѣ си отворени. Отвори очитѣ си, да видишъ голѣмото чудо на свѣта — изгрѣването на слънцето. По-го-лѣмо чудо отъ това нѣма. Станешъ ли сутринъ да поздравишъ слънцето и следъ това започнешъ да работишъ, ти можешъ и ученъ, и богатъ, и здравъ да станешъ. Ти можешъ да развързвашъ и да завързвашъ, както и когато пожелаешъ. „Върниятъ въ малкото е върень и въ многото.“ Колкото малка работа да ви е дадена, свършете я съ любовъ. Тя ще ви донесе благословението на Бога. Не е ли доволенъ на малкото, каквито условия да му се дадатъ, човѣкъ нищо не може да постигне. Красивата и скъпа цигулка не може да направи ученика музикантъ. Трудъ, усилия, работа се иска отъ него. За да постигне нѣщо, той трѣбва да работи по четири-петъ часа на день.

Днесъ животътъ изисква отъ всѣки човѣкъ усиленa и съзнателна работа върху себе си. Всѣки самъ трѣбва да свири, самъ да се упражнява. Никой за никого не може да ра-

боти. Вие можете да слушате другитѣ да свирятъ, но за себе си самъ ще свирите. Богъ е далъ най-голѣмото благо на човѣка—животътъ. Нищо друго не се иска отъ човѣка, освенъ съзнателна работа, направена съ любовъ и благодарностъ. Какъвъ ще бѣде краятъ на нѣщата, не мислете. Какво става, когато слънцето изгрѣва? Щомъ слънцето изгрѣе, изворитѣ ще усилятъ течението си, нивитѣ ще узрѣятъ, хамбаритѣ ще се напълнятъ, хората ще се помирятъ и ще заживѣятъ братски. Какво ще стане още? Мъртвитѣ ще възкрѣснатъ. Какво ще стане още? Неправдата ще изчезне. Още? Правдата ще възтържествува и между хората ще настане миръ, радостъ и веселие. Кога ще стане това? Когато очитѣ на хората се отворятъ.

✱

51. Лекция отъ Учителя, държана на
13. августъ, 1930 г. Рила. — 7-тѣ езера.

Съдържание

	Стр.
1. Доброто оржие	3
2. Положително знание	17
3. Претръпване и претъпяване	38
4. Добриятъ день	56
5. Стойностъ на нѣщата	76
6. Правилно разбиране	98
7. Точностъ	119
8. Двата принципа	137
9. Абсолютна вѣра	162
10. Законъ и принципъ	186
11. Морални правила	206
12. Форма и съдържание	231
13. Проява, връзка и причина	246
14. Интуиция	261
15. Скришната стаичка	271
16. Задължително право	279
17. Начало и край	285